

S E N T I N Ț Ă
În numele Legii

23 iulie 2025

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
Grefieri

- Petru Păun
- Regina Ciobanu, Olga Ceban,
Alexandra Bargan

Cu participarea:

Procurorului

- Mariana Leahu

Reprezentării părții civile SPPS

- Sîrbu Dorin, Prodan Radu, Ion Rusu

Avocatului

- Gheorghe Malic

Inculpatului

- Martin Iaroslav

examinând în ședință de judecată publică cauza penală parvenită la 15.02.2022 privind învinuirea lui

Martin Iaroslav *****, născut la *****, originar din *****, domiciliat în *****, pensionar, supus militar, căsătorit, 1 (un) copil minor la întreținere, studii superioare, fără grade de invaliditate, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul Penal,

a c o n s t a t a t:

I. Acuzația în materie penală:

1. De către organul de urmărire penală **Martin Iaroslav *******, se învinuiește că, acesta activând în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25 iunie 2019 în funcția de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat (*în continuare SPPS*), fiind conform art. 123 alin.(3) din Codul penal persoană cu funcție de demnitate publică, *având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu*, contrar prevederilor art.22 alin.(1) lit.lit. a), b), d) și f) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158/2008, *conform cărora funcționarul public este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și*

promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege; art. 9 pct.pct.(1) și (3) al Legii nr.25 din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, conform căruia funcționarul public este obligat să asigure protecția proprietății publice și să evite orice prejudiciere a acesteia; acționând contrar prevederilor art.6 alin.(5) al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile de stat, care stipulează că, „ Simbolurile corporative ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat, se instituie de Președintele Republicii Moldova, în baza deciziei Comisiei Naționale de Heraldică. Președintele Republicii emite decrete privind instituirea și înregistrarea lor în Armorialul General al Republicii Moldova”; art. 10 lit.c) al Legii nr.134 din 13 iunie 2018 cu privire la SPPS, potrivit căreia, „Directorul Serviciului are obligația de a stabili modul de utilizare a alocațiilor bugetare, a mijloacelor materiale tehnice destinate întreținerii și funcționării Serviciului, de a încheia contracte privind achiziționarea de tehnică, de mijloace speciale și de mărfuri industrial-tehnice privind efectuarea unor lucrări necesare activității acestuia în conformitate cu legislația în vigoare”, cât și prevederile art. 42 alin.(2) din aceeași lege, care prevede, că „însemnele distinctive sânt aprobate prin decretul Președintelui Republicii Moldova”, cu intenție directă a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în următoarele împrejurări:

2. Într-o perioadă de timp neidentificată de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 01 octombrie 2019, Martin Iaroslav *****, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând cu intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este redată în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, făcând uz de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă potrivit alin.(5) art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice, a decis să implementeze un alt model a insignei care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.
3. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Martin Iaroslav ***** a semnat ordinul cu nr.152 din 01 octombrie 2019, prin care și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către SPPS, personal asumându-și inclusiv controlul asupra executării acestuia.
4. Prin urmare, la 25 noiembrie 2019, cunoscând că forma și imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este descrisă în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 și anume că, „*insigna reprezintă o insignă de piept monometalică, rotundă, având în câmp de purpură un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de același metal, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de asemenea de aur, cu o cruce-firet de purpură, fluturând. Pe revers, insigna este prevăzută cu un sistem de prindere de haină. Diametrul insignei este de 17 mm.*”, iar o altă insignă nu poate fi utilizată ca simbol corporativ al SPPS, ignorând în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, privind achizițiile publice conform căreia, *specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite*, în calitate sa de director, deliberat a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.111, privind achiziția a 600 de insigne de

apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă, în valoare totală de 82 200 lei.

5. Tot atunci, în scopul voalării intențiilor sale infracționale și redării unui aspect pretins legal a acestor acțiuni, Martin Iaroslav *****, făcând uz de atribuțiile sale inclusiv ca conducător a grupului de lucru care nemijlocit și-a asumat controlul asupra executării ordinului cu nr.152 din 01 octombrie 2019, prin intermediul reprezentanților Direcției Logistică a SPPS, a coordonat ca, din cele 600 de insigne comandate, compania contractată să confecționeze 100 de insigne de apartenență corporativă a ofițerului la ținuta civilă, conform cerințelor expuse în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016.
6. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului cu nr.111, semnat de către Martin Iaroslav ***** la 25 noiembrie 2019, SPPS a fost obligat să achiziționeze 600 insigne de apartenență corporativă a ofițerului la ținuta civilă, în valoare totală de 82 200 lei, din care pe 500 de insigne care valorează potrivit contractului 68 500 lei, a fost aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art.7 alin.(2) al Legii nr.32 din 07 martie 2013, privind stema de stat a Republicii Moldova potrivit căreia „*imaginea stemei de stat poate fi utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică*”.
7. Tot el, într-o perioadă de timp necunoscută de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 07 februarie 2020, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând cu intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este redată în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, cu ulterioarele modificări operate prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1439 din 27 ianuarie 2020 în vigoare din 31 ianuarie 2020, făcând uz de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă ce se relevă din prevederile alin.(5), art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice, a decis să implementeze un alt model a insignei care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.
8. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Martin Iaroslav ***** a semnat ordinul cu nr.23 din 07 februarie 2020, prin care în mod arbitrar și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către SPPS, personal asumându-și controlul asupra executării acestuia.
9. Prin urmare, la 14 februarie 2020, cunoscând că forma și imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este descrisă în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 cu ulterioarele modificări operate prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1439 din 27 ianuarie 2020 în vigoare din 31 ianuarie 2020 și anume că, „ *insigna reprezintă o insignă de piept monometalică, rotundă, cu chenar de aur în relief, având în mijloc, în câmp de purpură, un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de același metal, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de asemenea de aur, cu o cruce-fîret de purpură, fluturând. În exergă, în câmp albastru, cu litere capitale de aur în relief pornind de la ora 6, apare legendar **SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT**. Pe revers, insigna este prevăzută cu un sistem de prindere de haină. Diametrul insignei este de 18 mm.* ”, iar o altă insignă nu va

putea fi utilizată ca simbol corporativ al SPPS, ignorând în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, privind achizițiile publice din care se relevă că, *specificatiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite*, în calitate sa de director, a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.23, privind achiziția de medalii și distincții (*printre care și insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă*) în valoare totală de 49 980 lei.

10. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului nr.23 din 14 februarie 2020 semnat de către Martin Iaroslav *****, SPPS a fost obligat să achiziționeze 50 insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă, în valoare de 5 700 lei, pe care a fost aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art.7 alin.(2) al Legii nr.32 din 07 martie 2013 privind stema de stat a Republicii Moldova, potrivit căreia „ *imaginea stemei de stat poate fi utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică*”.
11. Tot el, într-o perioadă de timp neidentificată de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 07.02.2020, aflându-se în mun. Chișinău, acționând cu intenție, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție este redată în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, făcând uz de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă conform prevederilor alin.(5) art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice, a decis să achiziționeze servicii de confecționare a matricelor în scopul implementării unui alt model al insignei cu număr individual de identificare care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.
12. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Martin Iaroslav ***** a semnat ordinul cu nr.23 din 07 februarie 2020, prin care și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către Serviciul Protecție și pază de stat, personal asumându-și controlul asupra executării acestuia.
13. Prin urmare, la 24 iunie 2020, cunoscând că forma și imaginea insignei cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție este descrisă în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 și anume că, „ *insigna reprezintă o stea de aur cu opt raze, radiantă cu fascicule extremitățile cărora formează un arc de cerc convex între două raze vecine, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 55 mm și încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 40 mm. Medalionul poartă în câmp de purpură un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de argint, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de același metal, cu o cruce- firet de purpură, fluturând. Exerga medalionului este compusă din două inele, interior și exterior, fiecare cu lățimea de 8 mm. Inelul interior este divizat pe orizontală, segmentul de sus fiind subîmpărțit în trei segmente egale în culorile naționale - albastru-galben-roșu, iar segmentul de jos purtând în câmp de aur deviza cu litere capitale de purpură „HONOR ET FIDES”. Inelul exterior este divizat cu raze îndreptate spre orele 5 și 7 ale cadranului; în segmentul de sus, în câmp de purpură, în sensul acelor de ceasornic este înscrisă legenda cu litere capitale de*

aur „SER VICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT”; în segmentul de jos, în câmp de aur este gravat în incizie cu cifre arabe de purpură numărul individual de identificare a ofițerului de protecție 0000. Insigna se confecționează din metal emailat și este prevăzută pe revers cu un sistem de prindere. ”, iar o altă insignă cu număr individual, nu poate fi utilizată în exercitarea atribuțiilor de serviciu de ofițerii de protecție, ignorând în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, privind achizițiile publice din care se relevă că, *specificatiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite*, în calitate sa de director, a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.67, privind achiziția serviciilor de confecționare a matricelor pentru confecționarea insignei cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție, în valoare de 9 972 lei.

14. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului nr.67 din 24 iunie 2020 semnat de către Martin Iaroslav *****, SPPS a fost obligat să achiziționeze servicii de confecționare a matricelor, în valoare de 9 972 lei, pentru confecționarea insinelor cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție pe care este aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art.7 alin.(2) al Legii nr.32 din 07 martie 2013 privind stema de stat a Republicii Moldova potrivit căreia „ *imaginea stemei de stat poate fi utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică*”.
15. Tot el, într-o perioadă de timp necunoscută de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 07 februarie 2020, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând cu intenție, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție este redată în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, făcând uz de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă prevăzută la alin.(5) art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011, cu privire la simbolurile publice, a decis să implementeze un alt model a insignei cu număr individual de identificare care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.
16. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Iaroslav Martin ***** semnat ordinul cu nr.23 din 07 februarie 2020, prin care și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către Serviciul Protecție și pază de stat, personal asumându-și controlul asupra executării acestuia.
17. Prin urmare, la 31 iulie 2020, cunoscând că forma și imaginea insignei cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție este descrisă în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 și anume că, „ *insigna reprezintă o stea de aur cu opt raze, radiantă cu fasciculele extremităților cărora formează un arc de cerc convex între două raze vecine, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 55 mm și încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 40 mm. Medalionul poartă în câmp de purpură un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de argint, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de același metal, cu o cruce- firet de purpură, fluturând. Exerga medalionului este compusă din două inele, interior și exterior, fiecare cu lățimea de 8 mm. Inelul interior este divizat pe orizontală, segmentul de sus fiind subîmpărțit în trei*

*segmente egale în culorile naționale - albastru-galben-roșu, iar segmentul de jos purtând în câmp de aur deviza cu Utere capitale de purpură „HONOR ET FIDES”. Inelul exterior este divizat cu raze îndreptate spre orele 5 și 7 ale cadranelor; în segmentul de sus, în câmp de purpură, în sensul acelor de ceasornic este înscrisă legenda cu litere capitale de aur „SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT”; în segmentul de jos, în câmp de aur este gravat în incizie cu cifre arabe de purpură numărul individual de identificare a ofițerului de protecție 0000. Insigna se confecționează din metal emailat și este prevăzută pe revers cu un sistem de prindere. ”, iar o altă insignă cu număr individual, nu poate fi utilizată în exercitarea atribuțiilor de serviciu de ofițerii de protecție, ignorând în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice din care se relevă că, *specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite*, în calitate sa de director, în lipsa unor descrieri clare cu referire la specificațiile tehnice ale bunurilor, a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.79, privind achiziționare a 520 de insigne cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție, în valoare de 106 600 lei.*

18. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului nr.79 din 31 iulie 2020 semnat de către Martin Iaroslav *****, SPPS a fost obligat să achiziționeze 520 insigne cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție, în valoare totală de 106 600 lei, pe care a fost aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art. 7 alin. (2) al Legii nr.32 din 07 martie 2013 privind stema de stat a Republicii Moldova potrivit căreia „ *imaginea stemei de stat poate fi utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică* ”.
19. În asemenea circumstanțe, Martin Iaroslav *****, în calitate sa de director al SPPS, numit în această funcție prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25 iunie 2019 și de conducător al grupului de lucru pentru achiziții, instituit prin ordinile nr.152 din 01 octombrie 2019 și respectiv nr.23 din 07 februarie 2020, asumându-și obligația de a exercita personal controlul asupra executării acestora, cu intenție unică, a semnat contractele de achiziție nr. din 25 noiembrie 2019, nr. 23 din 14 februarie 2020, nr.67 din 24 iunie 2020 și nr.79 din 31 iulie 2020, în baza cărora SPPS a fost obligat să achiziționeze insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă și insignele cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție, ce nu corespund Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, privind unele simboluri corporative al SPPS, cu ulterioarele modificări operate prin Decretul nr. 1439 din 27 ianuarie 2020, cu imaginea stemei de stat în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, ceea ce contravine rigorilor expuse la art. 7 din Legea nr.32 din 07 martie 2013, privind stema de stat a Republicii Moldova, cauzând SPPS un prejudiciu pecuniar în sumă totală de 190 772 lei, care potrivit art. 126 alin.(2) din Codul penal, constituie prejudiciu considerabil.

II. Procedura examinării cauzei:

20. În ședința de judecată cât și la faza urmăririi penale **inculpatul Martin Iaroslav ******* nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și a pledat pentru examinarea cauzei în procedură generală. În acest sens, în conformitate cu art. 351 și art. 352 din CPP, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală.

III. Argumentele participanților la proces:

Poziția inculpatului.

21. Astfel, fiindu-i oferită oportunitatea de a-și exprima poziția și de a prezenta argumente în fața instanței de judecată, **inculpatul Martin Iaroslav ******* a declarat că, în esență, învinuirea care i-a fost adusă nu îi este clară, iar fapta imputată nu o recunoaște. Acesta a calificat acuzația ca fiind abuzivă și formulată într-o manieră abstractă. A menționat că nu înțelege cum anume semnarea contractelor indicate în învinuire de către directorul SPPS ar constitui un act de abuz, în condițiile în care această atribuție îi revine în mod legal, potrivit art. 10 din Legea nr. 134/2008. Totodată, inculpatul a exprimat nedumerirea față de modul în care organul de urmărire penală a stabilit existența unui prejudiciu, întrucât niciun martor al acuzării nu a declarat în ședința de judecată că semnarea acelor contracte ar fi cauzat un prejudiciu instituției. Mai mult, nici o autoritate publică nu a emis vreun raport sau document care să constate că SPPS ar fi fost prejudiciat, sub orice formă, ca urmare a acțiunilor directorului Martin Iaroslav *****.
22. Inculpatul a comunicat instanței că activează în sistemul organelor de securitate ale statului de peste 30 de ani, dintre care 27 de ani în cadrul SPPS. A început activitatea în calitate de locotenent, evoluând în carieră până la funcția de director al instituției, deținând gradul de general-maior. Pe parcursul activității sale, a fost decorat cu distincția de stat „Ordinul Credință Patriei”, conferită de Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin. În anul 2014 s-a retras din activitate, iar în anul 2019 a fost reîncadrat în funcția de director al SPPS, la propunerea Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon.
23. În continuarea declarației sale, inculpatul a menționat că SPPS este o instituție autonomă, parte a sistemului organelor de securitate ale statului, aflată în subordinea Președintelui Republicii Moldova. Directorul serviciului se află în contact direct cu Președintele și alți demnitari de rang înalt, beneficiari ai protecției SPPS. Organigrama instituției include direcții, secții autonome și servicii specializate, fiecare având atribuții și responsabilități distincte, iar responsabilitatea conducerii este descentralizată către șefii subdiviziunilor. Bugetul anual al SPPS este de aproximativ 170 milioane lei, dintre care, conform declarațiilor martorului Țurcan Svetlana, aproximativ 40% este destinat achizițiilor. În acest context, inculpatul a afirmat că suma indicată în actul de învinuire reprezintă doar 0,001% din bugetul instituției, ceea ce, în opinia sa, nu poate constitui un prejudiciu considerabil. A adăugat că, de-a lungul carierei, a gestionat corect multiple proiecte finanțate de parteneri internaționali cum ar fi SUA, Turcia etc.
24. Inculpatul a relatat că, la data de 30.12.2020, în jurul orei 18:00, la sediul SPPS s-a prezentat Secretarul de Stat din cadrul aparatului Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu – dl Andrei Spînu, care i-a prezentat Decretul prezidențial nr. 9/9 din 30.12.2020 privind eliberarea sa din funcție și desemnarea dlui Vasile Popa în calitate de director interimar. I s-a acordat un termen de o oră pentru întocmirea actelor de predare-primire a bunurilor aflate în gestiunea sa. Ulterior, împreună cu apărătorul, a contestat în instanță

respectivul decret. Inculpatul a afirmat că, odată cu numirea lui Vasile Popa în funcția de director interimar, a fost declanșată o campanie de denigrare și răfuială personală împotriva sa.

25. În sprijinul afirmației sale, inculpatul a relatat că îl cunoaște pe Vasile Popa din anul 2000, perioadă în care au activat împreună în cadrul unei secții din SPPS și se aflau în relații cordiale. În 2013, în urma unei afecțiuni medicale severe, ofițerii SPPS, la inițiativa sa, i-au oferit lui Popa un ajutor material echivalent cu salariul pe o zi de muncă. În 2019, când a fost propus pentru angajare în cadrul SPPS la solicitarea Prim-ministrului de atunci, Maia Sandu, inculpatul a solicitat Direcției Resurse Umane întocmirea actelor necesare. Cu acea ocazie, i-a fost prezentat un document din arhivă, din care rezulta că în anul 2014 Vasile Popa a fost declarat inapt pentru serviciul militar, obținând gradul II de invaliditate, fiind exclus din evidențele militarizate și beneficiind de pensie și indemnizație de invaliditate. La solicitarea inculpatului, medicul șef al policlinicii unde Popa a efectuat controlul medical i-a prezentat ulterior un document cu mențiunea olografă: „Nu am trecut nicio comisie, nu sunt invalid, sunt apt pentru serviciul militar”. Inculpatul a considerat că această contradicție indică o posibilă falsificare de acte publice și a sesizat Procuratura Republicii Moldova, în temeiul art. 274 Cod procedură penală. Din acel moment, relațiile sale cu Vasile Popa s-au deteriorat considerabil.
26. De asemenea, inculpatul a precizat că se află în relații tensionate și cu Prodan Radu, care în prezent reprezintă interesele SPPS în procesul penal. A indicat că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25 iunie 2019, a fost numit director al SPPS, iar în preziua acestuia, la data de 24.06.2019, fostul director Anatolie Golea l-a numit pe Prodan Radu în funcția de șef al Direcției Generale și Pregătire Profesională din cadrul serviciului. Imediat după investire, inculpatul a purtat o discuție cu Prodan Radu, apreciind că acesta nu îndeplinește cerințele minime de pregătire profesională pentru funcția ocupată, neavând studii în domeniul pedagogiei. Prodan a refuzat transferul într-o altă funcție, declarând că își va demonstra competențele în practică.
27. În paralel, a fost inițiată o procedură de audit intern, în urma căreia s-au identificat mijloace speciale, muniții și armament în valoare de 1.700.000 lei, aflate în depozitul SPPS, fără a fi luate în evidență și fără acte de proveniență sau facturi fiscale. S-a stabilit că aceste bunuri proveneau de la Ministerul Afacerilor Interne și au fost aduse de Prodan Radu. În consecință, acesta a fost sancționat disciplinar și retrogradat două trepte în funcție. Ulterior, Prodan a fost vizat și în alte anchete de serviciu și în consecință a plecat în concediu paternal și a revenit la SPPS chiar în ziua următoare eliberării inculpatului din funcția de director.
28. Inculpatul Martin Iaroslav a declarat că, imediat după numirea sa în funcția de director al SPPS, a instituit un format de lucru clar în cadrul Serviciului. Astfel, zilnic se organizau ședințe operative pentru abordarea problemelor urgente, iar în fiecare zi de marți se desfășurau ședințe largite cu participarea tuturor conducătorilor de la toate nivelurile, în vederea consolidării unei atmosfere comune de lucru. Acesta a menționat că una dintre cele mai stringente probleme identificate era lipsa unei comunicări eficiente între subdiviziuni, fiecare dintre acestea acționând aparent izolat. Procesele-verbale ale ședințelor operative și largite erau redactate și semnate de participanți.
29. În cadrul uneia dintre ședințele largite, a fost abordată nemulțumirea ofițerilor față de aspectul insignelor corporative, întrucât simbolul central era interpretat neclar – fie ca un urs, fie ca un iepure. Prin urmare, directorul SPPS i-a solicitat dnei Gabriela Iordan,

conducătoarea Direcției management, să întocmească o notă informativă. În ședința următoare, aceasta a prezentat nota, în care se menționa că în anul 2018, în cadrul Campionatului Mondial al Bodyguardului desfășurat în Republica Moldova, mai multe delegații străine (*****, Georgia, Bulgaria, România etc.) au exprimat opinii critice față de insignă, susținând că aceasta seamănă cu simbolurile Federației Ruse. Drept urmare, conducerea de atunci a Serviciului, prin directorul interimar Anatolie Golea, a desemnat un grup de lucru pentru modificarea insignei, atribuindu-i responsabilitatea dlui Radu Prodan. A fost întocmit un proces-verbal semnat de efectivul Serviciului, în care se menționa că insigna nu reflectă identitatea și caracterul instituției ca autoritate de forță. Pe baza acestui proces-verbal, a fost transmis un demers Președintelui Republicii Moldova, a cărui soartă inculpatul nu o cunoaște.

30. Acesta a menționat că la acel moment existau trei tipuri de insigne: (i) insigna corporativă pentru ținută civilă, (ii) insigna cu număr individual, și (iii) insigna de serviciu. Primele două sunt reglementate de Legea nr. 86/2011 și aprobate prin Decretul Președintelui nr. 2264/2016, modificat prin Decretul nr. 1479/2020. Insigna de serviciu este reglementată de art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134/2008, conform căreia aceasta poate fi stabilită și modificată de Serviciu.
31. Ulterior, la o ședință lărgită, a fost aprobat un model nou al insignei de serviciu – cu stema de stat pe fundalul tricolorului. În scopul economiei bugetare, s-a propus Președintelui Republicii Moldova unificarea modelelor prin adaptarea insignei corporative după modelul celei de serviciu. Propunerea a fost formalizată prin demersul cu nr. 2/1301. Într-un termen scurt, dna Gabriela Iordan a informat că demersul a fost acceptat de Președinte și că urmează emiterea decretului.
32. Ulterior, inculpatul a semnat Contractul nr. 111 vizând achiziționarea a 600 de insigne corporative, contract întocmit și avizat de toate subdiviziunile relevante ale SPPS. Conform art. 10 din Legea nr. 134, directorul are obligația de a semna aceste contracte. La finalul anului 2019, Președintelui Igor Dodon i-a fost prezentat proiectul noii insigne, acesta exprimându-și acordul pentru modificare.
33. Inculpatul a mai arătat că în anul 2020, odată cu izbucnirea pandemiei COVID-19, activitatea Serviciului s-a desfășurat în regim special, fără protocoale predefinite. Prioritatea a fost asigurarea sănătății angajaților și a persoanelor protejate. Planurile de lucru și de achiziții au fost modificate frecvent, fiind incluse achiziții neplanificate precum măști și dezinfectanți. Subiectul insinelor a fost reluat în iunie 2020, când Direcția logistică a informat despre necesitatea urgentă de insigne de serviciu, inclusiv pentru misiuni secrete. Astfel, a fost întocmit Contractul nr. 67 privind achiziția de matrice, iar procedura de aprobare și semnare a urmat aceiași pași ca și contractele anterioare. Contractul nr. 67 a stat la baza producerii insinelor de serviciu, achiziționate prin Contractul nr. 79.
34. La data de 09.06.2021, directorul interimar al SPPS, Vasile Popa, a emis un ordin de retragere din uz a insinelor de serviciu, incluzând insignele de la ținuta civilă cu număr individual și cele de portofel. Inculpatul a calificat acest ordin drept abuziv, susținând că doar Președintele Republicii Moldova are competența legală de a retrage insignele oficiale.
35. Martin Iaroslav a susținut că toate deciziile referitoare la insignele de serviciu s-au bazat pe criterii de economie, eficiență, interes public și necesitățile efectivului. Procedurile au fost conforme cu legislația în vigoare, transparente și documentate prin procese-verbale.

Toate fondurile alocate pentru achiziția insinelor au fost utilizate exclusiv în acest scop, iar insignele au fost distribuite și utilizate de ofițeri conform destinației.

36. *În răspuns la întrebările adresate de apărătorul Gheorghe Malic*, inculpatul Martin Iaroslav a declarat că Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS) este un organ autonom, parte a sistemului organelor de securitate ale statului, care funcționează în baza unei organigrame ce cuprinde subdiviziuni specializate, fiecare având atribuții distincte. Potrivit afirmațiilor inculpatului, în cadrul Serviciului activează atât servicii operative, responsabile de asigurarea protecției demnitarilor de stat și altor persoane conform decretelor Președintelui Republicii Moldova, cât și servicii auxiliare care se ocupă de aspectele juridice, logistice, tehnice și de dotare cu mijloace speciale.
37. Inculpatul a menționat că Direcția Juridică are rolul de a asigura legalitatea tuturor activităților desfășurate de SPPS, iar toate actele care intră sau ies din instituție trebuiau să fie aprobate de această direcție. De asemenea, actele care implicau cheltuieli financiare trebuiau să fie coordonate cu Direcția Financiară. În ceea ce privește procedurile de achiziție, acestea intrau în atribuția Secției achiziții, în timp ce Direcția logistică era responsabilă de aprovizionarea Serviciului, iar Direcția Resurse Umane se ocupa de evidența personalului și de distribuirea insinelor.
38. Potrivit celor relatate, toate aceste atribuții sunt prevăzute în organigrama aprobată prin decret prezidențial, iar fiecare direcție dispune de un regulament intern de funcționare, care constituie informație clasificată. Direcția Management, condusă de Gabriela Iordan, avea în responsabilitate întocmirea documentelor adresate Președinției și recepționarea răspunsurilor de la aceasta. În cazul apariției unor probleme în cadrul instituției, conducătorii subdiviziunilor erau obligați să le raporteze conducerii SPPS.
39. Inculpatul a afirmat că, pe durata exercitării funcției de director, nu a primit nicio sesizare conform căreia insignele achiziționate în baza contractelor menționate în actul de învinuire nu ar corespunde cerințelor legale. Acesta a precizat că atribuțiile directorului sunt reglementate de Legea nr. 134, iar conducerea generală a instituției îi revine directorului, în timp ce responsabilitățile pe domenii specifice revin subdiviziunilor de profil.
40. Referitor la contractele indicate în actul de învinuire, inculpatul a declarat că nu a participat la elaborarea acestora și că nu a oferit instrucțiuni pentru întocmirea lor într-un anumit mod, cunoscând că aceste contracte ar fi tipizate. La momentul prezentării pentru semnare, verifica doar ultima pagină a contractului, pentru a se asigura că aceasta era avizată de Direcția Juridică și de alte subdiviziuni competente.
41. În ceea ce privește Contractele nr. 111 și nr. 23, inculpatul a subliniat că acestea vizau confecționarea insinelor corporative pentru ofițerii SPPS, conform Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264. Controlul executării acestor contracte nu intra în atribuțiile directorului SPPS, ci era de competența Direcției logistice, care era responsabilă de relația cu producătorul, recepționarea bunurilor și verificarea corespunderii acestora cu specificațiile anexelor contractuale.
42. Totodată, inculpatul a declarat că nu a purtat niciodată discuții sau negocieri cu reprezentanții SC „AutoGrupCom” SRL în legătură cu contractele respective și că repartizarea insinelor către personal era o atribuție a Direcției Resurse Umane. Acesta a mai precizat că nu au fost niciodată confecționate insigne cu număr individual, iar insignele prevăzute în Legea nr. 86/2011 și în Decretul prezidențial nr. 2264/2016 sunt cele corporative, iar cele indicate în actul de învinuire sunt, de fapt, insigne de serviciu.

43. Inculpatul a subliniat că nu a emis niciun ordin prin care să dispună înlocuirea insinelor corporative cu insignele de serviciu și că nu înțelege învinuirea care i-a fost adusă, întrucât semnarea contractelor reprezintă o obligație legală a directorului, conform art. 10 din Legea nr. 134. De asemenea, a susținut că nu a emis ordine sau dispoziții privind scoaterea din uz a insinelor aprobate prin decret prezidențial și nici introducerea oficială în uz a noilor insigne de serviciu. Contractele nr. 67 și nr. 79, potrivit declarațiilor inculpatului, vizau achiziția insinelor de serviciu, în temeiul art. 22 din Legea nr. 134.
44. *La întrebările adresate de procurorul Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu*, inculpatul Martin Iaroslav a declarat că, în perioada anilor 2019–2020, a deținut calitatea de președinte al grupului de lucru în domeniul achizițiilor din cadrul SPPS. Acesta a menționat că nu își amintește să fi emis sau semnat Ordinul nr. 23 din februarie 2020, prin care s-ar fi instituit respectivul grup de lucru și s-ar fi stabilit atribuțiile membrilor acestuia, inclusiv asumarea personală a răspunderii pentru executarea sarcinilor stabilite.
45. Inculpatul a arătat că, începând cu anul 2016, Planul de achiziții al SPPS prevedea procurarea insinelor de apartenență corporativă pentru ofițerii de protecție în ținută civilă, a insinelor cu număr individual, precum și a matricelor necesare producerii acestora. Potrivit explicațiilor oferite, Planul de achiziții este elaborat și aprobat de grupul de lucru, iar ulterior acesta poate fi modificat în funcție de necesitățile apărute.
46. De asemenea, a făcut referire la demersul din 20.09.2019, înaintat Președintelui Republicii Moldova, prin care s-a solicitat avizarea modificării modelului insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție în ținută civilă, fiind anexat și modelul insignei care conținea stema de stat. Inculpatul a precizat că acest demers a fost elaborat de Direcția D1, avizat de Direcția juridică și semnat de el în calitate de director al SPPS. A subliniat că, pe durata exercitării funcției de director, nu a fost niciodată informat de către Comisia Națională de Heraldică că Serviciul nu ar avea dreptul să utilizeze stema de stat ca simbol corporativ în însemnele uniformiste.
47. Totodată, a declarat că în cadrul SPPS exista o persoană desemnată să gestioneze relațiile cu alte instituții ale statului. Inculpatul a recunoscut că este posibil să fi semnat Contractele de achiziție nr. 111 din 25.11.2019, nr. 23 din 14.02.2020, nr. 67 din 24.06.2020 și nr. 79 din 31.07.2020, inclusiv anexele acestora, însă nu își amintește exact în ce circumstanțe au fost semnate. A menționat că, în mod obișnuit, orice contract ajunge la semnătura directorului SPPS doar după ce este avizat de toate direcțiile specializate.
48. Inculpatul a susținut că, în temeiul art. 10 din Legea nr. 134/2008, semnarea contractelor de către directorul SPPS reprezintă o obligație legală, în cazul în care acestea au fost aprobate de toate direcțiile competente. A afirmat cu certitudine că modelul insinelor menționate în actul de învinuire a fost discutat în cadrul grupului de lucru, însă nu își amintește dacă a participat la toate ședințele respective.
49. Acesta a precizat că directorul SPPS nu este implicat în procesul de elaborare a contractelor, sarcină care revine direcțiilor specializate din cadrul Serviciului. Din câte își amintește, contractele și anexele acestora au fost elaborate de Direcția D8 și, ulterior, contrasemnate de către secția juridică, secția financiară și secția logistică. Nu exclude ca respectivele contracte să fi fost întocmite pe baza unor modele tipizate.
50. În opinia sa, contractele menționate în actul de învinuire urmau să fie executate în conformitate cu legislația în vigoare. După semnarea acestora de către director, responsabilitatea supravegherii executării revenea direcțiilor de specialitate din cadrul SPPS.

Probele prezentate de partea acuzării:

51. Conform art. 26 alin. (3) din CPP, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. Astfel, în ședința de judecată acuzatorul de stat, procuror în Procuratura Anticorupție, Mariana Leahu, în susținerea învinuirii formulate față de inculpat a prezentat următoarele probe administrate la urmărirea penală și examinate nemijlocit în ședința de judecată:
- declarațiile reprezentantului părții civile Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Sîrbu Dan, care fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, inculpatul Martin Iaroslav, îi este cunoscut, cu acesta nu se află în relații de rudenie sau ostile. Cunoaște motivul pentru care a fost invitat în cadrul procedurii penale, acesta având legătură cu faptele prin care, potrivit sesizării formulate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS) ar fi fost prejudiciat ca urmare a semnării, de către fostul director, Martin Iaroslav, a mai multor contracte de achiziție a unor insigne corporative și de identificare a ofițerilor de protecție. Susținându-se că, potrivit art. 42 alin. (2) din Legea nr. 134/2008 privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat, semnele distinctive ale instituției se aprobă prin decret prezidențial. În acest sens, a fost emis Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016, care, în anexa nr. 8, stabilește în mod expres cum trebuie să arate insigna corporativă a SPPS. Precizându-se că, la data de 20.09.2019, în baza demersului semnat de Martin Iaroslav, adresat Președinției Republicii Moldova, a fost inițiată o procedură privind aprobarea unei noi insigne corporative. În baza acestui demers, a fost sesizată Comisia Națională de Heraldică, or, aceasta este autoritatea competentă de a expertiza, aviza și înregistra simbolurile publice. De asemenea, s-a invocat că art. 6 din Legea nr. 86/2011 prevede în mod expres că simbolurile corporative ale forțelor armate și ale SPPS se instituie prin decret al Președintelui Republicii Moldova, în baza deciziei Comisiei Naționale de Heraldică. S-a precizat că, decretul Președintelui R. Moldova nr. 2264/2016 a fost modificat la data de 27.01.2020, fiind adăugat textul „Serviciul de Protecție și Pază de Stat” pe insignă. În afară de această modificare, insigna nu a suferit alte schimbări esențiale, cu excepția măririi imaginii ursului de la 17 mm la 18 mm. Subliniindu-se că, în pofida normelor legale și a prevederilor decretului prezidențial, la 20.09.2019, demersul semnat de Martin Iaroslav a fost înaintat Președinției RM cu propunerea unei noi insigne, care nu respecta cadrul normativ în vigoare. În cadrul discuțiilor cu Comisia Națională de Heraldică, doamna Gabriela Iordan, executorul demersului, a fost informată verbal că utilizarea stemei de stat pe astfel de insigne nu este permisă, excepție făcând doar reprezentanții Parlamentului, Președinției și Guvernului. Ca urmare a acestei poziții exprimate, a fost redactat un nou demers, în baza căruia s-a procedat la modificarea decretului nr. 2264/2016, în forma actuală. Nicio altă modificare esențială nu a fost operată asupra formei insignei. Indicând reprezentantul că nu cunoaște cine a redactat efectiv demersul, ci doar că acesta a fost semnat de Martin Iaroslav și contrasemnat ulterior de către Președintele Republicii Moldova de la acea dată, Igor Dodon. Referitor la existența unui eventual refuz al Președintelui Republicii Moldova în legătură cu demersul nr. 2/1301 din 20.09.2019 acesta a fost semnat de către Martin Iaroslav, în calitate de director al SPPS, și adresat Președintelui Republicii Moldova. La acesta a fost anexată o notă informativă, precum și o schiță a noii insigne corporative, ambele semnate de inculpat. În baza aceluși demers, a fost modificat Decretul nr.

2264/2016, prin decretul emis la data de 27.01.2020, astfel cum a descris anterior. Cu toate acestea, fără a se ține cont de recomandarea Comisiei Naționale de Heraldică, s-a inițiat procedura de achiziție a unor insigne corporative, care nu erau conforme cu reglementările legale în vigoare. Precizându-se că, pentru inițierea procedurii de achiziție, potrivit legislației, instituția trebuie să modifice planul anual de achiziții, întrucât insignele respective nu erau prevăzute inițial. În acest sens, SPPS a operat modificarea planului, iar procedura a fost desfășurată conform Hotărârii Guvernului nr. 655/2019 privind achizițiile publice de valoare mică. Astfel, în baza procedurii respective, la data de 25.11.2019, a fost încheiat contractul nr. 111, cu agentul economic SC „Autorcom Grup” SRL, pentru 500 de insigne corporative, cu un preț unitar de 137 lei, valoarea totală fiind de 68.500 lei. Ulterior, în anul 2020, s-a încheiat un nou contract nr. 23, cu același operator economic, pentru încă 50 de insigne corporative, la un preț unitar de 114 lei, cu o valoare totală de 5.700 lei. Mai menționându-se că au fost achiziționate și insigne cu număr individual de identificare, fără ca acestea să fie precedate de vreo consultare sau solicitare de aviz din partea Comisiei Naționale de Heraldică. În ceea ce privește insignele individuale, a fost organizată o procedură de achiziție, având ca președinte al grupului de lucru pe inculpatul Martin Iaroslav. Urmare a acestei proceduri, a fost încheiat contractul nr. 79, tot cu SC „Autorcom Group” SRL, prin care au fost achiziționate insigne la un preț unitar de 205 lei, în cuantum total de 106.600 lei. Susținându-se că valoarea totală a achizițiilor se ridică la 190.772 lei, iar procurarea insinelor, atât corporative, cât și individuale, nu a avut suport legal, fiind realizată fără respectarea procedurilor reglementate de Decretul prezidențial și Legea nr. 86/2011.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, reprezentantul părții civile Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Sîrbu Dan, a comunicat că, textual demersului SPPS din 20.09.2019, adresat Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon, s-a solicitat modificarea insignei corporative, astfel încât aceasta să conțină denumirea „Serviciul de Protecție și Pază de Stat” și să reflecte clar apartenența insignei la instituția menționată. Întrebat dacă SPPS a recepționat un răspuns la demersul din 20.09.2019, reprezentantul a comunicat că, în baza acelui demers, a fost emisă o decizie a Comisiei Naționale de Heraldică, însă nu își amintește data exactă a acesteia. De asemenea, a menționat că nu cunoaște dacă Președinția Republicii Moldova a transmis un răspuns oficial în scris la acel demers. La întrebarea dacă, pe aspectele invocate în demersul din 20.09.2019, Comisia Națională de Heraldică a fost interpellată de către SPPS, reprezentantul a declarat că demersul respectiv a fost adresat direct Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon, fiind înregistrat oficial cu număr și dată, iar ulterior Comisia Națională de Heraldică a fost implicată în examinarea problemei în baza competențelor sale. Mai invocându-se că, potrivit cadrului normativ aplicabil în materie de achiziții publice, inclusiv Hotărârea Guvernului nr. 655/2019, încheierea unui contract este rezultatul final al unei proceduri de achiziție, care este desfășurată în temeiul unui act administrativ intern emis de instituție. În baza acestui act este constituit un grup de lucru pentru achiziții, a cărui președinte este, de regulă, directorul instituției sau adjunctul acestuia. Dreptul de a semna contractele de achiziții revenea exclusiv directorului instituției la acel moment, domnul Martin Iaroslav, iar directorul nu putea fi constrâns să semneze sau nu un act administrativ sau juridic. Potrivit reprezentantului SPPS, grupul de lucru a luat o decizie unanimă privind acceptarea ofertei celei mai avantajoase prezentate de operatorul economic contractat, decizie adoptată

anterior semnării contractului de achiziție. Întrebat când și prin ce acte au fost scoase din uz insignele procurate prin contractele menționate în învinuire, martorul a declarat că nu deține informații în acest sens.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, reprezentantul părții civile Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Sîrbu Dan, a comunicat că, în legătură cu atribuțiile președintelui grupului de lucru, reprezentantul a declarat că, în baza normelor privind achizițiile publice, deciziile grupului de lucru se adoptă prin vot, iar președintele nu decide în mod unilateral, ci participă la procesul decizional împreună cu ceilalți membri. În cazul abținerilor sau voturilor împotriva, acestea sunt reflectate în procesul-verbal al ședinței. În ceea ce privește cele patru contracte menționate anterior, s-a afirmat că, în baza înscrisurilor examinate, deciziile privind acceptarea ofertelor au fost luate unanim de membrii grupului de lucru, anterior semnării contractelor respective. Grupul a votat pentru acceptarea ofertei celei mai avantajoase, prezentată de operatorul economic, în conformitate cu etapele procedurii reglementate de Hotărârea Guvernului nr. 655/2019: identificarea ofertei, analiza acesteia și ulterior semnarea contractului de către conducerea instituției. La întrebarea privind calitatea sa de angajat al SPPS în perioada încheierii contractelor, reprezentantul a declarat că, la momentul respectiv, nu activa în cadrul instituției, însă în prezent, fiind angajatul SPPS, a avut acces la materialele cauzei penale și la înscrisurile depuse la organul de urmărire penală. Prin urmare, declarațiile formulate nu reprezintă opinii personale, ci sunt întemeiate pe documentele cu care a luat cunoștință în cursul procesului. Susținându-se că, în ceea ce privește afirmația referitoare la dreptul președintelui grupului de lucru de a decide asupra achizițiilor, aceasta se bazează pe prevederile generale ale actelor normative aplicabile, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 665/2012 și Legea nr. 133/2011 privind achizițiile publice. Reprezentantul a precizat că nu cunoaște în prezent articolul exact din aceste acte normative care să reglementeze în mod expres această competență. În ceea ce privește contestarea deciziilor unanime ale grupului de lucru privind semnarea contractelor vizate – nr. 111, 23, 63 și 79, reprezentantul a afirmat că nu cunoaște dacă vreun șef de direcție sau subdiviziune a SPPS, inclusiv subdiviziunea achiziții publice, juridică sau management, să fi contestat aceste decizii. De asemenea, reprezentantul SPPS a declarat că, până la momentul audierii, nu a identificat niciun temei legal de nulitate a deciziilor unanime ale grupului de lucru privind semnarea celor patru contracte vizate în cauză și nu a solicitat în instanță sau în altă formă oficială anularea sau constatarea nulității acestora. Afirmându-se că deciziile grupului de lucru nu au fost contestate nici în cadrul instituției, nici în alte instituții. Referitor la existența unor acte cu caracter de lucru judecat care să fi decis nulitatea sau anularea acestor decizii unanime, reprezentantul a precizat că, până în prezent, nu există astfel de hotărâri judecătorești sau decizii ale organelor competente. În privința aplicabilității Hotărârii Guvernului nr. 655/2019 și a Legii achizițiilor publice, reprezentantul a confirmat că, pentru finalizarea procedurii, deciziile unanime ale grupului de lucru privind selectarea câștigătorului achiziției sunt obligatorii, iar în baza acestora se semnează contractele ulterioare, inclusiv contractul nr. 111 și celelalte trei contracte vizate în învinuire, cu condiția respectării procedurii legale. Confirmându-se că contractele nr. 111, 23, 63 și 79 au fost semnate de Martin Iaroslav în calitate de director al SPPS, și nu în nume personal.

Totodată, reprezentantul a declarat că nu a invocat nulitatea sau anularea celor patru contracte și nu are cunoștință de existența unor astfel de demersuri formulate de către reprezentanții SPPS. În ceea ce privește existența unui act cu caracter de lucru judecat care să fi constatat nulitatea celor patru contracte, reprezentantul a afirmat că actele emise de reprezentanții SPPS nu au caracter de lucru judecat, iar în privința altor instituții nu are cunoștință. Susținând reprezentantul că nu cunoaște cine a redactat în mod fizic demersul nr. 2/1301 din 20.09.2019, adresat Președintelui RM, Igor Dodon, dar conform legislației și a hotărârii Guvernului privind actele de secretariat, în partea stângă jos a documentului trebuie indicat executorul actului, dar nu poate confirma dacă această informație este vizibilă pe originalul demersului. Originalul demersului, semnat de Martin Iaroslav, a fost expediat către Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon, și că în cadrul ședinței de judecată poate fi prezentat pentru examinare, inclusiv versoul documentului, unde ar putea fi înscris autorul sau persoana care a pregătit documentul. Referitor la anexele atașate demersului – note informative și alte documente – reprezentantul a afirmat că nu cunoaște cine le-a pregătit sau redactat și nici unde se păstrează originalele acestora, astfel încât să poată fi prezentate pentru verificare în cadrul ședinței de judecată. În privința certificării filelor dosarului aflate la Vol. II, f.d.5-10, reprezentantul nu poate preciza cine a efectuat această certificare și nu are informații referitoare la actul prin care s-a atestat conformitatea înscrisurilor de la Vol. II, f.d.6-9. Totodată, nu cunoaște cui îi aparține nr. de telefon 022-250-944 de pe acte de la Vol.II,f.d.5 și Vol.I,f.d.76, apreciind însă că, cel mai probabil, acesta aparține Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS). Reprezentantul SPPS a confirmat că, deși inițial planul anual de achiziții al Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS) nu prevăzuse procurarea insinelor corporative, acesta a fost ulterior modificat, în sensul alocării de mijloace financiare pentru această achiziție. Planul de achiziții astfel modificat a servit drept temei legal pentru procurarea insinelor în conformitate cu prevederile Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016. În ceea ce privește temeiul de semnare al celor patru contracte de achiziție – nr. 111 din 25.11.2019, nr. 23 din 14.02.2020, nr. 63 din 24.06.2020 și nr. 79 din 31.07.2020, reprezentantul a afirmat că nu poate confirma dacă planul de achiziții este menționat expres în aceste contracte ca temei de semnare. Reprezentantul a precizat că nu cunoaște cine a pregătit în mod concret aceste contracte, presupunând că au fost întocmite de o persoană responsabilă din cadrul SPPS, însă a confirmat că au fost semnate de către fostul director al instituției, domnul Martin Iaroslav, și reprezentantul agentului economic. Explicând că nu a asistat personal la semnarea contractelor menționate, deoarece nu era angajat al SPPS în perioada respectivă. În ceea ce privește cunoștințele privind persoanele care au semnat contractele, a subliniat că pe documentele depuse la dosar apar semnăturile fostului director, iar aceasta constituie, în mod obișnuit, dovada că respectivele acte au fost semnate în numele instituției de către conducătorul acesteia, care în perioada respectivă era domnul Martin Iaroslav, dacă nu a fost suspendat sau înlăturat din funcție. Personal nu a efectuat nicio anchetă de serviciu sau investigație privind semnarea acestor contracte, întrucât nu avea competența legală să facă acest lucru. Astfel, afirmația că domnul Martin și reprezentantul agentului economic au semnat cele patru contracte reprezintă o concluzie a sa, întemeiată pe prevederile legale privind dreptul de semnătură și practica administrativă, și nu rezultatul unei constatări

făcute în cadrul unei proceduri anterioare. În ceea ce privește structura SPPS, reprezentantul a confirmat existența subdiviziunilor independente responsabile de domenii precum achiziții publice, juridic, contabilitate și logistică, însă a precizat că denumirea exactă a acestora este clasificată și secretă conform Legii nr. 245/2008 privind secretul de stat. La situația anului 2019-2020, în cadrul Serviciului Protecției și Pază de Stat (SPPS) existau subdiviziuni responsabile de probleme logistice. În anul 2020, conducătorul Direcției D8, care se ocupa de probleme logistice, era dl. Berestianu. Direcția D8 avea atribuții ce includ pregătirea contractelor privind achizițiile publice, însă regulamentul său de activitate nu este cunoscut declarantului, întrucât a fost elaborat ulterior angajării acestuia. Subdiviziunea juridică, parte a Direcției D1, era responsabilă de toate aspectele juridice ale SPPS. Din 2020, conducerea acestei direcții era asigurată de dl. Igor Moraru, iar până în iulie-august 2020, nu cunoaște cine era conducătorul acestei direcții. Direcția D1, era condusă din 2020 de dna Gabriela Iordan, care avea responsabilitatea asigurării managementului serviciului. Evidența contabilă a bunurilor materiale, inclusiv cele aflate în gestiune, primite sau înstrăinate, era în responsabilitatea Direcției nr. 6, condusă de dna Țurcan Svetlana, deși există posibilitatea ca aceasta să fie Direcția 5, exact nu cunoaște. Deși serviciul este structurat în mai multe subdiviziuni responsabile pe anumite domenii, semnătura finală pe orice act, inclusiv contracte și acte administrative, îi aparține conducătorului instituției (directorului general). Responsabilitatea semnăturii și a deciziilor este personală, iar conducătorii subdiviziunilor execută doar indicațiile conducerii. Declarantul nu cunoaște dacă contractele indicate în învinuire au fost semnate de către alți șefi ai subdiviziunilor sau cine a coordonat proiectele în mod direct. Nu există informații privind existența vreunei opinii separate, dezacorduri sau contestații formulate de subdiviziunile implicate asupra proiectelor celor patru contracte. Nu există acte normative sau prevederi legale care să atribuie în mod exclusiv responsabilitatea pentru întreaga activitate a coloneilor din SPPS directorului general, nici nu există acte care să reglementeze această responsabilitate în mod imperativ. Organizarea activității subdiviziunii juridice, logistice, de management general, contabilă, economică și a altor direcții cu statut independent în cadrul SPPS este realizată de directorul serviciului, însă activitatea zilnică a fiecărei direcții este coordonată nemijlocit de șeful instituției respective. Activitatea zilnică a direcțiilor DG1, DG2, DG3, DG4, DG5, DG6, DG7, precum și D1 până la D8, este planificată și organizată pe segmente de activitate unice, fiecare fiind coordonată de șeful subdiviziunii respective. În ceea ce privește domeniul de activitate referitor la achizițiile publice legate de cele patru contracte discutate, elaborarea proiectelor acestor contracte este responsabilitatea subdiviziunii D8. Nu cunoaște declarantul cine este responsabil de controlul executării acestor contracte. La fel, nu-i este cunoscut cine este responsabil de recepționarea bunurilor confecționate. Evidența contabilă ulterioară a bunurilor primite în baza contractelor și distribuirea acestora se află în responsabilitatea subdiviziunii D6. Declarantul nu posedă informații concrete dacă domnul Martin a dat vreodată indicații scrise sau orale către șefii subdiviziunilor DG1-DG9 și D1-D8 privind modalitatea de executare a acestor patru contracte. La fel, nu cunoaște când și de la cine a parvenit prima dată ideea necesității modificării insinelor cu număr individual ale ofițerilor SPPS și ale insignei cu ținută civilă, menționate în rechizitoriu. În ceea ce

privește prejudiciul adus SPPS prin acțiunile domnului Martin, suma acestuia este estimată la 190.772 lei, constând în achiziționarea ilegală a 500 de insigne corporative și a insignei cu număr individual. Pentru SPPS suma indicată este considerabilă. Insignele respective nu se află la dispoziția SPPS la ziua de astăzi, având calitatea de corpuri delictive și neputând fi folosite în activitatea de serviciu, întrucât nu corespund prevederilor Decretului Președintelui RM nr. 2264 din 2016 și Legii nr. 86/2011 privind simbolurile publice. Menționându-se că insignele au fost înregistrate ca bunuri materiale cu valoare economică și au fost înregistrate în balanța contabilă a serviciului. În anul 2019, declarantul nu cunoaște dacă a fost efectuată inventarierea activității economico-financiare a SPPS, iar în anul 2020 a fost efectuată o inventariere asupra bunurilor instituției. Nu există informații dacă în cadrul inventarierii din 2020 au fost depistate neajunsuri materiale sau prejudicii cauzate SPPS în legătură cu procurarea insignelor indicate în învinuirea inculpatului. Când a fost solicitată o demonstrație privind acțiunile inculpatului și legătura cauzală dintre acestea și prejudiciul cauzat, declarantul a răspuns că, la moment, nu poate explica acest fapt. Nu există informații dacă a fost efectuată în cadrul SPPS vreo anchetă de serviciu cu privire la schimbarea insignelor, inițierea procedurii de schimbare a acestora, elaborarea și semnarea celor patru contracte referitoare la confecționarea insignei, precum și utilizarea ulterioară a acestora de către angajații SPPS până în anul 2021. Declarantul nu cunoaște dacă domnul Radu Prodan a efectuat personal vre-o anchetă de serviciu în SPPS înainte de sesizarea OUP și menționează că acesta nu are împuternicirea personală de a realiza astfel de anchete. În calitate de reprezentant al SPPS, declarantul nu poate preciza cine a sesizat OUP pentru inițierea cauzei penale. Declarantul confirmă că, în perioada respectivă, nu a activat în cadrul SPPS și nu a urmărit direct acțiunile domnului Martin. În pofida faptului că nu a participat la anchete de serviciu, nu a fost implicat în inventariere și nu a urmărit acțiunile inculpatului, declarantul susține că SPPS i-a fost cauzat un prejudiciu prin achiziția insignelor menționate. Sursa informațiilor referitoare la pretenziile acțiunii ilegale ale inculpatului derivă din faptul că insignele achiziționate nu corespund cadrului normativ, și anume Legii nr. 86/2011 privind simbolurile corporative și Decretului Președintelui RM nr. 2264 din 2016. Ipoteza privind prejudiciul cauzat SPPS în valoare de 190.000 lei este un fapt stabilit pe baza actelor normative menționate, nu doar o opinie personală. Actele normative indică procedura și organul abilitat, respectiv Comisia de Heraldică, singurul organ competent să promoveze politica de stat în domeniul simbolurilor publice și corporative, atât cele generale, cât și cele individuale. În acțiunea depusă se prezintă clar forma legală a insignei, conform căreia insignele achiziționate nu respectă cerințele legale. Declarantul nu dispune de informații că inculpatul ar fi substituit atribuțiile Comisiei de Heraldică. Nu cunoaște dacă Martin Iaroslav a emis vreun ordin sau act normativ la nivelul SPPS prin care să fi schimbat insignele oficiale prevăzute de Decretul nr. 2264/2016 cu altele. Consideră că inculpatul nu a participat nemijlocit la confecționarea insignei, aceasta fiind responsabilitatea agentului economic. Nu cunoaște careva dispoziții prin care inculpatul a dispus scoaterea din uz insignele instituite prin Decretul 2264 în perioada 2019-2020. Personal la angajare a primit insignă cu număr individual și cu stema de stat, insignă prevăzută de decretul Președintelui R. Moldova nr. 2264 nu a primit-o. În prezent, declarantul poartă insignă prevăzută de cadrul normativ,

insignele cu stema de stat fiind corpuri delictive în prezenta cauză penală. La 25.11.2019, 14.02.2020, 24.06.2020 și 31.07.2020, insigna de apartenență corporativă a ofițerilor de protecție la ținuta civilă și insignele cu număr individual de identificare a ofițerilor de protecție erau cele prevăzute de legislația în vigoare, respectiv insignele cu ursul, conform decretului președintelui RM nr. 2264/2016. În perioada de activitate a reprezentantului SPPS, inculpatul nu a transmis personal indicații scrise sau ordine prin care să fie interzisă utilizarea insignei legale, conform cadrului normativ. Susține reprezentantul SPPS că, din Contractele de achiziție nr. 111 din 25.11.2019, nr. 23 din 14.02.2020, nr. 67 din 24.06.2020 și nr. 79 din 31.07.2020 nu se reține în mod expres obiectul precis al acestora în ceea ce privește denumirea insignei. Denumirile din contracte referitoare la „insigna de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă”, „matricea pentru insignă” și „insigne cu număr individual de identificare” nu pot fi confirmate în mod concret ca fiind conforme cu decretul președintelui RM nr. 2264/2016. SPPS nu are informații concrete despre persoanele care au negociat contractele menționate și nu confirmă participarea directă a domnului Martin la elaborarea sau negocierea acestora. Procedura de elaborare, negociere și semnare a contractelor a fost derulată conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 665 din 2016 privind achizițiile publice. Pentru a confirma legalitatea procesului de achiziții este necesară o analiză detaliată, care nu a fost efectuată. Personal nu a fost implicat în anchete sau verificări ale modului de desfășurare a procedurilor. Concluzia privind conformitatea procesului de achiziție cu prevederile legale se bazează pe o opinie personală, rezultat al studierii materialelor anexate cauzei penale.

- declarațiile reprezentantului părții civile Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, care a declarat că, Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS) este un organ de stat specializat în asigurarea protecției demnitarilor Republicii Moldova, precum și a oficialilor străini aflați pe teritoriul țării. Conducerea acestui serviciu este exercitată de un director, numit și eliberat din funcție prin decret al Președintelui Republicii Moldova. Reprezentantul a subliniat că două dintre principiile fundamentale ale activității SPPS, consacrate prin Legea nr. 134/2008, sunt răspunderea personală și conducerea unică. Prin conducere unică se înțelege faptul că întreaga activitate a instituției este coordonată exclusiv de către directorul SPPS, care poartă răspundere juridică deplină în fața legii și a Președintelui Republicii Moldova pentru toate acțiunile și inacțiunile ce țin de funcționarea serviciului. Spre deosebire de alte instituții, cum ar fi Serviciul de Informații și Securitate (SIS), unde principiul conducerii unice este completat de cel al conducerii colegiale, în cadrul SPPS conducerea este strict unipersonală. De asemenea, s-a menționat că SPPS a fost o instituție militarizată până în anul 2008, iar din acel an a devenit o structură demilitarizată. În ciuda acestui fapt, ordinele emise în cadrul serviciului sunt obligatorii și se execută fără a fi supuse discuțiilor. Potrivit reprezentantului, metaforic exprimat, „Nu se mișcă nicio muscă în cadrul serviciului fără știrea directorului”. Totodată, în cadrul SPPS funcționează un colegiu cu rol consultativ, instituit prin Legea nr. 134/2008. Membrii colegiului sunt numiți prin decret prezidențial, iar activitatea acestuia este reglementată printr-un regulament specific. Cu toate acestea, deciziile colegiului nu au caracter obligatoriu, iar directorul serviciului are libertatea de a nu le lua în considerare în procesul decizional, inclusiv în cazul adoptării unor hotărâri de importanță majoră. Referitor la simbolurile corporative, reprezentantul a precizat că până în anul 2016 cadrul normativ aplicabil SPPS în acest domeniu nu era reglementat. Abia în anul 2016 Legea nr. 86/2011

privind simbolurile publice a fost modificată, incluzând SPPS printre subiecții legii. Ca urmare, a fost emis Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016, care a stabilit în mod expres simbolurile corporative ale SPPS, inclusiv modelul insignei de apartenență și al insignei cu număr individual de identificare al ofițerului de protecție. Anterior acestui decret, insignele purtate de ofițerii de protecție aveau forme variate, reprezentând, de exemplu, vulturi, scuturi sau săbii. După intrarea în vigoare a decretului menționat, insigna de apartenență corporativă a fost standardizată ca fiind o insignă de piept, monometalică, rotundă, cu chenar de aur în relief, având în centru, pe un câmp de purpură, un urs ridicat de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar cu cea stângă purtând o lance de turnir în poziție verticală (în pal), având în vârf o flamură în coadă de rândunică, tot de aur, cu o cruce firet de purpură, fluturând. Insigna cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție, aplicabilă până în anul 2019, este descrisă ca fiind o stea aurie cu opt raze radiante, ale cărei extremități formează arcuri de cerc convexe între razele vecine. În centrul acesteia se află un medalion rotund cu diametrul de 40 mm, înscris într-un cerc imaginar de 55 mm. Medalionul conține același urs heraldic, în câmp de purpură, cu aceleași însemne, iar excerga medalionului este compusă din două inele — interior și exterior - fiecare cu lățimea de 8 mm. Inelul interior este divizat orizontal, partea superioară fiind împărțită în trei segmente colorate în albastru, galben și roșu, iar partea inferioară conținând deviza „HONOR ET FIDES” scrisă cu litere capitale de purpură pe fundal de aur. Numărul individual de identificare al ofițerului este gravat în partea inferioară, cu cifre arabe de purpură, în câmp de aur. Reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a arătat că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1439 din 27 ianuarie 2020, a fost modificată insigna de apartenență corporativă a ofițerilor de protecție, fără a se interveni asupra insignei cu număr unic de identificare, aceasta din urmă păstrând forma stabilită prin Decretul nr. 2264 din 2016. Potrivit noii reglementări, simbolul ursului a fost menținut, însă în jurul acestuia a fost adăugată inscripția „SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT”. Reprezentantul a menționat că, anterior acestui decret, în lunile iulie-august 2019, conducerea SPPS, în persoana directorului de atunci, Iaroslav Martin, a inițiat demersuri în vederea modificării simbolului corporativ al instituției. Astfel, prin demersul nr. 2/1301 din 20 septembrie 2019, adresat Președintelui Republicii Moldova, s-a solicitat permisiunea de a înlocui simbolul reprezentativ (ursul) cu un alt element grafic și, concomitent, de a modifica insigna de apartenență corporativă. În lipsa unui răspuns oficial, solicitarea a fost supusă analizei Comisiei Naționale de Heraldică de pe lângă Președintele Republicii Moldova. Potrivit declarației reprezentantului, în cadrul examinării de către Comisia Națională de Heraldică, doamnei Gabriela Iordan, șef al subdiviziunii D1 din cadrul SPPS, i s-a comunicat de către heraldistul de stat, domnul Silviu Tabac, că simbolul propus nu este acceptabil, întrucât conținea stema de stat – utilizarea acesteia fiind interzisă pentru insignele instituțiilor care nu aparțin Președinției, Parlamentului sau Guvernului, în temeiul Legii nr. 86/2011 privind simbolurile publice. Ulterior, în conformitate cu recomandările Comisiei, SPPS, prin același director, a expediat un nou demers – nr. 2/1547 din 4 noiembrie 2019 – însoțit de o notă informativă și un nou model de insignă corporativă, care respecta prevederile legale, menținând simbolul ursului și adăugând inscripția „SPPS”. Cu toate acestea, fără a aștepta emiterea unui decret prezidențial de aprobare a noii variante conforme, inculpatul Iaroslav Martin a dispus confecționarea și achiziționarea de insigne potrivit versiunii inițiale, neacceptate – cea care conținea stema de stat. Astfel, prin ordinul emis de inculpat la 12

noiembrie 2019, a fost modificat Planul de achiziții al SPPS pentru anul 2019, fiind introdusă o poziție nouă – „Insigne corporative” – cu valoarea estimativă de 82.200 lei. Ca urmare, a fost încheiat contractul de achiziție nr. 111 din 25 noiembrie 2019 pentru procurarea acestor insigne. Ulterior, în anul 2020, prin contractul nr. 79 din 31 iulie 2020, au fost achiziționate și insigne cu număr unic de identificare, de asemenea fără a fi obținut acordul Președintelui Republicii Moldova și fără avizul Comisiei Naționale de Heraldică. Insignele respective nu respectă cerințele Decretului nr. 2264/2016, întrucât conțin stema de stat în locul simbolului aprobat (ursul), fapt interzis expres de legislație. Reprezentantul SPPS a mai declarat că, la indicația directă a inculpatului Martin Iaroslav, pe verso-ul insignelor corporative a fost imprimat numele și semnătura Președintelui Republicii Moldova în exercițiu, iar una dintre insigne a fost transmisă personal acestuia de către inculpat. În legătură cu expresia „la indicația inculpatului”, reprezentantul a explicat că în cadrul SPPS, deciziile strategice și operaționale sunt luate la nivelul conducerii superioare. Săptămânal, se organizează ședințe operative cu participarea tuturor șefilor de subdiviziuni, în cadrul cărora directorul serviciului stabilește sarcini concrete și recepționează rapoarte de activitate. Aceste ședințe sunt consemnate în procese-verbale întocmite de Direcția D1 și aprobate ulterior de conducerea instituției. Informațiile și dispozițiile transmise în cadrul acestor ședințe sunt comunicate ulterior tuturor subdiviziunilor, fiind executate sub semnătura și autoritatea conducerii. Reprezentantul a precizat că, în urma achizițiilor efectuate contrar prevederilor legale, au fost cheltuite mijloace financiare în sumă de 190.772 lei, fapt adus la cunoștința directorului de către Direcția Finanțe, în persoana doamnei colonel Svetlana Țurcanu. Deoarece aceste insigne nu au corespuns cerințelor legale și au fost retrase din uz, SPPS consideră suma respectivă drept prejudiciu material adus instituției și solicită recuperarea acesteia de la persoana responsabilă.

Suplimentar la întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a relatat că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1439 din 27 ianuarie 2020, a fost modificată insigna de apartenență corporativă a ofițerului de protecție, ca urmare a solicitării oficiale a SPPS, înaintată prin demersul nr. 2/1547 din 4 noiembrie 2019, semnat de inculpatul Martin Iaroslav. Proiectul insignei a fost avizat favorabil de Comisia Națională de Heraldică prin Decizia nr. 200/V.01 din 19 decembrie 2019, fiind elaborat de heraldistul de stat Silviu Tabac și pictorul Iurie Caminschi. Insigna a fost ulterior înregistrată în Armorialul General al Republicii Moldova. Potrivit declarației reprezentantului, anterior acestei aprobări, inculpatul Martin Iaroslav a transmis un alt demers, nr. 2/1301 din 20 septembrie 2019, care includea o propunere de insignă cu stema de stat – simbol interzis pentru utilizarea de către SPPS în conformitate cu Legea nr. 86/2011 privind simbolurile publice. Acest demers nu a fost acceptat, iar în urma examinării de către Comisia de Heraldică, doamnei Gabriela Iordan, șefă a subdiviziunii D1 din cadrul SPPS, i s-a comunicat că solicitarea nu poate fi susținută întrucât contravine normelor heraldice. Mesajul a fost transmis de către heraldistul Silviu Tabac, la dispoziția consilierului prezidențial Corneliu Popovici, președintele Comisiei. În pofida refuzului expres exprimat de Comisia Națională de Heraldică, inculpatul a dispus modificarea Planului de achiziții pentru anul 2019 la 11 noiembrie 2019, prin introducerea unei poziții noi – achiziția de „insigne corporative” cu o valoare estimativă de 82.200 lei. Ca urmare, la 25 noiembrie 2019, inculpatul a semnat

contractul nr. 111, care avea ca obiect procurarea a 600 de insigne – dintre care 500 purtau stema de stat și semnătura președintelui Igor Dodon pe verso, iar 100 respectau simbolistica aprobată ulterior prin Decretul din 2020. Factura de livrare a fost nr. AAH9904234 din 11.12.2019. Reprezentantul a precizat că una dintre aceste insigne, cu nr. 001, a fost transmisă personal președintelui Igor Dodon de către inculpat. Insignele care nu corespundeau prevederilor legale (cele 500 cu stema de stat) au fost distribuite către ofițerii SPPS și puse în uz în mod abuziv, începând cu luna decembrie 2019. Cele 100 conforme au fost descoperite ulterior, în anul 2021, și repartizate legal, contra semnătură. Insignele neconforme au fost retrase din uz la începutul anului 2021, prin dispoziția emisă de către directorul adjunct al SPPS care exercita, la acel moment, atribuțiile directorului instituției. În continuare, reprezentantul SPPS a indicat că, tot la dispoziția inculpatului, a fost semnat contractul nr. 23 din 14.02.2020, în valoare de 5.700 lei, prin care s-au procurat 50 de insigne suplimentare (cu stema de stat), necesare în contextul majorării efectivului SPPS. Acestea au fost recepționate prin factura AAH990238 din 09.03.2020 și, de asemenea, utilizate până la momentul retragerii din uz în 2021. Tot în perioada de referință, au fost încheiate contractele nr. 63 și 79 din 2020. Contractul nr. 63 din 24.06.2020 viza confecționarea a trei matrice de producere a insinelor: una pentru cele 100 conforme, una pentru cele 550 neconforme (cu stema de stat), și una pentru insignele cu număr unic de identificare (520 bucăți), valoarea totală fiind de 9.972 lei, potrivit facturii AAH9904245. Contractul nr. 79 din 31.07.2020, în valoare de 106.600 lei, avea ca obiect procurarea a 520 de insigne cu număr individual de identificare, care au fost puse în uz și ulterior retrase. Reprezentantul SPPS a precizat că toate contractele au fost semnate de inculpatul Martin Iaroslav, în calitate de director al instituției. De asemenea, a menționat că, potrivit organizării interne a SPPS, toate deciziile legate de achiziții sunt asumate de către conducerea instituției, întrucât SPPS este o structură cu statut special și cu conducere unică, conform art. 4 din Legea privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat. Referitor la existența prejudiciului, reprezentantul a menționat că, prin nota informativă nr. 884 din 07.06.2021, întocmită de doamna colonel Svetlana Țurcanu, șefa Direcției Finanțe din cadrul SPPS, a fost constatat expres, inclusiv prin folosirea sintagmei evidențiate cu caractere boldate „cuantumul prejudiciului cauzat”, faptul că suma totală a prejudiciului este de 190.772 lei, distribuită astfel: 68.500 lei – contractul nr. 111/2019 (pentru 500 insigne neconforme); 5.700 lei – contractul nr. 23/2020 (pentru 50 insigne neconforme); 9.972 lei – contractul nr. 63/2020 (matrice); 106.600 lei – contractul nr. 79/2020 (520 insigne cu număr individual). Reprezentantul a subliniat că cele 100 de insigne conforme nu au fost incluse în calculul prejudiciului și nici în nota informativă, deoarece acestea corespund prevederilor Decretului nr. 2264/2016, cu modificările din 2020. Prin urmare, prejudiciul a fost determinat exclusiv prin raportare la insignele procurate și puse în uz contrar legii și normelor heraldice. În concluzie, reprezentantul SPPS a reiterat că achizițiile efectuate în temeiul celor patru contracte au generat un prejudiciu real și evaluabil în sarcina instituției, întrucât bunurile respective nu au putut fi utilizate legal și au fost scoase din uz în întregime, fiind depozitate în prezent în incinta instituției. Totodată, două dintre insigne (cu nr. 001) nu au fost restituite, una fiind în posesia inculpatului și alta în posesia fostului președinte al Republicii Moldova. În declarațiile sale, reprezentantul

Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS), Radu Prodan, audiat în calitate de reprezentant al instituției, a menționat că raportul întocmit de către acesta se află în prezent în secretariatul Serviciului. Întrebat despre conținutul și data exactă a raportului respectiv, acesta a refuzat să ofere detalii, invocând imposibilitatea de a furniza astfel de informații în cadrul audierii. Referindu-se la calitatea în care a fost redactat raportul, Radu Prodan a precizat că a acționat în calitate de ofițer de protecție al SPPS, nu în calitate de cetățean particular. Totodată, a subliniat că la data întocmirii raportului deținea o procură valabilă emisă de conducerea instituției, care îi conferea împuterniciri nu doar în cazul respectiv, ci și în alte cauze conexe. Reprezentantul SPPS a mai declarat că, la momentul întocmirii raportului, în adresa organelor competente fuseseră deja expediate mai multe denunțuri privind faptele presupus ilegale atribuite inculpatului Martin Iaroslav, denunțuri prin care, potrivit afirmațiilor sale, exercita atribuții de reprezentare a intereselor Serviciului. Întrebat dacă aceste denunțuri se aflau în gestiunea sa sau în competența organelor de urmărire penală, Radu Prodan a precizat că, în perioada exercitării funcției de conducere de către inculpatul Martin, au fost formulate mai multe denunțuri cu privire la presupuse ilegalități săvârșite de acesta, unele dintre ele fiind expediate deja organelor competente, iar altele urmând a fi transmise. Totodată, a menționat că nu poate preciza cu exactitate care dintre denunțuri se aflau deja înregistrate la nivelul organelor de urmărire penală și care erau încă în pregătire. Cu privire la momentul depunerii primului denunț împotriva inculpatului Martin Iaroslav, Radu Prodan a declarat că acesta a fost înaintat imediat după revocarea acestuia din funcția de director al SPPS, precizând că anterior acestui moment nu a avut în competență niciun dosar sau cauză privind activitatea pretins ilegală a acestuia. În cadrul audierii, reprezentantul SPPS, Radu Prodan, a fost întrebat dacă a existat vreo indicație scrisă din partea directorului interimar al SPPS la acel moment, domnul Vasile Popa, prin care să fie împuternicit să depună primul denunț în numele instituției la organele de urmărire penală. În răspuns, acesta a menționat că ofițerul de protecție este obligat prin Legea nr. 134/2008 privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat, precum și prin alte acte normative ce reglementează funcționarii publici cu statut special, să sesizeze organele competente cu privire la orice acțiune ilegală. Totodată, a arătat că i-a adus la cunoștință domnului Vasile Popa, director adjunct, nerespectarea legislației privind procedura de achiziționare și utilizare a insinelor de apartenență corporativă și a insinelor cu număr individual de identificare, iar acesta i-a indicat să se adreseze organelor competente. Referitor la existența unui ordin scris din partea domnului Vasile Popa care să confirme împuternicirea de a depune denunțul, Radu Prodan a răspuns că, potrivit Legii nr. 134 și statutului disciplinar al ofițerului de protecție, aprobat prin decret prezidențial, ordinele pot fi emise atât în formă scrisă, cât și verbală, iar în speță a fost vorba despre un ordin verbal. În ceea ce privește înregistrarea ordinului verbal în condițiile prevăzute de lege, reprezentantul SPPS a declarat că actele normative nu impun obligativitatea înregistrării ordinelor verbale într-un registru, acestea neputând fi înscrise într-un asemenea registru. De asemenea, în legătură cu faptul că în raportul întocmit pe baza căruia doamna Turcanu a elaborat nota informativă din data de 7 iunie 2021 nu s-a menționat expres că raportul a fost întocmit în urma indicațiilor orale ale domnului Vasile Popa, Radu Prodan a explicat că raportul respectiv a fost întocmit ca urmare a solicitării organului de urmărire penală,

care a solicitat prezentarea cuantumului prejudiciului, nefiind întocmit din inițiativa personală. Referitor la modul de primire a demersului organului de urmărire penală, a indicat că nu își amintește dacă acesta a fost adresat personal lui sau conducerii SPPS, însă, dacă a fost adresat conducerii, directorul i-a transmis solicitarea spre examinare și executare. În ceea ce privește normele legale care îl obligă personal, în calitate de ofițer al SPPS, să întocmească denunțuri împotriva conducerii instituției, reprezentantul a menționat existența a două prevederi legale, printre care Legea nr. 134/2008 privind SPPS, urmând a reveni ulterior cu precizări suplimentare. Întrebat dacă în fișa sa de post este prevăzut expres dreptul sau obligația de a face denunțuri împotriva conducerii actuale sau anterioare, Radu Prodan a calificat drept eronată afirmația apărării și a reiterat că toți ofițerii de protecție au aceleași drepturi și obligații, indiferent de domeniul din care provin. A mai subliniat că fișa sa de post conține dispoziții expres prevăzând faptul că este obligat să execute toate indicațiile legale ale conducerii Serviciului. În concluzie, a precizat că fișa sa de post nu prevede explicit dreptul sau obligația de a întocmi denunțuri, ci indică faptul că poate îndeplini alte atribuții, funcții și sarcini stabilite de conducere.

Suplimentar la întrebările avocatului Gheorghe Malic, reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, a declarat că primul denunț referitor la aspectele privind insignele de apartenență corporativă, precum și pe cele ulterioare, le-a depus în calitate de ofițer de protecție, semnându-se astfel în toate documentele respective. Majoritatea solicitărilor primite de la organele de urmărire penală au fost adresate serviciului și transmise la sediul său oficial, ulterior acestea fiind repartizate dlui Prodan în conformitate cu procedurile instituționale. Cu privire la existența unor înputerniciri scrise din partea șefului interimar, dl. Vasile Popa, pentru depunerea denunțului și prezentarea documentelor sau reprezentarea serviciului în relația cu organele de urmărire penală, dl. Prodan a confirmat că a primit o indicație verbală în acest sens, suplimentar deținând o procură emisă de directorul serviciului care îi conferă dreptul de a reprezenta interesele instituției. Nu i-au fost comunicate indicații scrise din partea dlui Popa în legătură cu depunerea primului denunț. În legătură cu raportarea ilegalităților referitoare la confecționarea, primirea și repartizarea insinelor corporative și a celor cu număr individual, dl. Prodan a informat că a adus la cunoștința doamnei Gabriela Iordan încă de la apariția primelor desene sau schițe ale acestor insigne neconformitatea lor cu decretul președintelui Republicii Moldova și cu normele heraldice aplicabile. Această neconformitate a fost confirmată de dl. Prodan în momentul în care a văzut insigna, constatând prezența stemei de stat pe fața acesteia, precum și a semnăturii și numelui președintelui Igor Dodon pe verso. A susținut că a văzut personal aceste insigne, care reprezentau o mostră protocolară, fiind înscrise pe toate cele 500 de bucăți numele și semnătura președintelui, inclusiv pe insigna sa personală. Insignele au fost observate și la colegii săi, toate purtând aceeași inscripție și semnătură. A precizat că insigna respectivă nu i-a fost înmănată personal de către dl Martin Iaroslav, ci i-a fost repartizată de către direcția logistică, această repartizare realizându-se la indicațiile conducerii, respectiv ale dlui Martin, fapt comunicat în cadrul ședințelor Direcției 1. În ceea ce privește restituirea insignei conforme decretului în schimbul insignei cu numărul 0226, dl. Prodan a menționat că insigna cu ursul, fără inscripția „SPPS”, a fost valabilă până la 27 ianuarie 2020, data la

care a intrat în vigoare un nou model. Insignele cu stema și semnătura președintelui au fost procurate în noiembrie 2019, iar la momentul respectiv nu exista obligația de a le restitui, însă la încetarea raporturilor de serviciu personalul este obligat să restituie toate bunurile, inclusiv insignele menționate. La momentul audierii, insigna nu îi fusese retrasă. Dl. Radu Prodan a declarat că a luat cunoștință personal, fie prin vedere, auz sau urmărire directă, de indicațiile conducerii Serviciului de Protecție și Pază de Stat privind repartizarea către ofițerii SPPS a insignei cu stema de stat, precum și despre faptul că această operațiune presupunea scoaterea din uz a insignei care, la acel moment, era conformă decretului președintelui Republicii Moldova. A precizat că aceste indicații i-au fost transmise sub forma unor instrucțiuni de a purta exclusiv aceste insigne, fiind comunicate în cadrul ședințelor Direcției 1, ca urmare a instrucțiunilor primite de la conducerea SPPS. Dl. Prodan a afirmat că a urmărit aceste indicații în cadrul ședințelor Direcției 1, unde i s-a comunicat că purtarea insignei respective este o dispoziție venită de la conducere, respectiv de la domnul Martin Iaroslav. A menționat că nu a auzit direct aceste indicații de la domnul Martin, neparticipând la ședințele conducerii în perioada respectivă, însă i s-au transmis prin intermediul doamnei Gabriela Iordan, în cadrul ședințelor Direcției 1, atât lui personal, cât și întregului personal al direcției. A recunoscut că a conștientizat faptul că indicația doamnei Iordan, indiferent de proveniența ei, era o indicație ilegală. Cu toate acestea, nu a depus un raport scris către conducerea SPPS privind aceste indicații, deoarece a avertizat verbal, dar i s-a spus să nu se implice, să respecte indicațiile conducerii pentru a evita probleme. Nu a contestat verbal aceste indicații, pentru că, în noiembrie 2019, li se comunica constant că insignele respective, cu stema de stat și semnătura președintelui Igor Dodon, urmau să fie avizate de Comisia Națională de Heraldică și aprobate prin decret prezidențial. În ceea ce privește cine i-a comunicat în mod concret în noiembrie 2019 faptul că insignele urmau să fie legalizate prin decret prezidențial, dl. Prodan a menționat că informația i-a fost transmisă în cadrul ședințelor Direcției 1 de către doamna Gabriela Iordan, care la rândul ei comunica cele discutate cu domnul Martin Iaroslav. A precizat că nu a depus denunț pe numele organelor de urmărire penală referitor la presupusele acțiuni ilegale ale direcțiilor care i-au repartizat insignele sau ale doamnei Iordan, întrucât nu le considera vinovate, știind că acestea acționau conform indicațiilor conducerii serviciului, însă ulterior a depus denunț pe numele persoanei considerate vinovate. În ipoteza în care președintele Republicii Moldova și Comisia Națională de Heraldică ar fi legalizat respectivele insigne prin emiterea decretului, dl. Prodan a apreciat că nu ar fi existat obiecții în legătură cu introducerea acestora în calitate de insigne corporative ale ofițerilor de pază sau ca insigne cu număr individual. Totodată, a subliniat necesitatea delimitării clare între insigna corporativă și insigna cu număr individual de identificare, menționând că aceasta din urmă, cu modelul reprezentând ursul și inscripția „SPPS”, a rămas neschimbată din 2016 până în prezent și nici în cazul acesteia nu s-a respectat cerința confecționării conform decretului prezidențial. Dl. Radu Prodan a declarat că un proiect de insignă devine oficial și legală abia din momentul adoptării și publicării decretului președintelui Republicii Moldova în Monitorul Oficial, fiind aceasta condiția esențială pentru introducerea în uz a insignei corporative a ofițerului de protecție sau a insignei cu număr individual al acestuia, indiferent de aspectul său material. Referitor la proiectele de

insigne elaborate anterior numirii domnului Martin Iaroslav în funcția de șef al SPPS, respectiv cele care conțineau stema de stat și care au fost transmise la Președinție spre aprobare, dl. Prodan a precizat că până la venirea domnului Martin nu a fost depus niciun demers către Președinția Republicii Moldova privind modificarea insinelor corporative sau a celor cu număr individual de identificare. A subliniat că, din anul 2016, de când SPPS a devenit parte a Legii nr. 86 din 2011 privind simbolurile corporative, au fost adresate Președinției două demersuri, unul în septembrie 2019 și altul în noiembrie 2019, ambele pe perioada conducerii domnului Martin Iaroslav, iar alte demersuri referitoare la insigne cu sau fără stema de stat nu au fost transmise. În ceea ce privește emiterea unui decret prezidențial care să confirme proiectele insigne elaborate anterior, dl. Prodan a menționat că un astfel de decret nu există, iar emiterea acestuia ar fi fost ilegală. În calitate de jurist, dl. Prodan nu a întocmit un raport privind imposibilitatea acceptării proiectelor de insigne pe numele domnului Martin, explicând că, la momentul respectiv, nu îndeplinea funcția de jurist. Cu referire la obligația legală a ofițerilor SPPS de a denunța orice încălcare sesizată, a fost întrebat de ce nu a îndeplinit această obligație pe parcursul elaborării proiectului de insignă, până la depunerea demersului nr. 1301, ulterior în faza încheierii contractelor, primirii insignei de la producător și până la primirea insignei cu numărul 0226. Dl. Prodan a răspuns că a depus denunțul atunci când a considerat că se află într-o situație de siguranță, exercitându-și discreția în privința momentului potrivit pentru a face acest lucru. În privința efectuării anchetelor de serviciu înainte de depunerea primului denunț la Centrul Național Anticorupție și înainte de raportarea către domnul Vasile Popa despre presupusele abuzuri comise de domnul Martin în legătură cu elaborarea, confecționarea și repartizarea insignei, dl. Prodan a explicat că, conform legislației naționale aplicabile și dispozițiilor decretului prezidențial nr. 1396 din 2019 privind aprobarea statutului disciplinar al ofițerului de protecție, în cazurile în care faptele au caracter penal, nu este necesară efectuarea unei anchete de serviciu. Anchetele de serviciu se efectuează de regulă la indicația conducerii SPPS și vizează subalternii, însă în cazul unor fapte de natură penală este suficientă sesizarea organelor competente prin depunerea unui denunț, procedură pe care a confirmat că a urmat-o împreună cu Serviciul. La întrebarea dacă a efectuat personal ancheta de serviciu, dl. Prodan a răspuns că nu a întreprins o astfel de anchetă, însă a cercetat alte aspecte referitoare la presupusele fapte de abuz comise de domnul Martin, aceste cercetări fiind realizate în calitate de ofițer de protecție, în baza împuternicirilor primite prin procura nr. 2/61 din 22.01.2021 emisă de directorul adjunct al SPPS, dl. Vasile Popa. La întrebarea apărătorului privind norma legală care îl obligă personal pe dl. Radu Prodan, în calitate de ofițer al SPPS, să întocmească denunțuri împotriva conducerii serviciului, acesta a indicat punctul 65 din Decretul președintelui Republicii Moldova nr. 1396 din 2019 privind aprobarea statutului disciplinar al ofițerului de protecție, care prevede că, în cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni sau contravenții, acestea urmează a fi sesizate organelor competente, în condițiile legii. A precizat că, potrivit aceluiași decret, constatarea faptelor presupune efectuarea unei anchete de serviciu, însă a răspuns că nu a efectuat personal o astfel de anchetă, apreciind că interpretarea conform căreia este obligatorie ancheta de serviciu este eronată și că în cazul infracțiunilor nu este necesară

aceasta. În ceea ce privește modalitatea în care a constatat că pretinsele fapte săvârșite întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii, a afirmat că a sesizat personal neconformitatea insignei corporative cu decretul președintelui RM și normele heraldice, după care a informat conducerea serviciului, respectiv pe dl. Vasile Popa, care i-a trasat sarcina să sesizeze organele competente. Referitor la structura oficială a SPPS, a menționat că aceasta este aprobată prin decret prezidențial și este clasificată ca secretă, iar subdiviziunile existente cad sub incidența Legii nr. 245 din 2008 privind secretul de stat. A confirmat existența unei structuri cu subdiviziuni care sunt conduse de șefi subordonați directorului SPPS și execută ordinele acestuia. În ceea ce privește conducerea subdiviziunilor, a precizat că acestea sunt conduse de persoane nominalizate în funcții de conducere, însă deciziile majore și strategice se iau exclusiv de către directorul SPPS, iar șefii de subdiviziuni au rolul de a asigura executarea cu strictețe și promptitudine a ordinelor primite, toate sarcinile fiind în concordanță cu dispozițiile conducerii serviciului. În privința principiului răspunderii personale și a conducerii unice, a explicat că acestea se aplică atât conducerii serviciului, care răspunde pentru toate acțiunile și inacțiunile, cât și subalternilor directorului SPPS, indiferent de funcția ocupată. Astfel, întreg personalul serviciului este supus conducerii unice date de către directorul SPPS, iar deciziile adoptate nu pot fi luate individual de șefii subdiviziunilor, ci doar de către conducerea supremă a serviciului. În cadrul audierii, dl. Radu Prodan a confirmat că principiul răspunderii personale se aplică atât conducerii serviciului, inclusiv directorului, cât și întregului personal, fiecare răspunzând individual pentru faptele ilegale săvârșite. A precizat că fiecare angajat al SPPS are atribuită o fișă de post, elaborată conform normelor aprobate de Guvern, care prevede în mod expres responsabilitățile individuale, subordonarea ierarhică, precum și indicațiile pe care trebuie să le execute. A subliniat că, în toate fișele de post ale personalului SPPS, inclusiv pentru funcțiile juridice, conducătorul direct indicat este directorul serviciului. A mai arătat că în cadrul SPPS există o subdiviziune responsabilă de activitatea juridică, condusă de un specialist în domeniu, care acordă consultanță și expertize juridice, inclusiv directorului care nu are pregătire juridică. Totodată, există subdiviziuni specializate pentru asigurarea tehnico-materială și soluționarea problemelor logistice, o structură responsabilă cu achizițiile bunurilor materiale necesare, precum și o direcție financiar-contabilă condusă de specialiști în domeniu. Cu referire la securitatea internă și efectuarea anchetelor de serviciu, a menționat că în cadrul SPPS nu există o subdiviziune specializată pentru controlul activității directorului, deși pentru restul personalului există asemenea structuri cu obligația de a interveni prompt în cazul constatării unor încălcări. Referitor la responsabilitatea individuală a conducătorilor subdiviziunilor, a confirmat că aceștia răspund personal în măsura în care acțiunile lor contravin prevederilor legale. În perioada exercitării atribuțiilor de director al SPPS de către dl. Martin Iaroslav, funcția de director adjunct era ocupată de dl. Corduneanu, iar atribuțiile specifice ale acestuia nu erau stabilite expres prin lege, responsabilitatea de a întocmi o fișă de post revenind directorului serviciului, fapt care, potrivit declarației, nu a fost realizat. Despre responsabilitățile personale ale dlui Corduneanu nu a putut oferi detalii. De asemenea, dl. Prodan a declarat că șeful Direcției Juridice DG1, dl. Sergiu Juncu, nu a fost responsabil de repartizarea insignei, iar întrebarea privind atribuțiile și

responsabilitatea personală a acestuia în perioada conducerii dlui Martin a fost respinsă de instanță. În ceea ce privește șeful Direcției DG2, dl. Alexei Spînu, a confirmat că acesta a avut atribuții și responsabilități trasate conform fișei postului de către directorul serviciului, în special în domeniul protecției demnitarilor Republicii Moldova, aplicându-se aceleași principii și pentru dl. Juncu. La întrebarea apărătorului dacă pot fi indicate expres norme și articolele care obligă personalul ofițer al SPPS să întocmească denunțuri împotriva conducerii serviciului, reprezentantul SPPS a răspuns că această obligație rezultă din punctul 65 al Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1396 din 2019 privind aprobarea statutului disciplinar al ofițerului de protecție, care prevede că, în cazurile în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unei infracțiuni sau contravenții, acestea trebuie sesizate organelor competente, în condițiile legii. Totodată, conform aceluiași decret, faptele pretins ilegale se constată în cadrul unei anchete de serviciu, care urmează să fie efectuată înainte de sesizarea organelor competente. Cu privire la întrebarea dacă a efectuat personal o anchetă de serviciu înainte de a depune denunțul, a răspuns negativ, apreciind că o astfel de anchetă nu este necesară pentru cazurile ce au caracter penal. În ceea ce privește modul în care a constatat săvârșirea pretinselor fapte, martorul a afirmat că a sesizat personal neconformitățile legate de insignele corporative care nu corespund decretului președintelui RM și normelor heraldice și ulterior a informat conducerea serviciului, respectiv pe domnul Vasile Popa, care i-a transmis sarcina de a sesiza organele competente. Referitor la structura oficială a SPPS, aceasta se aprobă prin decret prezidențial și este clasificată, fiind secretă, iar sub aspectul conducerii, serviciul este organizat în subdiviziuni conduse de șefi subordonați direct directorului SPPS, care exercită conducerea unică și răspunde pentru actele întreprinse și neîntreprinse. Principiul conducerii unice impune ca întregul personal să se supună conducerii directorului, deciziile fiind luate exclusiv de către acesta, iar șefii subdiviziunilor având obligația de a asigura executarea promptă și fidelă a ordinelor. Principiul răspunderii personale se aplică atât directorului, cât și întregului personal, fiecare fiind responsabil individual pentru faptele sale ilegale. Cu privire la fișele de post, s-a confirmat existența unor fișe tipizate, conforme cu normele guvernamentale, care prevăd expres ca directorul serviciului este conducătorul direct al tuturor angajaților SPPS, inclusiv a personalului Direcției Juridice (D1). În cadrul SPPS funcționează subdiviziuni specializate, cum ar fi serviciul juridic, serviciul tehnic și logistic, direcția finanțe și contabilitate, precum și structuri de securitate internă, acestea din urmă însă neavând competențe de examinare a acțiunilor directorului SPPS. Șefii subdiviziunilor, inclusiv ai Direcțiilor Generale (DG) și ai Direcției Juridice, au atribuții și responsabilități trasate prin fișele posturilor și răspund personal pentru respectarea legii în domeniul lor de competență. În perioada exercitării funcției de director al SPPS de către domnul Martin, directorul adjunct, domnul Corduneanu, a asistat conducerea serviciului, dar nu i-au fost stabilite atribuții legale expres în Legea nr. 134 din 2008. În ceea ce privește controlul zilnic asupra purtării insinelor de către personalul subordonat, s-a relevat că această activitate poate fi efectuată atât de conducerea serviciului, cât și de șefii direcțiilor, exemplificând cu cazul când adjunctul directorului Corduneanu a efectuat astfel de verificări, solicitând legitimațiile și uniforme personalului. În concluzie, toți angajații SPPS, inclusiv conducătorii de subdiviziuni, sunt obligați să raporteze încălcările sau

posibilele ilegalități de care iau cunoștință sau pe care le constată personal, în conformitate cu prevederile statutului disciplinar al ofițerului de protecție, însă în ce măsură și în ce mod au îndeplinit aceste obligații, reprezentantul nu a putut preciza. La întrebarea apărătorului dacă înainte de depunerea denunțurilor la CNA a fost stabilit dacă vreun conducător de subdiviziune al SPPS, începând cu domnul Petru Corduneanu și continuând cu șefii de direcții DG1-DG7, a raportat în scris la o dată concretă domnului Martin, director al SPPS, o presupusă ilegalitate concretă referitoare la purtarea de către subalterni a unor insigne neconforme cu decretul prezidențial, reprezentantul a declarat că nu deține astfel de informații. Referitor la responsabilitatea individuală a domnului Buzu Tudor, șef al Direcției D3, pentru legalitatea, oportunitatea și corectitudinea actelor și proiectelor de acte propuse de angajații direcției, în special cele contrasemnate de subalternii săi, reprezentantul a afirmat că, în domeniul respectiv, nu era prevăzută o astfel de responsabilitate, atribuțiile acestuia fiind concentrate pe formarea profesională a ofițerilor, fără implicare în aspectele juridice, conform fișei postului. În ceea ce privește responsabilitatea domnului Buzu Tudor privind informarea efectivului despre insignele corporative și cele cu număr individual pe care trebuie să le poarte angajații în exercitarea atribuțiilor, reprezentantul a precizat că, în mod normal, nu avea o astfel de responsabilitate, însă dacă i-ar fi fost trasată o astfel de sarcină, ar fi putut să o execute. Întrebat dacă domnul Pricop Ion, șef al Direcției D4, avea responsabilitatea legalității și oportunității actelor și proiectelor emise de subalterni, reprezentantul SPPS a confirmat că acesta răspundea pentru domeniul său de competență. Cu privire la organizarea și instruirea angajaților SPPS în materie de ținută oficială, semne corporative, insigne corporative și insigne cu număr individual, inclusiv forma și aspectul exterior al acestora, reprezentantul a arătat că anual se aproba un plan de formare profesională, iar modul în care erau incluse orele privind portul uniformei și insignele depindea de conducerea serviciului. Totodată, domnul Buzu Tudor nu putea decide în mod unilateral conținutul orelor de formare, acestea fiind aprobate oral de conducerea SPPS. În ceea ce privește existența unui capitol permanent în cadrul lecțiilor de pregătire profesională referitor la aducerea la cunoștința efectivului a modificărilor legale privind ținuta, inclusiv insignele corporative și cele cu număr individual, reprezentantul SPPS a confirmat existența unor lecții care informau despre schimbările legale în domeniu, însă nu putea preciza dacă au fost abordate modificările privind insignele. În final, referitor la cine anume era responsabil să aducă la cunoștința efectivului modificările legale ce vizau schimbările ținutei oficiale, inclusiv insinelor corporative și insinelor cu număr individual, reprezentantul a precizat că nu cunoaște dacă astfel de lecții au fost ținute, însă a menționat că fiecare angajat are obligația să se instruiască în mod voluntar, să studieze și să cunoască actele normative aplicabile activității SPPS, această obligație revenind întregului personal, inclusiv directorului serviciului. La întrebarea apărătorului dacă, în exercitarea atribuțiilor sale în cadrul SPPS, în anii 2019-2020, a participat la vreo lecție de pregătire profesională în cadrul căreia să fi fost aduse la cunoștința efectivului modificările legale relevante, a răspuns că era la curent cu toate modificările intrate în vigoare până la acel moment, însă nu a participat efectiv la nici o instruire de acest fel. Întrebat dacă posedă informații concrete despre faptul că domnul Martin Iaroslav, în cadrul unor lecții de pregătire, ar fi informat efectivul despre

modificări legale privind schimbarea insignei corporative și a insignei cu număr individual, inclusiv cele cu stema de stat, martorul a declarat că nu a asistat personal la astfel de lecții susținute de domnul Martin. În continuare, referitor la insigne, reprezentantul a afirmat că nu a urmărit lecții specifice privind modul de purtare a acestora, însă a observat pe site-ul oficial al SPPS imagini în care domnul Martin poartă insigna corporativă cu stema de stat, nu cea cu ursul, care conform regulamentului ar fi trebuit utilizată. Întrebat dacă personalul SPPS avea obligația de a cunoaște și respecta prevederile legale referitoare la ținuta oficială, semnele corporative și insignele cu număr individual confirmate prin decretul președintelui RM (insignele cu ursul), reprezentantul a răspuns că purtarea insignei corporative și a celei cu număr unic reprezintă o a doua formă de abuz, deoarece acestea au fost procurate din bani publici, dar nu corespund legislației. Totodată, ofițerii au purtat ceea ce li s-a ordonat, fără să aibă posibilitatea să conteste. În continuare, reprezentantul SPPS a confirmat că, potrivit decretului președintelui RM nr. 2264 din 2016, responsabilitatea și controlul respectării regulamentului privind ținuta oficială, inclusiv a insignei, revine directorului serviciului, iar nu unui angajat simplu sau unui șef de direcție. În ceea ce privește răspunderea individuală a fiecărui angajat privind respectarea purtării insignei confirmate oficial, reprezentantul SPPS a reiterat că aceasta revine directorului SPPS, care trebuia să verifice eventualele ilegalități. La întrebarea dacă poate indica un caz concret în care domnului Martin i-ar fi fost adusă la cunoștință în scris o pretinsă încălcare a regulilor privind purtarea corectă a insinelor și ar fi omis să intervină, reprezentantul a răspuns că nu cunoaște un astfel de caz, apreciind că directorul ar fi putut și trebuia să asigure singur controlul. La întrebarea apărătorului privind răspunderea individuală a angajaților SPPS pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu, reprezentantul SPPS a precizat că fișele de post ale ofițerilor de protecție, inclusiv pentru domnul Pricop Ion, șef al direcției nr. 4, sunt aprobate de conducerea serviciului. Conform art. 21 alin. (6) din Legea nr. 134 din 2008, în exercitarea funcției, ofițerii de protecție se supun legii și ordinelor conducerii serviciului. În calitate de șef unic al direcției nr. 4, domnul Pricop Ion poartă responsabilitate individuală pentru îndeplinirea sarcinilor subdiviziunii, având drepturi și obligații conforme legislației și fișei postului. În mod similar, doamna Țurcanu Svetlana, șef al direcției nr. 5, este responsabilă individual pentru organizarea activității direcției, îndeplinirea sarcinilor atribuite și răspunde pentru acestea. Totodată, aceasta răspunde pentru neexecutarea ordinelor conducerii direcției și serviciului în ansamblu. În cazul în care subalternii doamnei Țurcanu încalcă prevederi legale, răspunderea individuală depinde de natura faptei. Dacă este vorba de o faptă penală, răspunde cel care a săvârșit-o, iar dacă fapta este comisă în grup, răspunderea este solidară. Pentru încălcări disciplinare, atât subalternul, cât și conducerea pot fi trași la răspundere. Aceleași principii de răspundere individuală și conducere se aplică domnului Timotin Sergiu, șef al direcției nr. 7, și domnului Berestean Valeriu, șef al direcției nr. 8, pentru activitățile și sarcinile subdiviziunilor respective. În ceea ce privește persoanele care pregătesc acte precum contracte, dispoziții de plată sau proiecte legislative, acestea sunt responsabile pentru volumul și calitatea muncii prestate. Șefii de direcții și conducerea serviciului au dreptul și obligația să aplice măsuri disciplinare subalternilor care nu-și îndeplinesc atribuțiile conform legii și statutului disciplinar. Ordinile, regulamentele și alte acte ale serviciului

sunt elaborate și executate de subalterni, însă directorul serviciului le semnează și răspunde pentru acestea, cu excepția cazului în care a delegat expres această atribuție directorului adjunct, căruia îi revin aceleași responsabilități. Reprezentantul a declarat că proiectul de contract, în sine, nu reprezintă un act oficial, întrucât devine valabil numai după semnarea acestuia de către directorul serviciului. Pot exista numeroase proiecte de acte sau sarcini redactate, însă fără semnătura directorului acestea nu produc efecte juridice. În ceea ce privește organizarea activității angajaților direcției juridice, aceasta revine șefului direcției respective, respectiv șefului serviciului juridic, care, în perioada analizată, funcționa în cadrul Direcției generale (DU). Reprezentantul a precizat că, în cadrul direcției juridice, activează ofițeri de protecție cu specializare juridică, și nu profesioniști din alte domenii precum mecanică sau inginerie. Totodată, nu are informații dacă domnul Martin deținea studii juridice specializate. Organizarea activității angajaților din direcția personal/cadre este responsabilitatea șefului subdiviziunii respective, care se ocupă de resurse umane, însă denumirea exactă a acesteia nu poate fi divulgată din considerente de secret de stat. Această subdiviziune este compusă din angajați profesioniști specializați în domeniul gestionării personalului. Referitor la organizarea activității subdiviziunii de achiziții publice, aceasta este în sarcina șefului direcției respective, poziție ocupată în perioada indicată de domnul Valeriu Beresteanu. Activitatea subdiviziunii economice, responsabilă de problemele financiare, evidența bunurilor materiale și contabilitate, este organizată de către doamna Svetlana Țurcanu. Pentru fiecare subdiviziune menționată - serviciul juridic, serviciul cadre, serviciul personal, serviciul achiziții, serviciul evidență contabilă și economie - fișa postului prevede necesitatea ca angajatul și conducătorul să fie profesioniști cu pregătire specifică în domeniul respectiv. De exemplu, în cadrul direcției care gestionează finanțele serviciului, se recomandă studii economice, iar în direcția juridică, studii juridice. Pentru domenii precum logistică sau transport, studiile specifice nu sunt obligatorii. Reprezentantul a declarat că, în mod obișnuit, activitatea zilnică a instituției, inclusiv în perioada în care domnul Martin exercita funcția de director, nu era organizată nemijlocit de către director pentru fiecare subdiviziune în parte, ci de către fiecare șef de direcție, în conformitate cu fișa postului, regulamentele interne și sarcinile generale trasate. Săptămânal, în zilele de luni, se desfășurau ședințe cu toți șefii subdiviziunilor, în cadrul cărora se analiza activitatea săptămânii precedente și se raportau rezultatele conducerii serviciului. Ulterior, conducerea transmitea sarcini concrete pentru săptămâna următoare. Pe parcursul săptămânii, dacă apăreau alte indicații, acestea erau transmise fie individual, fie în grupuri mici, în funcție de necesități. Acest mod de organizare a activității era practicat de peste 12 ani, conducerea fiind la curent cu toate aspectele majore ale activității serviciului. Reprezentantul a subliniat că, deși un conducător de subdiviziune are o anumită autonomie, în cazul deciziilor majore – cum ar fi achiziționarea de echipamente, procurarea insinelor sau deplasări în misiuni de protecție – este obligatoriu ca directorul serviciului să fie informat și să aprobe aceste acțiuni. Planificarea misiunilor de protecție, inclusiv detaliile privind mijloacele de transport și personalul implicat, se întocmea de subdiviziunile specializate prin propuneri (drafturi) care erau supuse aprobării directorului serviciului. În situații de urgență, când directorul era în afara orașului sau în concediu, deciziile erau luate prin coordonare telefonică, aprobarea

fiind făcută verbal, urmând ca ulterior să se întocmească raportări și ordine scrise, conform procedurilor interne. Aceste ordine verbale sau scrise reprezentau acte oficiale de coordonare și aprobare. Reprezentantul a menționat că a participat regulat, pe o perioadă de aproximativ 12 ani, la ședințele săptămânale cu șefii subdiviziunilor. De asemenea, a declarat că regulamentele interne ale direcțiilor implicate în procesul de procurare a insignelor au caracter restricționat, conform Legii nr. 245 privind secretul de stat, și nu au fost prezentate în materialele cauzei. Totuși, dacă instanța solicită și accesul la documente cu caracter secret de stat este autorizat tuturor părților, aceste regulamente pot fi puse la dispoziție. Reprezentantul a declarat că regulamentele subdiviziunilor Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS), inclusiv cele ale direcțiilor juridice, personal, achiziții, evidență contabilă și economie, poartă caracter restricționat conform legislației în vigoare. Acesta a făcut referire la Legea nr. 245 privind secretul de stat, precum și la Hotărârea Guvernului nr. 411 din 2010, care pune în aplicare această lege. La nivel intern, SPPS deține un nomenclator al informațiilor care constituie secret de stat, iar regulamentele subdiviziunilor sunt încadrate conform acestuia. Reprezentantul a precizat că fișele de post ale angajaților nu sunt încadrate ca informații restricționate și sunt publice, însă regulamentele interne ale direcțiilor au fost marcate cu mențiuni explicite privind caracterul lor restricționat sau secret, conform ordinelor interne. În privința regulamentului direcției juridice, reprezentantul a menționat că nu deține informații exacte privind data emiterii acestuia și numărul ordinului, nefiind angajat direct în acea subdiviziune în perioada respectivă, însă a confirmat că regulamentul avea caracter restricționat și purta inscripția „secret”. De asemenea, a confirmat că regulamentele direcției personal, direcției achiziții, precum și a subdiviziunii de evidență contabilă și economie aveau aplicată inscripția privind caracterul secret sau restricționat. Acestea sunt înregistrate în registrul documentelor cu regim restricționat, fiind reglementate prin acte interne care impun menținerea confidențialității. Reprezentantul a precizat că toate subdiviziunile serviciului, inclusiv subdiviziunile operative, au regulamente cu caracter restricționat, care stabilesc regulile de funcționare și organizare internă. Reprezentantul SPPS a declarat că, potrivit prevederilor legale în vigoare, directorul Serviciului Protecție și Pază de Stat (SPPS) nu dispune de o fișă de post distinctă, însă drepturile și obligațiile sale sunt stipulate în Legea nr. 123 din 2012. În exercitarea funcției, directorul are competența și atribuția de a emite indicații nemijlocit către subdiviziunile serviciului, inclusiv direcția juridică, direcția personal, direcția economie, contabilitate și direcția achiziții publice. Acesta a subliniat că, deși fișa de post a directorului nu prevede explicit aceste atribuții, fiecare angajat al SPPS execută sarcinile și indicațiile conducerii, conform fișei de post aferente fiecăruia și în conformitate cu legislația aplicabilă. În ceea ce privește autonomia directorului SPPS, reprezentantul a afirmat că cadrul legislativ aplicabil din anul 2020 până în prezent nu a suferit modificări, iar atribuțiile directorului au rămas nemodificate. În legătură cu denunțul penal depus împotriva domnului Martin Iaroslav, fost director SPPS, reprezentantul a precizat că acesta a fost semnat de către ofițerul de protecție Radu Prodan, în baza împuternicirii primite de la conducerea interimară a serviciului, reprezentată de Vasile Popa. Reprezentantul a explicat că Radu Prodan a întocmit denunțul în calitate de ofițer de protecție, solicitând și primind anterior acordul conducerii pentru aceasta. În ceea ce

privește baza legală, denunțul a fost redactat în conformitate cu prevederile Legii nr. 134 din 2016 privind statutul funcționarului public, Codul penal și Codul de procedură penală. Reprezentantul a susținut că dreptul de a depune denunțuri este prevăzut în fișa de post a ofițerilor de protecție, prin dispoziția generală de a executa orice indicații ale conducerii serviciului. În ceea ce privește cercetările prealabile, reprezentantul a afirmat că înainte de întocmirea denunțului nu a fost efectuată anchetă de serviciu în cadrul SPPS privind faptele imputate, iar constatările prejudiciului au fost făcute ulterior, pe baza unui raport solicitat de către CNA, pe care l-a reprezentat autorității de urmărire penală. De asemenea, a menționat că, din cauza statutului special al SPPS, procedurile specifice Codului muncii privind ancheta de serviciu și drepturile angajatului anchetat nu se aplică în totalitate în cazul directorului serviciului, care nu poate dispune efectuarea anchetei asupra propriei persoane. Reprezentantul a confirmat că nu a fost efectuat nici un audit, expertiză sau evaluare tehnico-științifică independentă, iar SPPS a depus denunțul pe baza constatărilor interne și a cadrului legal care reglementează obligația purtării insignei de apartenență conform decretului prezidențial. În ceea ce privește prejudiciul material pretins, reprezentantul a declarat că nu există un raport sau aviz al unui expert independent, Curtea de Conturi nefiind sesizată în acest sens. La fel, la întrebările avocatului Gheorghe Malic, reprezentantul SPPS a declarat că, potrivit fișei de post, planificarea activității Direcției juridice revine conducătorului acesteia, cu aprobarea directorului SPPS. În mod similar, activitatea Direcției personal, a subdiviziunii responsabile de aprovizionarea tehnico-materială și logistică, precum și a direcției care include compartimentul achizițiilor publice, este planificată de șeful fiecărei direcții în parte, însă planul respectiv necesită aprobarea directorului instituției. Referitor la atribuțiile șefilor acestor direcții, reprezentantul a menționat că, potrivit fișelor de post, aceștia au obligația de a elabora planuri de activitate pentru subdiviziunile pe care le conduc și de a formula propuneri privind măsurile ce urmează a fi realizate, inclusiv cu caracter prospectiv, pentru o anumită perioadă de timp. Toate aceste propuneri sunt înaintate conducerii serviciului și devin executorii doar în urma aprobării de către directorul SPPS. Totodată, reprezentantul a precizat că, în exercitarea funcției, șefii direcțiilor respective (excluzând direcțiile operative) au obligația de a manifesta inițiativă în organizarea și desfășurarea activității subdiviziunii, cu mențiunea că toate acțiunile și măsurile planificate urmează a fi validate de conducerea serviciului. Cu privire la afirmația referitoare la un pretins caracter autoritar ori atribuții nelimitate ale directorului SPPS, reprezentantul a ținut să sublinieze că nu a susținut existența unor împuterniciri absolute ale directorului. A explicat însă că, potrivit Legii nr. 134/2008, SPPS are o conducere unică exercitată prin directorul instituției, care verifică, dirijează și aprobă orice acțiune de ordin instituțional, iar atribuțiile directorului actual sunt identice cu cele ale fostului director, întrucât cadrul legal nu a suferit modificări în acest sens. În ceea ce privește evaluarea financiară a insinelor care fac obiectul acuzațiilor, reprezentantul a recunoscut că SPPS nu a solicitat efectuarea unei evaluări specializate pentru a stabili valoarea de cost actuală a acestora, nici nu a inițiat vreo procedură independentă în acest sens. A confirmat însă că insignele respective au fost luate la evidența contabilă în baza celor patru contracte menționate în acuzație. Potrivit celor relatate, acestea au fost înregistrate la prețul indicat în nota informativă elaborată de

doamna Svetlana Țurcanu, șefa subdiviziunii financiar-contabile din cadrul SPPS. Întrebat dacă suma de 190.770 lei este reflectată în bilanțul SPPS drept o datorie ne debitorială, reprezentantul a precizat că nu este vorba despre o datorie, ci despre un bun material procurat, dar care nu mai poate fi utilizat, astfel că instituția consideră că a fost prejudiciat bugetul de stat, fiind angajate cheltuieli pentru produse neconforme. Solicitat să prezinte un document probator independent, precum un aviz de expertiză, raport al Curții de Conturi sau concluzie a unei instituții terțe, care să ateste valoarea actuală a acestor insigne, reprezentantul a declarat că nu a existat un control extern sau audit efectuat de către Curtea de Conturi, și în consecință nu poate prezenta un astfel de document. Cu privire la momentul identificării presupuselor neconformități, reprezentantul a declarat că, în ceea ce privește insignele de apartenență corporativă, a depistat personal neregulile în lunile noiembrie-decembrie 2019, iar în privința insignei cu număr individual de identificare, neregula a fost observată în luna ianuarie 2021. În ambele cazuri, nu a fost întocmit un raport scris către conducerea de atunci, inclusiv în anul 2019, când director al SPPS era domnul Martin Iaroslav. Reprezentantul a menționat că, în ianuarie 2021, a primit insigna cu număr unic de identificare, legitimația de serviciu și portmoneul aferent de la subdiviziunea responsabilă de resurse umane, pe timpul în care director al SPPS era domnul Vasile Popa. A declarat că nu a utilizat insigna respectivă, constatând personal că nu corespunde prevederilor decretului prezidențial, motiv pentru care a informat verbal conducerea despre aceasta și despre intenția de a întocmi un denunț. De asemenea, reprezentantul a afirmat că nu a văzut anterior insigna respectivă, înainte de a-i fi eliberată efectiv în ianuarie 2021, și că insigna primită avea numărul 226. Întrebat dacă numărul înscris pe insigna primită este unul individual, reprezentantul SPPS a confirmat că da. A precizat că, deși nu era menționat expres că a fost pregătită anume pentru el, aceasta a fost eliberată în baza legitimației de serviciu, fiind parte a unui lot destinat ofițerilor, iar pentru conducere se confecționau insigne individuale. A arătat că, în luna ianuarie-februarie 2021, la revenirea sa în funcție, a semnat un act de primire pentru insigna cu numărul 226, întrucât pentru toate bunurile eliberate de instituție este obligatorie semnarea unui act de primire-predare. A menționat că temeiul juridic al eliberării insignei a fost un regulament adoptat anterior de către fostul director SPPS, domnul Martin Iaroslav, iar ordinul care stabilea procedura de eliberare a legitimațiilor, insinelor și portmoneelor era în continuare în vigoare în perioada mandatului actualului director, domnul Vasile Popa. A confirmat că a văzut acel ordin, dar nu l-a anexat personal la dosar, deoarece nu el a fost cel care a întocmit dosarul cauzei. Din conținutul ordinului, reiese că se reglementau aspecte privind aspectul, purtarea și eliberarea legitimațiilor de serviciu. În contextul respectiv, a precizat că eliberarea insignei s-a făcut la momentul implementării noului model, aprobat în anul 2020, tot la indicația directorului Martin. Întrebat cine i-a emis ordinul de revenire în funcție, reprezentantul a menționat că ordinul a fost semnat de către Vasile Popa. A arătat că nu a existat un ordin nominal privind eliberarea insignei nr. 226 pentru el personal, însă aceasta i-a fost acordată în temeiul unui ordin general aplicabil tuturor ofițerilor de protecție. A arătat că, în momentul în care i s-a eliberat insigna nr. 226, aceasta nu corespundea prevederilor Decretului Președintelui Republicii Moldova și neconformitatea era vizibilă. Cu toate acestea, a primit insigna, dar nu a semnalat în scris necoresponderea,

ci doar verbal conducerii. Potrivit declarației sale, a păstrat insigna în seiful propriu timp de aproximativ una-două luni, fără a o utiliza, până la momentul în care a fost emisă dispoziția de retragere a acestor insigne. La întrebarea cu privire la motivul pentru care nu a refuzat primirea insignei necorespunzătoare, reprezentantul a afirmat că a păstrat insigna pentru a întemeia ulterior denunțul referitor la neconformitatea acesteia. A menționat că ideea formulării denunțului a apărut în acea perioadă, dar și anterior. Întrebat în ce temei juridic a păstrat un bun care nu corespundea prevederilor decretului prezidențial, reprezentantul a declarat că i-a fost predat în baza unei proceduri standard de către direcția competentă, în temeiul ordinului de revenire în funcție, iar utilizarea nu a avut loc, tocmai din motivul identificării neregulilor. A precizat că, după constatarea neconformității, a informat conducerea și a întocmit denunțul respectiv, iar ulterior, la emiterea dispoziției de retragere a insinelor, insigna a fost restituită instituției. Întrebat dacă a existat vreun ordin sau indicație a directorului Martin Iaroslav cu referire expresă la eliberarea către el, Prodan Radu, a insignei cu număr individual 226, despre care afirmă că nu corespundea prevederilor Decretului Președintelui Republicii Moldova, reprezentantul SPPS a negat existența unei astfel de dispoziții. A declarat că nu a fost emis niciun ordin sau dispoziție a directorului Martin prin care să se dispună expres punerea în circuit a insignei respective pentru dânsul. Totodată, întrebat dacă directorul Martin ar fi emis vreo dispoziție prin care să fi anulat prevederile Decretului Președintelui Republicii Moldova referitor la insignele cu simbolul ursului, reprezentantul a menționat că nu a văzut vreun astfel de act. De asemenea, a afirmat că nu cunoaște să fi existat la nivelul SPPS un ordin, dispoziție sau indicație scrisă a directorului Martin prin care să se dispună scoaterea din uz a insinelor stabilite prin decretul prezidențial nr. 2264. Întrebat despre existența unor acte scrise prin care directorul Martin ar fi introdus în uz noile insigne cu stema de stat, a arătat că nu a existat o dispoziție scrisă propriu-zisă, dar au existat indicații scrise, elaborate de Gabriela Iardan, și care, potrivit declarației sale, ar fi fost aprobate ulterior de către directorul Martin. Aceste indicații ar fi vizat, în ceea ce privește insignele corporative, perioada lunii noiembrie 2019 (când au fost recepționate), iar pentru insignele cu număr individual - sfârșitul lunii iulie sau august 2020, când acestea au fost procurate în temeiul contractului respectiv. Fiind întrebat dacă personal a văzut asemenea indicații scrise semnate de directorul Martin sau dacă le-a auzit nemijlocit de la acesta, reprezentantul SPPS a declarat că nu a auzit asemenea indicații direct de la directorul Martin, ci prin intermediul superiorului său ierarhic. Cu privire la simbolurile aflate pe ecusonul de pe mâneca uniformei ofițerului SPPS, reprezentantul a declarat că, în prezent, sunt utilizate ambele simboluri - atât ursul, cât și stema de stat - în funcție de tipul uniformei: uniformă de serviciu fiind prevăzută cu simbolul ursului, iar uniformă de paradă cu stema de stat. Referitor la achiziția simbolurilor protocolare (agende, carnete, insigne, calendare etc.) utilizate de SPPS, reprezentantul a precizat că achizițiile se realizează de către instituție, în numele acesteia, prin semnătura directorului serviciului, care aprobă fiecare contract în parte. Confecționarea propriu-zisă a acestor bunuri revine agentului economic selectat în baza contractelor semnate, iar direcția de achiziții și logistică este cea care realizează comanda în temeiul indicațiilor primite de la conducerea serviciului. Elaborarea contractelor revine secției achiziții, însă toate contractele sunt semnate de către directorul

SPPS. Recepția și distribuirea acestor bunuri revine subdiviziunii logistice. Fiind întrebat dacă directorul SPPS, inclusiv cel actual, are dreptul să semneze contracte pentru procurarea simbolicii instituționale (insigne, pixuri, calendare, agende etc.), reprezentantul a declarat că asemenea achiziții pot fi efectuate, cu condiția respectării bugetului aprobat și a legislației în vigoare privind utilizarea fondurilor publice. În ceea ce privește insignele, deși nu este stipulat expres, directorul are dreptul să le achiziționeze în baza deciziei sale, dacă respectă cadrul legal și bugetar aplicabil. Întrebat dacă, la momentul inițierii procedurii de procurare a insinelor indicate în rechizitoriu, bugetul instituției prevedea expres suma necesară pentru achiziționarea acestora, reprezentantul SPPS a declarat că, în anul 2019, bugetul inițial nu prevedea asemenea cheltuieli. Cu toate acestea, conducerea de la acel moment a modificat planul anual de achiziții, iar ulterior a fost inclus un subpunct special destinat confecționării insinelor corporative. Fiind întrebat dacă directorul SPPS, în persoana lui Martin Iaroslav, avea competența legală de a modifica planul de achiziții, martorul a confirmat că o astfel de competență revenea directorului. A precizat, de asemenea, că modificarea efectuată a fost legală. În ceea ce privește utilizarea efectivă a sumei de circa 190.000 lei, martorul a declarat că, potrivit planificării, fondurile respective erau destinate procurării de insigne corporative, care urmau să corespundă prevederilor Decretului nr. 2644 al Președintelui Republicii Moldova. Solicitat să indice articolul concret din planul de achiziții pentru anii 2019–2020 unde erau reflectate aceste achiziții, reprezentantul SPPS a indicat că, pentru anul 2019, denumirea de „insigne” este prevăzută la poziția nr. 33 din planul de achiziții. A arătat că în acel plan este indicată generic denumirea de „insigne”, fără a se specifica tipul acestora (cu ursul, cu stema de stat ori insigne protocolare). În ceea ce privește suma prevăzută în planul de achiziții pentru anul 2019, reprezentantul a declarat că aceasta era de 82.000 lei, sumă ce include TVA. Fiind întrebat dacă suma respectivă a fost depășită, Prodan Radu a menționat că, de principiu, nu a fost depășită în ceea ce privește insignele propriu-zise, însă au fost achiziționate și matrițe aferente, în valoare de circa 10.000 lei. Referitor la anul 2020, reprezentantul a indicat că insignele au fost prevăzute la poziția 60 din planul de achiziții, sub denumirea de „insigne și semne uniformistice – insigne de serviciu”. A arătat că nici în acest caz nu era indicat expres dacă insignele urmau să fie cu simbolul ursului, cu stema de stat ori cu alt tip de simbol. Întrebat cine a elaborat planul de achiziții pentru anii 2019 și 2020, reprezentantul a arătat că planurile respective au fost întocmite de Direcția achiziții. Cu referire la introducerea termenilor „insigne” și „insigne de serviciu” în proiectele de planuri, a declarat că nu cunoaște cine anume a efectuat această includere, însă a confirmat că documentele respective au fost semnate de către directorul SPPS, Martin Iaroslav. Cu privire la anul 2020, reprezentantul a menționat că suma prevăzută în buget pentru achiziționarea insinelor de serviciu era de 130.000 lei, TVA inclus. A confirmat că, strict în ceea ce privește procurarea insinelor, nu s-a depășit bugetul alocat, însă suma totală alocată a fost depășită ca urmare a procurării de matrițe. În concluzie, a declarat că pentru anii 2019 și 2020, în total, pentru achiziționarea insinelor, a fost planificată și utilizată o sumă de aproximativ 210.000 lei. Întrebat dacă, pe parcursul anilor 2019–2020, perioadă în care director al SPPS a fost inculpatul Martin Iaroslav, s-au depășit limitele bugetare la capitolul procurării insinelor, reprezentantul SPPS a precizat că nu au fost depășite

limitele prognozate. Potrivit acestuia, în anul 2019 era prevăzută suma de 82.000 lei, iar în anul 2020 suma de 130.000 lei, aceste sume fiind respectate în cadrul achizițiilor efectuate. Referitor la scopul utilizării insinelor de către ofițerii SPPS, reprezentantul a declarat că acestea sunt purtate în piept pentru a facilita recunoașterea vizuală a ofițerului în cadrul mulțimii, având un rol identificator. A menționat că insignele sunt concepute pentru uz intern, în scopul identificării reciproce între ofițerii de protecție. Întrebat dacă insignele noi, realizate conform proiectului care prevedea aplicarea stemei de stat în locul simbolului tradițional (ursul), permit identificarea ofițerului ca fiind parte a SPPS de către o persoană externă instituției, Prodan Radu a răspuns negativ, precizând că aceste insigne nu permit identificarea clară a apartenenței instituționale. Totodată, a arătat că ofițerii de protecție erau practic obligați să poarte insignele respective, deși acestea nu corespundeau prevederilor Decretului prezidențial nr. 2644. Fiind întrebat dacă, în perioada ianuarie–februarie 2021, când revenise în funcție, era identificabil cu insigna primită (care nu corespundea decretului), reprezentantul a declarat că nu purta insigna respectivă, dar era identificabil în baza legitimației de serviciu pe care o deținea. Referitor la portmoneul de serviciu, a afirmat că acesta nu era prevăzut în decretul Președintelui Republicii Moldova și că ofițerii au fost constrânși să le procure. Cu privire la rolul insinelor cu număr individual, reprezentantul a explicat că acestea confirmau calitatea de ofițer de protecție și corespundeau numărului înscris pe legitimația de serviciu. A menționat că, în cazul expirării legitimației sau a gradului, numărul individual urma a fi păstrat de către ofițer. Întrebat dacă, în lipsa insignei, doar în baza legitimației, se putea confirma apartenența la SPPS, reprezentantul a confirmat că identificarea era posibilă exclusiv în baza legitimației. Solicitat să indice dacă în perioada anilor 2019–2021 s-a constatat vreun caz în care o persoană ar fi fost confundată sau identificată greșit ca urmare a purtării unei insigne neconforme cu decretul, a declarat că nu cunoaște asemenea situații și că SPPS nu a înregistrat vreo plângere, sesizare sau petiție în acest sens. Întrebat dacă angajații SPPS cunoșteau, în perioada anilor 2019–2021, că le-au fost eliberate insigne de piept care nu corespundeau modelului prevăzut de Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264 din 8 august 2016, reprezentantul a confirmat acest fapt. Potrivit declarației sale, deși aceste insigne nu corespundeau formal decretului, ele conțineau denumirea instituției „SPPS” și au fost transmise angajaților pentru a facilita recunoașterea reciprocă între ofițerii de protecție. Reprezentantul SPPS a arătat că ofițerii se puteau identifica reciproc pe baza noilor insigne, cunoscând că purtătorii acestora făceau parte din SPPS. Totodată, a indicat că, deși aceste insigne au fost utilizate în mod efectiv timp de aproximativ doi ani, ele nu corespundeau cerințelor formale prevăzute de decretul menționat. Referitor la existența unui prejudiciu, a arătat că acesta ar consta în faptul că SPPS a încheiat contracte pentru confecționarea și achiziționarea unor insigne care nu respectau cadrul normativ aplicabil, fiind astfel utilizate mijloace financiare publice în mod neconform. Valoarea prejudiciului a fost estimată de martor la aproximativ 190.000 lei. Deși aceste insigne au fost folosite în perioada menționată, a precizat că ele nu satisfăceau pe deplin cerințele instituționale privind identificarea vizuală a ofițerilor. În ceea ce privește elaborarea celor patru contracte prin care s-au achiziționat insignele menționate în actul de acuzare, a declarat că acestea au fost pregătite de către subdiviziunea responsabilă de achiziții și

logistică, iar ulterior au fost semnate de către directorul serviciului. La solicitarea instanței de a indica concret persoanele care au elaborat proiectele contractelor înregistrate la datele de 25.11.2019, 14.02.2020, 24.06.2020 și 31.07.2020, reprezentantul SPPS a menționat că, potrivit celor comunicate de șefa direcției din care făcea parte, pentru contractul din 25.11.2019 responsabilă ar fi fost doamna Mariana Manu, iar șeful subdiviziunii responsabile era domnul Valeriu Berestean. Pentru celelalte contracte, reprezentantul a indicat că nu cunoaște concret autorii lor. Întrebat dacă a văzut personal cine a semnat contractele respective, reprezentantul a precizat că acestea, potrivit practicii instituției, sunt semnate de către directorul SPPS și poartă ștampila instituției. A afirmat că a văzut semnătura inculpatului Martin Iaroslav pe respectivele contracte, dar nu a solicitat și nu a efectuat vreo expertiză grafoscopică pentru a confirma autenticitatea semnăturii. La întrebările avocatului Gheorghe Malic, reprezentantul SPPS, Radu Prodan, a relatat că, potrivit planului de achiziții pentru anul 2019, era prevăzută suma de 82.000 lei pentru procurarea „insinelor” (denumire generică), iar în planul de achiziții pentru anul 2020 era prevăzută suma de 130.000 lei pentru procurarea „insinelor de serviciu”. În contextul acestor planuri, au fost încheiate patru contracte de achiziții în datele de 25.11.2019, 14.02.2020, 24.06.2020 și 31.07.2020. Reprezentantul a arătat că, deși în planul de achiziții denumirea era generală, în preambulul contractului din 25.11.2019 se menționa expres „achiziționarea insinelor de apartenență”, fără a fi indicat că ar fi vorba despre insigne protocolare sau de altă natură. În mod similar, în contractul din 31.07.2020 se menționa „achiziționarea insinelor uniformistice – insigne de serviciu”. Întrebat care era, la data semnării acestor contracte, modelul oficial al insignei de apartenență corporativă conform Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016, reprezentantul a declarat că insignele legale erau cele ce conțineau simbolul „ursului”. În acest sens, din conținutul contractelor reieșea că trebuiau să fie confecționate insigne conforme cu decretul, respectiv cele cu ursul. În ceea ce privește insignele cu număr individual, Radu Prodan a afirmat că, potrivit prevederilor contractuale și în lipsa unei derogări explicite, acestea trebuiau să corespundă modelului prevăzut de același decret, adică insigne cu simbolul ursului. Întrebat direct de instanță dacă din contracte rezultă obligația de a confecționa insigne cu simbolul ursului, reprezentantul a răspuns afirmativ. Referitor la persoana care a semnat contractele din partea SPPS, reprezentantul a declarat că acestea au fost semnate de către directorul instituției, domnul Martin Iaroslav, în numele Serviciului de Protecție și Pază de Stat. La insistențele apărării, reprezentantul a indicat că nu cunoaște dacă semnarea s-a realizat în deplină conformitate cu decretul nr. 2264, însă, în opinia sa, contractele au fost întocmite într-o manieră evazivă și nu întruneau în totalitate cerințele legale privind achizițiile publice. Totodată, reprezentantul a menționat că în cadrul contractelor era anexată o specificație tehnică (Anexa nr. 1), în care trebuiau să fie prevăzute detaliile grafice și tehnice ale insinelor. În opinia reprezentantului, această anexă nu reflecta fidel cerințele decretului și era redactată laconic, fără respectarea întocmai a elementelor impuse de actul normativ în vigoare. A mai adăugat că, la momentul semnării contractelor, insignele oficiale recunoscute erau cele care includeau simbolul ursului, conform decretului prezidențial, iar insignele efectiv recepționate și utilizate în urma acestor contracte nu corespundeau întocmai modelului legal. Reprezentantul SPPS, Radu Prodan, a

mai declarat că, în baza contractelor semnate la datele de 25.11.2019, 14.02.2020, 24.06.2020 și 31.07.2020, s-au prevăzut a fi confecționate insigne de apartenență corporativă pentru ofițerii Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS). Contractele au fost întocmite în mod standardizat („șablonat”), fără o descriere exhaustivă și detaliată a elementelor specifice ale insignei, fapt care lasă loc unor interpretări sau manevrări ulterioare. În opinia reprezentantului, o astfel de descriere tehnică ar fi trebuit să fie mult mai amplă, pentru a evita eventuale nereguli la recepționarea și plata insignei. Responsabilitatea pentru aprobarea și plata acestor contracte a revenit directorului SPPS, domnul Martin Iaroslav, acesta fiind și semnatarul contractelor în numele instituției. Reprezentantul a subliniat că, potrivit regulamentului intern aprobat prin decret, directorul serviciului poartă responsabilitatea pentru respectarea prevederilor legale privind controlul și executarea achizițiilor, inclusiv cele referitoare la simbolurile corporative. Reprezentantul a confirmat că, la data semnării contractelor, insignele trebuiau să corespundă Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016, care prevede expres modelul oficial de insignă cu simbolul „ursului”. Totodată, reprezentantul a subliniat că, în conținutul contractelor, nu este prevăzut explicit că insignele să fie cu ursul sau cu stema de stat, ceea ce constituie o lipsă și o greșală a conducerii SPPS, întrucât contractul este redactat într-un mod „manipulator”, permițând astfel posibile abateri de la prevederile legale. Reprezentantul a reiterat că directorul Martin, ca reprezentant al SPPS, avea obligația legală de a verifica îndeplinirea contractelor în conformitate cu legea și că poartă răspunderea pentru eventualele nereguli, inclusiv în ceea ce privește modul de executare și recepție a acestor contracte. Reprezentantul a mai precizat că aceste patru contracte sunt contracte tipice, care au fost folosite pentru prima dată pentru procurarea insignei în perioada indicată, după o pauză de aproximativ 10 ani în care nu s-au mai procurat astfel de insigne. Anterior, ultimele achiziții similare au avut loc în anii 2011-2012. În ceea ce privește specificația tehnică anexată contractelor (Anexa nr.1), reprezentantul a explicat că această anexă este esențială și trebuie să conțină descrierea completă a insignei, conform Decretului nr. 2264, inclusiv toate elementele ce trebuie respectate. El a menționat că legislația achizițiilor publice impune întocmirea unei astfel de specificații tehnice. Referitor la insigna cu stema de stat, menționată în rechizitoriu, reprezentantul Prodan a confirmat că la datele semnării contractelor respective, aceasta nu reprezenta insigna oficială corporativă a SPPS și că, în cazul unei persoane neinformate, singura modalitate de a verifica modelul oficial ar fi fost consultarea Decretului nr. 2264, care stabilește ca insigne oficiale pe cele cu simbolul ursului. Prin urmare, la datele de 25.11.2019, 14.02.2020, 24.06.2020 și 31.07.2020, insignele corporative oficiale ale ofițerilor SPPS erau cele prevăzute în Decretul nr. 2264, adică insignele cu simbolul ursului. Reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a mai relatat că activează în cadrul instituției din anul 2019. Acesta a arătat că, la momentul venirii sale în serviciu, insigna de apartenență corporativă a ofițerilor SPPS nu era omologată printr-un act normativ. Mai exact, anterior anului 2016, insigna consta într-un scut cu diverse elemente grafice laterale și putea fi modificată sau schimbată în funcție de preferințele directorului în exercițiu, fiecare conducător având libertatea de a decide asupra formei acesteia. Potrivit declarației, în anul 2015 a fost lansată ideea instituirii unor simboluri corporative oficiale,

recunoscute normativ. În acest context, a fost modificată Legea nr. 86 privind simbolurile publice, fiind introdus și SPPS în sfera de aplicare a acestei legi. Ulterior, în anul 2016, Președintele Republicii Moldova a emis Decretul nr. 2464 prin care au fost oficializate stema SPPS, culoarea corporativă, semnele uniformistice și insigna cu număr individual unic, fiind aprobat, totodată, și simbolul „ursul” ca emblemă oficială a serviciului. Reprezentantul SPPS a menționat că, în anul 2017, au apărut în cadrul colectivului anumite opinii critice față de simbolul ursului, considerându-se că acesta nu ar reprezenta în mod adecvat instituția. În acest sens, declarantul a arătat că a întocmit personal un raport adresat directorului SPPS de la acea vreme, Anatolie Gorea, raport care a fost contrasemnat de peste 100 de angajați și prin care se propunea modificarea simbolului. Conform celor relatate, semnatarii susțineau ideea înlocuirii ursului. De asemenea, reprezentantul a precizat că a fost desemnat verbal de către directorul SPPS pentru a purta discuții cu reprezentanții Președinției Republicii Moldova, în special cu domnul Silviu Tabac. Acesta din urmă a prezentat mai multe argumente în favoarea păstrării simbolului „ursul” și a explicat dificultățile legale și procedurale care ar apărea în cazul înlocuirii acestuia cu alte simboluri. Întrebat dacă, până în anul 2016, forma insignei, stabilită la nivel de director, a creat dificultăți în exercitarea atribuțiilor de serviciu ale ofițerilor SPPS, reprezentantul a menționat că, în lipsa unui cadru normativ restrictiv, tot ceea ce nu era interzis era considerat permis. Cu toate acestea, nu a putut indica dacă respectivele practici au generat dificultăți funcționale. A recunoscut totuși existența unor discuții și obiecții interne cu privire la simbolurile utilizate. Întrebat despre eventuale pretenții sau plângeri în legătură cu imposibilitatea de identificare a personalului SPPS din cauza modificării insignei, reprezentantul a menționat că asemenea nemulțumiri au fost exprimate, însă nu a indicat cazuri concrete de prejudicii. A adăugat că sesizări în acest sens au fost adresate, printre alții, de către domnul Vasile Tabac. În ceea ce privește simbolul afișat până în luna mai 2023 la intrarea în blocul principal al SPPS, reprezentantul a confirmat că acesta era un simbol reprezentând ursul. Reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS) a confirmat că fotografia nr. 1 reprezintă intrarea în sediul central al instituției, iar pe frontispiciul acesteia era aplicată o insignă cu stema de stat. Potrivit declarațiilor sale, această simbolică a fost instalată în perioada în care instituția era condusă de domnul Martin Iaroslav. Reprezentantul a subliniat că simbolul aplicat pe clădire nu reprezenta o insignă de apartenență corporativă omologată, nefiind aprobată prin niciun act normativ și neavând caracter oficial în sensul Decretului nr. 2264/2016. Referitor la fotografia nr. 3, reprezentantul a recunoscut că aceasta redă intrarea oficială în sediul central al SPPS, precizând că imaginea surprinde și partea clădirii unde este amplasat Centrul Chinologic, fără a fi însă vorba despre o intrare distinctă a acestuia. Întrebat despre momentul în care a fost înlăturată respectiva insignă de pe clădirea centrală, reprezentantul a arătat că acest fapt a avut loc în anul 2023. Cu privire la perioada 2020-2023, în care pe clădirea centrală și alte obiective ale SPPS a fost utilizată simbolică neconformă decretului prezidențial, reprezentantul a declarat că utilizarea acestor însemne a generat un prejudiciu adus instituției, atât din punct de vedere material, cât și reputațional. Potrivit acestuia, prejudiciul material constă în cheltuirea fondurilor publice pentru procurarea unor obiecte care nu corespund normelor legale, iar prejudiciul moral constă în afectarea imaginii

instituției prin utilizarea unor simboluri neomologate. Solicitat să explice de ce, în perioada 2020–2023, nu s-a dispus înlocuirea simbolicii neconforme, reprezentantul SPPS a invocat lipsa fondurilor necesare. În ceea ce privește metodologia de determinare a prejudiciului material, declarantul a menționat că acesta poate fi calculat prin raportare la suma cheltuită din fondurile publice pentru procurarea obiectelor respective, urmând a fi consultate datele din evidența contabilă a instituției. La întrebarea privind proporționalitatea prejudiciului creat de utilizarea simbolicii neconforme în perioada conducerii lui Martin Iaroslav, comparativ cu perioada conducerii ulterioare (2021–2023), reprezentantul a afirmat că prejudiciul material relevant s-a produs în timpul conducerii lui Martin, întrucât achizițiile au fost realizate în acea perioadă, iar cheltuielile au fost efectuate la acel moment. A precizat că domnul Martin, în calitate de director și ordonator de credite, a reprezentat instituția în procesul de achiziție. Totodată, referindu-se la sediul secundar „BETA”, reprezentantul a confirmat că acolo continuă să fie afișată o piesă din plastic cu simbolica contestată, adăugând că această stare de fapt constituie o încălcare ce a fost tolerată inclusiv de fostul director Martin Iaroslav, prin faptul că nu a dispus demontarea acesteia. Întrebat dacă, în perioada 2020–2022, a fost sancționat disciplinar vreun ofițer SPPS pentru purtarea unei insigne neconforme cu prevederile decretului nr. 2264, reprezentantul a răspuns negativ, menționând că în perioada conducerii domnului Martin (2019–2021) nu a fost aplicată nicio sancțiune disciplinară în acest sens. Ulterior, începând cu anul 2021, ofițerii au fost avertizați cu privire la faptul că insignele urmează a fi restituite, dar nu a fost inițiată vreo anchetă de serviciu formală, întrucât obiectele au fost retrase într-un termen relativ scurt. Reprezentantul SPPS a arătat că, în perioada ianuarie–februarie 2021, acestuia i-a fost înmănată o insignă care nu corespundea prevederilor Decretului nr. 2264/2016 și nu avea numărul individual atribuit – respectiv nr. 226 – însă pentru această faptă nu a fost inițiată nicio anchetă de serviciu și nicio persoană nu a fost trasă la răspundere disciplinară. Totodată, între 20 decembrie 2020 și iunie 2023, perioadă în care pe clădirea centrală a SPPS și pe sediul Secției chinologice au fost utilizate simboluri care nu corespundeau decretului menționat, nu a fost declanșată nicio anchetă internă pentru a identifica persoanele care au dispus, tolerat sau întreținut utilizarea simbolicii neconforme. De asemenea, nu a fost aplicată nicio măsură disciplinară pentru folosirea acestor simboluri, inclusiv în ceea ce privește clădirea „BETA”, unde simbolica neomologată continua să fie afișată la momentul audierii. Reprezentantul a precizat că SPPS intenționează să se autosesizeze în legătură cu acest aspect, întrucât, potrivit legii, instituția are dreptul legal să inițieze o astfel de procedură. Întrebat cu privire la faptele concrete prin care, în opinia instituției, fostul director Martin Iaroslav ar fi prejudiciat SPPS, reprezentantul a arătat următoarele: Domnul Martin a semnat patru contracte de achiziții publice, însoțite de anexe cu specificații tehnice incomplete sau neconforme, ceea ce a permis achiziționarea unor insigne ce nu respectau cerințele decretului prezidențial; A emis indicații și a supervizat modul în care au fost proiectate, confecționate și recepționate aceste insigne; După achiziționarea acestora, a utilizat personal insignele, inclusiv una cu nr. 001, pe care a transmis-o Președintelui Republicii Moldova de la acea dată, Igor Dodon, cu semnătura acestuia; A impus colegilor să poarte aceste insigne neconforme, prin indicații verbale, iar distribuirea acestora s-a făcut în temeiul ordinului intern nr. 75 din 18

iunie 2020, privind legitimația și insigna de serviciu a ofițerului SPPS; A tolerat utilizarea simbolicii neomologate pe mai multe clădiri ale instituției, inclusiv pe clădirea principală și pe sediul BETA. În ceea ce privește ordinul nr. 75/2020, reprezentantul a precizat că acesta se referă la insignele cu număr individual, instituite și descrise prin decretul Președintelui Republicii Moldova, și nu la altele. Referitor la presupusa transmitere a unei mostre de insignă Președintelui RM, reprezentantul SPPS a menționat că nu a fost prezent la ședința respectivă, dar i s-a comunicat de către directorul adjunct, Petru Curduneanu, că o astfel de insignă i-a fost înmănată lui Igor Dodon, fapt ce ar fi fost confirmat și de către Valeriu Berestean. Reprezentantul SPPS a relatat că, potrivit celor comunicate de directorul adjunct Petru Curduneanu, fostului Președinte al Republicii Moldova, Igor Dodon, i-ar fi fost înmănată, în cadrul unei ședințe oficiale, o insignă corporativă cu stema de stat – insignă care nu corespundea prevederilor Decretului nr. 2264/2016. Potrivit reprezentantului, această insignă a fost acceptată în mod fizic de către președinte, dar nu a fost aprobată formal, întrucât decretul prezidențial în vigoare nu a fost modificat. Simbolul corporativ aprobat oficial a rămas „ursul”, așa cum este prevăzut expres în Decretul nr. 2264/2016. Referitor la conținutul contractelor de achiziții încheiate la datele de 25.11.2019, 14.02.2020, 20.06.2020 și 31.07.2020, reprezentantul a precizat că, potrivit legislației în vigoare la acea dată, insignele care urmau a fi achiziționate trebuiau să corespundă prevederilor Decretului nr. 2264, însă în realitate specificațiile tehnice obligatorii nu au fost incluse în anexele contractuale, ceea ce a condus la achiziționarea unor insigne care nu corespundeau normelor legale. Reprezentantul a subliniat că, deși formal contractele au fost încheiate de SPPS, reprezentat de directorul Martin Iaroslav, lipsa descrierii tehnice a permis ulterior procurarea a 600 de insigne, dintre care doar 100 au fost executate cu simbolul „urs”, iar 500 au fost confecționate cu stema de stat, simbol care nu era aprobat prin decret ca aparținând SPPS. Acesta a explicat că schimbarea simbolului din „urs” în „stema de stat” a fost parte a unui plan de a modifica în mod tacit simbolistica instituției, fără o aprobare legală din partea președintelui. Contractele au fost formulate într-un mod general, tocmai pentru a permite manevrarea ulterioară și achiziționarea de insigne care nu corespundeau cadrului normativ în vigoare. Întrebat dacă Serviciul achiziții publice și Ministerul Finanțelor au avizat sau au acceptat respectivele contracte, reprezentantul SPPS a confirmat că contractele au fost acceptate, sumele aferente au fost achitate, și nu are cunoștință despre vreo obiecție sau pretenție exprimată de aceste instituții la momentul respectiv. De asemenea, întrebat cu privire la necesitatea de a se baza pe anchete interne sau constatări ale altor instituții pentru a formula denunțuri, reprezentantul a precizat că, în calitate de ofițer de protecție, avea dreptul și obligația legală de a semnala faptele pretins ilegale în baza propriei convingeri și percepții juridice, fără a fi necesare anterior constatări oficiale, anchete administrative sau avize. Reprezentantul SPPS a menționat că, în conformitate cu cadrul legal în vigoare până la anul 2020, respectiv Hotărârea Guvernului nr. 665/2016 privind modul de desfășurare a achizițiilor publice, exista un model prestabilit de contract, utilizat pentru procedurile de achiziții publice, care putea fi adaptat în funcție de cerințele concrete ale bunurilor sau serviciilor contractate. Întrebat dacă cele patru contracte vizate – încheiate la 25.11.2019, 14.02.2020, 24.06.2020 și 31.07.2020 - corespund exigențelor prevăzute de respectiva hotărâre de Guvern și de ordinul

Ministerului Finanțelor privind întocmirea contractelor, reprezentantul a declarat că acestea nu corespund, întrucât nu conțin specificația tehnică completă, obligatorie în cazul bunurilor cu caracter distinctiv, cum sunt insignele corporative. Potrivit declarației, specificația tehnică reprezintă „descrierea completă” a bunului supus achiziției, și este obligatorie pentru ca un contract să fie conform, iar în cazul insignei de apartenență corporativă, descrierea completă este reglementată prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016, care stabilește în mod expres forma, simbolistica și elementele identitare ale acesteia. Solicitat să indice punctual temeiul legal care definește noțiunea de „descriere completă”, reprezentantul SPPS a precizat că textul expres se regăsește în Hotărârea Guvernului nr. 665/2016 și în ordinele interne ale directorului SPPS, dar că nu poate indica exact articolul sau punctul legal la momentul audierii, urmând să revină cu detalii la o ședință ulterioară. Totodată, reprezentantul a confirmat că, în anul 2016, a primit în mod legal o insignă de apartenență corporativă care corespundea întru totul Decretului nr. 2264/2016, aceasta fiindu-i distribuită contra semnătură pentru a fi identificat în calitate de ofițer SPPS. Întrebat dacă acea insignă i-a fost retrasă sau scoasă din uz prin ordin, dispoziție ori indicație scrisă a fostului director Martin Iaroslav, reprezentantul a declarat că nu a existat niciun ordin sau act scris în acest sens și că respectiva insignă se restituie în mod obișnuit doar în cazul părăsirii serviciului. În cazul său, a menționat că nu i-a fost retrasă și o păstrează până în prezent. În opinia reprezentantului, această insignă a devenit „ilegală” pentru uz intern nu în baza vreunui act normativ nou sau abrogator, ci ca urmare a introducerii neoficiale a unui alt model de insignă, diferit de cel aprobat prin decret, care a fost impus în practică începând cu anul 2020. La întrebările suplimentare a avocatului Gheorghe Malic, reprezentantul SPPS a confirmat că a formulat un denunț adresat Centrului Național Anticorupție (CNA), în care a fost exprimat menționat numele domnului Martin Iaroslav, acesta fiind vizat direct în legătură cu presupuse fapte de încălcare a legii. La momentul depunerii denunțului, reprezentantul a declarat că avea o bănuială rezonabilă cu privire la săvârșirea unei acțiuni ilegale de către fostul director al SPPS. În ceea ce privește acțiunea civilă intentată în cadrul procesului penal, reprezentantul a menționat că nu a formulat o cerere civilă nominală împotriva domnului Martin, ci a transmis sesizarea către organele competente, urmând ca acestea să stabilească, potrivit legii, identitatea persoanei obligate la repararea prejudiciului estimat la aproximativ 190.000 lei. Referitor la perioada în care Martin Iaroslav exercita funcția de director, reprezentantul a declarat că, în această perioadă, nu a existat nicio plângere sau denunț din partea SPPS împotriva sa personal, nici cu privire la presupuse nereguli privind achiziționarea ținutelor vestimentare. De asemenea, a precizat că, în timpul mandatului domnului Martin, a fost retrogradat profesional, fiind trecut într-o funcție inferioară. Cu privire la regimul juridic al simbolurilor corporative, reprezentantul SPPS a fost întrebat dacă, pe durata mandatului lui Martin Iaroslav, a existat vreun temei legal prevăzut de art. 13 din Legea nr. 86/2014 privind simbolurile publice, în baza căruia să fi fost scoase din uz insignele reglementate prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016. Acesta a răspuns că nu cunoaște dacă a existat un astfel de temei și că nu a susținut niciodată că domnul Martin ar fi scos formal din uz insignele prevăzute de decret. A precizat, însă, că insignele procurate în perioada mandatului lui Martin, care

nu corespundeau prevederilor Decretului nr. 2264/2016, au fost ulterior retrase din folosință de către conducerea SPPS, după schimbarea directorului. Întrebat punctual dacă s-au întrunit condițiile de la litera a) a art. 13 din Legea nr. 86/2014 – respectiv încetarea existenței posesorului – reprezentantul a precizat că nu a fost cazul. Totodată, a înfirmat aplicarea art. 13 lit. b), care presupune înlocuirea insignei oficiale la cererea posesorului, menționând că nu a fost înregistrată o asemenea solicitare, iar fapta pretins ilegală a constat în procurarea insignei cu alt simbol decât cel aprobat oficial, în lipsa unui temei legal. Reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS), audiat în calitate de reprezentant al părții vătămate, a declarat că, prin dispoziția directorului SPPS nr. 12 din 04.06.2021, au fost retrase din folosință anumite insigne de apartenență corporativă care conțineau stema de stat, însă nu s-a dispus scoaterea acestora din uz în sensul prevăzut de art. 13 din Legea nr. 86/2011 privind simbolurile publice. Potrivit declarației sale, retragerea respectivelor insigne nu a fost efectuată în temeiul unuia dintre cazurile expres prevăzute la literele a), b), c) sau d) ale art. 13 din Legea nr. 86/2011, ci în considerarea faptului că aceste insigne nu corespundeau prevederilor Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016, care stabilește simbolurile corporative oficiale ale SPPS. În susținerea legalității acțiunii directorului SPPS, reprezentantul a invocat Legea nr. 134 din 13.06.2008 privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat, care conferă directorului serviciului competența de a emite ordine și dispoziții obligatorii pentru angajați. Referindu-se la modificarea Planului de achiziții pentru anul 2019, reprezentantul SPPS a afirmat că această modificare nu a cauzat un prejudiciu în sine. Totodată, el a susținut că prejudiciul a rezultat din semnarea și executarea contractelor nr. 111, nr. 79, nr. 23 și nr. 67, elaborate în cadrul procedurii de achiziție. De asemenea, a indicat că negocierea acestor contracte, precum și lipsa specificațiilor tehnice corespunzătoare prevăzute de decretul menționat, au dus la cheltuirea inefficientă a fondurilor publice, estimând prejudiciul total la suma de circa 190.772 lei. Întrebat dacă Martin Iaroslav, în calitate de director al SPPS, a negociat personal contractele cu reprezentantul SRL „Autorcom Grup”, acesta a declarat că nu deține informații certe în acest sens. De asemenea, nu a confirmat dacă domnul Martin a avut vreo întâlnire cu reprezentantul economic înainte de semnarea celor patru contracte, însă a afirmat că selectarea acestui operator economic a contribuit la prejudicierea bugetului SPPS. Referitor la însuși prejudiciul pretins cauzat, reprezentantul a susținut că prejudiciul constă în utilizarea fondurilor bugetare pentru procurarea unor insigne care nu corespundeau decretului prezidențial nr. 2264/2016, iar responsabilitatea pentru semnarea contractelor și supravegherea modului de execuție aparține conducerii SPPS de la acea dată. Reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS), audiat în calitate de reprezentant al părții vătămate, a confirmat că prin primirea, transportarea, luarea la evidență contabilă, distribuirea și utilizarea în serviciu a unor insigne care nu corespund prevederilor Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016, precum și celor patru contracte de achiziție publică încheiate anterior (nr. 111, nr. 79, nr. 23, nr. 67), a fost cauzat un prejudiciu instituției. Potrivit acestuia, insignele neconforme au fost produse de SRL „AUTORCOM GRUP”, iar conform facturii din anul 2019 s-a constatat că, în baza contractului nr. 111, au fost livrate 100 de insigne corespunzătoare decretului și 500 de insigne neconforme, deși toate erau prevăzute a fi uniforme și conforme decretului.

Reprezentantul a afirmat că, deși a observat în noiembrie 2019 că insignele nu respectă decretul prezidențial, nu a întreprins acțiuni de sesizare oficială a conducerii SPPS sau a altor autorități pentru a cere remedierea neexecutării corespunzătoare a contractului sau recuperarea prejudiciului de la furnizorul SRL „AUTORCOM GRUP”. Acesta a susținut că a informat doar verbal un angajat din cadrul SPPS, respectiv pe doamna Iordan, care i-ar fi indicat că utilizarea acelor insigne neconforme era rezultatul unei dispoziții a conducerii. Întrebat dacă actuala conducere a SPPS a înaintat vreo acțiune civilă sau cerere oficială către producător în vederea executării conforme a contractelor sau returnării bunurilor necorespunzătoare, reprezentantul a precizat că nu a fost întreprins niciun demers oficial. Conducerea actuală ar fi apreciat că întreaga răspundere revine fostului director al instituției, domnul Martin Iaroslav, întrucât, potrivit celor declarate, acesta ar fi dispus achiziția, ar fi acceptat livrarea și ar fi permis distribuirea insinelor neconforme, cunoscând că acestea nu corespund prevederilor legale. În continuare, reprezentantul SPPS a declarat că nu a fost efectuată vreo anchetă de serviciu în privința persoanei care a recepționat cele 500 de insigne neconforme în baza aceluiași contract, motivând că existând semnalmente unei infracțiuni, obligația sa a fost să depună denunț la organele competente, ceea ce a și realizat. De asemenea, reprezentantul a reiterat că prejudiciul total estimat cauzat SPPS prin achiziționarea, recepționarea, luarea la evidență contabilă, distribuirea și utilizarea insinelor neconforme este de circa 190.772 lei, sumă care include contravaloarea bunurilor achitate din bugetul instituției și utilizate contrar actelor normative în vigoare. Reprezentantul SPPS a precizat că actuala conducere a instituției este asigurată de domnul Vasile Popa, iar această conducere, inclusiv reprezentantul audiat, consideră că faptele ilegale legate de achiziționarea, recepționarea și utilizarea insinelor neconforme au fost săvârșite de fostul director, domnul Martin Iaroslav, și că acesta trebuie să restituie prejudiciul cauzat instituției. Audiutul a confirmat că, deși insigna confecționată contrar prevederilor celor patru contracte și Decretului nr. 2264 a fost ridicată de la producătorul SRL „AUTORCOM GRUP” prin dispoziție din anul 2011, aceste bunuri nu au fost restituite producătorului, fiind momentan subiectul unei cauze penale. Reprezentantul a mai arătat că în termenul legal de prescripție SPPS nu a solicitat oficial înlocuirea insignei neconforme, restituirea sumelor sau executarea conformă a contractelor de către producător, iar aceasta a fost determinată de existența cauzei penale și de aprecierea conducerii că responsabilitatea principală pentru săvârșirea ilegalităților aparține fostului director Martin. Audiutul a confirmat existența circumstanțelor obiective care au împiedicat sesizarea unor pretenții civile împotriva SRL „AUTORCOM GRUP”, respectiv existența cauzei penale și considerarea că soluționarea problemei trebuie să urmeze în cadrul procesului penal. În privința persoanei care a recepționat bunurile neconforme, reprezentantul a spus că aceasta este indicată în factură, însă nu a putut preciza dacă domnul Martin a recepționat personal bunurile de la producător. Totodată, a confirmat că este atribuția directorului SPPS să primească nemijlocit bunurile achiziționate. În ceea ce privește evidența contabilă a insignei neconforme, audiutul a precizat că nu cunoaște exact persoana responsabilă, întrucât această activitate a fost realizată de direcția financiară a instituției. Reprezentantul a afirmat că actuala conducere a SPPS nu a efectuat anchete de serviciu pentru stabilirea persoanelor care au luat la evidență contabilă insignele

neconforme și nici pentru identificarea celor care le-au repartizat efectiv angajaților SPPS, întrucât aceste aspecte au fost sesizate prin denunțuri adresate organelor de cercetare penală. Reprezentantul SPPS a declarat că până la data audierii actuala conducere a SPPS nu a inițiat în instanțele de judecată nicio acțiune în vederea anulării, nulității sau rezilierii celor patru contracte nr. 111, nr. 79, nr. 23 și nr. 67. De asemenea, nu a fost înaintată nicio acțiune civilă împotriva SRL „AUTORCOM GRUP” prin care să se ceară rezilierea acestor contracte, întrucât reprezentanții societății au afirmat că au executat comanda conform solicitărilor conducerii SPPS, respectiv fostului director, Martin Iaroslav. Audiutul a precizat că nu există înregistrări oficiale, scrisori sau adresări înaintate de actuala conducere SPPS către SRL „AUTORCOM GRUP” privind neexecutarea corespunzătoare a contractelor. De asemenea, nu au fost formulate pretenții civile legale sau în termenul de prescripție cu privire la nulitatea sau rezilierea facturilor fiscale emise de SRL „AUTORCOM GRUP” pentru insignele care nu corespund decretului nr. 2264 și prevederilor contractuale, întrucât un denunț penal a fost înaintat organelor de drept în acest sens. În continuare, a fost confirmat că există o împiedicare expresă ca SPPS să înainteze acțiuni civile pe această speță, motivată de poziția societății furnizoare care afirmă că a confecționat insignele la solicitarea conducerii SPPS, și anume a domnului Martin, astfel responsabilitatea fiind atribuită fostului director. Audiutul a menționat că actuala conducere a SPPS nu a formulat pretenții civile paralele denunțului penal pentru executarea întocmai a contractelor și producerea insignei oficiale prevăzute de decretul cu ursul, considerând că problema trebuie soluționată în cadrul procesului penal. În ceea ce privește comercializarea insignei neconforme pentru recuperarea valorii, reprezentantul a declarat că acestea nu au fost transmise spre comercializare, iar SPPS nu a demarat proceduri în acest sens, neavând temei legal pentru scoaterea acestora la vânzare. Referitor la normele de port al insignei, s-a precizat că nu există un termen limită pentru purtarea insignei, iar în cazul insignei neoficiale nu există termen de purtare permis. Audiutul a confirmat că în perioada 2019–2021, angajații SPPS au purtat insignele neconforme, însă sub imperativul conducerii. Totodată, nu a fost calculată vreo amortizare sau deducere legată de uzura acestor insigne pe durata utilizării lor. În raport cu răspunsul Comisiei Naționale de Heraldică, din care rezultă că insigna de apartenență corporativă a ofițerului de protecție cu ursul a fost autorizată din 25 iunie 2014 și a rămas în vigoare până la data de 31.01.2020, iar ulterior a fost scoasă din uz prin modificare, reprezentantul a confirmat că SPPS trebuie să utilizeze insigne conforme cu modelul cu ursul. În aceeași ordine de idei, a fost confirmat faptul că nu există acte normative, decrete prezidențiale sau decizii ale Comisiei de Heraldică care să fi anulat sau modificat acest statut oficial al insignei cu ursul în perioada de referință. În final, reprezentantul a precizat că costul unitar de bilanț al insignei neconforme produse de SRL „AUTORCOM GRUP” este de 137 lei, valoare care nu se majorează. Nu s-a efectuat calculul costului de utilizare a insignei neconforme în perioada 2019–2021, nici nu s-au efectuat calcule privind durata și uzura acestor insigne până la emiterea dispoziției nr. 12 din 04.06.2021 privind retragerea lor din uz. Pe toată perioada de utilizare a insignei neconforme, nu au fost sesizate plângeri oficiale din partea instituțiilor statului sau a cetățenilor cu privire la purtarea insignei care să nu corespundă prevederilor Decretului nr. 2264.

Suplimentar la întrebările inculpatului Martin Iaroslav, reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, a declarat că, în perioada martie 2018 – mai 2019, a deținut funcția de șef al direcției responsabile de management și asigurarea juridică a autorității în cadrul Serviciului Protecție și Pază de Stat (SPPS). În această perioadă, nu a făcut parte din grupul de lucru pentru achiziții. Referitor la simbolurile corporative, a afirmat că serviciul nu dispune de un imn oficial, uniforma fiind existentă, însă aceasta nu este considerată simbol corporativ în sensul Legii nr. 86/2011 privind simbolurile corporative. A confirmat că Legea nr. 86/2011 prevede existența simbolurilor corporative, iar forma uniformei este reglementată printr-un act normativ, respectiv Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1395 din 2019, care aprobă uniforma și modul în care aceasta trebuie să arate. Vestimentația tactică, denumită uniformă de câmp, este reglementată în mod expres prin acest decret. A confirmat faptul că uniforma tactică a fost procurată în anul 2018, dar nu cunoaște suma exactă aferentă achiziției, estimată la aproximativ 5 milioane lei. Nu a fost desemnat persoană responsabilă pentru elaborarea și procurarea imnului serviciului. A recunoscut că imnul a fost procurat, probabil în anul 2019, pentru o sumă aproximativă de 92 mii lei, însă fără a exista un decret de oficializare în acest sens. A explicat că, potrivit cadrului legal, nu există o obligație expresă ca imnul să fie aprobat prin decret după elaborare. Legea nr. 86/2011 prevede că serviciul este parte și are simboluri corporative, dar nu reglementează în mod obligatoriu formalizarea imnului prin decret. După procurarea imnului, nu a fost emis vreun decret care să reglementeze utilizarea sau aprobarea acestuia în conformitate cu Legea nr. 96. Imnul a fost utilizat, cel mai probabil, o dată sau de două ori, în cadrul unor ședințe festive organizate în luna martie 2019. La momentul actual, imnul nu se utilizează, dar este păstrat pe un suport de stocare (disc) și a fost înregistrat în evidența serviciului. În anul 2018, nu a fost desemnat responsabil pentru procurarea și instalarea monumentului lui Ștefan cel Mare în incinta serviciului. Monumentul a fost instalat la solicitarea și indicația conducerii de atunci, iar pentru aceasta nu au fost utilizate fonduri din bugetul serviciului. La baza instalării monumentului lui Ștefan cel Mare în incinta SPPS a stat Legea serviciului nr. 134/2008. Indicația privind instalarea monumentului a fost primită verbal de la directorul serviciului, Anatolie Golea. Monumentul este luat la balanța serviciului, însă reprezentantul nu cunoaște valoarea acestuia în evidența contabilă. În opinia sa, nu este necesar acordul primăriei pentru instalarea unui monument pe proprietatea sediului serviciului. Referitor la mijloacele speciale procurate în anul 2019, înainte de schimbarea conducerii, a precizat că aceste mijloace nu au fost achiziționate prin proceduri proprii SPPS, ci au fost transmise cu titlu gratuit de la Ministerul Afacerilor Interne (MAI). Nu au fost organizate licitații sau tendere pentru procurarea acestor mijloace speciale, iar caiet de sarcini nu a fost întocmit. SPPS nu a efectuat plăți pentru aceste mijloace. Serviciul a beneficiat de autorizația comisiei speciale a Guvernului pentru luarea la evidență a munițiilor care necesită condiții speciale de păstrare. Reprezentantul a fost delegat de conducere să preia, împreună cu alți colegi, munițiile de la depozitul MAI și să le transporte la depozitul SPPS, unde au fost înregistrate cu facturi ulterior, însă nu și în ziua respectivă. A confirmat existența unei inventarieri ulterioare, în luna iunie, în care s-a constatat că munițiile în valoare de circa 1.700.000 lei nu erau luate la evidența serviciului în perioada în care domnul Martin era la

conducere. A participat la ședința cu caracter secret în care domnul Martin a prezentat munițiile. A afirmat că a luat munițiile la indicația conducerii, deși acestea nu erau însoțite de documentele de proveniență necesare. În urma anchetei de serviciu demarate după depistarea armamentului fără documente, nu a fost găsit vinovat și nu a fost sancționat disciplinar. În ceea ce privește inițierea modificării insignei în anul 2017, a negat că ar fi fost inițiator, menționând că a primit indicația conducerii să discute cu colegii pentru a evalua dacă insigna corespunde sau nu. A semnat primul un raport colectiv, contrasemnat ulterior de peste 100 de colegi, privind constatările legate de insignă. În raportul colectiv întocmit la sfârșitul anului 2017, pe timpul conducerii lui Anatolie Golea, s-a cerut modificarea insignei prin înlocuirea simbolului „ursul”. În cadrul serviciului a fost efectuat un sondaj între colegi, iar raportul a fost întocmit în cadrul secției de gardă, fiind înaintat pentru lecturare conducerii. Aproximativ 50% sau chiar majoritatea angajaților au semnat raportul respectiv. La momentul audierii, raportul colectiv se afla posibil în secretariatul instituției. Raportul a fost înaintat conducerii serviciului, iar conducerea, prin directorul de atunci, Anatolie Golea, a dispus ca șeful secției responsabile de partea juridică, împreună cu alți angajați, inclusiv reprezentantul, să inițieze demersuri în legătură cu modificarea insignei. Reprezentantul a precizat că nu a fost conducător al direcției juridice, ci a făcut parte din aceasta. Ulterior, directorul a dat indicația verbală de a discuta cu Comisia Națională de Heraldică, iar reprezentantul s-a deplasat împreună cu colegul Vlad Negru la domnul Tabac, reprezentant al Comisiei. Li s-a comunicat că modificarea insignei este dificilă, astfel că demersurile au fost abandonate și s-a raportat directorului situația. Înainte de sesizarea instanței și a organelor de drept, reprezentantul a menționat că domnul Martin nu a restituit insignele cu număr individual de identificare și insigna de apartenență corporativă, în ciuda somațiilor adresate în acest sens. Nu a fost considerat necesar să se ceară personal domnului Martin restituirea insignei, fiind înaintat denunțul penal. Nici reprezentantul, nici altcineva din serviciu nu au discutat sau somat personal pe domnul Martin pentru returnarea insignei. Referitor la bugetul SPPS pentru anii 2019-2020, reprezentantul a declarat că nu cunoaște detaliile acestuia. A confirmat existența unei spălătorii auto proprii a serviciului, unde angajații pot spăla autovehiculele, iar veniturile obținute sunt transferate integral la Trezoreria de Stat, nefiind incluse în bugetul intern al SPPS. Serviciul nu desfășoară alte activități economice proprii. În cadrul activității sale, serviciul înregistrează anumite venituri suplimentare, însă acestea sunt de asemenea virate la bugetul de stat. A exemplificat că angajații sau foști angajați utilizează spălătoria auto și achită contravaloarea serviciului în casieria serviciului, unde li se eliberează bon fiscal. SPPS prestează și servicii de protecție contra plată unor persoane fizice și juridice, precum diplomați care se confruntă cu anumite riscuri. Toate aceste plăți sunt virate în bugetul statului și nu rămân în gestiunea internă a serviciului. În ceea ce privește raportările financiare pentru anii 2019-2020, reprezentantul nu a putut spune dacă suma de 192.000 lei a fost reflectată în documentele contabile ca pierdere, prejudiciu, neajuns sau alte probleme financiare. Curtea de Conturi, Ministerul Finanțelor și Trezoreria de Stat nu au formulat pretenții sau obiecții cu privire la suma de 190.772 lei, considerând că aceasta trebuia să fie raportată și că efectiv nu a fost identificată o lipsă. În evidența contabilă a SPPS, până la data audierii, suma de 190.772 lei este reflectată ca un neajuns, respectiv ca bunuri

neconforme aflate în balanța serviciului. La sfârșitul fiecărui an, în luna noiembrie, se efectuează inventarierea bunurilor, ocazie cu care s-au depistat bunuri neconforme în balanță. Suma menționată este înregistrată la capitolul de bunuri neconforme și nu la pierderi sau prejudicii. Balanța contabilă a întreprinderii pentru anii 2019-2020 este închisă corespunzător, nefiind identificate lipsuri semnificative sau neajunsuri ce să afecteze raportarea veniturilor și cheltuielilor. În ceea ce privește procesele verbale prezentate în ordonanța de punere în mișcare a acțiunii penale (o.u.p.), acestea nu au fost prezentate integral, ci doar parțial, în mod selectiv, probabil pentru că restul nu avea relevanță directă pentru cauză. Conform prevederilor legale, documentul valabil este extrasul din ordin, nu întregul proces verbal. Reprezentantul a precizat că a fost realizat un extras al documentului, iar originalul se află la secretariat. În luna septembrie 2019, la solicitarea Direcției P1, a fost organizată o ședință cu participarea tuturor șefilor de direcții, în cadrul căreia a fost prezentat un proiect Power Point privind modificarea insignei descrise în rechizitoriu. În legătură cu această ședință și procesul verbal aferent, reprezentantul a declarat că nu cunoaște despre desfășurarea acesteia și nici despre existența procesului verbal. Referitor la o presupusă întâlnire din martie 2021, la biroul Procurorului General Robu, între șeful adjunct al SPPS, Vasile Popa, și procurorul anticorupție Alexandru Campari, reprezentantul a declarat că nu cunoaște această informație și o consideră un fals ordinar. De asemenea, a negat cunoașterea despre o indicație din partea Procurorului General Robu de a-l trage la răspundere pe domnul Martin, calificând-o tot ca fals. La întrebarea privind scoaterea de pe panoul de onoare a serviciului a portretului fostului director SPPS, Martin Iaroslav, și plasarea acestuia în biroul reprezentantului cu inscripții abuzive și denigratoare, reprezentantul a negat implicarea sa în aceste acțiuni. A precizat că nu a dat jos panoul respectiv și nici nu a plasat portretul în biroul său. Biroul respectiv era ocupat de patru persoane, iar reprezentantul nu cunoaște cine a pus fotografia. Nu a fost inițiată o anchetă de serviciu oficială în acest sens, însă toți cei patru colegi din birou au fost chemați și li s-au dat indicații de către director să clarifice situația. Reprezentantul a menționat că fotografia a fost găsită pe masa sa la sosire și ulterior a fost chemat împreună cu ceilalți colegi pentru lămuriri. El a confirmat că nu știe cine a pus fotografia, dar presupune că a fost un coleg. Nu confirmă faptul că fotografia respectivă ar fi fost amplasată pe peretele superior al serviciului, întrucât nu a observat-o în această poziție. Nu a expediat niciun mesaj denigrator la adresa domnului Martin în datele de 29 mai 2021 și 5 iunie 2021. Cunoaște numărul de telefon a lui Martin Iaroslav. În ceea ce privește divulgarea datelor cu caracter personal ale domnului Martin în Ziarul de Gardă, reprezentantul a declarat că nici el, nici altă persoană din cadrul SPPS nu a transmis aceste informații. El a menționat că informațiile pot proveni din alte surse, inclusiv dintr-o cauză civilă la Judecătoria Râșcani, unde materialele respective se aflau și la avocat. SPPS nu a inițiat o anchetă de serviciu pentru a stabili cine a scos aceste documente din cadrul instituției, întrucât materialele erau de asemenea disponibile și la Judecătoria Râșcani și la avocatul părții. Nu a fost efectuată verificarea concretă privind persoana care a scos pentru prima dată documentele sau condițiile în care SPPS a pierdut posesia asupra acestora. Reprezentantul a menționat că serviciul a transmis materialele respective Judecătoriei Râșcani în contextul unei cauze existente. Nu a anexat aceste materiale la vreo cauză

indicând că acestea conțin date cu caracter personal și nici nu a avertizat alte persoane cu privire la interdicția divulgării lor în presă, nefiind în acest sens obligat. Confirmă faptul că deține o pagină de Facebook. La întrebarea dacă la indicația cuiva a publicat periodic informații denigratoare la adresa domnului Martin, a negat și a precizat că nu a făcut comentarii denigratoare pe pagina sa, doar a distribuit publicații provenind de la alte pagini. SPPS folosește stema de stat pe distincțiile și mediile instituției, conform reglementărilor prevăzute de Decretul nr. 2264. Nu a fost scoasă stema de pe ușa de intrare a sediului Beta din cauză că nu au fost identificate mijloace financiare necesare pentru această operațiune. La întrebările apărătorului, reprezentantul a confirmat că proiectele celor patru contracte din învinuire sunt contracte tipice. SPPS nu a primit obiecții sau dezacorduri din partea Curții de Conturi, Ministerului Finanțelor sau Trezoreriei de Stat referitoare la ilegalitatea acestor contracte sau anexelor aferente, întrucât această responsabilitate îi revine SPPS. Nu cunoaște dacă a fost încheiat, la data de 13.12.2021, contractul nr. 78 cu SRL „AUTORCOM GRUP” privind achiziția a 30 insigne „Crucea pentru serviciu impecabil” și 50 insigne „Crucea pentru devotament”, cu brevet. Nu cunoaște dacă au fost încheiate alte contracte cu SRL „AUTORCOM GRUP” pe lângă cele patru indicate în învinuire, având ca obiect medalii, insigne sau distincții. Nu cunoaște dacă pentru contractul nr. 78 din 13.12.2021 au fost utilizate aceleași modele de contracte tipice și specificații anexate, ca și pentru cele patru contracte inițiale.

- declarațiile martorului Iordan Gabriela Petru, care fiind audiată sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, din sala de judecată, îi recunoaște pe inculpatul Martin Iaroslav și pe ofițerul SPPS Prodan Radu. A precizat că nu are cu Martin Iaroslav niciun fel de relații de rudenie sau relații ostile. Aceasta a menționat că cunoaște motivul pentru care a fost citată în ședința de judecată, respectiv cauza penală intentată în privința inculpatului Martin Iaroslav, ce are ca obiect perfectarea insinelor serviciului în cursul anului 2020.

Astfel, la întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul Iordan Gabriela, a declarat că, în perioada anilor 2019–2020, activa în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat în funcția de șef al Direcției management general. Potrivit atribuțiilor de serviciu, era responsabilă de organizarea generală a activității instituției, planificarea activității acesteia, precum și de elaborarea și implementarea politicilor interne care reglementau sarcina de bază a instituției – respectiv protecția demnitarilor de stat. Totodată, revenea în competența sa monitorizarea și evaluarea acestor politici, inclusiv a instituției în ansamblu, în scopul aprecierii conformității dintre activitățile planificate și cele efectiv realizate în raport cu prevederile legale. Martora a menționat că, în perioada de referință, Direcția management general nu avea atribuții directe în organizarea procedurilor de achiziții publice, însă printre sarcinile sale se regăseau și cele privind comunicarea, atât internă, cât și externă, cu autoritățile publice centrale, inclusiv în legătură cu subiecte relevante pentru activitatea serviciului. Potrivit declarațiilor sale, în cadrul unei ședințe ordinare desfășurate în anul 2019, la care au participat conducătorii instituției, a fost abordat inclusiv subiectul referitor la necesitatea modificării insinelor purtate de ofițerii serviciului în exercitarea atribuțiilor de serviciu. S-a invocat atunci faptul că insigna utilizată la acel moment, având imprimată imaginea unui urs, nu era suficient de reprezentativă pentru ofițerii instituției, inclusiv în raport cu partenerii externi, apărând

frecvent întrebări privind semnificația acestui simbol. În consecință, s-a propus înlocuirea imaginii ursului cu stema de stat a Republicii Moldova, considerată mai reprezentativă. Ca urmare, Direcția management general a elaborat un demers adresat instituției prezidențiale, prin care se solicita sprijin în vederea modificării respective. În cuprinsul demersului s-a motivat că simbolul utilizat anterior nu corespundea valorilor și statutului instituției și putea genera confuzii în raport cu alte structuri sau autorități. Martora a arătat că nu a primit un răspuns oficial la acel demers din partea Președinției Republicii Moldova. De asemenea, a precizat că respectivul demers nu a fost întocmit de ea personal, ci de un subordonat din cadrul direcției, la scurt timp după ședința amintită – estimativ în lunile august-septembrie ale anului 2019. Nu își amintește cu exactitate dacă existau indicații formale pentru întocmirea acelui demers, însă presupune că decizia de a adresa solicitarea Președinției a fost menționată în cadrul respectivei ședințe ordinare. Referitor la conținutul demersului, martora a reiterat că era de competența direcției sale elaborarea acestuia, întrucât alte direcții nu aveau atribuții în comunicarea oficială cu instituția prezidențială. Nu cunoaște dacă demersul a fost întocmit în baza unui proces-verbal sau al unui act formal, dar susține că a fost redactat în cadrul Direcției management general. Ulterior transmiterii demersului, martora a discutat verbal cu domnul Silviu Tabac, șeful Comisiei Naționale de Heraldică, care i-a comunicat că modificarea oficială a insinelor nu este posibilă întrucât imaginea, formatul și dimensiunile acestora sunt expres prevăzute de un decret prezidențial în vigoare, care nu fusese modificat. Acesta i-ar fi spus că stema de stat nu poate fi imprimată pe asemenea insigne, întrucât ar contraveni normelor de heraldică. Prin urmare, i s-a comunicat că nici în intenție nu ar fi corectă modificarea, întrucât ar fi contrară cadrului normativ specific. Martora a mai menționat că, cel mai probabil, a informat conducerea instituției (respectiv pe directorul SPPS – domnul Martin Iaroslav – și pe directorul adjunct – domnul Corduneanu) despre cele relatate de reprezentantul Comisiei Naționale de Heraldică, însă nu își amintește dacă a făcut acest lucru în scris. A presupus că informațiile au fost aduse la cunoștință pe cale verbală, întrucât astfel de comunicări nu se formalizau în scris. Întrebată despre existența unui demers oficial transmis Comisiei Naționale de Heraldică, martora a răspuns că nu-și amintește să fi fost trimis un asemenea document. De asemenea, în ceea ce privește contractul nr. 111 din 25.11.2019, a precizat că nu cunoaște nimic referitor la conținutul acestuia sau la prevederile sale, întrucât atribuțiile direcției pe care o conducea nu includeau elaborarea sau încheierea contractelor de achiziții. Martora a arătat că în anul 2020, în prima jumătate a anului, instituția a recepționat noi insigne, care au fost distribuite angajaților contra semnătură. Insignele anterioare aveau simbolul ursului imprimat, iar cele noi conțineau stema Republicii Moldova. A precizat că ea personal nu a purtat niciodată aceste insigne, întrucât nu participa la misiuni operative, însă ofițerii de protecție le purtau cel mai probabil în cadrul atribuțiilor lor. Nu poate confirma dacă aceste insigne au fost utilizate până la schimbarea conducerii țării, dar bănuiește că acest lucru s-a întâmplat din raționamente proprii. Referitor la procedura generală de achiziții, martora a declarat că are cunoștință de existența acesteia, însă a subliniat că Direcția management general nu avea atribuții în procesul de efectuare a achizițiilor sau în elaborarea și semnarea contractelor aferente. Aceste responsabilități reveneau Direcției logistică (pentru elaborarea

contractelor) și Direcției financiare (pentru achitățile contractuale). Planul anual de achiziții era întocmit tot de Direcția logistică, în colaborare cu Direcția finanțe, care colectau propuneri din cadrul instituției. Direcția pe care o conducea era responsabilă de planificarea strategică, dezvoltarea instituțională și politicile generale, dar nu de activitățile de achiziții. Martorul a confirmat că semnătura pe contractele de achiziții aparținea directorului instituției și că nu cunoaște cine a semnat contractul la care s-a făcut referire anterior. De asemenea, a afirmat că nu a existat niciun decret prezidențial care să fi modificat decretul anterior referitor la semnele corporative, iar tentative de modificare a acestuia nu au fost întreprinse în perioada la care se face referire. Martora a conchis că nu deține alte informații sau cunoștințe relevante privind subiectul examinat în cauză. În ceea ce privește atribuțiile direcțiilor implicate în procesul de achiziții publice, martora a precizat că elaborarea și încheierea contractelor de achiziții intrau în competența Direcției logistice, condusă la acea dată de domnul Berestean Valeriu, iar onorarea plăților contractuale revenea Direcției finanțe, condusă de doamna Svetlana Țurcan. Tot Direcția logistică, în colaborare cu Direcția finanțe, era responsabilă de elaborarea planului anual de achiziții, prin colectarea propunerilor din cadrul instituției. În schimb, Direcția management general, pe care martora o conducea, nu avea atribuții în această materie, fiind responsabilă exclusiv de planificarea strategică a instituției, dezvoltare instituțională și politici interne, fără legătură cu aspectele procedurale și financiare privind achizițiile.

La întrebările reprezentantului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, martorul Iordan Gabriela, a declarat că a activat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat în perioada 2010–2022, având o vechime de 12 ani în serviciu. În acest interval de timp, a colaborat cu șase directori ai instituției, cu excepția primului director al serviciului, domnul Andronic. A precizat că cunoaște cadrul normativ care reglementează activitatea SPPS, subliniind că, potrivit prevederilor Legii nr. 134 privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat, deciziile în cadrul instituției sunt luate de către directorul serviciului, întrucât responsabilitatea privind gestionarea și asumarea actelor administrative sau juridice revine exclusiv conducătorului instituției. Referitor la contractul privind procurarea insignelor de apartenență corporativă, martorul a menționat că, din moment ce contractul este încheiat între serviciu, reprezentat de directorul instituției, și agentul economic, iar în conținutul acestuia sunt prevăzute obligații contractuale concrete, rezultă în mod clar că responsabilitatea pentru asumarea clauzelor revine directorului SPPS, aspect confirmat prin semnătura aplicată pe document. În ceea ce privește contractul privind procurarea insignelor cu număr individual de identificare, martorul a declarat că nu deține cunoștințe detaliate despre conținutul acestuia, întrucât Direcția management general (D1) nu a avut nicio implicare în legătură cu acest subiect și nu a elaborat vreun demers în acest sens. Din câte își amintește, de această chestiune s-ar fi ocupat Direcția logistică.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul Iordan Gabriela, a declarat că deși anterior a afirmat că directorul instituției adoptă deciziile în conformitate cu Legea nr. 134 privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în prezent nu mai poate indica cu precizie formele prin care aceste decizii se adoptă, întrucât nu a consultat actul normativ respectiv de aproximativ doi ani, fiind activ profesional într-un alt domeniu. Cu toate acestea, a arătat că în lege este reglementat un articol care stabilește atribuțiile și răspunderea

conducătorului instituției. Referindu-se la aplicarea în practică a prevederilor art. 10 din Legea nr. 134, care reglementează obligațiile directorului, inclusiv cea de semnare a contractelor, martorul a explicat că, în situația în care Direcția logistică pregătea un contract, directorul nu era automat obligat să îl semneze. Potrivit celor relatate, dacă contractul respectiv corespundea priorităților conducerii, acesta putea fi semnat, însă, în caz contrar, directorul avea libertatea să refuze semnarea. A subliniat că directorul dispunea de capacitatea de a refuza semnarea unui contract care nu corespundea obiectivelor sau intereselor instituției. În ceea ce privește includerea achiziției insinelor în planul anual de achiziții, martorul a declarat că, din câte cunoaște, acest subiect nu a fost inclus în planul de achiziții. În lipsa acestei prevederi, nu poate afirma că directorul avea vreo obligație legală expresă de a semna contractul privind procurarea insinelor respective, mai ales în condițiile în care contractul nu fusese văzut de direcția din care făcea parte. Întrebat despre răspunderea individuală a șefilor de direcție, martorul a confirmat că la nivelul SPPPS exista responsabilitate individuală pentru activitatea direcțiilor subordonate. Astfel, în anul 2019, considera că șeful Direcției logistice avea, cel mai probabil, responsabilitatea pentru elaborarea proiectelor de contracte, în limita atribuțiilor sale de serviciu. Referitor la pregătirea profesională a inculpatului Martin Iaroslav, martorul a declarat că, din câte cunoaște, acesta nu era specialist în jurisprudență, achiziții sau finanțe. Cu privire la Direcția finanțe, martorul a precizat că șeful acestei direcții avea obligații de serviciu care includeau acceptarea contractelor, gestionarea transferurilor financiare și evidența contabilă. Întrebat dacă a existat un decret prezidențial de modificare a insinelor cu ursul și înlocuirea acestora cu insigne având stema de stat, martorul a răspuns negativ. De asemenea, a declarat că nu a existat niciun ordin sau dispoziție scrisă a instituției care să prevadă încetarea folosirii insinelor cu simbolul ursului. Martorul a afirmat că nu a fost emis niciun ordin sau dispoziție scrisă de către directorul SPPS cu privire la înlocuirea insinelor cu ursul cu cele având stema de stat, și nici în ceea ce privește obligativitatea purtării acestora. De asemenea, nu a existat un act formal care să denumească noile insigne drept „insigne corporative ale ofițerului de protecție la ținută civilă”, ori să le califice drept „insigne cu număr individual al ofițerilor de protecție”. A menționat că Direcția D1 nu a emis niciun astfel de ordin și că nu a văzut vreodată un asemenea document. În ceea ce privește semnarea celor patru contracte invocate în actul de învinuire, martorul a declarat că, prin semnarea acestora, directorul Martin Iaroslav nu și-a asumat personal clauzele contractuale, ci a acționat în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în interesul instituției și al angajaților acesteia. Martorul a evitat să se pronunțe asupra implicațiilor juridice legate de răspunderea personală, precizând că nu poate interpreta dispozițiile legale în această privință. Referitor la obligația de plată derivată din cele patru contracte, martorul a afirmat că aceasta nu revenea personal directorului Martin, ci era o obligație instituită în sarcina instituției, întrucât domnul Martin acționa ca persoană desemnată să reprezinte interesele SPPS. Întrebat dacă, în perioada în care a activat concomitent cu domnul Martin în cadrul instituției, au fost constatate nereguli de către organele de control privind conduita acestuia, martorul a declarat că, din câte cunoaște, nu au existat constatări oficiale potrivit cărora domnul Martin ar fi acționat contrar intereselor instituției. În legătură cu momentul apariției ideii de modificare a

insinelor, martorul a arătat că acest subiect fusese discutat și anterior venirii lui Martin Iaroslav la conducerea SPPS, însă nu fusese anterior ridicat în mod oficial. Totodată, a reiterat că, din punct de vedere legal, insigne nu au fost modificate printr-un act normativ cu forță juridică. În ceea ce privește poziția Președintelui Republicii Moldova față de necesitatea modificării insinelor, martorul a declarat că nu cunoaște care a fost voința instituției prezidențiale în această privință. A confirmat că Igor Dodon a fost prezent la o sărbătoare organizată de SPPS, eveniment desfășurat public, însă nu poate preciza dacă în acel context i-au fost prezentate proiectele de insigne sau s-au purtat discuții în legătură cu acestea. La întrebarea suplimentară a avocatului, dacă, pentru realizarea planului logistic întocmit de Direcția logistică, era necesară o indicație expresă din partea unei alte persoane din cadrul instituției, martorul a declarat că nu cunoaște un astfel de aspect. Acesta a confirmat că, în cadrul direcției pe care o conducea, funcționa o subdiviziune juridică, iar unul dintre juriștii din subordine făcea parte din comisia de achiziții. Deși nu își amintește numele persoanei respective, martorul a precizat că această informație poate fi clarificată ulterior, la nevoie. Cu privire la fișele de post ale șefilor de direcție, martorul a menționat că acestea erau elaborate de Direcția resurse umane, iar Direcția management general participa prin contrasemnarea proiectelor de ordin. În acest sens, a arătat că semnătura de contrasemnătură confirma faptul că proiectul de act administrativ era întocmit în conformitate cu legislația în vigoare. Referindu-se la perioada semnării unor contracte, martorul a precizat că la data de 25.11.2019, data semnării contractului nr. 111, insigna de apartenență corporativă legală a ofițerilor de protecție la ținută civilă era insigna cu simbolul ursului. La data de 24.06.2020, dată la care a fost semnat contractul nr. 67, martorul a afirmat că, din câte își amintește, insignele corporative oficiale erau, de asemenea, cele cu simbolul ursului. Referitor la contractul nr. 79 din 31.07.2020, martorul nu a putut preciza cu certitudine ce tip de insignă era oficială la acel moment, dar a presupus că era tot cea cu ursul. La întrebarea privind contractul nr. 111, în care se stipulează confecționarea a 600 de insigne, martorul a declarat că, din punctul său de vedere, era vorba despre insignele prevăzute de decretul prezidențial, respectiv cele cu simbolul ursului. De asemenea, în contractul nr. 79, unde se menționează confecționarea a 520 de „insigne uniformistice de serviciu”, martorul a precizat că în limbajul uzual al SPPS această formulare se referea la insigne oficiale. Aceeași opinie a exprimat-o și în legătură cu contractul nr. 23, în care se menționează confecționarea de insigne de apartenență corporativă, medalie pentru devotament, medalie pentru cooperare și crucea pentru serviciu impecabil - precizând că se avea în vedere confecționarea insinelor oficiale, nu a altora. Referindu-se la contractul nr. 67, care prevedea confecționarea de matrice pentru insigne cu număr individual de identitate al ofițerilor de protecție, martorul a declarat că, la data respectivă, aceste matrice trebuiau pregătite pentru insignele oficiale în vigoare. Martorul a fost întrebat dacă, ulterior plecării din funcție a domnului Martin Iaroslav, actuala conducere a SPPS a formulat vreo pretenție către producătorul insinelor privind conformitatea acestora cu prevederile contractuale și decretul prezidențial. Martorul a afirmat că nu cunoaște să fi existat asemenea pretenții, nici sub forma solicitării înlocuirii acestor insigne cu unele conforme. Totodată, nu a identificat, în perioada sa de activitate, existența vreunei împrejurări obiective sau de forță majoră care ar fi putut împiedica

formularea unor astfel de pretenții de către conducerea instituției. Cu privire la scopul și menirea acestor insigne, martorul a arătat că ele au rolul de a evidenția faptul că persoana care le poartă este ofițer SPPS. Întrebat dacă insignele din proiect (cele cu stema de stat) îndeplineau această funcție, martorul a declarat că nu cunoaște și nu se poate pronunța asupra acestui aspect. De asemenea, nu a putut aprecia dacă aceste insigne ofereau cetățenilor suficientă claritate privind identitatea purtătorului, ca fiind reprezentant SPPS. Martorul a afirmat că, pe parcursul activității sale, nu a depus niciun raport adresat conducerii SPPS prin care să semnaleze că insignele proiectate nu ar corespunde scopului instituțional sau ar afecta accesul cetățenilor la informații privind identitatea ofițerului. Totodată, în perioada în care a activat, nu a recepționat plângeri, pretenții sau obiecții din partea cetățenilor cu privire la lipsa de claritate a acestor insigne. Referindu-se la insigna cu stema de stat pe care a primit-o, martorul a precizat că aceasta i-a fost distribuită de Direcția cadre, fără a-și aminti exact cine a efectuat această distribuție. A menționat că, la acel moment, Direcția cadre era condusă de domnul Sergiu Prodan. Întrebat dacă i-a fost retrasă insigna cu ursul în momentul primirii noii insigne, martorul a declarat că nu își amintește. Nu a putut confirma nici dacă, ulterior, a mai revenit la utilizarea insignei cu ursul și nici dacă, la momentul încetării activității, a restituit respectiva insignă. Cu privire la procedura de schimbare a uniformei de vară/iarnă, martorul a menționat că în cadrul SPPS se emitea un ordin scris. Întrebat dacă, în mod similar, substituirea unei insigne vechi cu una nouă ar fi necesitat emiterea unui ordin, martorul a precizat că, de regulă, pentru astfel de acțiuni este necesară emiterea unui act scris. A menționat că Direcția cadre era responsabilă de emiterea ordinelor privind insignele, motiv pentru care nu cunoaște exact dacă în cazul dat a existat un astfel de ordin. În ceea ce privește evidența contabilă a insinelor confecționate contrar contractelor, martorul a declarat că nu poate să se pronunțe. Referitor la eventualul prejudiciu material generat de purtarea de către unii angajați, pentru o perioadă de timp, a insinelor cu stema de stat în locul celor prevăzute de decret, martorul a menționat că nu au fost formulate pretenții în acest sens. În final, martorul a arătat că întrunirile în cadrul cărora s-a discutat despre necesitatea și posibilitatea modificării insinelor cu simbolul ursului în cele cu stema de stat erau protocolate, fiind întocmite procese-verbale pentru toate ședințele de conducere. La fel, la întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul a declarat că, în perioada în care a activat în cadrul SPPS, martorul nu are cunoștință să fi fost desfășurată vreo anchetă de serviciu referitoare la circumstanțele procurării insinelor cu stema de stat, respectiv cele aflate în fază de proiect. De asemenea, nu a fost informat despre existența vreunui act de control, audit sau inspecție efectuate de Curtea de Conturi, Inspectoratul Fiscal al Ministerului Finanțelor ori alte organe de control financiar, prin care să se fi constatat prejudicii materiale cauzate SPPS în legătură cu realizarea acestor insigne. Martorul a mai afirmat că, în cunoștința sa, nu au fost inițiate nici anchete de serviciu, nici audit intern sau extern, nici alte acțiuni de verificare care să constate purtarea necorespunzătoare a insinelor prevăzute de Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264/2016 și eventuale prejudicii rezultate în urma acestui fapt. Referitor la insignele confecționate în baza celor patru contracte încheiate cu societatea AUTORCOMPGRUP, martorul a precizat că evidența acestora nu intra în atribuțiile Direcției Management General (D1), responsabilitățile

revenind Direcției Logistice sau Direcției Finanțe. În ceea ce privește scrisoarea nr. 2/1301 din 20.09.2019, transmisă de direcția condusă de martor către Președinția Republicii Moldova, prin care se solicita modificarea insinelor, martorul nu-și amintește dacă a fost anexat proiectul unui decret prezidențial. Totodată, martorul a declarat că nu a fost primit vreun răspuns scris din partea Președinției Republicii Moldova prin care să se refuze expres emiterea unui decret în vederea modificării insinelor de apartenență corporativă și cu număr individual, de la cele cu simbolul ursului la cele cu stema de stat. În conformitate cu normele de cancelarie, se impunea primirea unui răspuns expres în termen de 30 de zile, însă martorul nu a cunoscut să fi fost primit un astfel de răspuns. Nu are informații privind existența vreunui refuz verbal din partea Președintelui Republicii Moldova în această privință. În legătură cu discuțiile purtate cu șeful Comisiei Naționale de Heraldică, martorul a afirmat că nu a întocmit vreun raport scris destinat conducerii instituției. Martorul a mai declarat că, structura generală a Serviciului Protecției și Pază de Stat (SPPS) este organizată pe direcții și subdiviziuni, în cadrul cărora activitățile sunt divizate pe domenii specifice. Fiecare direcție sau subdiviziune internă dispune de un regulament propriu care reglementează modul de activitate și delimitează competențele. Domeniile de activitate și responsabilitățile, în cadrul organizației, sunt delegate și distribuite corespunzător pe niveluri organizaționale, astfel încât acestea să corespundă atribuțiilor generale ale SPPS. Conform regulamentelor interne, organizarea și executarea sarcinilor direcției revine în mod nemijlocit conducătorului acesteia. În regulamentele direcțiilor sunt indicate atribuțiile și sarcinile specifice, însă responsabilitatea nemijlocită a directorului general sau a vice-directorului pentru activitatea direcției nu este detaliată. În aceste documente, responsabilitatea nemijlocită revine șefului direcției, iar atribuțiile directorului general sunt stabilite în mod separat, prin lege. În regulamentele direcțiilor nu se menționează atribuții specifice directorului general. În ceea ce privește colectarea propunerilor referitoare la schimbarea insignei, martorul a precizat că acest subiect a fost discutat în cadrul unei ședințe comune a conducătorilor de subdiviziuni. Ulterior, în ședințele următoare au fost prezentate câteva variante, inclusiv mostre ale insignei. Propunerile au fost aduse de fiecare conducător de direcție. Prima dată când au avut loc astfel de discuții a fost anterior numirii domnului Martin în funcție. Deși se exprima opinia că ursul nu reprezintă SPPS-ul, nu s-au întreprins pași concreți pentru schimbarea insignei, rămânând la nivel de discuție. Referitor la posibile indicații verbale din partea fostului conducător Golea, prin care ar fi fost însărcinat domnul Prodan Radu să prezinte documentația corespunzătoare, martorul a declarat că nu poate confirma, întrucât nu făcea parte din corpul de conducere la momentul respectiv. De asemenea, nu a fost identificat vreun proces-verbal intern care să ateste o astfel de indicație a domnului Golea adresată domnului Prodan. În ceea ce privește procesele-verbale anexate la filele dosarului 72-76 din volumul II, martorul a confirmat că îi aparțin semnăturile, însă a precizat că acestea nu reprezintă originalul integral al documentelor. La anumite file există porțiuni acoperite, reflectând doar aspectele relevante cauzei în discuție. Prin urmare, nu poate afirma cu certitudine dacă documentele prezentate constituie originalul integral al celor trei procese-verbale. În legătură cu decizia privind selectarea materialelor considerate relevante pentru dosar, martorul a precizat că nu-și amintește dacă aceasta a fost o decizie proprie sau dacă

i-a fost comunicată de altcineva. Referitor la xerocopiarea parțială a proceselor-verbale nr. 47/2019, nr. 48/2019 și nr. 15/2019, martorul a confirmat că nu a fost întocmit vreun proces-verbal adițional care să clarifice condițiile, data, dispozitivul utilizat sau persoana care a realizat această xerocopiere, astfel încât să poată fi verificată legalitatea și proveniența acestor copii în cadrul ședinței de judecată, în vederea stabilirii valorii probatorii. În ceea ce privește inscripția „corespunde originalului”, martorul a declarat că aceasta a fost aplicată în nume propriu, în calitate de șef de direcție, fără a deține o procură din partea SPPS. Direcția condusă de martor nu are personalitate juridică și, prin urmare, nu poate emite acte juridice în nume propriu la nivel extern. Totuși, comunicarea cu alte subdiviziuni în numele instituției este posibilă, însă nu este o practică uzuală în cadrul SPPS. Martorul a aplicat semnătura în calitate de autor al procesului-verbal la care se face referință. Expresia „corespunde originalului” se referă exclusiv la partea din procesul-verbal care este discutată în prezent. Martorul a recunoscut că nu a specificat expresia „corespunde părții” în mod explicit, posibil din neatenție. În realitate, martorul a confirmat că filele xerocopiate aflate la fila dosarului 72 corespund procesului-verbal nr. 47/2019. Deși nu a fost xerocopiat integral conținutul proceselor-verbale nr. 47 și 48/2019 și nr. 15/2020, martorul consideră adevărată expresia „corespunde originalului” aplicată pe fiecare filă, având în vedere că acestea reflectă aspectele relevante pentru subiectul insignei discutate. Procesul-verbal nr. 49/2019 nu a fost prezentat deoarece martorul nu a fost implicat în gestionarea acestui subiect. Selectarea materialelor prezentate a fost realizată probabil în vederea evidențierii elementelor relevante, însă martorul nu își amintește cine a efectuat această selecție. Martorul și-a amintit despre o ședință desfășurată în sala mare, în cadrul căreia au fost prezentate mostre de insigne de apartenență și insigne pentru portmoneu. Această ședință a avut loc probabil la începutul anului 2020. Doamna Inga a prezentat atunci insigna destinată aplicării pe portmoneu. Prezentarea în format PowerPoint a fost realizată de doamna Porubin, șefa Direcției Resurse Umane. La acel moment, martorul exercita funcția de șef al Direcției D1. În legătură cu întocmirea procesului-verbal al ședinței referitoare la prezentarea insignei, martorul a precizat că nu a fost o ședință formală, ci o ședință de prezentare, nefiind întocmit un proces-verbal. Domnul director a fost prezent la acea ședință. Nu-și amintește să fi fost întocmită vreo listă cu semnăturile șefilor de direcții prin care să se fi votat alegerea insignei ce urma a fi promovată la nivelul Președinției. Până în prezent, nici SPPS, nici alte organe de stat nu au invocat pretenții privind nulitatea, anularea, rezilierea sau rezolvirea contractelor vizate în învinuire. Nu există niciun act oficial emis din oficiu de către vreun organ de stat care să fi declarat nulitatea sau anularea celor patru contracte. Conform celor patru contracte, SPPS a beneficiat de un set de insigne, care au fost recepționate și ulterior repartizate, iar în schimb s-a achitat suma de 190.772 lei. Martorul nu cunoaște dacă actuala conducere a SPPS a înaintat pretenții referitoare la calitatea insignei confecționate în baza celor patru contracte de către „AUTOCOMPGRUP” SRL. Nu a fost înaintată nicio pretenție oficială în această privință, iar toate actele se înregistrează la secretariat, care nu ține de direcția martorului. În perioada ulterioară demiterii domnului Martin nu au existat impedimente obiective sau situații de forță majoră care să împiedice actuala conducere a SPPS să formuleze eventuale pretenții privind calitatea bunurilor livrate în baza celor patru contracte. Martorul consideră

că nu au fost formulate pretenții legate de calitate și că nu au existat circumstanțe care să împiedice formularea acestora. Martorul a confirmat participarea la ședința la care a fost prezent și fostul președinte Igor Dodon, fiindcă aceasta a fost o ședință la care au participat toți conducătorii. În ceea ce privește opinia sa despre poziția fostului președinte față de insignele care urmau să fie introduse ulterior prin decret, martorul a arătat că aceasta ar fi o părere subiectivă, deoarece nu pot anticipa ce ar fi considerat domnul președinte. De asemenea, a menționat că insigna a fost înmănată public, în fața oamenilor, și că fostul președinte nu a făcut o declarație expresă în sensul menționat în întrebare. Până la data scrisorii nr. 2/1301 din 20.09.2019, la ședințele operative ale conducerii SPPS s-au discutat problema insignei și necesitatea întocmirii unor asemenea scrisori, fapt ce a condus la întocmirea demersului menționat. Ședința cu prezentarea în PowerPoint a avut loc după data scrisorii nr. 2/1301 din 20.09.2019. Martorul nu poate preciza ce procese-verbale au fost întocmite în cadrul ședințelor operative referitoare la proiectele de insigne, înainte de întocmirea demersului nr. 2/1301. Consideră că toate procesele-verbale în care s-a discutat problema insignei până la întocmirea demersului nr. 2/1301 din 20.09.2019 erau relevante pentru cauza în discuție, însă subliniază necesitatea verificării conținutului acestor procese-verbale pentru a confirma dacă subiectele respective au fost efectiv abordate. Din cadrul direcției conduse de martor a fost juristul Denis Duminică cel care, în mod obișnuit, trebuia să elaboreze proiectul de modificare a Decretului nr. 2264 și anexele aferente. Martorul a precizat că scrisorile de ieșire, inclusiv demersul nr. 2/1301 din 20.09.2019, nu erau contrasemnate de către direcția sa, deși pe copiile acestora se poate regăsi semnătura sa. La nivelul ședințelor cu prezentarea în PowerPoint și a ședințelor premergătoare întocmirii demersului nr. 2/1301, nici el, nici alți șefi de direcții nu și-au exprimat dezacordul față de necesitatea procedurii de modificare a insinelor; toți șefii de direcții erau de acord. Dispoziția din iulie 2021 privind retragerea insignei cu stema de stat nu a fost elaborată de direcția D1, ci, potrivit amintirilor martorului, de direcția resurse umane, care a fost și responsabilă de repartizarea insignei. Martorul nu a primit și nu a înregistrat la nivel de direcție nicio indicație scrisă din partea domnului Martin sau a vice-directorului privind repartizarea și introducerea insignei cu stema de stat în circuitul legal al SPPS. El a confirmat că, potrivit legislației, elaborarea demersului nr. 2/1301 din 20.09.2019 nu a fost sarcina personală a domnului Martin, ci a fost realizată de către direcția D1. El a afirmat că responsabilitatea directă și personală a directorului general SPPS nu include elaborarea planului de achiziții, care se întocmește în conformitate cu necesitățile instituției, cu consultarea și aprobarea conducerii. Direcția logistică este responsabilă de elaborarea planului de achiziții, care este apoi discutat și aprobat în cadrul instituției. Martorul nu cunoaște cine a elaborat concret proiectul de modificare a planului de achiziții pentru anul 2019. În cadrul SPPS funcționează o comisie specială de achiziții. În anul 2019 au fost efectuate modificări în planul de achiziții care au prevăzut necesitatea procurării unor insigne. Până la momentul actual, nimeni nu a contestat legalitatea hotărârii comisiei de achiziții privind această modificare. Hotărârile comisiei de achiziții sunt obligatorii pentru subdiviziunile și conducerea SPPS în ceea ce privește necesitatea procurării bunurilor reflectate în planul de achiziții, însă executarea efectivă depinde de bugetul instituției. Planul de achiziții poate cuprinde articole pentru care serviciul nu dispune de resurse

pentru procurare, însă în cazul insignei s-a realizat corelarea necesară. Fondurile prevăzute în planul de achiziții, dacă nu sunt utilizate până la sfârșitul anului, se transferă la bugetul de stat. Elaborarea proiectelor contractelor de achiziții indicate în rechizitoriu nu intră în competența directă a domnului Martin, ci în responsabilitatea direcției logistice. Supravegherea producției insignei de către AUTOCOMPGRUP conform contractelor nu este competența nemijlocită a domnului Martin. Domnul Martin nu a recepționat personal bunurile fabricate în baza celor patru contracte; recepția a fost realizată probabil de reprezentanții direcției logistice. Până în prezent, niciun angajat al instituției nu a înaintat pretenții față de conducerea SPPS privind executarea celor patru contracte. Din informațiile martorului, nu au existat probleme sau pretenții formulate de către trezoreria de stat în acest context. Martorul nu cunoaște unde se află în prezent insignele confecționate în baza celor patru contracte. La întrebările suplimentare martorul a declarat că, demersul nr. 2/1301 din 20.09.2019 a fost semnat de domnul Martin și înregistrat în cancelarie, care s-a ocupat de expediere. Nu a fost primit niciun răspuns oficial la demers. Alte informații au fost transmise verbal de către domnul Silviu Tabac, care ar fi comunicat că modificarea insignei nu va fi aprobată, însă fără caracter oficial. Martorul a raportat verbal aceste discuții domnului Martin. Demersul nr. 2/1301 din 20.09.2019 a fost adresat președintelui Republicii Moldova, nu Comisiei de Heraldică. Martorul nu a discutat cu domnul președinte Igor Dodon personal în legătură cu părerea acestuia privind opinia domnului Tabac. Din punct de vedere al activității de secretariat, martorul nu a primit niciun răspuns oficial de la Președinție cu privire la demersul adresat.

- declarațiile martorului Lupan Alexandru Tudor, care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, din sala de judecată îl recunoaște pe inculpatul Martin Iaroslav, menționând că între aceștia nu există relații de rudenie sau ostilități. A confirmat că îi este cunoscut motivul pentru care a fost citat în ședința de judecată. A relatat că s-a angajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS) la data de 4 februarie 2020, iar în martie 2021 a încetat raporturile de serviciu ca urmare a pensionării. A exercitat funcția de șef adjunct al Direcției D1, având printre atribuții activitatea juridică și organizarea operațională. În exercitarea atribuțiilor de serviciu, martorul a constatat că nu existau reglementări privind legitimațiile de serviciu. În acest context, a inițiat procedura de elaborare a unui regulament ce să prevadă procesul de emisie, evidență și purtare a legitimațiilor de serviciu, procedură care ulterior a fost finalizată prin emiterea unui ordin de aprobare a regulamentului, ordin emis de directorul SPPS. Martorul a menționat că în cadrul ordinului erau prevăzute elemente precum legitimația de serviciu, portofelul și insigna de apartenență. La angajare, martorului i-a fost înmănată o insignă, similară celei pe care o poartă în prezent, purtând simbolurile SPPS. Scopul urmărit prin decizia referitoare la aceste elemente a fost ca ofițerii aflați în misiune să fie identificați și vizibili pentru colegi. A fost asigurată implementarea practică a prevederilor regulamentului, fiind identificat prestatorul pentru confecționarea portofelelor și persoana responsabilă de confecționarea insignei, iar pentru legitimații a fost încheiat un contract de prestări servicii cu ASP. Martorul a precizat că întreg procesul a fost dus la îndeplinire, angajații primind portofelele și legitimațiile și începând utilizarea acestora. În procesul de consultare privind regulamentul, s-au organizat ședințe cu implicarea tuturor șefilor de direcții generale și de subdiviziuni, pentru a se examina proiectele elaborate,

asigurându-se astfel consultarea tuturor factorilor responsabili. În perioada în care martorul a activat în funcția menționată, director al SPPS era domnul Martin Iaroslav.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul Lupan Alexandru Tudor, a declarat că, nu își amintește dacă a făcut parte din grupul de achiziții, dar presupune că da. A confirmat că semnătura sa figurează pe contractele nr. 23 din 14.02.2022, nr. 67 din 24.06.2020 și nr. 79 din 31.07.2020. Martorul a explicat că rolul său era de a coordona respectarea procedurii de achiziții. A presupus că obiectul contractelor era reprezentat de insigne, însă nu și-a amintit dacă toate trei contractele vizau acest obiect. În ceea ce privește contractul nr. 23 din 14.02.2022, martorul a menționat că obiectul contractului este indicat în anexă și constă în bunuri solicitate de cumpărător, respectiv insigne de apartenență corporativă ale ofițerilor de protecție în ținută civilă, iar specificațiile sunt detaliate în anexă. Referitor la contractul nr. 67 din 24.06.2020, martorul a arătat că în textul principal al contractului nu este indicat obiectul, fiind precizate doar costul și suma, însă în anexă sunt specificațiile serviciului, acestea vizând confecționarea matricelor. În ceea ce privește contractul nr. 79 din 31.07.2020, martorul a confirmat că în text sunt indicate obiectul și prețul în termeni generali, iar în anexă figurează specificația tehnică de preț, obiectul fiind semne uniformistice – insigne de serviciu. Martorul a mai arătat că nu a avut alte atribuții legate de aceste contracte, procedura fiind în competența altor persoane, conform ordinelor instituției. În conținutul regulamentului privind evidența și eliberarea legitimațiilor, cu referire la insigna de serviciu cu număr de identificare, se face mențiunea că trebuie respectat decretul președintelui RM la elaborarea acestora. Conform contractelor, în anexă este specificată lista bunurilor, iar recepționarea insignei depășea atribuțiile martorului, aceasta nefiind în responsabilitatea sa directă. Insignele ce formau obiectul celor trei contracte urmau a fi confecționate în conformitate cu decretul președintelui RM privind aprobarea semnelor uniformistice, în coordonare cu Comisia de Heraldică. Martorul a menționat că regulamentul face o mică referință la decret, neținând minte numărul și denumirea exactă, dar a confirmat că data adoptării era anul 2020, iar actul a fost aprobat de directorul serviciului, pe atunci domnul Martin Iaroslav, fiind coordonat cu toți șefii de direcții. Martorul nu cunoaște dacă bunurile achiziționate în baza acestor contracte au fost prevăzute în planul de achiziții pentru anul 2020. Martorul a explicat că orice achiziție era coordonată cu Direcția Finanțe, iar în acea perioadă conducătoarea Direcției Finanțe nu admitea ilegalități. Contractele erau de tip tipizat, iar inițial se coordonau cu martorul și Direcția Finanțe, după care mergeau spre conducere pentru semnare. Orice decizie luată în cadrul serviciului era consultată cu toți actorii implicați, iar când contractul ajungea spre conducere, se presupunea că fusese deja coordonat. Martorul nu cunoaște procedura de semnare a contractelor de către partea adversă, considerând că aceasta ținea de responsabilitatea subdiviziunii de achiziții, iar serviciul juridic răspundea pentru aspectele juridice ale contractelor. La întrebarea procurorului privind modul în care agentul economic a fost informat că urmează să confecționeze obiectul contractului, care era specificat doar ca „insigna de apartenență”, fără alte detalii, martorul a răspuns că nu cunoaște.

La întrebările reprezentantului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, martorul Lupan Alexandru Tudor, a declarat că cunoaște decretul președintelui nr. 2264

din 2016 și că, potrivit acestui decret, știe cum arată insigna, urmând a fi insignele cu simbolul ursului. Când a fost întrebat cum s-a ajuns ca pe insignă să fie aplicată stema de stat și nu numărul individual de identificare cu ursul, martorul a răspuns că nu cunoaște, însă a auzit că au avut loc discuții cu Comisia de Heraldică în vederea modificării, dar nu cunoaște detaliile despre cum s-a ajuns la această schimbare. La întrebarea referitoare la faptul dacă, în calitate de șef al secției juridice, a constatat vreun abateri în timpul coordonării contractelor, martorul a spus că nu, deoarece contractele erau tipizate. El a precizat că dacă a aplicat semnătura, rezultă că la acea etapă nu a constatat abateri sau, dacă acestea existau, au fost înlăturate înainte de aplicarea semnăturii sale. La întrebarea privind cine era responsabil de îndeplinirea contractului, martorul a răspuns că nu cunoaște. În ceea ce privește data recepționării insinelor de către SPPS și cine a semnat actul de predare-primire, martorul a declarat că nu cunoaște aceste detalii, menționând că el doar a depus semnătura, iar responsabilitatea pentru aceste aspecte, conform regulamentului menționat anterior, revenea serviciului resurse umane.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul Lupan Alexandru Tudor, a declarat că, pornind de la obiectul celor trei contracte și cunoștințele sale, proiectul contractelor îi era adus spre avizare de reprezentantul direcției logistice, deoarece această direcție era mai mult preocupată de acest aspect. În ceea ce privește atribuțiile direcțiilor, martorul a precizat că, în cazul insignei, responsabilă era direcția resurse umane, care constata necesarul de insigne și decidea asupra necesității procurării unui anumit număr de insigne. Referitor la existența unor informații despre declararea celor patru contracte ca nule, ilegale, reziliate, încetate sau anulate, martorul a răspuns că nu are cunoștință despre așa ceva. La întrebarea cine a fost autorul inserării textului contractelor, martorul a spus că nu cunoaște. De asemenea, nu și-a amintit cine a venit la el pentru a coordona contractele și ulterior pentru a le semna. Pornind de la faptul că el a aplicat semnătura și că nu au fost anulate contractele, martorul a comunicat cu certitudine că, conform cunoștințelor sale juridice, în momentul aplicării semnăturii sale, contractele corespundeau tuturor procedurilor legale. În legătură cu faptul că patru direcții au contrasemnat proiectul contractelor până la prezentarea acestora conducerii, martorul a apreciat că această procedură presupune coordonarea, ceea ce îl face pe director să aibă convingerea că totul este în regulă și să semneze fără întrebări, fără a exclude însă posibilitatea ca directorul să fi intervenit cu anumite completări. În ceea ce privește necesitatea insignei corporative la ținuta civilă pentru ofițerii SPPS, martorul a explicat că aceștia sunt ofițeri de protecție care poartă ținuta civilă, iar prin aceste insigne se identifică ca aparțin instituției respective. La întrebările apărătorului, martorul a declarat că, în privința subtilităților insignei, acestea aveau în mod firesc menirea de a certifica apartenența, legitimația de serviciu fiind prevăzută să fie purtată la gât. Martorul a confirmat că, pe durata activității sale, a primit insigna corporativă pentru ținuta civilă, descriind-o astfel: pe marginea insignei era inscripția „SPPS”, iar în centru era stema de stat. Martorul a menționat că nu a avut niciodată vreo observație de la cineva că ar purta altă insignă și că, în consecință, nu putea fi recunoscut greșit. Referitor la existența vreunei informații privind prejudiciul cauzat SPPS în legătură cu realizarea celor trei contracte, martorul a răspuns că nu deține asemenea informații, precizând că portofelele de serviciu au fost achiziționate din banii

angajaților, cu acordul acestora. În privința responsabilității pentru activitatea direcției, martorul a arătat că, prin aplicarea semnăturii sale în calitate de șef al serviciului juridic, confirmă că actele sunt legale și conforme legislației, iar fiecare conducător de subdiviziune trebuie să asigure organizarea activității în conformitate cu normele legale și să sesizeze eventualele ilegalități. La întrebarea cine i-a înmănat insigna la angajare, martorul a spus că nu-și amintește exact, dar că nu a fost domnul Martin, ci o doamnă de la resurse umane, iar primirea insignei s-a consemnat în registru prin semnătura sa. Despre contractul nr. 67 semnat la 20 iunie 2020, martorul a afirmat că, dacă trebuie să confecționeze ceva, trebuie să vadă clar obiectul specificat și aprobat. În ceea ce privește forma insignei cu număr individual de identificare în vigoare la 24 iunie 2020, martorul a spus că era o singură formă aprobată prin decretul președintelui și că, atunci când a contrasemnat, a înțeles că este vorba de insigna aflată în vigoare. Referitor la contractul nr. 79 semnat la 31 iulie 2020, care prevede confecționarea insignei de apartenență corporativă a ofițerilor de protecție la ținuta civilă, martorul a declarat că s-a avut în vedere doar insigna aprobată și fixată prin ordin corespunzător; dacă nu era specificată altfel, se indica expres în comandă. În cazul în care, între momentul semnării contractelor și cel al începerii confecționării, decretul președintelui s-ar fi schimbat și ar fi intrat în vigoare alte insigne, urmau a fi confecționate insignele conforme cu decretul aflat în vigoare la momentul respectiv. În final, martorul a precizat că responsabilă de pregătirea contractelor referitoare la achiziții era, după cunoștința sa, direcția logistică și achiziții. La întrebările apărătorului, martorul a confirmat că, la plecarea sa din serviciu, a predat insigna cu stema de stat. A precizat că a folosit această insignă pe toată perioada cuprinsă între momentul recepționării și cel al predării. Referitor la direcția responsabilă de evidența contabilă a bunurilor materiale, inclusiv a insignei primite, martorul a indicat că evidența insignei era responsabilitatea resurselor umane, însă evidența contabilă a bunurilor materiale, inclusiv a insinelor, o ținea direcția logistică. La întrebarea dacă a fost martor la semnarea celor trei contracte între reprezentantul conducerii SPPS și reprezentantul SRL „AUTOCOMGRUP”, martorul a răspuns negativ. Când a fost întrebat cine era responsabil de urmărirea corectitudinii confecționării bunurilor materiale prevăzute de cele trei contracte, martorul a spus că nu cunoaște. În ceea ce privește responsabilitatea directorului SPPS pentru aceste aspecte, martorul a afirmat că, în mod firesc, directorul este responsabil pentru întreaga activitate, însă există o structură organizatorică cu conducători direcționali care au atribuții precise, iar directorul, fizic, nu poate urmări fiecare detaliu; în cazul dat, presupune că responsabilă era direcția logistică. Martorul a confirmat că șefii de direcții, în calitate de ofițeri și conducători, aveau obligația să formuleze propuneri corecte în conformitate cu legea și să facă obiecții dacă detectau neconformități. Referitor la faptul dacă înainte de schimbarea domnului Martin în calitate de conducător s-au sesizat probleme cu insignele de către șefii de direcții sau servicii, martorul a declarat că nu-și amintește asemenea sesizări la acel moment. Când a fost întrebat dacă la acel moment exista structura „Securitate Internă”, martorul a confirmat existența acesteia. De asemenea, a arătat că această structură avea obligația de a asigura legalitatea procesului și de a reacționa în caz de semnale privind fapte ilegale.

La întrebările inculpatului Martin Iaroslav, martorul Lupan Alexandru, a comunicat că, nu a văzut vreun ordin emis de director pentru interzicerea purtării insignei cu ursul, nici nu a observat pedepsirea cuiva pentru purtarea acesteia. Totodată, a afirmat că nu a văzut persoane care să poarte simultan insigna cu ursul și cea cu stema de stat. A susținut martorul că nu și-a pus întrebarea dacă insigna primită la angajare corespundea decretului președintelui în vigoare. Ulterior, când a semnat contractele, nu a putut identifica dacă insigna purtată în piept era în concordanță cu decretul în vigoare. A explicat că din contracte nu rezultă explicit dacă insignele corespundea decretului. La întrebarea de ce nu a putut identifica, a spus că specificațiile se află în anexă, pe care nu a semnat-o și nu a coordonat-o. Martorul a arătat că specificațiile tehnice trebuie să cuprindă toate descrierile insignei, iar dacă este prevăzută o insignă de apartenență corporativă, aceasta trebuie să fie aprobată printr-un act normativ (lege, hotărâre de guvern etc.), iar dacă nu există astfel de acte, specificațiile trebuie să fie prevăzute în contract. Martorul a specificat că noțiunea „insignă corporativă a ofițerului SPPS” este prevăzută în decret, iar toate elementele corporative și descrierea lor sunt stabilite prin acest decret. A precizat că nu există un act normativ în care să fie prevăzut expres că în specificațiile contractuale trebuie să se indice nu doar denumirea, ci și definiția sau descrierea insignei, însă orice contract trebuie să fie înțeles de toate părțile. În final, a răspuns negativ la întrebarea dacă a participat la o întrunire cu președintele Republicii Moldova în perioada în care activa.

- *declarațiile martorului Berestean Valeriu Feodos, care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, din sala de judecată îl cunoaște pe Martin Iaroslav, precizând că între aceștia nu există relații de rudenie sau ostile, împreună au colaborat profesional. Martorul a menționat că, în perioada în care domnul Martin Iaroslav a exercitat funcția de director al SPPS, el (martorul) deținea funcția de șef al direcției achiziții publice și logistică. A comunicat că după ce s-a pensionat și a plecat din serviciu, s-a inițiat o procedură de schimbare a insignei corporative, care în acea etapă nu a fost acceptată. Ulterior, când s-a reangajat, a fost reluată procedura de schimbare a insignei, înlocuindu-se simbolul ursului cu stema de stat. Această temă a fost discutată în cadrul unei adunări cu toți șefii de direcții, cărora li s-a propus schimbarea simbolului cu unul mai reprezentativ pentru țară. Practic, majoritatea șefilor de direcții au votat pentru schimbare și au venit cu diverse sugestii privind aspectul noii insigne. În final, s-a decis ca insigna cu stema de stat să fie adoptată, iar în acest scop s-a solicitat sprijinul Comisiei Naționale de Heraldică. Martorul a precizat că domnul Caminschii Iurie, pictor la Heraldică, a realizat forma electronică color a noii insigne, respectând toate cerințele și mențiunile. Aceasta a fost prezentată într-o ședință largită, unde mai multe variante au fost supuse votului, majoritatea optând pentru insigna care ulterior s-a confecționat și utilizat. Ulterior, Direcția D1 a transmis către Președinție o interpelare oficială prin care solicita acordul pentru modificarea simbolicii de la urs la stema de stat. După cum martorul a informat, a fost primit un răspuns pozitiv ce a permis schimbarea simbolului. Ulterior, a fost organizată confecționarea noii insigne în conformitate cu planul de activitate al serviciului. A fost elaborat un contract pentru 550 de insigne, dintre care 50 cu stema veche (din cauza lipsei decretului președintelui) și 500 cu stema de stat, care urmau să fie distribuite colaboratorilor pentru înlocuirea insignei vechi. După confecționare, insignele au fost predate Direcției Cadre, care a gestionat repartizarea și distribuția către angajați. Martorul a subliniat că decretul privind noua insignă nu a fost elaborat și semnat până la*

momentul prezentării declarației. Insignele au fost recepționate de către Direcția 8, conform unei facturi întocmite, iar primirea lor a fost asigurată de angajați din direcția martorului, care le-au predat mai departe Direcției Cadre. Domnul Martin Iaroslav nu a avut implicare directă în primirea sau distribuirea insignei. Executarea contractelor a fost supravegheată de Direcția D8, iar domnul Martin Iaroslav a deținut funcția de președinte al comisiei de achiziții. Martorul a arătat că lucrările efectuate de către SRL AutoComGrup, conform contractelor, au fost monitorizate de Direcția Servicii Achiziții Publice pentru respectarea cadrului legal. A menționat că domnul Popa Vasile, noul director al SPPS, a dispus predarea înapoi a insignei, însă martorul nu a reținut exact detaliile acestei dispoziții. Contractele aferente au fost semnate de întreg grupul de lucru. Martorul a afirmat că, înainte de semnarea contractelor menționate în rechizitoriu, a luat cunoștință de acestea și a constatat că, în etapa semnării, contractele respectau rigorile legale.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul Berestean Valeriu Feodos, a declarat că a fost membru al grupului de achiziții în perioada anilor 2019-2020. A precizat că pe toată perioada cât a fost membru al grupului de achiziții, șef era domnul Martin Iaroslav, menționând însă că, probabil în perioadele când se afla în concediu, atribuțiile acestuia erau îndeplinite de adjunctul său. Martorul a declarat că nu cunoaște dacă atribuțiile și funcțiile membrilor grupului de lucru erau stabilite prin vreun ordin intern. La solicitarea procurorului dacă îi sunt cunoscute ordinele nr.100 din 2019, nr.152 din 2019 și nr.23 din 2020, i s-au prezentat aceste documente din volumul 2, paginile de la 133 la 157. Martorul a recunoscut semnătura sa pe ordinele prezentate. Referitor la eventualele modificări aduse planului de achiziții în anul 2019, martorul a răspuns că nu are cunoștință despre acestea. La întrebarea dacă insignele prevăzute prin primul contract din data de 25.11.2019 pentru 550 de insigne erau incluse în planul de achiziții pe anul 2019, martorul a spus că nu cunoaște cu certitudine, dar consideră că da. În ceea ce privește contractul nr.111, martorul a răspuns că prin acesta s-a decis procurarea insignei de serviciu, și anume 50 cu simbolul ursului și 500 cu stema de stat. La întrebarea în baza căror prevederi legale s-a dispus procurarea insignelor cu stema de stat, martorul a declarat că Direcția nr.1 a făcut un demers, care verbal a primit aviz pozitiv și indicația de a modifica decretul sau simbolul. Referitor la contractul nr.23, la întrebarea ce fel de bunuri s-au decis a fi procurate, martorul a spus că nu își amintește. I s-a prezentat martorului contractul nr.23, iar el a declarat că în acest contract nu figurează semnătura sa la rubrica „coordonat”. Martorului i s-a prezentat contractul nr.67 și a fost întrebat ce s-a decis a fi procurat prin acesta. Martorul a răspuns că semnătura sa apare în specificația contractului, dar contractul a fost semnat de director și coordonat cu juristul și direcția finanțe. A precizat că prin acest contract s-a decis procurarea de matrițe. La întrebarea ce anume urma să se procure, martorul a explicat că pentru confecționarea insignelor trebuie realizate matrițele, care se confecționează separat. Martorul a adăugat că nu știe dacă matrița se referea la impresiunea ursului sau a stemei de stat. La întrebarea dacă pentru insignele cu ursul fuseseră confecționate anterior matrițe, martorul a răspuns că probabil da. La întrebarea procurorului dacă mai era nevoie de matrițe pentru insignele cu ursul, odată ce anterior fuseseră confecționate matrițe pentru aceste insigne, martorul a declarat că nu își amintește. Martorului i s-a prezentat contractul nr.79, iar acesta a confirmat că în specificația acestuia apare semnătura sa, însă contractul este semnat de director și

coordonat cu juristul și direcția finanțe. Referitor la obiectul contractului nr.79, martorul a precizat că prin acesta s-au decis procurarea insignei de serviciu, care se pot purta atât în piept, cât și la portmoneu. La întrebarea dacă în contract era anexat un desen al insignei, martorul a spus că nu își amintește dacă a fost sau nu desen. Procurorul a întrebat dacă, în baza atribuțiilor avute, martorul a acordat personal suport în elaborarea planului de achiziții publice pentru anii 2019 și 2020. Martorul a răspuns că serviciul achiziții publice, împreună cu direcția finanțe, se ocupau de elaborarea planului, fiind un grup special dedicat acestui proces. La întrebarea dacă în calitate de șef coordona aspectele legate de planul de achiziții, martorul a afirmat că cunoaște în linii generale acest proces, dar nu era persoana care să coordoneze planul, acesta fiind discutat și semnat de grupul de lucru, iar planul era pregătit de Direcția D1. Martorul a precizat că planul de achiziții era decis și aprobat de grupul de lucru, iar la întrebarea dacă planul era coordonat cu inculpatul, a răspuns că planul anual era coordonat cu grupul de lucru, iar directorul semna după ce grupul îl coordona. În legătură cu insignele procurate și matrița, martorul a confirmat că a evaluat ofertele, precizând că procesul se făcea în sistem electronic, uneori și în format fizic. La întrebarea după ce criterii s-a stabilit entitatea câștigătoare pentru confecționarea insignei, martorul a indicat criteriul „celui mai mic preț”. Procurorul a întrebat dacă martorul a semnat personal vreun proces verbal al ședințelor grupului de lucru, iar martorul a răspuns că probabil a semnat un astfel de proces verbal, dar nu cunoaște dacă președintele grupului l-a semnat. La întrebarea dacă a participat la elaborarea documentelor pentru achiziționarea bunurilor specificate în cele patru contracte, martorul a răspuns că doar dacă a fost membru al grupului de lucru. Referitor la conformitatea actelor cu prevederile legale și cu decretele președintelui RM nr.2264 și nr.1439, martorul a afirmat că are convingerea că acestea au fost pregătite în conformitate cu legea. La solicitarea procurorului de a detalia ce fel de acord a existat pentru schimbarea insignei, martorul a precizat că nu știe dacă acordul a fost în scris, însă doamna Gabriela Iordan a spus că la o ședință s-a menționat că președintele a dat acordul pentru schimbarea simbolului din urs în stema de stat. Martorul a relatat că a auzit din auzite că domnul Dodon ar fi acceptat schimbarea după ce i-a fost prezentat desenul insignei. Martorul a mai precizat că hotărârea de a schimba simbolul a fost luată în comun și că a fost discutată la o ședință a efectivului șefilor de direcție, unde majoritatea au susținut schimbarea. Martorul a afirmat că a participat la acea ședință, dar nu își amintește detaliile discuției, ci doar faptul că președintele ar fi acceptat schimbarea simbolurilor, iar șefii de direcție au discutat despre acest lucru. La întrebarea dacă martorul a avut vreo tangentă la pregătirea proiectelor contractelor și anexelor, acesta a răspuns afirmativ. La întrebarea cine a prezentat proiectele contractelor pentru semnare domnului Martin, martorul a declarat că nu cunoaște. La întrebarea dacă personal a negociat cu agentul economic clauzele contractelor, martorul a negat, declarând că nu. La întrebarea cine a negociat clauzele, martorul a precizat că nu cunoaște. La întrebarea dacă a asigurat controlul executării celor patru contracte după încheierea lor, martorul a confirmat. La întrebarea ce criterii a urmat persoana juridică care a confecționat insignele, martorul a răspuns că aceasta a colaborat probabil cu Comisia Națională de Heraldică, unde insigna a fost elaborată și transmisă în format electronic. La întrebarea ce a constatat martorul văzând clauzele contractului și

produsul final, acesta a declarat că personal nu a primit insigne, ci acestea au fost primite de o doamnă, șefa depozitului, care le-a transmis Direcției cadre, iar martorul nu își amintește dacă le-a văzut.

La întrebările reprezentantului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, referitor la natura celor patru contracte din punct de vedere legislativ, acesta a răspuns că, în principiu, toate contractele, inclusiv cele de valoare mică, erau discutate în cadrul comisiei de achiziții publice. La întrebarea cine conducea grupul de lucru și cine lua deciziile, martorul a afirmat că președintele grupului era directorul serviciului, iar reprezentantul serviciului achiziții publice prezenta obiectul achiziției. Deciziile se luau prin votul majorității, iar dacă majoritatea decidea achiziția, aceasta se efectua. La întrebarea dacă șefii de direcție executau sarcinile trasate de ei înșiși sau de altcineva, și cine le trasa sarcinile, martorul a răspuns că planul de achiziții era anual și coordonat cu nevoile, iar direcțiile indicau ce este necesar de procurat conform planului. La întrebarea dacă se discuta cu conducerea serviciului, martorul a explicat că la ședințele grupului de lucru se discuta achizițiile și pregătirea pentru ședințele următoare. Președintele grupa de lucru dădea indicația să se pregătească toate actele conform planului, iar la ședințele viitoare se raporta progresul. Nu era nevoie să se raporteze lunar în detaliu, deoarece totul era controlat în baza planului de lucru. La întrebarea apărătorului dacă SPPS ca instituție are structură organizatorică la nivel de direcții, secții, servicii, martorul a răspuns afirmativ. La întrebarea apărătorului dacă principiul răspunderii personale, prevăzut de art.4 din Legea SPPS, se aplică tuturor angajaților SPPS, martorul a confirmat că, după opinia sa, acest principiu se referă la toți angajații. La întrebarea cine era directorul când a apărut anterior problema schimbării insignei, martorul a menționat că era domnul Gorea Anatolie și că domnul Prodan era responsabil pentru această problemă, considerând inițiativa pozitivă. La întrebarea conform fișei postului cine organizează activitatea direcției pe care martorul o conducea, acesta a răspuns că șeful direcției. La întrebarea dacă, odată cu venirea domnului Martin, procedura de modificare a insignei s-a început din nou sau a fost reluată pe vechea bază, martorul a răspuns că, după opinia sa, procedura a fost continuată. La întrebarea dacă martorul își amintește cine a propus inițial necesitatea modificării insignei, acesta a spus că nu-și amintește. La întrebarea dacă, pe perioada directoratului domnului Gorea, domnul Martin a fost responsabil de această chestiune, martorul a răspuns negativ. La întrebarea dacă domnul Martin s-a ocupat personal de această procedură, martorul a negat. La întrebarea cine a luat decizia că insignele cu simbolul ursului reprezintă „edinaia rasia“ și nu SPPS, martorul a precizat că decizia a fost luată în cadrul unei ședințe a tuturor șefilor de direcție, fără a-și aminti cine a venit cu ideea, menționând că aceasta s-a bazat pe o propunere mai veche de modificare. La întrebarea dacă decizia a fost colectivă, martorul a confirmat acest lucru.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, dacă a văzut personal vreo decizie a domnului Martin în sensul modificării insignei, martorul a răspuns negativ. La întrebarea apărătorului despre importanța și valoarea insignei, martorul a declarat că, în cadrul măsurilor de protecție și pază, trebuie să se cunoască din mulțime cine sunt responsabilii. La întrebarea dacă era prevăzută pe insignă inscripția SPPS, martorul a explicat că inițial insigna corporativă nu avea inscripție, fiind doar ursul pe un fundal purpuriu. La întrebarea dacă

era clar pentru lume pe cine reprezintă insigna cu ursul, martorul a răspuns negativ, menționând că ulterior a fost modificată insigna prin introducerea denumirii instituției. La întrebarea dacă insigna din proiect, cea cu stema de stat, satisfăcea cerințele logice față de o insignă, martorul a apreciat afirmativ, adăugând că stema de stat indică faptul că purtătorul este reprezentant al statului. La întrebarea apărătorului care dintre cele două insigne (cea cu ursul și cea cu stema de stat) era mai reprezentativă, martorul a răspuns că cea cu stema de stat era mai reprezentativă, opinie împărtășită și de persoane civile, menționând că diametrul acesteia a fost mărit pentru vizibilitate. La întrebarea când a fost concediat, martorul a răspuns în anul 2021. La întrebarea dacă a purtat insigna cu stema de stat după retragerea celei vechi, martorul a confirmat. La întrebarea dacă în această perioadă a primit reproșuri din partea cetățenilor, șefilor sau președintelui privind insigna purtată, martorul a negat, menționând că nu purta insigna des și nici colegii săi nu au primit plângeri în acest sens. La întrebarea cine a pregătit proiectele contractelor indicate în rechizitoriu, martorul a indicat că acestea au fost pregătite de direcția sa, doamna Magla Mariana fiind responsabilă și membru al grupului de lucru. La întrebarea cine s-a apropiat de martor pentru a contrasemna contractele, martorul a spus că două doamne de la achiziții pregăteau contractele, iar el verifica corectitudinea și semna. La întrebarea dacă cunoaște circumstanțele aplicării semnăturii sale pe cele patru proiecte de contract, martorul a răspuns negativ. La întrebarea dacă își amintește circumstanțele în care i s-a solicitat să semneze, martorul a spus că nu-și amintește. La întrebarea dacă aceste achiziții erau considerate secrete, specifice sau ordinare în comparație cu altele, martorul a răspuns că erau ordinare. La întrebarea dacă a primit indicații scrise să semneze specificațiile sau proiectele contractelor, martorul a negat. La întrebarea dacă decizia de a semna contractele îi aparține personal sau a fost forțat, martorul a răspuns că decizia i-a aparținut, iar semnarea s-a făcut după ce doamna responsabilă de achiziții a citit contractul și a răspuns la întrebări, apoi directorul a semnat la final. La întrebarea dacă domnul Martin a participat la ședințele grupului de lucru, martorul a răspuns afirmativ, deși nu-și amintește ședințele exacte. La întrebarea dacă își amintește ședințele legate de modificarea insignei, martorul a menționat o ședință între șefii de direcții în care au fost prezentate variante de desene și fiecare șef a semnat pentru insigna considerată corespunzătoare. La întrebarea când au avut loc ședințele grupului de lucru în care s-au discutat cele patru contracte, martorul a răspuns că nu cunoaște data exactă. La întrebarea cine a adus proiectele insignei la ședința operativă a conducerii SPPS, unde s-au prezentat mai multe variante, martorul a spus că nu poate spune exact. La întrebarea dacă domnul Martin a prezentat personal acele schițe, martorul a negat. La întrebarea dacă a fost întocmit vreun înscris (proces verbal) la ședința respectivă și dacă s-a votat în scris pentru variantele de insigne, martorul a afirmat că procesele verbale erau consemnate de direcția nr.1 și că nu știe dacă cineva a fost de altă părere, precizând că practic toți au votat pentru aceeași variantă. La întrebarea dacă a semnat vreun document de coordonare, proces verbal sau listă a persoanelor care au susținut proiectul, martorul a confirmat că a semnat pe o foaie cu schița viitoarei insigne și cu numele persoanelor care au fost de acord. La întrebarea dacă a fost un proces transparent, martorul a răspuns afirmativ, menționând că fiecare a semnat după cum a considerat și că nu a auzit opinii contrare. La întrebarea privind modul în care s-au luat

hotărârile legate de insigne, dacă în grupul de lucru au existat opinii separate sau decizii unanime, martorul a răspuns că deciziile au fost unanime, fără opinii separate. La întrebarea dacă cineva care s-a abținut sau a fost împotriva a fost persecutat sau pedepsit, martorul a răspuns că nu își amintește astfel de cazuri. La întrebarea dacă există vreo decizie revocabilă, aviz consultativ, raport de expertiză sau alt act care să ateste prejudicii materiale cauzate SPPS prin executarea acelor contracte, martorul a negat, precizând că nu a văzut niciun astfel de act. La întrebarea dacă suma de 190.772 lei achitată către SRL AUTOCOMGRUP a fost echivalentă cu bunurile primite de SPPS, martorul a confirmat că contractul a fost finalizat prin primirea insignei. La întrebarea dacă au fost neajunsuri în privința livrării bunurilor sau plata sumelor, martorul a negat. La întrebarea despre autorul schițelor noilor insigne, martorul a menționat pe Iurie Caminschi, pictor la Direcția Heraldică a RM. La întrebarea dacă Direcția Heraldică este subdiviziune subordonată Președintelui RM, martorul a confirmat. La întrebarea dacă schițele au fost elaborate la propunerea cui, martorul a precizat că au fost prezenți reprezentanți ai Direcției 1 și ai serviciului său, și că el însuși i-a făcut cunoștință pe cei din direcția sa cu domnul Caminschi, iar toate proiectele au fost înaintate către Heraldică pentru aprobare. La întrebarea dacă domnul Martin a purtat vreo discuție cu reprezentanți ai Direcției Heraldică în prezența martorului, acesta a declarat că nu, domnul Martin nici măcar nu a fost prezent la astfel de întâlniri. În ceea ce privește competența în această materie, martorul a precizat că era suficientă activitatea structurii SPPS fără implicarea directă a domnului Martin. Referitor la insignele din proiect, martorul a afirmat că acestea satisfăceau cerințele prevăzute, fiind clar că purtătorul era angajat al SPPS și că, în calitate de persoană responsabilă de bunurile materiale, acestea aveau valoare instituțională și reprezentativă. Insignele erau confecționate similar celor anterioare, cu simbolul ursului, însă aveau dimensiuni mai mari. Martorul a confirmat că la confecționarea insignei s-au consumat materiale, astfel că acestea aveau și o valoare materială. De asemenea, martorul a menționat că era necesară purtarea unei singure insigne, nefiind necesar să se poarte mai multe. În privința valorii financiare, martorul a declarat că aceste insigne, dacă ar fi comercializate, ar putea recupera sumele cheltuite pentru producerea lor. Referitor la inițiativa domnului Golea privind schimbarea insignei, martorul a apreciat-o ca fiind un lucru în beneficiul serviciului. Cu privire la existența unui proiect de decret pentru modificarea insignei de la urs la stema de stat, martorul a spus că nu deține informații în acest sens. Martorul a declarat că a asistat, cel mai probabil, la o ședință în decembrie 2019 a conducerii SPPS, la care a participat președintele Igor Dodon, căruia i s-a prezentat proiectul insignei. Nu s-a înregistrat vreo obiecție față de semnarea decretului la acea ședință, iar președintele Dodon a fost surprins de primirea unei insigne. Igor Dodon și-a exprimat voința de a aproba schimbarea insignei. Martorul nu cunoaște dacă Gabriela Iordan a menționat în procesul verbal acceptarea președintelui Dodon privind modificarea insignei, nici dacă a fost întocmit vreun proces verbal. În anul 2021, martorul a comunicat că domnul Popa Vasile, directorul SPPS la acel moment, a dispus ridicarea insignei cu stema de stat. Deși insignele cu stema de stat erau considerate superioare celor anterioare, martorul nu cunoaște dacă în legătură cu retragerea acestora a fost emis vreun decret de către președintele RM. Perioada dintre primirea insignei de la SRL AutoComGrup,

repartizarea acesteia personalului și până în anul 2021, insignele au fost efectiv utilizate de către angajații SPPS. Acestea au corespuns cerințelor impuse pentru uniformă. Martorul a apreciat că insignele nu s-au uzat vizibil, fiind folosite rar. Planificarea activității direcțiilor din SPPS era în sarcina șefilor de direcție. La întrebarea dacă a văzut vreun document, ordin, dispoziție scrisă sau alt act oficial prin care directorul Martin ar fi anulat insigna cu ursul, martorul a răspuns negativ. De asemenea, nu a văzut vreun ordin, dispoziție scrisă, act administrativ cu valoare juridică prin care domnul Martin să fi înlocuit insigna cu ursul cu insigna cu stema de stat. Martorul a declarat că nu a auzit de la domnul Martin vreo dispoziție verbală în acest sens. Întrebat dacă după ce a primit insigna cu stema de stat i-a fost retrasă insigna cu ursul, martorul a răspuns negativ. În cazul în care nu i-ar fi plăcut insigna cu stema de stat, dar ar fi preferat insigna cu ursul, martorul a spus că, teoretic, ar fi putut purta insigna cu ursul. Martorul a confirmat că nu a văzut vreun ordin, indicație sau dispoziție verbală ori scrisă de la domnul Martin prin care să fi fost interzisă purtarea insinelor cu ursul după confecționarea insignei cu stema de stat. În legătură cu competența domnului Martin de a modifica sau completa planul de achiziții pentru anul 2019, martorul a răspuns că nu cunoaște, precizând că deciziile privind banii rămași se discutau la nivelul grupului de lucru. Martorul a menționat că nu ținea nemijlocit de competența domnului Martin elaborarea proiectelor viitoarelor contracte. De asemenea, domnul Martin nu exercita nemijlocit procedura de negociere, selectare a executorului contractelor, clauzele contractuale și coordonarea elementelor ulterioare privind realizarea contractelor. Nu făcea parte din atribuțiile directe ale domnului Martin să supravegheze nemijlocit procedura de confecționare a insignei. Totodată, primirea insignei de la SRL AUTORCOMGRUP nu a fost realizată de domnul Martin, aceasta fiind o activitate ordinară desfășurată la nivelul direcțiilor. În ceea ce privește definirea „insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție”, martorul a confirmat că aceasta era determinată la nivel legislativ prin decret. Referitor la „insigna cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție”, martorul a declarat că nu existau alte alternative, aceasta fiind prevăzută în decret. Martorul a confirmat că în contractele indicate în rechizitoriu nu era specificat expres că SRL AUTORCOMGRUP ar fi trebuit să confecționeze alte insigne decât cele oficiale prevăzute de decret. După plecarea domnului Martin, în perioada în care martorul a activat, nu au fost înaintate către SRL AUTORCOMGRUP pretenții de ordin material sau privind calitatea insignei respective, nici nu s-au formulat pretenții de restituire a insignei cu stema pentru a fi confecționate cele cu ursul. La întrebarea dacă, după plecarea domnului Martin, a fost chemat la conducerea SPPS, la nivelul Președinției sau în alte structuri, pentru a oferi explicații privind procedurile și a comunica că nu există prejudiciu, martorul a răspuns că nu a fost chemat și nu a oferit astfel de explicații. În ceea ce privește reglementările interne privind adoptarea hotărârilor referitoare la achiziții, martorul a declarat că acestea se adoptau la nivelul grupului de lucru. Martorul nu a cunoscut dacă directorul general are competența de a anula hotărârile grupului de lucru. Întrebat dacă domnul Martin a introdus modificări în procedurile legale privind achizițiile sau modul de desfășurare a ședințelor grupurilor de lucru, acesta a negat. În legătură cu purtarea insignei cu stema de stat după plecarea domnului Martin, inculpatul a declarat că nu cunoaște dacă domnul Prodan sau domnul

Popa au purtat aceste insigne, menționând că insigna pentru portmoneu era repartizată de direcția cadre. Despre insignele „moarte”, depozitate, inculpatul a afirmat că acestea ar putea fi utilizate după modificarea la Heraldică sau în scopuri protocolare, cadouri. Martorul Berestean Valeriu, a declarat că, în perioada în care a activat, SPPS era condusă de director și adjunctul acestuia, iar responsabilitatea era împărțită. În ceea ce privește rolul directorului, reprezentantul a precizat că nu cunoaște în detaliu atribuțiile, menționând doar existența unor obligațiuni de serviciu. Șefii de direcție executau sarcinile trasate fie de director, fie decideau în funcție de natura sarcinii (achiziții, logistică etc.). În legătură cu demersul semnat de Direcția nr.1, reprezentantul nu a știut cine semna efectiv, indicând că doar direcția pregătea documentul. Toate actele emise de serviciu erau semnate de director. În ceea ce privește acceptul președintelui RM pentru demers, martorul a spus că nu a văzut acceptul, iar la ședință s-a discutat că nu era acceptat în totalitate, ci transmis spre examinare comisiei de Heraldică. Decizia privind utilizarea insignei cu stema de stat a fost luată, după opinia sa, în perioada în care director era domnul Golea Anatolie. Martorul a menționat că nu își amintește dacă a raportat discuțiile conducerii serviciului, dar a confirmat existența unei ședințe în care au fost prezentate mostre ale insignei, fără să știe dacă ședința a fost protocolată. Motivul pentru care s-au confecționat 500 de insigne cu stema de stat și 50 cu ursul a fost așteptarea decretului președintelui, astfel fiind realizate parțial după modelul nou și parțial după cel vechi. Referitor la mecanismul decizional, martorul a precizat că deciziile se luau prin discuții și vot, fără să știe dacă existau regulamente interne specifice. Necesitatea achiziționării pentru un an întreg era determinată de fiecare direcție în parte și supusă grupului de lucru, cu implicarea responsabililor din direcția finanțe și achiziții. Martorul nu a cunoscut procedura exactă prin care au fost semnate cele patru contracte, nici dacă acestea au fost prin cerere de ofertă de preț sau tender. Adjunctul direcției 8 participa la ședințele lărgite cu conducerea, unde se discutau problemele legate de achiziții. Necesitatea imprimării numelui și semnăturii președintelui Igor Dodon pe insignă a fost explicată prin dorința de a conferi o valoare suplimentară insignei, fără a crește prețul acesteia. Martorul nu a putut preciza cine a inițiat ideea înscrierii semnăturii președintelui. Știa că pe verso medaliei nu ar trebui să fie înscris nimic conform decretului. Coordonarea specificațiilor tehnice și de preț a fost făcută, iar descrierea insignei nu a fost detaliată pe lung, fiind menționat „conform decretului”. După modificarea decretului, au fost încheiate ulterior alte trei contracte, probabil în vederea schimbării insignei. În momentul în care insignele au fost primite la serviciu, martorul a confirmat că acestea au fost predate direcției cadre, fără să știe dacă au fost prezentate domnului Martin.

- *declarațiile martorului Tabac Silviu*, care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, din sala de judecată îl recunoaște doar pe Prodan Radu, pe ceilalți nu îi cunoaște. În conformitate cu legea privind simbolurile publice, există o procedură clară pentru avizarea, instituirea și înregistrarea simbolurilor publice. Referitor la insigna corporativă, martorul a menționat că, de la înființarea SPPS, au existat două insigne care au fost avizate și înregistrate conform procedurilor legale. Prima insignă a fost avizată în anul 2014 și înregistrată oficial la data de 19 august 2016. Cea de-a doua insignă a fost avizată în anul 2019 și înregistrată la data de 31 ianuarie 2020. Martorul a explicat că solicitantul transmite proiectul semnelor, iar Comisia Națională de

Heraldică se pronunță cu privire la calitatea și conformitatea acestora, adoptând o decizie de avizare. Ulterior, solicitanții aprobă semnele. În cazul SPPS, aprobarea a fost făcută prin decret al Președintelui Republicii Moldova, iar prin același decret s-au înregistrat simbolurile respective. Astfel, ambele insigne au fost supuse și au trecut procedura prevăzută de legislația în vigoare.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul a declarat că personal nu a fost audiat în cadrul urmăririi penale, însă Comisia Națională de Heraldică a fost sesizată în trei rânduri prin scrisori oficiale, la care s-a răspuns în scris, fiind prezentate copii după toate documentele solicitate. În anul 2019, Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS) a înaintat un demers privind modificarea insignei de apartenență corporativă. În cerere s-a motivat că insigna veche nu era suficient de individualizatoare și s-a solicitat introducerea denumirii instituției pe noua insignă. Comisia a apreciat că insigna veche era calitativă, însă a avizat și insigna nouă, fără a exclude pe cea veche. Ulterior, solicitantul a avut opțiunea fie să introducă a doua insignă ca supliment, fie să o înlocuiască pe cea veche cu cea nouă. SPPS a optat pentru înlocuire, urmând procedura legală. Comisia Națională de Heraldică emite decizii de avizare pozitivă când semnul este conform și remite solicitantului decizia pentru finalizarea procedurii. Decizia vizând schimbarea modelului vechi, cu simbolul ursului, înlocuit cu modelul nou ce conține inscripția denumirii instituției, a fost aprobată prin Decretul Președintelui nr. 1439/8 din 27 ianuarie 2020. Prin acest decret, insigna veche a fost scoasă din uz, iar cea nouă a fost introdusă oficial. Până la data de 27 ianuarie 2020 (respectiv până la 31 ianuarie 2020, dată a publicării în Monitorul Oficial) SPPS avea dreptul să utilizeze insigna veche. Nu a fost prevăzută o perioadă de tranziție legată de epuizarea stocului. Insigna veche este o insignă secundară, purtată opțional la ținuta civilă, fiind obligatorie doar la uniformă militară. De la 31 ianuarie 2020, SPPS avea obligația să poarte insigna cu inscripția aprobată prin decretul menționat, respectiv cu simbolul ursului și inscripția „SPPS” pe perimetru. În perioada 2019-2020, referitor la simbolurile naționale admise la port, acestea erau prezente pe ecusoane de paradă, ecusoane de mânecă, pe epoleți și cocarde, respectând prevederile legale. Insigna cu număr individual de identificare a rămas neschimbată, având formatul instituit în 2016, și nu a fost supusă modificărilor în această perioadă. SPPS nu a solicitat avizul Comisiei pentru modificarea insignei cu număr individual. Insignele respective intră sub incidența semnelor uniformistice și trebuie avizate obligatoriu de Comisia de Heraldică. În anul 2019 a existat un demers inițial de modificare a insignei corporative, cu patru modele propuse, dintre care două conțineau stema de stat. Acest demers a fost retras ulterior. Ulterior, SPPS a înaintat un alt demers oficial, nr. 2/1547 din 4 noiembrie 2019, semnat de Iaroslav Martin, care a fost avizat. Demersul inițial retras, la fel, purta semnătura lui Iaroslav Martin.

La întrebările reprezentantului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, martorul a declarat că ofițerii de protecție nu puteau purta insigne cu simboluri altele decât cele prevăzute de decretul prezidențial, întrucât angajații trebuie să se legitimeze prin semne legale pentru a nu induce în eroare cetățenii. Referitor la insignele de apartenență corporativă, martorul a confirmat că nu era prevăzută semnătura pe verso conform

decretului prezidențial, care trebuie respectat întocmai conform descrierii din Monitorul Oficial.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul a comunicat că în perioada relevantă nu a deținut funcția de președinte al Comisiei Naționale de Heraldică și nici în prezent nu ocupă această funcție. De asemenea, nu dispune de o procură oficială care să-l împuternicească să reprezinte comisia în mod expres. Răspunsurile oferite se bazează pe interpretarea personală raportată la deciziile legale ale Comisiei, precum și la corespondența oficială transmisă procuraturii. Procură și decizii din partea Comisiei se acordă doar în cazuri excepționale, cu caracter secret, unde accesul membrilor Comisiei este restricționat. Martorul a negat existența unei hotărâri exprese a Comisiei prin care să fi fost nominalizat să reprezinte Comisia în mod oficial. Referitor la scrisoarea din septembrie 2019 semnată de domnul Martin, martorul a menționat că nu este în posesia vreunei alte scrisori oficiale ulterioare, semnată de domnul Martin, prin care să se fi retras demersul respectiv. A precizat că noul demers din noiembrie 2019 era similar celui anterior, însă solicita modificarea unei singure insigne, fără a menționa expres retragerea demersului anterior. În legătură cu demersurile și corespondența purtată, martorul a afirmat că nu a avut o comunicare directă cu domnul Martin, întrucât de regulă juriștii SPPS erau cei care întrețineau legătura cu Comisia. Pe parcursul mandatului său ca membru al Comisiei, până în 2019, nu au existat tentative oficiale de schimbare a simbolisticii insignei de la modelul cu ursul la simboluri naționale, ci doar discuții informale. Martorul a confirmat că Comisia de Heraldică funcționează ca organ consultativ sub autoritatea Președintelui Republicii Moldova și că cadrul legal pentru activitatea Comisiei este determinat prin Legea simbolurilor publice nr. 86/2011 și prin două decrete prezidențiale – unul privind regulamentul Comisiei și altul referitor la armorialul general al Republicii Moldova. Regulamentul de activitate al Comisiei a fost aprobat de către Președintele Republicii Moldova. Martorul a precizat că instituirea simbolurilor corporative pentru anumite instituții publice precum MAI, CNA, Ministerul Justiției, inclusiv utilizarea stemei de stat ca simbol, a fost decisă în unele cazuri de Comisia de Heraldică, iar în altele nu. În situațiile de divergență între poziția Comisiei și cea a Președintelui Republicii Moldova, până în prezent nu au fost înregistrate astfel de cazuri, iar decizia finală revine Președintelui. Martorul a afirmat că nu are cunoștință personală și nici Comisia de Heraldică despre faptul că, în noiembrie 2019, Președintele Igor Dodon ar fi participat la o întâlnire oficială la SPPS în cadrul căreia a văzut proiectul insignei cu stema de stat și ar fi aprobat ca semnătura sa să fie aplicată pe verso insignei cu număr individual. Martorul a confirmat că nu a realizat anchete de serviciu în legătură cu producerea insignei, iar Comisia Națională de Heraldică nu are atribuții de investigare, nefiind organ cu competențe de anchetă. În cazul sesizărilor referitoare la calitatea produselor, Comisia constată calitatea în baza obiectului confecționat sau a fotografiilor puse la dispoziție de organele de urmărire penală, și, la anumite solicitări, poate inspecta producătorul pentru verificarea calității. Martorul a confirmat că nu există prevederi legale sau normative care să permită SPPS să dețină mai multe simboluri corporative, Comisia avizând însă posibilitatea folosirii atât a insignei vechi, cât și a celei noi. Martorul a declarat că, în perioada 2019–2021, Comisiei Naționale de Heraldică nu i-a fost înaintată nicio plângere

referitoare la situații în care vreo persoană din cadrul SPPS să nu fi purtat insigna obligatorie. În ceea ce privește scopul insignei corporative la ținuta civilă, martorul a precizat că aceasta are rolul de a stabili identitatea corporativă a angajaților, astfel încât aceștia să poată fi recunoscuți și identificați între ei. În cazul în care pe insignă este înscrisă denumirea „SPPS”, indiferent de simbolul de fundal (de exemplu, stema de stat sau ursul), aceasta ar trebui, în principiu, să permită recunoașterea persoanei ca aparținând serviciului, însă totul depinde de dimensiunea și claritatea elementelor respective. Martorul a menționat că inscripțiile de pe insignele corporative sunt adesea atât de mici încât nu pot fi citite cu ușurință, iar Comisia de Heraldică recomandă excluderea oricăror inscripții care nu sunt vizibile. Martorul a explicat că simbolistica uniformistică cuprinde elemente de deschidere publică, simbolică de apartenență și elemente care identifică statul, iar insignele mici corporative au funcția principală de identificare în interiorul corporației. Referitor la competența instituției de a decide ce simboluri se poartă în interior, martorul a subliniat că insignele fac parte din setul semnelor uniformistice, ce trebuie avizate și înregistrate conform legii. Majoritatea structurilor nu dispun de experți în simbolistică pentru a face expertize proprii. Întrebat dacă insigna la ținuta civilă este un însemn uniformistic, martorul a confirmat acest fapt. În cadrul Comisiei Naționale de Heraldică, a fost angajat pictorul Iurie Caminschii, acum decedat. Martorul a precizat că nu cunoaște dacă domnul Iurie Caminschii a elaborat în anul 2019 proiectul unor noi insigne pentru SPPS pe care să fie indicată stema de stat. Martorul a confirmat că în decretul prezidențial prin care s-a completat insigna SPPS cu denumirea instituției este expres prevăzut faptul că insignele anterioare urmează a fi scoase din uz. În ceea ce privește reglementarea insinelor cu număr individual, martorul a menționat că legea privind simbolurile publice nu prevede expres astfel de reglementări, întrucât acestea nu sunt necesare. Martorul a fost întrebat ce înțelege prin „insigne de apartenență corporativă la ținuta civilă a ofițerilor SPPS”, cu referire la datele de 25.11.2019, 24.06.2020 și 31.07.2020, și a răspuns că se referă la insigna oficială aflată în vigoare. Dacă în contract este prevăzut că se produc insigne de apartenență corporativă a ofițerilor la ținuta civilă, martorul a confirmat că aceasta este înțeleasă ca insigna oficială, iar specificațiile tehnice trebuie respectate. De asemenea, în cazul insignei cu număr individual, dacă este indicat în contractă producerea acestor insigne, se înțelege că este vorba despre insigna oficială. Referitor la specificații, martorul a declarat că nu cunoaște conținutul contractelor SPPS și, implicit, nici prevederile tehnice. În privința contractelor și procedurilor de achiziție privind confecționarea insignei cu probleme, martorul a menționat că nu este în posesia unor astfel de documente și nici nu cunoaște detalii despre acestea. Martorul a răspuns că nu poate oferi un răspuns bazat pe principii generale, ci se conduce strict după prevederile legii cu privire la simbolurile publice. Astfel, dacă un simbol este un simbol public oficial, atunci utilizarea acestuia este permisă.

La întrebările inculpatului Martin Iaroslav, martorul a comunicat că Comisia Națională de Heraldică reprezintă autoritatea competentă la nivel național în domeniul heraldic, cu atribuții privind reglementarea, analiza și avizarea elementelor cu caracter heraldic, inclusiv simbolurile și însemnele utilizate de autoritățile publice. A arătat că această comisie nu deține funcții proprii de urmărire, însă poate analiza cazuri și sesizări doar în

baza unor solicitări exprese, formulate de către instituțiile interesate sau alte autorități. La întrebările formulate de inculpat, martorul a declarat că nu a deținut informații, în perioada 2019–2020, care să indice că Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS) ar fi utilizat în mod ilegal insigne ce nu corespundeau decretului prezidențial în vigoare. De asemenea, a confirmat că uniforma, inclusiv ecusonul de mânecă, intră în categoria semnelor uniformistice, supuse reglementării prin acte normative cu forță juridică. Martorul a menționat că, potrivit Decretului Președintelui Republicii Moldova din 08.10.2016, cu modificările din 27.01.2020, doar prin decret prezidențial se poate introduce sau scoate din uz o insignă oficială. A subliniat că nu a fost emis niciun act normativ, ordin sau hotărâre la nivelul SPPS, în perioada 2019–2020, care să dispună în mod oficial scoaterea din uz a insinelor de apartenență corporativă la ținută civilă sau a insinelor cu număr individual de identificare. A reiterat că Comisia de Heraldică nu are competența de a institui sau abroga insigne oficiale, această atribuție revenind exclusiv Președintelui Republicii Moldova, prin decret. În consecință, în perioada menționată, singurele insigne oficiale în vigoare au fost cele instituite prin Decretul din 2016, iar nu a existat nicio decizie sau act al Comisiei Naționale de Heraldică care să dispună înlocuirea insignei cu simbolul ursului cu o insignă care să conțină stema de stat. Martorul a mai menționat că utilizarea stemei de stat este reglementată expres de legi speciale, iar orice utilizare care nu este prevăzută de lege necesită în mod obligatoriu avizul Comisiei Naționale de Heraldică. În cazul utilizării în scopuri comerciale, este necesar, suplimentar, și avizul Guvernului Republicii Moldova.

- *declarațiile martorului Carpatiuc Vasile*, care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, nu cunoaște pe nimeni din sala de judecată. Este administrator la SRL „AUTORCOM GRUP”, o societate care produce insigne și medalii. De aproximativ 7-8 ani, societatea sa colaborează cu Serviciul Protecție și Pază de Stat (SPPS). În medie, relațiile de colaborare se concretizează în 2-3 comenzi pe an, uneori chiar și o singură dată pe an.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul a declarat că a fost audiat în cadrul urmăririi penale cu privire la cauza dată, cu aproximativ 2-3 ani în urmă. În cursul audierii, a anexat copii ale contractelor referitoare la insignele (jiton) produse, inclusiv a celor cu semnătura Președintelui Igor Dodon. Contractele prezentate provin din evidența contabilă a firmei SRL „AUTORCOM GRUP”. Martorul a menționat că a adus cel puțin două contracte din anul 2021, conform listei prezentate, și că este în măsură să le recunoască dacă i se vor prezenta. I s-a prezentat contractul nr. 111 din data de 25 noiembrie 2019, pe care l-a recunoscut și a confirmat semnătura sa, autenticată cu ștampilă umedă. A precizat că originalele contractelor se află în contabilitatea firmei. Contractul respectiv a fost încheiat cu domnul Beresteanu, reprezentant al SPPS. Martorul a explicat că procedura de semnare presupune că el semnează inițial contractul, după care partea a doua îl semnează, iar ulterior contractul este înregistrat la Trezorerie. Ulterior, contractul înregistrat cu semnătura părții adverse revine în evidența firmei. A precizat că nu îl cunoaște și nici nu a discutat sau negociat cu domnul Martin Iaroslav. Contractul a fost semnat la data de 25.11.2019, iar în momentul semnării de către martor, pe contract nu exista semnătura părții adverse. Aceeași procedură este aplicată și în relația cu alte instituții. Contractul a fost încheiat în 3-4 exemplare, câte unul rămânând la fiecare parte implicată și la Trezorerie. Specificațiile tehnice, anexă la contract, au fost semnate

concomitent cu contractul, fără semnăturile părții adverse la acel moment. Martorul a declarat că prin semnarea contractului și anexelor a acceptat ca SRL „AUTORCOM GRUP” să confecționeze insigne de apartenență corporativă a ofițerilor de protecție la ținuta civilă. Insignele erau rotunde, cu diametrul de 18 mm și grosimea de 2 mm, reprezentând un urs. În baza acestui contract, au fost confecționate 600 de insigne de același tip. Martorul nu și-a putut aminti data exactă când a primit contractul original, cu toate semnăturile, estimând că aceasta a fost la aproximativ o lună de la semnare. A confirmat că a predat aceste 600 de insigne către instituție, conform facturii emise, dar nu poate preciza data exactă a predării, presupunând că aceasta a fost înainte de Anul Nou. Insignele au fost predate angajaților SPPS, menționând numele unor persoane, respectiv Sabina Druța și Valeriu Beresteanu, precum și o altă persoană al cărei nume nu și-l amintește. La momentul predării insinelor, domnul Martin Iaroslav nu a fost prezent, iar martorul are cunoștință că acesta activa în altă locație. În ceea ce privește plata pentru aceste insigne, martorul a atașat ordinul de plată aferent contractului, prin care suma a fost achitată la data de 13.12.2019. Martorul a confirmat referitor la contractul nr. 79 din 31.07.2020 că procedura de semnare a fost identică celei descrise anterior. Conform specificațiilor tehnice anexate, SRL „AUTORCOM GRUP” urma să confecționeze 520 de insigne de serviciu. Martorul nu cunoaște dacă pe aceste insigne urma să fie inserat simbolul ursului sau stema de stat. A precizat că toate insignele sunt fabricate strict conform indicațiilor contractuale, orice abatere cauzând probleme majore. Martorul poate pune la dispoziție mostrele produselor efectuate. În procesul de fabricație, SRL „AUTORCOM GRUP” a colaborat cu reprezentanți ai SPPS, respectiv cu Sabina Druța, Beresteanu Valeriu și Alexandru, care aduceau desenele și efectuau modificări privind dimensiunile, grosimea și culoarea insinelor. Ulterior, în baza acestor coordonări, începea confecționarea efectivă a insinelor. Referitor la contractul nr. 23 din 14.02.2020: martorul a confirmat că procedura de semnare a fost aceeași ca în celelalte cazuri. Specificațiile tehnice anexate au fost semnate concomitent cu contractul. Conform acestora, urma să fie confecționate următoarele: 50 de insigne de apartenență corporativă (cu imaginea ursului, după cum i se pare martorului), 100 de medalii pentru devotament, 50 de medalii pentru cooperare, 70 de cruci pentru serviciu impecabil, clasa a III-a, 50 de cruci pentru serviciu impecabil, clasa a II-a. Martorul a menționat că aceste insigne au fost realizate pe baza unui model și a unei matrice elaborate conform desenelor primite anterior de la SPPS, probabil de la una dintre persoanele menționate anterior (Sabina Druța, Beresteanu Valeriu, Alexandru). Cele 50 de insigne prevăzute în contract au fost confecționate și predate către SPPS, cel mai probabil uneia dintre cele trei persoane indicate, fiind amintită în mod special Sabina Druța ca fiind responsabilă cu numărarea acestora. Martorul a precizat că actele de predare-primire nu erau întotdeauna întocmite în format fizic, de regulă fiind utilizată facturarea electronică (E-Factura). Plățile către SRL „AUTORCOM GRUP” pentru acest contract s-au realizat conform ordinului de plată atașat. Referitor la contractul nr. 57 din 24.06.2020, martorul a recunoscut că a semnat acest contract, respectând aceeași procedură de semnare descrisă anterior. Specificațiile tehnice anexate prevăd confecționarea unor matrice, însă martorul nu cunoaște detalii privind natura acestora sau dacă au fost utilizate pentru alte insigne. Imaginea matricei nu îi este reținută. Matricea a

fost confecționată și predată persoanelor indicate anterior (Sabina Druța, Beresteanu Valeriu, Alexandru), însă martorul nu își amintește dacă a fost întocmit un act de predare-primire. Plățile pentru această matrice au fost efectuate pe baza dispoziției de plată. Martorul a confirmat că SRL „AUTORCOM GRUP” ține evidența contractelor, însă desenele tehnice se păstrează doar la SPPS. Înainte de a începe confecționarea insinelor, societatea nu consultă legislația referitoare la produsele respective. În cazul contractelor menționate în rechizitoriu, SRL „AUTORCOM GRUP” s-a ghidat exclusiv după desenele și indicațiile furnizate de reprezentanții SPPS, fără consultarea prealabilă a legislației în domeniu. Martorul a declarat că specificațiile tehnice reprezintă parte integrantă a tuturor contractelor de stat încheiate. Referitor la producerea medaliilor, acesta a precizat că nu-și amintește motivele pentru care au fost realizate 500 de medalii cu stema de stat și 100 cu simbolul ursului, însă a afirmat că producția s-a realizat strict în conformitate cu desenul pus la dispoziție de către SPPS. De asemenea, martorul a menționat că domnul Valeriu Beresteanu coordona aspectele legate de producerea insinei, comunicând că acesta se consulta cu Comisia Națională de Heraldică pentru a asigura conformitatea cu reglementările în vigoare. Semnătura președintelui Igor Dodon, care apare pe insigne, a fost introdusă la cererea reprezentanților SPPS, fiind pusă la dispoziție de către aceștia, respectiv de către una dintre persoanele Sabina Druța, Valeriu Beresteanu sau Alexandru.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul a comunicat că nu-și amintește cu exactitate circumstanțele semnării celor patru contracte, menționând că acestea au fost semnate pe parcursul zilei. De asemenea, nu-și amintește cine anume i-a adus fiecare contract pentru semnare sau detalii despre modul în care au fost transmise. Referitor la desenele tehnice, martorul a declarat că, conform contractelor, nu era prevăzută prezentarea unor desene și că acestea nu fac parte din componența contractelor. Nu-și amintește dacă desenele respective erau semnate de cineva din conducerea SPPS. Martorul a precizat că el și colaboratorii săi au acces la legislația de heraldică și pot consulta normele legale, însă nu se ocupă personal de aceste aspecte. În opinia sa, valoarea juridică o are contractul și nu desenul. Cu privire la comunicarea cu domnul Martin, martorul a afirmat că nu a avut niciodată discuții cu acesta și nu i-a fost transmisă nicio rugămintă prin care să fie determinat să semneze contractele; de altfel, a semnat contractele văzând semnătura domnului Martin, fără alte intervenții. În legătură cu aducerea contractelor în fața anchetei, martorul a spus că a fost chemat de anchetator, care i-a cerut să prezinte copiile, iar dacă nu i s-ar fi solicitat, nu ar fi adus nimic. Nu i-a fost prezentată nicio ordonanță de ridicare sau percheziție pentru aceste documente. Martorul nu a fost implicat în urmărirea semnării contractelor de către alte persoane, nefiind prezent la semnarea acestora. Referitor la procedura de confirmare a contractelor, martorul a menționat că acestea sunt validate de Trezorerie, după care ajung la el pentru semnare. În ceea ce privește specificațiile tehnice, el poate identifica, după caz, conținutul acestora, consultând legislația relevantă despre modul în care trebuie să arate insignele, dar nu a primit niciodată solicitări de a produce insigne nelegale, iar dacă s-ar fi întâmplat, nu ar fi realizat astfel de comenzi. Martorul a negat că ar fi primit indicații directe de la domnul Martin privind confecționarea insinei și nu a coordonat cu acesta niciun aspect înainte de producere. Ulterior anului 2020, SRL „AUTORCOM GRUP” a continuat să confecționeze insigne

pentru SPPS, inclusiv pentru SAMIT, pe baza aceluiași matrice prevăzute în contractele menționate anterior. Martorul a recunoscut contractele nr. 101 din 15.11.2022, nr. 78 din 13.12.2021 și nr. 10 din 11.01.2022. A afirmat că, în perioada de prescripție de trei ani, începând cu anul 2020, SPPS nu a formulat niciun fel de reclamații sau probleme legate de produsele confecționate de SRL. Până la 1 ianuarie 2024, nimeni nu a invocat nulitatea, rezolvarea sau încetarea vreunui contract și nu s-a solicitat restituirea insinelor produse pentru a face altele în loc. De asemenea, în această perioadă, conducerea actuală a SPPS nu a înaintat pretenții privind neconformitatea insinelor, nici nu a cerut restituirea sumelor plătite. Nici Trezoreria de Stat, Curtea de Conturi sau alte instituții nu au adresat observații sau pretenții referitoare la aceste contracte. În ceea ce privește valoarea insinelor, martorul a menționat că aceasta crește în timp, după trecerea a trei ani. Totodată, a subliniat că angajații SPPS sau alte persoane nu au solicitat confecționarea unor cantități mici, cum ar fi una sau două insigne individuale.

- declarațiile martorului Turcanu Svetlana, care fiind audiată sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, din sala de judecată îl recunoaște pe Martin Iaroslav, menționând că nu au avut relații de rudenie sau ostile. A relatat că a activat în cadrul SPPS din anul 2018 până în octombrie 2023, inițial sub conducerea lui Golea Anatolie, iar ulterior sub conducerea lui Martin Iaroslav. Ea a exercitat funcțiile de șef al direcției finanțe și ulterior șef adjunct al direcției finanțe, patrimoniu și achiziții publice. Aproximativ în urmă cu doi ani, în cadrul unei ședințe operative cu toți șefii de direcții și subdiviziuni, s-a discutat necesitatea schimbării insinelor, motivându-se că insignele existente nu reflectă identitatea instituției, întrucât ursul prezent pe acestea este perceput ca un simbol al Federației Ruse („Edinaia Rasia”), afirmație făcută de un coleg. Subiectul a fost discutat și aprobat în mai multe rânduri în cadrul ședințelor conduse de Martin Iaroslav. Inițiativa exactă a schimbării insinelor nu i se pare clară. Ulterior, au fost elaborate mai multe modele pe hârtie pentru insigne, aproximativ șase variante, care au fost supuse examinării și votului subdiviziunilor. Ea presupune că modelele au fost elaborate de către persoane din direcția condusă de Beresteanu Valeriu. Opiniile au fost colectate și, prin majoritate, s-a luat o decizie în acest sens. Toate discuțiile erau consemnate în procese verbale. În cele din urmă, contractul aferent schimbării insinelor a fost înaintat direcției finanțe, iar Turcanu Svetlana a subliniat că, în calitatea sa, a avut responsabilitatea aspectelor financiare legate de acest contract.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul a declarat că nu-și amintește data exactă când a semnat cele patru contracte indicate în rechizitoriu referitoare la achiziția insinelor. Contractele erau aduse de angajați ai serviciului public responsabil de achiziții. Înainte ca el să semneze, contractele erau semnate de persoana responsabilă care solicita bunurile, identificată ca fiind domnul Berestean, apoi de un reprezentant al direcției Management Operațional, care coordona inclusiv serviciul juridic. După acestea, martorul își aplica semnătura, iar ulterior era semnat și de conducerea instituției. Referitor la contractul nr. 111, la momentul semnării existau anexate specificațiile tehnice și cele de preț într-un singur document anexă, întocmit de serviciul de achiziții. Direcția contabilitate nu decidea prețul, ci verifica corectitudinea calculării acestuia. Contractul prevedea confecționarea insignei de apartenență, însă martorul nu cunoștea detalii despre desenul insignei și nu știa dacă specificațiile tehnice includeau o

descriere vizuală a acestora. La contractul nr. 23, martorul a semnat rubrica „coordonat” și a confirmat că la semnare era atașată o singură anexă ce conținea specificațiile tehnice și cele de preț, în ciuda unei mențiuni tehnice ce părea o eroare. Contractul vizase confecționarea a 50 de insigne, însă martorul nu cunoștea detalii despre desenul acestora. În ceea ce privește contractul nr. 67, martorul a semnat de asemenea rubrica „coordonat”. Acest contract era destinat confecționării unei matrice pentru insigna cu număr individual de identificare. Martorul nu știa detalii despre tipul matricei sau desenul acesteia și nu putea identifica persoana responsabilă care a dat comanda, indicând doar că aceasta era „persoana responsabilă”. Martorul a declarat că, în momentul semnării contractului nr. 67, anexele conțineau atât specificațiile tehnice, cât și prețurile. De asemenea, a confirmat că a semnat rubrica „coordonat” și pentru contractul nr. 79, la care era atașată o singură anexă. Contractul nr. 79 a vizat confecționarea insignei de serviciu, însă martorul nu cunoștea dacă acestea conțineau imaginea ursului sau pe cea a stemei de stat. Toate cele patru contracte (primul din 2019 și cele trei din 2020) erau incluse în planul anual de achiziții al SPPS, aprobat după aprobarea bugetului. Achizițiile au fost făcute prin contracte de mică valoare, încadrate în prevederile Legii nr. 131. Dacă sumele respective sunt cuprinse în planul de achiziții anual, acestea se execută conform planului, fără alte proceduri suplimentare. Martorul a precizat că a făcut parte din grupul de lucru cu atribuții financiare pe perioada respectivă, însă nu-și amintește să fi participat la discuții directe referitoare la aceste patru contracte. Totodată, a confirmat că există un registru al contractelor, ținut de serviciul de achiziții din cadrul direcției patrimoniu, în care se atribuie numere fiecărui contract în ordine cronologică. Ca angajat al direcției finanțe, martorul a fost interpellat în cadrul anchetei de serviciu pentru a furniza explicații cu privire la mijloacele plătite de SPPS pentru bunurile prevăzute în aceste contracte. Martorul a emis un certificat prin care a confirmat că în baza acestor contracte nu s-a creat prejudiciu, indicând numărul contractelor și suma aferentă, conform evidenței contabile.

La întrebările reprezentantului Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Prodan Radu, martorul a declarat că, în cadrul ședințelor instituției toate discuțiile sunt protocolate prin procese-verbale elaborate de Direcția Management Operațional și ulterior aprobate de conducere. Această direcție este responsabilă de monitorizarea respectării indicațiilor cuprinse în procesele-verbale. Sarcinile în cadrul ședințelor sunt trasate de conducătorul instituției sau, în absența acestuia, de adjunctul său ori de o altă persoană desemnată. Referitor la ședințele privind insignele, martorul nu-și amintește cine a condus întâlnirea, însă menționează că s-a discutat necesitatea schimbării insignei, deoarece cea existentă, cu ursul, nu reprezintă instituția ca structură de stat, ursul fiind perceput ca simbol al Federației Ruse („Edinaia Rasia”). Întrebat de ce s-au procurat 500 de insigne cu stema de stat și 100 cu ursul, martorul a precizat că nu cunoaște motivele exacte. De asemenea, la data de 27.01.2020, când decretul nr. 2264 a fost modificat, martorul nu a fost informat despre aceste modificări. La prima ședință în care s-a ridicat problema insignei, i s-a spus că există o „undă verde” pentru schimbarea acesteia, ceea ce a înțeles ca fiind o aprobare legală tacită, fără să analizeze în detaliu semnificația expresiei. Martorul a precizat că nu a văzut personal modificările decretului, dar a constatat că se lucra la un regulament privind purtarea insinelor cu număr individual, regulament care însă nu conținea prevederi care să

impună ca insignele și portmoneul să fie conforme cu Decretul 2264. Din discuțiile amintite de martor, singura recomandare referitoare la portmonee a fost ca acestea să nu fie procurate din alocațiile bugetare, deoarece legea specială nu prevede acest lucru. În ceea ce privește plățile efectuate în cadrul SPPS, martorul a afirmat că nu se fac plăți fără ca directorul serviciului să fie informat. Prima semnătură pentru astfel de documente o pune domnul Martin și/sau directorul adjunct.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul Turcanu Svetlana, audiată în calitate de fost șef adjunct al Direcției Finanțe, Patrimoniu și Achiziții Publice din cadrul SPPS, a relatat că în cadrul instituției există o structură organizatorică bine definită, compusă din direcții generale, direcții, servicii, secții, fiecare având conducători desemnați și atribuții stabilite prin fișe de post și regulamente de funcționare. Aceste documente sunt aprobate de conducătorul instituției și stabilesc responsabilitățile fiecărui angajat în funcție de specificul subdiviziunii în care activează. Martora a menționat că odată cu numirea lui Martin Iaroslav în funcția de director al SPPS, unii conducători de direcții au fost schimbați, iar alții, inclusiv ea însăși, și-au continuat activitatea. Potrivit declarației sale, conducătorii subdiviziunilor sunt responsabili de domeniile pe care le gestionează. Astfel, în domeniul financiar răspunde șeful Direcției Finanțe, pentru achiziții – șeful Direcției Patrimoniu și Achiziții, iar pentru juridic – persoanele desemnate în cadrul direcției sau serviciului juridic, conform regulamentelor interne. Martora a subliniat că directorul SPPS nu este specialist în toate domeniile, dar are atribuții de coordonare și supraveghere a întregii instituții, în timp ce responsabilitatea tehnică și legală a fiecărui domeniu revine șefilor subdiviziunilor. În acest context, a arătat că, în calitate de șef de direcție, dacă ar fi primit o indicație contrară legii, avea obligația legală să refuze și să formuleze o poziție scrisă. Întrebată expres dacă a primit vreodată de la domnul Martin indicații ilegale, martora a răspuns că nu a primit. Referitor la procedura de întocmire a dispozițiilor de plată aferente celor patru contracte privind insignele, martora a explicat că acestea sunt pregătite de specialiști din cadrul Direcției Finanțe, în baza facturii fiscale care corespunde cu contractul înregistrat. Ea însăși nu întocmește dispozițiile, dar în calitate de șef verifică corectitudinea acestora în concordanță cu prevederile contractuale. Dispozițiile de plată sunt semnate de conducătorul instituției și trebuie să fie însoțite de factură. Plățile se efectuează doar după recepționarea bunurilor și înregistrarea lor în evidența contabilă. În ceea ce privește implicarea altor instituții, martora a precizat că Trezoreria de Stat nu verifică legalitatea contractelor, ci doar conformitatea codului economic al plății (cod ECO) și existența acoperirii financiare pentru efectuarea transferurilor. În concluzie, martora a susținut că în cadrul SPPS funcționează un sistem de segregare a atribuțiilor, iar actele contabile și procedurile financiare sunt efectuate în baza unei documentații contractuale care trece prin mai multe filtre instituționale interne și externe, fără ca ea să fi avut cunoștință despre încălcări ale legalității în ceea ce privește executarea celor patru contracte analizate. Martora Turcanu Svetlana, audiată în calitate de fost șef adjunct al Direcției Finanțe, Patrimoniu și Achiziții Publice din cadrul SPPS, a relatat că, în cadrul procesului de achiziții publice, *acoperirea financiară* înseamnă că bunurile ce urmează a fi procurate sunt prevăzute în planul financiar aprobat al instituției, ceea ce constituie o condiție prealabilă pentru includerea acestora în planul de achiziții. Astfel, fără a fi

bugetate în planul financiar, nu poate fi elaborat nici planul de achiziții. Referitor la contractele analizate, martora a confirmat că acestea sunt contracte de mică valoare, supuse regimului prevăzut de Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice. În acest sens, Direcția achiziții publice de pe lângă Guvern nu are atribuții de verificare a acestor contracte, iar rolul Ministerului Finanțelor, prin intermediul Trezoreriei de Stat, se limitează la aplicarea ștampilei de înregistrare și verificarea aspectelor financiare – respectiv, corectitudinea codului ECO și existența alocărilor bugetare. Martora a subliniat că în cadrul acestor instituții nu sunt specialiști în domeniul juridic care să poată evalua legalitatea contractelor, iar ea personal nu a asistat la procesul de verificare în aceste structuri, dar nici nu are cunoștință de existența unor obiecții sau solicitări privind contractele respective. În ceea ce privește conținutul specificațiilor tehnice ale bunurilor contractate, martora a precizat că responsabilitatea pentru întocmirea acestora revine Serviciului Achiziții din cadrul Direcției Patrimoniu și Achiziții Publice a SPPS. De asemenea, a indicat că aspectele juridice referitoare la contracte cad în sarcina structurii juridice din cadrul Direcției Management Operațional, iar la momentul semnării contractelor respective, șef al acestei structuri era doamna Iordan. În funcție de modificările structurale periodice, compartimentul juridic putea fi organizat ca serviciu, secție sau altă subdiviziune. În legătură cu elaborarea planului de achiziții, martora a arătat că proiectul este întocmit de Serviciul Achiziții, în coordonare cu Direcția Finanțe, și doar în limita alocățiilor bugetare aprobate. Planul este ulterior aprobat de conducătorul instituției. În cadrul grupului de lucru pentru achiziții, din care martora făcea parte, deciziile nu se adoptau asupra conținutului tehnic detaliat al bunurilor, ci doar asupra obiectului achiziției, fără a examina specificații sau descrieri concrete ale produselor. Martora a confirmat că toate cele patru contracte analizate au fost susținute de acoperire financiară, au fost incluse în planul de achiziții și nu au fost obiectul vreunei obiecții sau verificări din partea autorităților centrale (Trezorerie, Ministerul Finanțelor, Direcția achiziții publice de pe lângă Guvern), atribuțiile în ceea ce privește forma și conținutul contractelor revenind integral subdiviziunilor competente din cadrul SPPS. Martora Turcanu Svetlana, în declarațiile sale formulate în fața instanței, a relatat că responsabilitatea privind inițierea propunerii de includere în planul de achiziții pentru anii 2019–2020 a procurării insinelor aparține Direcției Patrimoniu și Achiziții Publice din cadrul SPPS. Potrivit celor menționate de martoră, această direcție are atribuția de a asigura instituția cu bunurile necesare pentru desfășurarea activității, iar includerea în planul anual de achiziții a fost justificată de faptul că stocul de insigne era epuizat, iar, conform legii speciale, fiecare ofițer trebuie să dețină o insignă de apartenență. În calitate de membru al grupului de lucru pentru achiziții, martora a menționat că planul de achiziții este aprobat de președintele grupului de lucru – conducătorul instituției –, fără ca în cadrul ședințelor să fi existat o procedură formală de vot sau opoziții exprimate față de includerea în plan a acestor insigne. Martora nu își amintește ca cineva dintre șefii de direcții, secții sau servicii să fi exprimat dezacord față de modificarea sau achiziționarea insinelor în perioada anilor 2019–2020. Referitor la denumirea din cele patru contracte analizate în cauză, martora a arătat că acestea privesc „insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă”, exprimând opinia că această formulare este preluată din Decretul prezidențial nr. 2264. Nu a putut

confirma dacă insignele contractate erau exact cele prevăzute de decret sau variante modificate provenite din proiecte interne. Cu privire la existența unei anchete de serviciu în cadrul SPPS referitoare la aceste contracte, martora a explicat că, cel mai probabil, nu a fost vorba de o anchetă propriu-zisă, ci de transmiterea documentației solicitate de organul de urmărire penală (Procuratura), fără a cunoaște exact procedura derulată în acest sens. Până la momentul încetării activității sale în cadrul instituției, martora a afirmat că nu are cunoștință ca vreun reprezentant al SPPS să fi declarat nulitatea celor patru contracte sau să fi solicitat firmei contractante, SRL „Autocomgrup”, restituirea sumelor achitate ori returnarea bunurilor livrate. De asemenea, în calitate de persoană responsabilă de evidența financiar-contabilă, a confirmat că, în rapoartele contabile și bilanțul anual transmis Ministerului Finanțelor, nu a fost reflectată nicio lipsă, prejudiciu sau neregulă legată de aceste contracte, întrucât bunurile respective (insignele) au fost recepționate și luate în evidența contabilă a instituției, ceea ce excludea existența unui prejudiciu. Martora Turcanu Svetlana a relatat în fața instanței că, în schimbul sumei totale de 190.772 lei, achitată în baza celor patru contracte de achiziție publică indicate în rechizitoriu, Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS) a recepționat bunuri materiale reale, constând în insigne, care au fost introduse în evidența contabilă a instituției. Martora a confirmat că, potrivit procedurilor contabile, bunurile se primesc însoțite de documente financiare, iar ulterior se efectuează plata aferentă. Astfel, datoria debitoare/creditorială aferentă acestor contracte a fost stinsă prin executarea obligațiilor contractuale, atât sub aspect juridic, cât și contabil. Martora a declarat că, la momentul încetării activității sale în cadrul SPPS, insignele respective se aflau în evidența contabilă a instituției, fiind înregistrate ca bunuri materiale existente. Nu a cunoscut dacă SPPS a încercat ulterior să utilizeze aceste insigne în alte scopuri. Cu privire la insignele utilizate în perioada desfășurării Summitului din anul 2021, martora a arătat că nu deține informații dacă acestea au fost procurate în baza unuia dintre cele patru contracte sau la inițiativa unei persoane concrete, precum Roman Maxim, menționând că acesta nu avea atribuții de a comanda insigne în mod direct. Referitor la importanța acestor insigne, martora a subliniat că ele au o funcție reprezentativă pentru SPPS. A văzut personal insignele confecționate cu stema de stat, precizând că acestea conțineau inscripția „SPPS”, spre deosebire de cele anterioare, care aveau doar simbolul ursului. Din acest motiv, purtarea noilor insigne permitea identificarea clară a persoanei ca fiind ofițer al SPPS. De asemenea, în perioada în care a activat în cadrul instituției, martora nu a primit nicio obiecție cu privire la purtarea necorespunzătoare a insinelor și nu i s-a adus la cunoștință că prin confecționarea sau utilizarea acestora s-ar fi cauzat un prejudiciu instituției. În legătură cu nota informativă nr. 174 din anul 2021, semnată de martoră în calitate de șef al Direcției contabilitate, aceasta nu își amintește cu exactitate conținutul notei și nu își amintește dacă a fost indicată suma de 190.772 lei drept prejudiciu adus SPPS. A menționat, însă, că datoriile se nasc doar în momentul recepționării bunurilor, iar în cauză s-a realizat livrarea conform specificațiilor contractuale.

La întrebările inculpatului Martin Iaroslav, martorul a comunicat că, suma de 82.000 lei, indicată în contractul din anul 2019, nu poate fi considerată una considerabilă raportat la bugetul total al SPPS, care era de aproximativ 20 milioane lei. A confirmat că, în cadrul

unei ședințe a fost supusă examinării o serie de modele de insigne (aproximativ șase), prezentate în format imprimat, iar fiecare șef de direcție și-a exprimat opțiunea prin bifarea variantei preferate. Martora își amintește că a participat la procesul de selecție, dar nu-și mai amintește exact varianta pentru care a optat. De asemenea, aceasta a confirmat posibilitatea participării la ședința extinsă din luna noiembrie 2019, la care a fost prezent și președintele Republicii Moldova de la acel moment, Igor Dodon, însă nu își amintește dacă i-a fost prezentat acestuia conținutul noilor insigne sau dacă acesta și-ar fi exprimat acordul cu modificarea acestora, precizând totodată că nu exclude ca acest fapt să fi avut loc.

52. Suplimentar, în cadrul examinării cauzei, partea acuzării a mai prezentat spre cercetare în susținerea învinuirii formulate privind săvârșirea infracțiunilor incriminate de către inculpat următoarele probe:

- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 25 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor în copii autentificate anexate la procesul verbal de audiere a martorului Carpatine Vasile din 05.08.2021 (vol.I,f.d.218-220);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 26 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor în copii autentificate anexate la procesul verbal de audiere a martorului Radu Prodan din 18.06.2021 (vol.I,f.d.223-224);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 25 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor anexate la răspunsul SPPS nr. 2/550 din 25 mai 2021 (vol.I,f.d.241-242);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 26 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor anexate la răspunsul Comisiei Naționale de Heraldică nr. 04-19-280 din 02.06.2021 (vol.II,f.d.26);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 29 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor anexate la scrisoarea SPPS nr. 2/751 din 22.07.2021. Examinării au fost supuse, contractele încheiate de SPPS, menționate supra cu conținut identic, la fel au fost examinate și facturile emise în legătură cu încheierea contractelor respective (vol.II,f.d.60-62);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 29 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor anexate la răspunsul Aparatului Președintelui Republicii Moldova nr. 2/1-06-836 din 16.11.2021 (vol.II,f.d.117-118);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 29 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor anexate la scrisoarea SPPS nr. 2/1323 din 11.11.2021. În urma examinării inclusiv s-a stabilit că, prin Decretului Președintelui Republicii Moldova Igor Dodon, din 25.06.2019, a fost numit Iaroslav Martin în funcția de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, iar prin Decretul Președintelui Republicii Moldova Maia Sandu, din 30.12.2020, cet. Iaroslav Martin a fost eliberat din funcția de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat (vol.II,f.d.125);
- procesul-verbal de ridicare din 26 noiembrie 2021, prin care s-a efectuat ridicarea de la reprezentantul părții vătămate Prodan Radu, a copiilor autentificate a ordinelor nr. 100 din 17.07.2019, nr.152 din 01.10.2021, nr.23 din 07.02.2021 (vol.II,f.d.131-132);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 29 noiembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor ridicate prin proces-verbal de ridicare din 26 noiembrie 2021, de la reprezentantul părții vătămate Prodan Radu. În urma examinării inclusiv s-a stabilit că, prin Ordinele examinate, s-a ordonat crearea grupului de lucru pentru achiziții al SPPS, fiind indicat ca conducător al grupului de lucru directorul SPPS. Respectivele ordine,

indică expres „Grupul de lucru își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile legale în vigoare, cu respectarea principiilor transparenței, publicității, obiectivității, imparțialității și eficienței realizării achizițiilor publice”. La fel, este indicat că controlul asupra executării respectivelor ordine îl asumă personal. Ordinele sunt semnate de director, colonel al SPPS, Iaroslav Martin (vol.II,f.d.158);

- procesul-verbal de ridicare din 02 decembrie 2021, prin care s-a efectuat ridicarea de la reprezentantul părții vătămate Prodan Radu, a câte un exemplar de insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă, procurate prin contractul de achiziții publice nr. 111 din 25 noiembrie 2019, cât și de insigna cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție, procurate prin contractul nr.79 din 31 iulie 2019 (vol.III,f.d.4-5);
- procesul-verbal de cercetare a documentelor din 22 decembrie 2021, conform căruia s-a efectuat cercetarea actelor ridicate prin procesul-verbal de ridicare din 22 decembrie 2021, de la reprezentantul părții vătămate Prodan Radu. În urma examinării s-a stabilit că, insigna de apartenență corporativă la ținuta civilă cu nr. de identificare „0423”, procurată în baza contractului nr. 111 din 25.11.2019, ce reprezintă o insignă de piept mono metalică, rotundă, cu chenar de aur în relief având în mijloc, în câmp de purpură, stema de stat a Republicii Moldova. În exergă, în câmp albastru, cu litere capitale de aur în relief, pornind de la ora 6, apare legenda:„ Serviciului de Protecție și Pază de Stat ”. Pe revers, insigna este prevăzută cu un sistem de prindere de haină, fiind grevată inscripția „I.Dodon”, nr. „0423” cât și o semnătură. Diametrul insignei este de 18 mm; La fel, a fost examinată și insignă cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție cu nr. de identificare „0460”, procurată în baza contractului nr.79 din 31.07.2020, ce reprezintă o stea de aur cu opt raze, radiantă cu fascicule extremitățile cărora formează un arc de cerc convex între două raze vecine, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 55 mm și încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 40 mm. Medalionul poartă în câmp de purpură stema de stat a Republicii Moldova. Exerga medalionului este compusă din două inele, interior și exterior, fiecare cu lățimea de 8 mm. Inelul interior este divizat pe orizontală, segmentul de sus fiind subîmpărțit în trei segmente egale în culorile naționale - albastru-galben-roșu -, iar segmentul de jos purtând în câmp de aur deviza cu litere capitale de purpură „HONOR ET FIDES”. Inelul exterior este divizat cu raze îndreptate spre orele 5 și 7 ale cadranelui; în segmentul de sus, în câmp albastru, în sensul acelor de ceasornic este înscrisă legenda cu litere capitale de aur „SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZA DE STAT”; în segmentul de jos, în câmp de aur este gravat în incizie cu cifre arabe de culoare albastră numărul individual de identificare a ofițerului de protecție „ 0460 ”. Pe revers este prevăzut un sistem de prindere (vol.III,f.d.6);

Corpurile delictive:

- Contract nr. 111 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 25.11.2019, în copie, pe 06 file (în copii autentificate);
- Contract nr. 79 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 31.07.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate);
- Contract nr. 23 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 18512200-3 din 14.02.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate);
- Contract nr. 67 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 98390000-3 din 24.06.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate) (vol.II,f.d.65-66);

- Insigna de apartenență corporativă la ținuta civilă cu nr. de identificare „0423”; insignă cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție cu nr. de identificare „0460” (vol.III,f.d.7-8);

Documente:

- Actele în copii autentificate anexate la procesul verbal de audiere a martorului Carpatine Vasile din 05 august 2021 și anume: Contract nr. 111 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 25.11.2019, pe 03 file; Ordin de plată nr. 1117 din 13.12.2019, pe 01 file; Contract nr. 79 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 31.07.2020, pe 03 file; Ordin de plată nr. 710 din 22.08.2020, pe 01 file; Contract nr. 23 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 18512200-3 din 14.02.2020, pe 03 file; Ordin de plată nr. 198 din 20.03.2020, pe 01 file; Contract nr. 67 de achiziționare a serviciilor Cod CPV: 98390000-3 din 24.06.2020, pe 03 file; Extras de cont a titularului SRL „AUTORCOM GRUP” la 30.06.2020, pe 02 file (vol.I,f.d.221-222);
- Actele anexate la procesul verbal de audiere a martorului Prodan Radu din 18.06.2021, și anume: Dispoziție nr. 12 din 04.06.2021 cu privire la retragerea insinelor de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă și a insinelor cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție, copie autentificată, pe 01 file; Notă informativă din 07.06.2021, în original, pe 01 file; Contract nr. 111 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 25.11.2019, în copie, pe 03 file; Contract nr. 79 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 31.07.2020, în copie, pe 03 file; Contract nr. 23 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 18512200-3 din 14.02.2020, în copie, pe 03 file; Contract nr. 67 de achiziționare a serviciilor Cod CPV: 98390000-3 din 24.06.2020, în copie, pe 03 file (vol.I,f.d.225-226);
- Actele anexate la răspuns SPPS nr. 2/550 din 25.05.2021, și anume: Scrisoarea de însoțire nr. 2/1547 din 04.11.2019, pe 01 file; Notă informativă la proiectul de modificare a Decretului Președintelui Republicii Moldova „privind unele simboluri corporative ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat”, pe 02 file; Schița insignei de apartenență corporativă propusă spre modificare, pe 01 file; Scrisoarea de însoțire nr. 2/1301 din 20.09.2019, pe 01 file; Schița insignei de apartenență corporativă propusă spre modificare, pe 01 file; Factură Fiscală s/n AAH9904234 din 11.12.2019, pe 01 file; Factură Fiscală s/n AAH9904245 din 23.06.2020, pe 01 file; Factură Fiscală s/n AAK5744532 din 17.12.2020, pe 01 file; Factură Fiscală s/n AAH9904248 din 21.08.2020, pe 01 file; Copia decretului Președintelui Republicii Moldova cu nr. 1439 din 27.01.2020, privind modificare anexei nr. 8 la Decretul Președintelui Republicii Moldova cu nr. 2264-VII din 08.08.2020, pe 01 file (vol.I,f.d.243-244);
- Actele anexate la răspunsul Comisiei Naționale de Heraldică nr. 04-19-280 din 02.06.2021 și anume: Proces verbal nr. 200-V al ședinței Comisie Naționale de Heraldică din 19.12.2019, pe 01 file; Scrisoarea de însoțire nr. 2/1301 din 20.09.2019, pe 01 file; Schița insignei de apartenență corporativă propusă spre modificare, pe 03 file; Scrisoarea de însoțire nr. 2/1547 din 04.11.2019, pe 01 file; Notă informativă la proiectul de modificare a Decretului Președintelui Republicii Moldova „privind unele simboluri corporative ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat”, pe 02 file; Schița insignei de apartenență corporativă propusă spre modificare, pe 01 file; Decizia Comisiei Naționale de Heraldică, privind avizarea proiectului Insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție al SPPS la ținuta civilă, varianta B, pe 01 file; Anexă la Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr. 200-V.01 din 19.12.2019, pe 01 file; Schița insignei de apartenență

- corporativă propusă avizate la Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr. 220-V.01 din 19.12.2019, pe 01 file; Scrisoare de însoțire nr.04/1-20-646 din 24.12.2019, pe 01 file; Decret privind modificarea anexei nr. 8 la Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264-VII din 08.08.2016, pe 07 file (vol.II,f.d.28-29);
- Actele în copii autentificate anexate la scrisoarea SPPS nr. 2/751 din 22.07.2021 și anume: Factură Fiscală s/n AAH9904234 din 11.12.2019, pe 01 file; Factură Fiscală s/n AAH9904245 din 23.06.2020, pe 01 file; Act de primire a lucrărilor efectuate nr. AAH9904245 din 29.06.2020, pe 01 file; Factură Fiscală s/n AAH9904248 din 21.08.2020, pe 01 file; Factură Fiscală s/n AAH9904238 din 09.03.2020, pe 01 file (vol.II,63-64);
 - Actele în copii autentificate anexate la răspunsul Aparatului Președintelui Republicii Moldova nr. 2/1-06-836 din 16.11.2021, și anume: Proces verbal nr. 200-V al ședinței Comisie Naționale de Heraldică din 19.12.2019, pe 01 file; Scrisoarea de însoțire nr. 2/1301 din 20.09.2019, pe 01 file; Schița insignei de apartenență corporativă propusă spre modificare, pe 03 file; Scrisoarea de însoțire nr. 2/1547 din 04.11.2019, pe 01 file; Notă informativă la proiectul de modificare a Decretului Președintelui Republicii Moldova „privind unele simboluri corporative ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat”, pe 02 file; Schița insignei de apartenență corporativă propusă spre modificare, pe 01 file; Decizia Comisiei Naționale de Heraldică, privind avizarea proiectului Insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție al SPPS la ținuta civilă, varianta B, pe 01 file; Anexă la Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr. 200-V.01 din 19.12.2019, pe 01 file; Schița insignei de apartenență corporativă propusă avizate la Decizia Comisiei Naționale de Heraldică nr. 220-V.01 din 19.12.2019, pe 01 file; Scrisoare de însoțire nr.04/1-20-646 din 24.12.2019, pe 01 file; Decret privind modificarea anexei nr. 8 la Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264-VII din 08.08.2016, pe 07 file; Proces-verbal nr. 49-VI al Ședinței Comisiei Naționale de Heraldică din 22.07.2021, pe 09 file; Proces-verbal nr. 68-VI al Ședinței Comisiei Naționale de Heraldică din 11.11.2021, pe 01 file (vol.II,f.d.119-120);
 - Actele în copii autentificate anexate la scrisoarea SPPS nr. 2/1323 din 11.11.2021, și anume următoarelor acte: Decretul Președintelui Republicii Moldova Igor Dodon, din 25.06.2019, pe 01 file; Decretul Președintelui Republicii Moldova Maia Sandu, din 30.12.2020, pe 01 file (vol.II,f.d.126-127);
 - Actele în copii autentificate ridicate prin proces verbal de ridicare din 26.11.2021, în baza ordonanței din 26.11.2021, și anume următoarelor acte: Ordin nr. 100 din 17.07.2019, pe 02 file; Anexă la ordinul SPPS nr. 100 din 17.07.2019, pe 07 file; Ordin nr. 152 din 01.10.2019, pe 02 file; Anexă la ordinul SPPS nr. 152 din 01.10.2019, pe 06 file; Ordin nr. 23 din 07.02.2020, pe 02 file; Anexă la ordinul SPPS nr. 24 din 07.02.2020, pe 06 file (vol.II,f.d.159-160).

Probele prezentate de partea apărării:

53. În continuare, instanța de judecată menționează că prin prisma art. 24 alin. (3) din CPP, care prevede că „părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor”, în ședința de judecată completul de judecată a admis cererea părții apărării privind audierea în calitate e

martor a lui Igor Dodon, Corduneanu Petru, Morari Igor, Secu Anatol, Popovici Vasile, Gribinenco Vladimir și Ursu Valentin.

54. Ulterior, în cadrul ședinței de judecată, în conformitate cu art. 328 din Codul de procedură penală, partea apărării a renunțat la administrarea probei cu martorul Igor Dodon. Renunțarea a fost admisă de instanța de judecată prin încheierea protocolară din data de 10.02.2025.

55. Astfel, în cadrul ședinței de judecată s-a examinat în calitate de probă al apărării:

- declarațiile martorului Gribinenco Vladimir, care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, îl cunoaște pe Martin Iaroslav, fără a avea vreo relație de rudenie sau ostilitate cu acesta. A făcut cunoștință cu Martin Iaroslav în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în perioada în care acesta era conducător în cadrul SPPS.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul a declarat că, în anul 2019 a participat la o discuție preventivă cu domnul Martin, iar ulterior a fost invitat să parcurgă toate etapele de angajare, accesând astfel funcția de șef de direcție securitate internă, având o experiență anterioară în domeniu la CNA. Referitor la schimbarea insignei de apartenență corporativă la ținuta civilă a ofițerilor SPPS, martorul a afirmat că, inițial, a avut acces la informații referitoare la întreg efectivul serviciului și a cunoscut proiectele aflate în lucru în cadrul instituției. Martorul a explicat că proiectul privind schimbarea insignei a fost inițiat în perioada în care director al SPPS era Anatolie Golea și a fost continuat pe perioada conducerii lui Martin Iaroslav, la inițiativa efectivului. Acest proiect a fost dezbătut în multiple ședințe — lărgite, restrânse și cu efectivul — la care martorul a asistat și a participat. Subiectul insignei a fost discutat în cadrul colectivului, fiind prezentate ca insigne speciale destinate profesioniștilor din domeniu, oferind un instrument util în activitate. Martorul a subliniat că, anterior, insigna era cu ursul, dar a existat dorința de a o modifica. Până la insigna cu ursul, exista o insignă similară cu stema de stat, diferențiată doar prin culoare, însă fiecare conducere introducea modificări. Insigna are un caracter informațional pentru persoanele antrenate în activitatea profesională, contribuind la eficiența activității. În opinia martorului, insigna cu stema de stat îndeplinea cel mai bine acest scop, fiind mai frumoasă și mai reprezentativă. Ulterior, martorul a fost numit șef al Direcției Generale pentru Protecția Primului Ministru al RM, unde a organizat activitatea de protecție la cel mai înalt și profesionist nivel. La acel moment, insigna cu ursul era încă purtată, iar nu tot efectivul avea noua insignă. În perioada respectivă, se foloseau insigne vechi, unele chiar din anul 2001, când martorul a început activitatea în serviciu. Astfel, în paralel, o parte din angajați purtau insignele anterioare (cu ursul sau cu stema de stat), iar o parte nu purtau nicio insignă, ceea ce a generat necesitatea elaborării unui regulament clar pentru a elimina această situație haotică. Martorul a precizat că mai mult determinau angajații insignele cu stema de stat, considerate mai oficiale comparativ cu cele cu ursul sau alte variante. În timpul activității sale, nu au fost înregistrate plângeri din partea cetățenilor sau altor persoane cu privire la faptul că insigna cu stema de stat nu ar fi reprezentativă. Din contră, martorul consideră că această insignă era mai reprezentativă, menționând că insigna cu urs a fost adesea ținta unor ironii. Martorul a mai explicat că în cadrul SPPS există o structură organizatorică la nivel de direcții de specialitate, responsabilă pentru asigurarea tehnico-materială, cadrul juridic, evidența contabilă și

gestionarea efectivului, precum și pentru acte normative și achiziții. Aceste direcții au fost organizate prin reformă, fiecare având responsabilități clare pe segmentul de activitate al său. În cazul în care ar fi constat existența unor insigne utilizate fără aprobarea legală, martorul consideră că acestea puteau fi folosite intern, fără a cauza prejudicii instituției. De asemenea, în alte instituții similare există situații în care insigne sau însemne neaprobate oficial sunt folosite intern, de exemplu pentru protocol în deplasări sau activități oficiale, iar schimbul periodic al insignei se face la necesitate. Referitor la activitatea la CNA, martorul a menționat că în cadrul instituției există subdiviziuni cu insigne pe care este inserată stema de stat. La o ședință la care a participat fostul președinte Igor Dodon, în cadrul căreia a fost prezentat proiectul noii insigne, s-au discutat mai multe aspecte legate de activitatea SPPS, neajunsurile și cerințele instituției. La final, președintele a încurajat continuarea acestor demersuri, spunând „bravo, mergeți înainte“, accentul fiind pus pe activități mai responsabile și profesioniste din cadrul serviciului. Martorul a apreciat SPPS ca o instituție serioasă și responsabilă din cadrul statului, afirmând că problema insignei nu a fost una de o importanță majoră care să necesite un control special. În opinia sa, insigna cu ursul era nereușită. Referitor la relațiile dintre Martin Iaroslav și Popa Vasile, martorul a menționat că acestea erau problematice, existând dificultăți în înțelegerea reciprocă la angajare. Domnul Martin solicita ca domnul Popa să treacă comisia medico-militară, care, conform legii, era obligatorie, însă Popa refuza, motiv pentru care nu cunoștea cauza exactă a refuzului. Popa răspundea de securitatea Maiei Sandu, iar martorul a precizat că, pentru desfășurarea activității legale, era necesar ca angajații să fie oficial angajați și să respecte procedurile. Martorul a afirmat că orice angajat al SPPS era obligat să treacă comisia medico-militară, iar directorul care ar fi permis excepții trebuia să-și asume riscurile aferente. El a comunicat domnului Martin necesitatea angajării lui Popa, iar acesta i-a răspuns că nu este o problemă, cu condiția ca Popa să treacă comisia, ca toți ceilalți angajați. Martorul a exprimat nedumerirea privind motivul pentru care probleme personale sau conflicte ar trebui să afecteze întreaga activitate a instituției. El a menționat că nu cunoaște dacă noțiunea de insignă de apartenență corporativă este reglementată definitiv prin vreun act normativ, necesitând documentare în acest sens.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul a precizat că a deținut funcția de șef de direcție securitate internă până în decembrie, când domnul Chicu a fost ales prim-ministru, data exactă nefiind reținută. Pe Radu Prodan îl cunoaște, fără a avea relații de rudenie sau ostilitate, la fel cum îl cunoaște pe Martin Iaroslav, fără relații extraprofesionale cu aceștia. Martorul a explicat existența, în anul 2020, a două tipuri de insigne corporative folosite paralel, cauzate de situația haotică existentă la accesarea funcției de către el, când întreg efectivul purta diverse insigne, ceea ce impunea necesitatea unui regulament clar. El a participat la numeroase ședințe privind propuneri, consultări și expuneri cu efectivul, dar nu a luat nicio decizie finală, recomandând consultarea permanentă cu efectivul. După identificarea problemei haosului legat de insigne, martorul a declarat că a fost primul care a semnalat situația, discutând personal cu efectivul și consultând ulterior conducătorii de subdiviziuni. Astfel s-a ajuns la un consens privind necesitatea reglementării clare. Referitor la relația dintre SPPS și Președinție privind insignele, martorul a menționat o ședință la care a participat Igor Dodon, în cadrul

căreia s-a discutat acest subiect, iar președintele a susținut continuarea procesului. Martorul a recunoscut că nu cunoaște circumstanțele legate de contractele de achiziții pentru insigne, precizând că există o direcție responsabilă de achiziții. În ceea ce privește repartizarea insignei, aceasta ținea de subdiviziunea logistică, iar el, ca angajat, semna într-un registru de evidență la ridicarea insignei, fără a cunoaște dacă existau ordine sau dispoziții ale conducerii în acest sens. La angajarea sa, martorul s-a documentat și a constatat că nu existau insigne suficiente pentru toți angajații. El a ridicat problema în mod repetat, atât oral, cât și în cadrul ședințelor, fără a-și aminti dacă a depus un raport scris. Problema era cunoscută și directorului Martin. În timpul activității sale, problema insignei a fost tratată în cadrul ședințelor, însă martorul a subliniat că insignele sunt obiecte consumabile, care se utilizează și se deteriorează, iar acestea nu au reprezentat o problemă majoră pentru SPPS, instituția având priorități mai importante. Martorul a afirmat că, posibil, a făcut parte dintr-un grup de achiziții în perioada când a activat în securitatea internă, dar nu își amintește dacă tema insignei a fost discutată în mod expres. În ceea ce privește lista de achiziții pentru anul 2020, martorul nu a putut oferi detalii, nici poziția Comisiei Naționale de Heraldică în privința schimbării insignei și imaginii acesteia. De asemenea, nu cunoaște care insigne erau în vigoare în anul 2020 conform decretului președintelui, necesitând documentare suplimentară.

La întrebările reprezentantului SPPS, Prodan Radu, martorul a confirmat că o parte dintre colegi purtau insigna cu ursul în momentul repartizării insignelor cu stema de stat. El putea distinge angajații SPPS după cele trei tipuri diferite de insigne. După sosirea noilor insigne, a comunicat efectivului să poarte noile insigne pentru a evita confuzia, precizând însă că inițial nu a putut solicita purtarea lor până când acestea nu au fost disponibile pentru toți. Șefii de subdiviziune, în funcție de segmentele de activitate, transmiteau informațiile relevante conducerii prin intermediul colegiilor. Uneori șefii de direcție luau decizii individuale, care erau ulterior comunicate conducerii. Martorul a declarat că nu cunoaște baza legală prin care SPPS poate utiliza simultan mai multe tipuri de insigne, necesitând documentare. Referitor la CNA, martorul a arătat că atunci când a activat acolo, insigna cu stema de stat era deja folosită, fără a ști dacă aceasta a fost aprobată de Comisia Națională de Heraldică. În anul 2019, martorul a confirmat existența unor relații ostile între Popa Vasile și Martin Iaroslav. Nu știe dacă Popa Vasile a fost angajat definitiv. Nu cunoaște dacă Martin a trecut comisia medicală la angajare, întrucât era angajatorul său, iar el a avut acces la această informație doar după angajare. În final, martorul nu știe cine a decis ca pe insigna de apartenență corporativă cu stema de stat să fie aplicată semnătura fostului președinte Igor Dodon.

- *declarațiile martorului Moraru Igor*, care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că din sala de judecată îl recunoaște pe Martin Iaroslav. A precizat că între ei nu există relații de rudenie sau ostile. A confirmat că cunoaște pentru care a fost invitat să participe la ședința de judecată.

La întrebările avocatului Gheorghe Malic, martorul a comunicat că, a activat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS) în două perioade: inițial din februarie 2014 până în septembrie 2018 și ulterior din 11 martie 2020 până la 1 aprilie 2021. În cea de-a doua perioadă, atribuțiile de director erau exercitate de domnul Martin Iaroslav. Inițial,

martorul a fost responsabil cu comunicarea și activitatea juridică. Până în anul 2018, martorul a deținut funcția de șef adjunct al Direcției pe probleme juridice. La nivelul SPPS, pe perioada când Martin Iaroslav a exercitat funcția de director, existau structuri specializate, organizate pe direcții distincte și responsabile de domeniile achiziții publice, finanțe, juridic și probleme de cadre. Martorul a menționat că statul de personal al SPPS prevedea subdiviziuni clar delimitate: Direcția de Asigurare Juridică și Management (D1), Direcția Resurse Umane, Direcția Financiară, Direcția Logistică și Asigurare Materială, precum și subdiviziuni de forțe. Aceste subdiviziuni asigurau funcționarea serviciului. La nivelul conducerii direcțiilor, fiecare șef era responsabil pentru activitatea domeniului său. Directorul nu avea statut de specialist universal și nu răspundea direct de toate domeniile, ci semna în ultima etapă ordinele emise. Directorul avea responsabilități generale și putea veni cu propuneri privind conducerea generală, însă responsabilitatea concretă revenea șefilor de subdiviziuni. În domeniul aprovizionării cu insigne, inclusiv insigne uniformistice, responsabil era șeful Direcției Logistică și Asigurare Materială, domnul Berestean. Elaborarea și prezentarea spre semnare a proiectelor de contracte revenea Direcției Logistică, iar pentru aprobarea acestora se organiza ședința grupului de lucru pentru achiziții, compus din 9-11 specialiști pe domenii relevante pentru serviciu. Urmărirea executării contractelor și relațiile cu producătorii erau responsabilitatea comună a Direcțiilor Logistică, Financiară și Juridică. Direcția Resurse Umane era implicată în procesul de repartizare a insignei, deoarece gestiona evidența personalului, iar numărul insignei corespundea efectivului angajaților, astfel încât nu se contractau mai multe sau mai puține insigne decât necesar. În situația în care era necesară trecerea de la forma de iarnă la cea de vară (sau invers), proiectul de ordin era elaborat de Direcția Logistică, după care era supus avizării juridice și, în final, se emitea ordinul. Martorul a declarat că nu a fost membru al grupului de achiziții în perioada în care Martin Iaroslav a fost director. A făcut parte din acest grup doar în perioada 2014-2018. Hotărârile grupului de lucru pentru achiziții erau adoptate prin vot majoritar. Dacă majoritatea membrilor nu erau convinși de necesitatea achiziției unui bun, hotărârea nu se adopta. Martorul a menționat că a exprimat opinii separate în anumite situații. Deciziile nu erau arbitrare și nu puteau fi impuse unilateral de președintele grupului de lucru. Se întocmea proces verbal, iar fiecare membru avea dreptul să-și susțină poziția. Dacă din 11 membri, 7 au votat pentru și 4 (inclusiv președintele grupului) au votat contra, hotărârea era obligatorie pentru director. Directorul era obligat să se conformeze hotărârii grupului de lucru. În cazul colegiului, acesta are un caracter consultativ. Hotărârile grupului de lucru privind necesitatea achiziționării unor insigne erau obligatorii pentru director, care trebuia să semneze contractul, iar Direcția Logistică să pregătească proiectul acestuia. Procedura de achiziție prevedea că, după aprobarea de către grupul de lucru, contractul era contrasemnat de cel puțin trei persoane: reprezentanți ai logisticii, finanțelor și juridicului, iar în final semnat de director sau vice-director. După obținerea acestor semnături, directorul era obligat să semneze contractul, întrucât procedura era legală și parcurea mai multe etape. Martorul a afirmat că în calitate de director juridic nu există prevedere expresă care să îi dea dreptul să anuleze sau să se opună deciziei comisiei pentru achiziții. În perioada în care a activat a doua oară, nu au existat reclamații sau plângeri semnificative privind insignele corporative sau cele de

serviciu ale ofițerilor. A existat o satisfacție generală a personalului pentru modelele de insigne aflate în uz, care utilizau stema Republicii Moldova și nu ursul. Martorul a făcut referire la art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134, care permite directorului serviciului să aprobe insignele de serviciu. În anul 2015 sau 2016, a fost propusă schimbarea insignei corporative, înlocuind stema RM pe fond albastru cu un urs carpatin. Direcția juridică, inclusiv martorul, s-a opus acestui proiect normativ. Proiectul normativ privind schimbarea insignei a fost elaborat de subdiviziunea Resurse Umane. Apariția ursului pe insignă a întâmpinat dificultăți, întrucât Comisia Națională de Heraldică a refuzat aprobarea, motivând că „ursul păcălit de vulpe” sau „ursul care doarme mereu” nu sunt simboluri care să se asocieze cu activitatea SPPS. În 2017, în perioada desfășurării Campionatului Mondial Bodyguard (17-19 septembrie), mai multe state partenere (România, Georgia, *****) s-au opus utilizării ursului pe insigna serviciului, invocând asemănarea cu simbolul partidului „Edinaia Rossia”. La 20-21 septembrie 2017, fostul angajat Prodan Radu a redactat un demers colectiv adresat Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon, în care se arăta că imaginea ursului nu caracterizează activitatea serviciului și este asociată simbolic cu partidul din Rusia. Demersul a fost păstrat aproximativ două săptămâni în unitatea de gardă a serviciului, unde toți angajații, inclusiv autorul din Resurse Umane, au semnat împotriva utilizării simbolului ursului. Martorul și șeful Direcției Antoci Iurie au refuzat să semneze această scrisoare colectivă, fapt pentru care au fost convocați la ex-directorul Golea Anatolie, împreună cu Radu Prodan. În cadrul acestei întâlniri, martorul și Antoci au fost acuzați că nu susțin scrisoarea și serviciul, la care ei au replicat că nu au susținut ursul din start. Ulterior, scrisoarea a fost expediată la Președinție. Unitatea de gardă a fost permanent sub supraveghere, iar când veneau angajații, era vizibilă semnarea scrisorii. Scrisoarea a fost semnată de circa 98% din personal, cu excepția celor aflați în concediu, în concediu medical și a martorului cu Antoci. Martorul nu cunoaște detalii despre reacția Președinției față de această scrisoare. Radu Prodan este menționat ca persoană implicată în acest proces. În 2017-2018, toate camioanele și pachetele protocolare purtau emblema cu stema de stat. Martorul a declarat că efectivul SPPS purta insigne cu ursul carpatin. Cu toate acestea, o parte dintre angajați refuzau să poarte insignele cu ursul și, în ocazii oficiale, cum ar fi vizitele la sediile Președinției sau Parlamentului, aceștia foloseau insignele cu stema de stat, considerate mai reprezentative pentru SPPS. Majoritatea personalului care deținea insigne vechi purtau acestea. Martorul a menționat că, în perioada revenirii sale în serviciu, au fost elaborate anumite contracte și au fost procurate insigne de serviciu cu stema de stat, confecționate în primăvara-vară 2020. Paralel, s-a lucrat la un proiect de decret pentru excluderea simbolului ursului. Referitor la numărul și tipurile de insigne prevăzute legal, martorul a explicat că Legea nr. 86 prevede existența unei insigne, iar decretul prezidențial prevede două tipuri: insigne corporative și insigne cu număr individual, rezultând un total de trei tipuri de insigne. Insignele corporative, prevăzute în decret, erau cele cu ursul. Totodată, art. 22 din Legea nr. 134 conferă serviciului dreptul de a stabili modelul și ordinea legitimării și insignei de serviciu. Ca urmare, a fost constituită o comisie care a analizat doleanțele angajaților și prevederile legale, iar în final s-a aprobat ca insignele de serviciu să conțină stema Republicii Moldova, fără alte modificări. Martorul a explicat că insignele corporative sunt aprobate

prin act normativ (hotărâre de Guvern sau decret prezidențial), în timp ce insignele de serviciu sunt stabilite de conducerea serviciului prin proceduri interne (ordin și regulament). Diferența constă în natura actului de aprobare. Toate insignele corporative sunt expres reglementate prin lege și decret. Martorul a făcut referire la art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134/2008, care prevede că modelul insignei de serviciu este determinat de instituție și nu de Președinție, precum și la art. 6 din Legea nr. 86/2011 privind simbolurile corporative. În timpul activității sale, martorul a afirmat că nu au fost confecționate insigne corporative cu număr individual la nivel de serviciu care să conțină ursul. Poate a fost realizat un model, dar acestea nu au fost produse efectiv. În condițiile lipsei insigne corporative prevăzute în decret, martorul a confirmat că insignele cu stema de stat nu puteau fi considerate insigne corporative. În baza contractelor, au fost confecționate insigne de serviciu, care erau purtate în portmoneu. Martorul a precizat că, de principiu, conform contractelor menționate în materialele cauzei, insignele confecționate sunt insigne de serviciu. Referitor la contractul nr. 67, în care se prevedea confecționarea insignei individuale de identificare pentru ofițerii de protecție, martorul a afirmat că, de fapt, trebuiau să fie confecționate insigne corporative cu ursul, dar în realitate s-au confecționat insigne de serviciu cu stema. Contractele erau aduse spre aprobare directorului, dar responsabilitatea executării revenea Direcției Logistice, care se ocupa și de formatele și modelele insignei. Directorul semna contractul, considerat deplin legal. Insignele de serviciu trebuiau să fie executate în virtutea art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134, conform căruia acestea trebuiau să fie în dotarea serviciului. Martorul nu a fost familiarizat cu planul de achiziții referitor la aceste insigne. În cele patru contracte menționate era prevăzută confecționarea insigne corporative, însă de facto s-au confecționat insigne de serviciu. În această situație, responsabilitatea verificării corelației între prevederile contractuale și bunurile livrate revenea Direcției Logistice și Direcției Financiare, în momentul recepționării bunurilor. Dacă insignele livrate nu corespundeau celor prevăzute contractual, instituția trebuia să notifice producătorul și să inițieze procedura de modificare a insignei. Prin act administrativ intern a fost stabilit modelul insignei de serviciu confecționate, iar în 2020 a fost elaborat un regulament privind utilizarea acestora, întocmit de Alexandru Lupan, prezentat și discutat în cadrul subdiviziunilor serviciului. Insignele confecționate pe baza celor patru contracte au fost considerate absolut necesare pentru prestigiul serviciului, mai ales în contextul controversei legate de simbolul ursului. Aceste insigne au fost bine primite de personalul activ, veterani, persoane cu demnitate publică, beneficiari de protecție de stat și partenerii din servicii similare, datorită faptului că pe fond albastru exprimau apartenența statului. Insigna mare se purta împreună cu legitimația de serviciu, în portmoneu. În misiuni, legitimația era purtată la gât, pe o panglică, împreună cu insigna de serviciu. Martorului i s-a prezentat insigna anexată la materialele cauzei (variante mai mare), pe care a confirmat-o ca fiind insigna de serviciu prevăzută de art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134, parte componentă a portmoneului și legitimației. În timpul misiunilor de protecție, portmoneul era purtat la gât, cu partea cu legitimația vizibilă, iar pe verso era inscripționată insigna de serviciu. Martorul a confirmat că această insignă nu este insigna cu număr individual, ci exclusiv insigna de serviciu conform art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134. Numărul de pe insignă reprezintă numărul personal prin care se identifică

titularul insignei. Martorului i s-a prezentat și insigna mai mică anexată la materiale, care, de asemenea, este o insignă de serviciu, însă aceasta nu este prevăzută în decret. Numerele de pe insigna mică și insigna mare anexate trebuiau să corespundă, conform regulilor serviciului.

La întrebările inculpatului Martin Iaroslav, martorul a declarat că, în activitatea serviciului, au existat situații similare în care procedurile de achiziție au fost demarate, dar finalizarea acestora a întârziat sau nu a avut loc. El a menționat că, în anul 2018, a fost inițiată o achiziție a uniformei de serviciu în valoare de 5.000.600 lei. Uniforma respectivă a fost procurată efectiv în anul 2018, însă modificarea decretului aferent uniformei a fost realizată abia în toamna sau vara anului 2020. Totodată, martorul a arătat că în perioada toamnă 2018 – primăvară 2019, domnul Prodan Radu a fost responsabil pentru achiziționarea unui simbol corporativ suplimentar, respectiv imnul serviciului, care nu este prevăzut în decret. Acest simbol a fost achiziționat și păstrat în seif, iar conform datelor de care dispune, pentru aceasta a fost cheltuită suma de aproximativ 50.000 lei. Martorul a menționat că responsabil pentru achiziționarea uniformei și a imnului a fost domnul Prodan Radu. În ceea ce privește verificarea acestor achiziții, martorul a declarat că în cadrul unei inspecții financiare efectuate în vara anului 2019 s-a sesizat achiziția uniformei în valoare de 5.000.600 lei, iar el a fost audiat personal cu privire la acest subiect. În continuare, martorul a confirmat că uniforma a fost folosită în serviciu în anul 2020, după ce decretul a fost modificat.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul a comunicat că, numărul individual înscris pe insigna de serviciu corespunde numărului personal, iar evidența acestora era gestionată de Direcția Resurse Umane. În ceea ce privește atribuirea juridică a insignei anexate la dosar ca fiind insignă de serviciu, martorul a explicat că simbolurile corporative sunt aprobate prin acte normative distincte, respectiv prin decret al Președintelui Republicii Moldova și hotărâri ale Guvernului, pe când insignele de serviciu sunt aprobate prin acte interne, precum ordine, dispoziții și regulamente. În plus, pentru insignele de serviciu era aprobat un regulament intern. Martorul a menționat că a participat personal la elaborarea unui astfel de regulament, însă nu poate confirma dacă acesta a fost finalizat și pus în aplicare. Totodată, au existat ordine și dispoziții emise de conducerea SPPS pentru implementarea insignei de serviciu, martorul participând inclusiv la etapa de avizare și fiind membru al grupului de lucru pentru aceste acte normative. În ordinele respective, erau descrise detaliat caracteristicile insignei, inclusiv dimensiunile, diametrul, culorile și înscrisurile, deși descrierea nu era identică cu cea din anexele contractuale. Martorul a explicat că insignele de serviciu se deosebeau clar de cele corporative prin fond, culoare și simbol. Astfel, insigna corporativă prezenta un urs în picioare, cu un lancer în mână, pe un fond purpuriu-violet, pe când insigna de serviciu avea formă rotundă, de culoare albastru închis, cu inscripția „SPPS” și cu stema Republicii Moldova, conform Legii privind stema de stat. În cazul insignei de serviciu purtate pe portmoneu, aceasta era descrisă ca o insignă cu opt colțuri, purtând stema de stat, inscripția „SPPS” și numărul personal. Referitor la semnătura Președintelui Republicii Moldova pe insigne, martorul a precizat că a participat la elaborarea regulamentului pentru insigna mare, pe care o deținea, însă nu a fost implicat în elaborarea

regulamentului pentru insigna mică și nu are cunoștință despre existența unui astfel de regulament pentru aceasta. În perioada anilor 2019-2020, martorul nu a făcut parte din grupul de achiziții. Referitor la modul de procurare a bunurilor de mică valoare, acestea se realizau prin hotărârea comisiei de achiziții, iar în cazul procedurilor restrânse, care erau aplicabile și în perioada menționată, decizia se lua prin vot, fiind întocmit proces verbal al grupului de lucru. Martorul a explicat că în cadrul serviciului existau doi angajați responsabili de segmentul achiziții, specialiști în cadrul secției logistice, care se ocupau cu prezentarea ofertelor, iar decizia finală era luată de grupul de lucru. Martorul cunoștea obiectul contractelor pentru achiziția insignei, semnate de directorul Martin Iaroslav, dar nu le-a avizat personal. În anul 2019, martorul nu a activat în serviciu, însă în 2020, la preluarea funcției, existau insigne de serviciu. În anul 2020, martorul a ocupat inițial funcția de responsabil cu relațiile de mass-media, iar din luna iunie a fost numit șef al subdiviziunii juridice. Martorul a fost informat despre corespondența dintre SPPS și Președinție referitoare la insigne și a menționat că a existat o propunere de aprobare a insignei de serviciu ca simbol corporativ, iar Președinția a avizat aceste simboluri. În calitate de șef al serviciului juridic, martorul a vizualizat scrisori adresate Președinției în acest sens, dar acestea fuseseră redactate anterior preluării funcției sale. Martorul nu poate confirma dacă anexele la contracte, care conțineau descrierile tehnice, sunt parte componentă a contractelor. În general, anexele contractuale cuprindeau descrieri și ilustrații ale obiectelor, cum ar fi medalii jubiliare, cu detalii despre modul în care acestea trebuie să arate. Martorul a fost informat despre existența unui proiect de modificare a decretului prezidențial privind insignele corporative, inițiat ca urmare a solicitărilor angajaților și beneficiarilor protecției de stat, care au invocat neconcordanțe între insigna cu urs și rigorile cerute. În ceea ce privește posibilitatea ca unele insigne să fi fost confecționate fără cunoștința conducerii serviciului, martorul nu are informații privind existența unor astfel de situații. În cazul în care contractele de achiziții și anexele aferente erau incomplete, martorul nu are cunoștință dacă directorul serviciului și-ar fi exprimat obiecții înainte de semnare și dacă au existat astfel de situații.

- declarațiile martorului Corduneanu Petru, care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că din sala de judecată îl cunoaște pe Martin Iaroslav și între ei nu există careva relații de rudenie sau ostile, ci doar relații strict profesionale, legate de activitatea serviciului. În anul 2019, martorul a fost numit în funcția de vice director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS), prin decret prezidențial. Tot în acel decret sau într-un alt decret, Martin Iaroslav a fost numit director al SPPS. La preluarea conducerii instituției, martorul a efectuat o revizie completă a activității, constatând că instituția se afla într-o stare relativ pozitivă din punct de vedere al patrimoniului și domeniilor aferente. Cu toate acestea, martorul a apreciat că au existat anumite aspecte cu tentă politică, având în vedere că, după o perioadă în care SPPS a fost subordonat Președintelui Republicii Moldova, instituția a fost transferată în subordinea Guvernului. Paralel cu aceste probleme, martorul a constatat existența unor deficiențe majore, motiv pentru care a fost efectuată o revizie exhaustivă la toate capitolele, începând de la echipament și terminând cu dotarea tehnică și armamentul. Astfel, armamentul existent a fost schimbat integral prin achiziții noi. Martorul a menționat că, în cadrul unei ședințe operative la care au participat membrii corpului de comandă, au fost propuse mai

multe probleme de actualitate, printre care și schimbarea insignei instituției, care la acel moment nu corespundea cerințelor și imaginii serviciului. Martorul nu a reținut cine a făcut propunerea respectivă, dat fiind că ședințele erau protocolate de șefa Direcției Management. Discuțiile privind schimbarea insignei au avut loc în mai multe ședințe, atât cu corpul superior de comandă, cât și cu întreg efectivul SPPS. Aceste discuții au ținut cont de faptul că instituția prezidențială este cea mai responsabilă, iar ofițerii SPPS asigură securitatea și protecția oficialilor în cadrul numeroaselor misiuni externe, inclusiv în Europa, Statele Unite și la inaugurarea președintelui Japoniei. Martorul a subliniat că insigna trebuia să reprezinte un simbol demn și reprezentativ al serviciului, exprimându-și chiar o opinie critică față de vechiul simbol, cu ursul, întrebând retoric ce legătură are ursul cu Președintele țării. Cu umor, martorul a făcut referire la prezența istorică a urșilor în zonele Durlești și Sângera. În context, martorul a purtat discuții cu Serviciul Heraldică, menționând că a avut mai multe întrevederi pe această temă și că regretă decesul persoanei de la Heraldică care a realizat schița noului simbol, inclusiv în format 3D. Ulterior, pe baza acestor schițe, s-a realizat o ședință cu întreg efectivul SPPS, iar după consultările cu serviciile abilitate, s-a întocmit un demers care a fost înaintat Președintelui Igor Dodon, propunându-se noua emblemă cu stema de stat, având formă rotundă. Martorul a afirmat că Președintele a aprobat demersul printr-o notă scrisă de genul „spre examinare” sau „spre executare”, după care a început procesul propriu-zis de implementare a noii insigne. Ideea de bază a fost să se reducă numărul insignei de la trei la două, pentru a reflecta apartenența la instituția prezidențială. Martorul a precizat că s-a încheiat un contract cu un agent economic pentru confecționarea a aproximativ 500 de exemplare, fără a se implica personal în gestionarea problemei. A amintit că la o sărbătoare națională, Președintele a fost prezent la SPPS, unde i s-a înmănat prima insignă, după care insignele au fost distribuite întregului efectiv. Reacția personalului a fost foarte favorabilă, iar insignele cu stema de stat au fost acceptate și apreciate, generând mândrie în rândul ofițerilor SPPS.

La întrebarea avocatului Gheorghe Malic, dacă se află în relații de serviciu cu domnul Martin Iaroslav și dacă există vreo dependență față de acesta, martorul a răspuns că, la etapa respectivă, avea calitatea de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, având un stagiul de circa 27 de ani în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, unde a deținut funcții responsabile. A menționat că provine dintr-o structură de stat diferită de cea din care provenea domnul Martin Iaroslav și că nu este, nici atunci și nici în prezent, dependent de domnul Martin Iaroslav, colaborarea lor fiind strict de serviciu, legată de activitatea SPPS. Martorul a confirmat participarea sa la o ședință în cadrul căreia Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon, i s-a înmănat insigna elaborată de colectivul SPPS, care a fost determinată ca insignă de serviciu a instituției și care urma să fie comasată cu insigna corporativă. A recunoscut pozele prezentate, confirmând că acestea sunt din acea ședință, în care a fost prezentată și înmănată insigna rotundă cu stema de stat. Martorul a explicat că la SPPS existau trei tipuri de insigne: insigna de apartenență corporativă, insigna cu număr individual al ofițerilor de protecție și insigna de serviciu, realizată conform modelului și ordinii stabilite de serviciu în baza art. 22 din Legea nr. 134. A confirmat participarea sa la ședințele în care s-a discutat comasarea proiectelor insignei de serviciu și insignei corporative, inclusiv prezentarea unui material în format PowerPoint. A menționat că, deși nu poate confirma cu certitudine întocmirea unui proces-verbal, crede că un astfel de document a fost întocmit. Ședințele mai largi cu efectivul, aproximativ 50 de angajați

(conducători și subalterni), s-au desfășurat în sala festivă, iar ședințele cu corpul de comandă se țineau în sala colegiului. Responsabilitatea întocmirii proceselor-verbale revenea Direcției Management, condusă de doamna Iordan Gabriela. Procesele-verbale erau transmise de o persoană cu numele Prodan. Organizarea întrunirilor se făcea la indicația conducerii, iar în lipsa directorului, la indicația vice directorului martor. În fiecare dimineață, la ora 07:30, avea loc o ședință cu corpul de comandă pentru planificarea activităților și asigurarea bunei desfășurări a acestora. Referitor la contractele încheiate în perioada 25 noiembrie 2019 – august 2020 privind achiziționarea insignei de apartenență corporativă și a insignei cu număr individual, martorul a afirmat că nu își amintește detalii privind conținutul contractelor și tipul exact de insigne care trebuiau pregătite conform acestora. Martorul a confirmat că insignele cu stema de stat au fost confecționate, repartizate și utilizate în calitate de insigne de serviciu. A subliniat că pe durata activității sale nu au fost înregistrate pretenții materiale sau morale din partea efectivului sau din partea altor entități, inclusiv conducerea țării sau entități străine, referitor la purtarea acestor insigne. Dimpotrivă, insignele au fost primite cu apreciere pozitivă la toate nivelurile organelor de stat. A mai observat că, din punct de vedere politic, poate nu a fost apreciat acest fapt, însă din punct de vedere profesional și legal a fost acceptat de toți. Martorul a spus că, după plecarea domnului Martin Iaroslav și până în prezent, SPPS nu a înaintat nici o pretenție cu privire la calitatea insignei pregătite în baza celor patru contracte și nu s-a solicitat returnarea banilor către agentul economic. Aceste insigne satisfăceau cerințele instituției. Referindu-se la relațiile existente la acel moment între domnul Popa Vasile și domnul Martin Iaroslav, precum și între domnul Prodan Radu și domnul Martin Iaroslav, martorul a relatat că, odată cu numirea lui Martin Iaroslav în funcția de director și a sa ca vice director, s-a format un nou Guvern. Domnul Vasile Popa a depus cerere pentru angajarea în serviciu, însă comisia medico-militară a SIS a emis un aviz negativ privind starea sănătății acestuia, astfel încât inițial angajarea a fost refuzată, conform legii. Procesul de reîncadrare a fost gestionat de direcția de cadre, fără implicarea directă a domnului Martin Iaroslav sau a martorului. Ulterior, Popa a prezentat un alt act care i-a permis reangajarea, însă domnul Martin Iaroslav a insistat asupra respectării legii, afirmând că nu poate fi angajat în circumstanțele inițiale. În cele din urmă, Popa a fost reîncadrat. Relațiile dintre cei doi erau caracterizate ca fiind foarte tensionate. Martorul a precizat că în atribuțiile lui Prodan Radu, conform fișei postului, se aflau mai multe funcții, iar în cadrul unei revizii s-au descoperit numeroase încălcări legate de echipament și mijloace speciale. Prodan Radu, fiind responsabil, trebuia să întocmească actele necesare și să le transmită către Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce însă nu a fost făcut. Ca urmare, domnul Martin Iaroslav a inițiat o anchetă de serviciu, iar pentru a evita sancțiunea, Prodan a înaintat un raport și i s-a semnat ordinul de eliberare de la obligațiunile funcționale, fiind plasat în concediu de îngrijire a copilului.

La întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul a comunicat că insignele au fost confecționate în temeiul unui demers semnat de Președintele Republicii Moldova, Igor Dodon. Acest demers a fost înaintat de conducerea Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS) în vederea perfecționării insignei. Martorul nu a putut preciza cine anume a reprezentat „conducerea” și nici perioada exactă când a fost înaintat

demersul. În situația în care agentul economic nu și-ar fi respectat obligațiile, SPPS ar fi avut dreptul să returneze produsele și să solicite restituirea sumelor achitate. Martorul a menționat că nu cunoaște câte contracte de achiziții au fost încheiate și nu poate răspunde privind existența unor reglementări legale referitoare la aspectul insignei. Cu privire la actul normativ în baza căruia urma să fie confecționată insigna, martorul a indicat art. 22 din Legea nr. 134, precum și contractul încheiat cu agentul economic. Totodată, a precizat că această prevedere legală permitea confecționarea insinelor cu stema statului, fără a înlocui insignele cu ursul. În ceea ce privește existența unui decret prezidențial privind insigna cu stema, martorul a spus că această chestiune nu intră în competența sa. Modificarea insignei a fost realizată în baza art. 22 din Legea nr. 134, iar soarta demersului adresat președintelui nu îi este cunoscută. Martorul nu deține informații privind costurile achiziției insignei, persoanele care au semnat contractele, sau dacă au fost efectuate acte de predare-primire. Repartizarea insignei către efectiv a fost realizată de Direcția Logistică, iar vice directorul serviciului nu era responsabil pentru aceste activități. Martorul a menționat că nu își amintește data exactă când a primit personal insigna corporativă și cea cu număr individual, dar consideră că acestea au fost distribuite tuturor angajaților prin serviciile abilitate, nu direct de către director. Aspectele financiare ale SPPS, inclusiv cele legate de confecționarea insignei, nu au intrat în competența sa. Nu cunoaște dacă achiziția insignei a fost prevăzută în planul de achiziții pentru anul 2019. De asemenea, nu cunoaște circumstanțele semnării contractelor de către domnul Martin Iaroslav, considerând că acestea nu intră în sfera sa de competență.

La întrebările inculpatului Martin Iaroslav, martorul a comunicat că, nu își amintește dacă a fost elaborat un ordin intern pentru scoaterea din uz a insignei corporative. Martorul a declarat că insignele cu stema de stat au fost folosite exclusiv în interesul statului Republica Moldova și al SPPS, nefiind utilizate în scopuri personale.

- *declarațiile martorului Secu Anatolie* care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că, din sala de judecată îl cunosc pe Martin Iaroslav. Nu a avut niciun fel de relații de rudenie sau ostile cu acesta, ci doar relații strict profesionale legate de activitatea de serviciu.

La întrebările adresate de avocatul Gheorghe Malic, martorul a comunicat că, nu are nicio relație de dependență sau obligație față de domnul Martin Iaroslav, nici în trecut, nici în prezent. Martorul declară că, în anul 2019, a fost angajat în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat (SPPS), deținând funcția de șef al Direcției Generale. Potrivit celor afirmate, la momentul angajării sale, problema insignei de serviciu a fost supusă în mod repetat analizei colectivului instituției. Martorul a precizat că inițiativa de a schimba insigna care conținea simbolul ursului a venit din partea membrilor efectivului, care au apreciat că aceasta nu era adecvată ca simbol oficial al SPPS. Martorul a arătat că, la solicitarea personalului, au fost elaborate mai multe schițe pentru o nouă insignă, care au fost examinate în cadrul direcției pe care o coordona. Dintre aceste variante, subordonații martorului au selectat una, pe care au considerat-o cea mai reprezentativă pentru instituție. Rezultatul selecției a fost raportat conducerii SPPS în vederea adoptării deciziei finale. Din răspunsurile martorului reiese că subiectul insignei a fost discutat constant în ședințe operative, atât în format restrâns, cât și extins. Scopul discuțiilor a fost identificarea unui

model care să reprezinte instituția atât pe plan intern, cât și extern, având în vedere atribuțiile de protecție exercitate de personalul SPPS inclusiv în afara teritoriului Republicii Moldova. Martorul a mai declarat că insigna aleasă a fost acceptată în unanimitate de efectiv și prezentată acestuia. Totodată, acesta a precizat că nu a avut implicare directă în perfectarea actelor oficiale privind încheierea contractelor, recepția insignei, discuțiile cu Președintele Republicii Moldova sau alte demersuri administrative. Martorul a subliniat că nu deține informații referitoare la pregătirea contractelor, confecționarea insignei, transmiterea sumelor de bani sau recepția finală a acesteia. Martorul a arătat că elementul central al insignei aprobate a fost constituit din inscripția „SPPS” și stema de stat, simboluri considerate reprezentative pentru instituție și stat, în raport cu misiunile interne și externe ale SPPS. Acesta a precizat că, pe durata exercitării funcției sale în cadrul SPPS, nu a fost elaborată nicio insignă care să includă simbolul ursului. Martorul a mai declarat că a primit personal insigna de serviciu cu stema de stat și a confirmat că insigna prezentată în instanță corespunde cu cea elaborată și aprobată de colectiv, fiind utilizată exclusiv în scopuri de serviciu. Potrivit acestuia, insigna a fost purtată până la încetarea raporturilor sale de muncă, în anul 2020, moment în care a predat-o instituției. Martorul a arătat că, pe toată durata utilizării insignei, nu au existat reclamații, obiecții sau pretenții nici la adresa sa, nici la adresa subordonaților săi, iar efectivul SPPS a purtat insigna cu respect și demnitate. Martorul a mai precizat că a încetat raporturile de serviciu anterior domnului Martin Iaroslav.

La întrebările adresate de inculpatul Martin Iaroslav martorul a declarat că, referitor la fotografia prezentată, în care apare împreună cu domnul Igor Dodon în fața monumentului Ștefan cel Mare, confirmă că în acea zi președintele Igor Dodon a efectuat o vizită la Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS), ocazie cu care a fost informat despre structura și aparatul serviciului. În aceeași zi, potrivit declarațiilor martorului, președintelui i-a fost prezentată insigna de serviciu purtată de efectiv, care fusese elaborată în perioada în care martorul își exercita atribuțiile de serviciu. Martorul a arătat că, în opinia sa, președintele Igor Dodon s-a arătat mulțumit de modelul insignei prezentate. Întrebat dacă domnul Igor Dodon și-a exprimat acordul pentru confecționarea și purtarea acestor insigne, martorul a declarat că, în mod cert, acesta și-a dat acceptul. Martorul a precizat că, la acel moment, SPPS se afla în subordinea directă a Președinției Republicii Moldova. La întrebările procurorului, martorul a arătat că a interpretat acceptul dat de președintele Igor Dodon prin faptul că acesta a luat insigna în mână și a dat afirmativ din cap, exprimând astfel aprobarea. Martorul a mai declarat că a activat în cadrul SPPS în perioada august 2019 – martie 2020. Potrivit acestuia, schițele pentru noile insigne i-au fost prezentate în perioada septembrie – octombrie 2019. În ceea ce privește momentul înmânării insignei efectivului, martorul a precizat că distribuirea a fost realizată de către serviciul de cadre, care convoca efectivul pentru înmânarea insignei. Deși martorul nu își amintește data exactă, a arătat că, potrivit propriilor estimări, acest lucru s-a petrecut la sfârșitul anului 2019. Martorul a confirmat existența atât a insignei corporative, cât și a insignei cu număr individual. A declarat că a văzut și a recunoscut insigna prezentată în instanță, iar în ceea ce privește insigna cu ursul, a menționat că a observat-o, însă, în opinia sa, aceasta nu reprezintă instituția. Referitor la insigna cu număr individual, martorul a precizat că aceasta

era de dimensiuni mai mici, conținea stema de stat și inscripția „SPPS” și se purta la piept. Din declarațiile martorului rezultă că, din punct de vedere al imaginii, insigna corporativă este asemănătoare cu cea prezentată în ședința de judecată, diferența constând doar în dimensiunea mai mică a versiunii cu număr individual. Martorul a arătat că, pe întreaga perioadă a activității sale în cadrul SPPS, nu a primit și nu a observat alte tipuri de insigne, în afară de cele menționate anterior.

- declarațiile martorului Ursu Valentin care fiind audiat sub jurământ în cadrul ședinței de judecată a declarat instanței de judecată că din sala de judecată îl cunoaște pe Martin Iaroslav și cu acesta nu are relații de rudenie sau relații ostile. Martorul a menționat că a fost informat despre motivul convocării sale în ședință și a precizat că a fost angajat în cadrul Serviciului Protecție și Pază de Stat (SPPS) în anul 2008, perioadă în care l-a cunoscut pe Martin Iaroslav. De asemenea, a activat cu mai mulți directori, inclusiv cu domnul Țarnă. Pe timpul conducerii domnului Țarnă, insignele de serviciu ale instituției au fost modificate. Ulterior, pe timpul domnului Golea Anatolie, a fost emisă o directivă privind exprimarea opiniilor personalului cu privire la insignele de serviciu. În acea perioadă, martorul activa în calitate de șef de secție în cadrul Direcției de Protecție a Președintelui Parlamentului. Problema principală era neclaritatea semnificației insignei de serviciu, fiind discutat dacă aceasta reprezintă un urs sau un iepure. În luna martie 2018, martorul a ieșit la pensie, iar situația legată de directiva respectivă rămânea neclară. Ulterior, a fost angajat în cadrul Centrului Național Anticorupție (CNA). După numirea lui Martin Iaroslav în funcția de șef al SPPS, martorul a fost contactat de acesta cu propunerea de a ocupa funcția de șef al Direcției Generale din cadrul SPPS, iar în urma acestei propuneri, a depus cerere de demisie din CNA, solicitând transferul la SPPS. În exercitarea obligațiilor de serviciu, martorul a participat la diverse ședințe, atât largite, cât și restrânse. La una dintre ședințele largite s-a discutat din nou problema modificării insinelor de serviciu, aceasta fiind o temă recurentă similară cu cea de pe timpul fostului director. Problemele principale vizeau neclaritatea simbolisticii insignei, precum și identificarea acesteia ca iepure sau urs. Martorul a afirmat că toate discuțiile purtate în cadrul acestor ședințe au fost înregistrate și consemnate în procesele verbale, pe care el însuși le-a semnat în calitate de participant direct la dezbateri. Motivul principal al discuțiilor a fost faptul că insignele de serviciu existente nu reflectau în mod adecvat entitatea reprezentată. În cadrul dezbaterilor, au fost formulate propuneri pentru ajustarea insignei conform standardelor naționale și internaționale. La una dintre aceste ședințe, domnul Martin Iaroslav l-a solicitat martorului să își exprime opinia, având în vedere experiența sa relevantă. Martorul a precizat că a intervenit în discuții cu propunerea ca Serviciul să adopte un regulament similar celui existent în cadrul CNA, instituție care dispunea deja de un astfel de document, în timp ce în cadrul SPPS nu exista un regulament în domeniu. Discuțiile au fost ample, implicând toți șefii de direcție prezenți, fiecare exprimându-și punctul de vedere. Ideea centrală agreată a fost ajustarea insignei de serviciu, urmând ca fiecare direcție să își formuleze ulterior propria insignă specifică.

La întrebările adresate de avocatul Gheorghe Malic, martorul a comunicat că până în prezent a făcut referire la insigna prevăzută la alin. (1) art. 22 din Legea privind Serviciul Protecție și Pază de Stat nr. 134. Decizia privind revenirea la insigna de serviciu cu stema de stat a fost adoptată în cadrul ședințelor operative, la care au participat toți șefii de direcții. Martorul a menționat că a realizat o legătură cu Centrul Național Anticorupție (CNA), întrucât și la CNA exista o insignă de serviciu, iar la SPPS urma să fie adoptată o

insignă similară de serviciu. Insigna pentru care s-a exprimat votul reprezenta stema de stat. Aceasta includea stema de stat, tricolorul, inscripția SPPS și motto-ul în limba latină „honor et fides”, iar culoarea din mijloc reprezenta drapelul SPPS. Întrebat dacă a participat la elaborarea contractelor nr. 23, 79, 67, prin care s-au confecționat insigne inclusiv de serviciu, martorul a răspuns negativ, precizând că nu a avut nici relații sau discuții cu producătorul acestor insigne. Martorul a specificat că elaborarea și ajustarea actelor normative și a contractelor au fost gestionate de Direcția Management și Relații Externe, condusă de doamna Iordan Gabriela, căreia i-a furnizat regulamentul CNA pentru a servi drept model. Tot această direcție s-a ocupat de elaborarea politicilor și a insignei, iar doamna Iordan întocmea procesele verbale ale ședințelor restrânse. Confecționarea insignei a fost responsabilitatea Direcției Logistice, inclusiv în colaborare cu Direcția Finanțe. Pentru efectuarea plăților răspundea doamna Svetlana Țurcan, iar la Logistică, domnul Berestan Valeriu. Martorul a confirmat că a primit personal insigna de la domnul Berestan, fiind respectată procedura de eliberare odată cu confecționarea acesteia. În privința ordinilor de scoatere din uz a insinelor cu urs, martorul a menționat că nu a fost emis niciun astfel de ordin, iar insigna cu urs nu a fost interzisă pentru purtare. Pe perioada activității sale, martorul a folosit insigna exclusiv în interes de serviciu, deoarece majoritatea activităților se desfășurau în ținută civilă și era necesar să își exercite atribuțiile corespunzător. În ceea ce privește unificarea celor două insigne, martorul a precizat că discuțiile vizau ajustarea și unificarea acestora, iar în acest context a cunoscut despre adresarea către Președinția Republicii Moldova, fără a cunoaște rezultatul acesteia, deoarece acest aspect era gestionat de doamna Iordan. Martorul a participat la o ședință în cadrul SPPS în care doamna Iordan a comunicat că Președinția a luat act și a aprobat insigna de serviciu. De asemenea, martorul a confirmat prezența sa la o ședință de bilanț, unde a participat și președintele Igor Dodon, iar tema elaborării insignei de serviciu a fost discutată. În această ședință s-a realizat o fotografie de grup la monumentul Ștefan cel Mare, care reprezintă rezultatul ședinței. În prezența tuturor conducătorilor, președintele Igor Dodon și-a exprimat acceptul pozitiv față de insignele propuse. Martorul a confirmat că pe perioada activității sale nu au fost primite obiecții, plângeri sau nedumeriri referitoare la faptul că angajații SPPS purtau insigna cu stema de stat și nu alte insigne. Întrebat dacă are vreo relație de dependență față de domnul Martin Iaroslav, martorul a răspuns negativ, menționând că și-a desfășurat activitatea conform atribuțiilor din fișa postului. Martorul a adăugat că, pe perioada în care domnul Popa Vasile a fost șef al Direcției Generale de Protecție a Prim-ministrului Maia Sandu, au apărut probleme, întrucât domnul Popa insistă să fie numit director al SPPS, ceea ce a generat neclarități între Martin Iaroslav și Popa Vasile. În legătură cu existența unui regulament referitor la portul insinelor, martorul a menționat că nu a verificat existența unui astfel de regulament, însă în cadrul ședințelor s-a discutat că în cadrul SPPS nu exista un regulament specific în acest sens. Martorul a precizat că insignele cu urs erau mici și că nu a văzut insigne mari cu urs. În privința retragerii insinelor după plecarea domnului Martin Iaroslav și până la plecarea sa, martorul a relatat că în ianuarie 2021 a fost invitat de către noul director în birou, unde i s-a comunicat că trebuie să părăsească serviciul din motive personale, legate de relația sa de prietenie cu Martin Iaroslav, fără a i se invoca vreo încălcare a atribuțiilor de serviciu, fapt

ce l-a determinat să demisioneze. După plecarea sa, martorul a fost contactat de către persoana responsabilă de logistică, care i-a solicitat returnarea insinelor retrase din uz, fapt pe care l-a și făcut. Martorul a mai afirmat că nu a fost emis niciun ordin scris de către domnul Martin Iaroslav privind retragerea sau schimbarea insinelor mici pentru a fi scoase din uz, și că insignele cu urs erau purtate de mai mulți colegi în continuare. În calitate de șef de direcție, dacă ar fi fost emis vreun ordin, l-ar fi semnat și cunoscut. În concluzie, martorul a subliniat că retragerea insignei corporative se poate face numai în baza unui decret al președintelui Republicii Moldova și nu pe baza unui ordin intern al SPPS.

La întrebările adresate de inculpatul Martin Iaroslav, martorul a comunicat că, a fost organizată o ședință în format PowerPoint, în cadrul căreia au fost prezentate ideile formulate de către colectiv referitor la legitimații și insigne. Prezentarea a fost susținută de către doamna Iordan Gabriela, iar în cadrul acelei ședințe a fost acceptată insigna cu stema de stat. Procesele verbale ale ședinței erau întocmite de către doamna Iordan Gabriela și semnate de către participanți. Martorul a menționat că a semnat personal procesul verbal al ședinței respective și că nu a fost înregistrat niciun vot împotriva.

LA întrebările procurorului Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, martorul a declarat că, ședințele menționate au avut loc în anul 2019, pe durata mandatului domnului Martin Iaroslav în funcție. Subiectul referitor la insigne era dezbătut ori de câte ori situația o impunea. Ședințele largite, la care participau mai mulți angajați, erau organizate săptămânal și în cadrul acestora puteau fi discutate astfel de subiecte. În schimb, în ședințele restrânse se discuta, în principal, aspecte legate de activitatea operativă. Martorul a declarat că insigna de serviciu era purtată la portofel, iar insignele corporative nu erau obligatorii pentru purtare. În perioada activității sale, acesta a deținut atât insigna corporativă, cât și insigna de serviciu cu număr individual. Insigna corporativă era mai mică decât cea prezentată anterior și avea imprimat un urs alb, existând și o altă insignă cu stema de stat înconjurată de două săbii, care era prima versiune. Martorul a opinat că aceste insigne cu număr individual și cele corporative au fost confecționate în baza unor acte normative. A fost exprimată ideea necesității schimbării insignei, pentru o reprezentare corectă a entității și pentru a elimina confuziile existente. De asemenea, s-a pus în discuție elaborarea unui Regulament intern privind activitatea și utilizarea legitimației, similar celui existent la Centrul Național Anticorupție (CNA), model pe care martorul l-a prezentat doamnei Iordan Gabriela. Insigna la care s-a referit martorul a fost primită după finalizarea procesului de elaborare în anul 2019, iar la acel moment nu exista un regulament intern adoptat. Martorul a afirmat că nu a avut nicio implicare în procesul de achiziție a insignei. În ceea ce privește cadrul legal al elaborării insignei și al distribuirii acesteia, martorul a menționat că acestea se bazează pe Legea privind Serviciul Protecție și Pază de Stat (SPPS), iar inițiativa adoptării regulamentului era recomandată, fără a fi propusă de el. Martorul a afirmat că nu cunoaște existența vreunui decret al Președintelui Republicii Moldova referitor la insigne și nu este la curent cu detaliile privind plățile efectuate pentru confecționarea insignei, întrucât acest aspect era gestionat de Direcția Financiară.

IV Poziția părților în dezbateri judiciare.

56. **În cadrul dezbaterilor judiciare, procurorul Procuraturii Anticorupție, doamna Mariana Leahu**, a solicitat recunoașterea vinovăției inculpatului **Martin Iaroslav ******* în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal (în redacția Legii în vigoare din 07.06.2024). În temeiul acestei norme penale, reprezentantul acuzării a cerut instanței aplicarea unei pedepse cu închisoarea pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei într-un penitenciar de tip semiînchis, și cu privarea inculpatului de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe o durată de 10 ani. Totodată, procurorul a solicitat aplicarea măsurii preventive a arestului preventiv față de inculpatul Martin Iaroslav ***** , cu punerea imediată în executare a acestei măsuri, până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe. În ceea ce privește latura civilă a cauzei, procurorul a solicitat admiterea acțiunii civile înaintate de către partea civilă - Serviciul de Protecție și Pază de Stat — și încasarea de la inculpatul Martin Iaroslav ***** , în beneficiul SPPS, a prejudiciului material în mărime de 190.772 lei. În conformitate cu prevederile art. 162 din Codul de procedură penală, s-a cerut ca purtătorii de informații, documentele și corpurile delictelor să fie păstrate la materialele cauzei penale pe întreaga durată a termenului legal de păstrare.
57. **În cadrul dezbaterilor judiciare, reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Ion Rusu**, a declarat că susține în integralitate poziția procesuală exprimată de acuzatorul de stat, solicitând instanței de judecată să dispună încasarea din contul inculpatului, în beneficiul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, a prejudiciului material cauzat, în sumă de 190.772 lei.
58. **În cadrul dezbaterilor judiciare, avocatul Gheorghe Malic**, în calitate de apărător al inculpatului Martin Iaroslav ***** , a solicitat instanței de judecată pronunțarea unei sentințe de achitare în privința clientului său, motivând că acuzația formulată de organul de urmărire penală nu a fost susținută prin probe certe și concludente, iar învinuirea adusă inculpatului nu a fost demonstrată dincolo de orice dubiu rezonabil, conform cerințelor art. 26 din Constituția Republicii Moldova, art. 6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, precum și principiului *in dubio pro reo* consacrat în jurisprudența națională și internațională.
59. **La etapa ultimului cuvânt, inculpatul Martin Iaroslav** a declarat că susține în totalitate poziția procesuală exprimată de apărătorul său, solicitând instanței de judecată emiterea unei sentințe de achitare în privința sa.

V. Aprecierea instanței de judecată.

60. Potrivit prevederilor art.93 alin.(1) din Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.
61. În conformitate cu prevederile art.101, alin.(1)-(4) din Cod de procedură penală fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să

pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

62. Conform prevederilor art.384 din Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. La fel, urmează ca instanța de judecată să își întemeieze sentința numai pe probele care au fost cercetate nemijlocit în ședința de judecată.
63. În conformitate cu prevederile art.14 alin.(1) din Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.
64. Conform art.51 alin.(1) din Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Potrivit art.52 alin.(1) din Cod penal, se consideră componența a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.
65. Potrivit prevederilor art.113 alin.(1) din Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. În conformitate cu prevederile art. 8 din Cod de procedură penală, precum și cu cele ale art. 21 din Constituția Republicii Moldova, orice cetățean beneficiază de prezumția de nevinovăție, deschiderea unei proceduri judiciare penale – prin începerea urmăririi penale – nefiind posibilă decât în condițiile prevăzute de lege.
66. Subsecvent se reține că potrivit prevederilor art.325, alin.(1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.
67. În concordanță cu conținutul art.389 alin.(1) și (2) din Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată pe presupuneri. Astfel, sentința de condamnare trebuie să se bazeze pe probe exacte, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Ori toate îndoielile care nu pot fi înlăturate vor fi interpretate în favoarea inculpatului.
68. La fel, potrivit prevederilor art. 390 alin. (1) din Cod de procedură penală, sentința de achitare se adoptă dacă: 1) nu s-a constatat existența faptei infracțiunii; 2) fapta nu a fost săvârșită de inculpat; 3) fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii; 4) fapta nu este prevăzută de legea penală; 5) există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.
69. În contextul prevederilor legale citate *supra* și în coraport cu circumstanțele de fapt ale cauzei constatate în cadrul cercetării judecătorești în prezenta cauză penală, instanța de

- judecată constată *dincolo de orice dubiu* rezonabil că, în privința inculpatului, a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare.
70. La fel, instanța de judecată atestă că prin prisma art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, inculpatului *i-a fost adus la cunoștință* atât natura și cauza acuzației, cât și probele pe care se fundamentează acuzația, precum și calificarea juridică care a fost dată faptelor săvârșite de acesta prin rechizitoriul întocmit.
71. În mod particular, instanța de judecată reține că, prin totalitatea probelor administrate în cadrul ședinței de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) din Codul de procedură penală și apreciindu-le în conformitate cu dispozițiile art. 101 alin. (1) din același cod, din perspectiva pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, se constată că probele prezentate de partea acuzării, în ansamblul lor, nu confirmă existența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal în acțiunile inculpatului Martin Iaroslav.
72. Concluzia instanței de judecată reiese din următoarele argumente, astfel, cu întâietate, instanța de judecată reține că acuzarea pledează că **Martin Iaroslav *******, activând în baza Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25 iunie 2019 în funcția de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat (în continuare SPPS), fiind conform art. 123 alin.(3) din Codul penal persoană cu funcție de demnitate publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar prevederilor art.22 alin.(1) lit.lit. a), b), d) și f) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 158/2008, conform căreia funcționarul public este obligat să respecte Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzută de lege; art. 9 pct.pct.(1) și (3) al Legii nr.25 din 22 februarie 2008 privind Codul de conduită a funcționarului public, conform căruia funcționarul public este obligat să asigure protecția proprietății publice și să evite orice prejudiciere a acesteia; acționând contrar prevederilor art.6 alin.(5) al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile de stat, care stipulează că, „ Simbolurile corporative ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat, se instituie de Președintele Republicii Moldova, în baza deciziei Comisiei Naționale de Heraldică. Președintele Republicii emite decrete privind instituirea și înregistrarea lor în Armorialul General al Republicii Moldova”; art. 10 lit.c) al Legii nr.134 din 13 iunie 2018 cu privire la SPPS, potrivit căreia, „Directorul Serviciului are obligația de a stabili modul de utilizare a alocațiilor bugetare, a mijloacelor materiale tehnice destinate întreținerii și funcționării Serviciului, de a încheia contracte privind achiziționarea de tehnică, de mijloace speciale și de mărfuri industrial-tehnice privind efectuarea unor lucrări necesare activității acestuia în conformitate cu legislația în vigoare”, cât și prevederile art. 42 alin.(2) din aceeași lege, care prevede, că „însemnele distinctive sînt aprobate prin decretul Președintelui Republicii Moldova”, cu intenție directă a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, în următoarele împrejurări:
73. Într-o perioadă de timp neidentificată de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 01 octombrie 2019, Martin Iaroslav ***** , aflându-se pe teritoriul Republicii

Moldova, acționând cu intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este redată în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, făcând uz de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă potrivit alin.(5) art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice, a decis să implementeze un alt model a insignei care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.

74. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Martin Iaroslav ***** a semnat ordinul cu nr.152 din 01 octombrie 2019, prin care și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către SPPS, personal asumându-și inclusiv controlul asupra executării acestuia.
75. Prin urmare, la 25 noiembrie 2019, cunoscând că forma și imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este descrisă în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 și anume că, „insigna reprezintă o insignă de piept monometalică, rotundă, având în câmp de purpură un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de același metal, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de asemenea de aur, cu o cruce-firet de purpură, fluturând. Pe revers, insigna este prevăzută cu un sistem de prindere de haină. Diametrul insignei este de 17 mm.”, iar o altă insignă nu poate fi utilizată ca simbol corporativ al SPPS, ignorând în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, privind achizițiile publice conform căroră, specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite, în calitate sa de director, deliberat a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.111, privind achiziția a 600 de insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă, în valoare totală de 82 200 lei.
76. Tot atunci, în scopul voalării intențiilor sale infracționale și redării unui aspect pretins legal a acestor acțiuni, Martin Iaroslav ***** făcând uz de atribuțiile sale inclusiv ca conducător a grupului de lucru care nemijlocit și-a asumat controlul asupra executării ordinului cu nr.152 din 01 octombrie 2019, prin intermediul reprezentanților Direcției Logistică a SPPS, a coordonat ca, din cele 600 de insigne comandate, compania contractată să confecționeze 100 de insigne de apartenență corporativă a ofițerului la ținuta civilă, conform cerințelor expuse în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016.
77. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului cu nr.111, semnat de către Martin Iaroslav ***** la 25 noiembrie 2019, SPPS a fost obligat să achiziționeze 600 insigne de apartenență corporativă a ofițerului la ținuta civilă, în valoare totală de 82 200 lei, din care pe 500 de insigne care valorează potrivit contractului 68 500 lei, a fost aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art.7 alin.(2) al Legii nr.32 din 07 martie 2013, privind stema de stat a Republicii Moldova potrivit căreia „ imaginea stemei de stat poate fi utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică”.
78. Tot el, într-o perioadă de timp necunoscută de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 07 februarie 2020, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând cu

intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este redată în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, cu ulterioarele modificări operate prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1439 din 27 ianuarie 2020 în vigoare din 31 ianuarie 2020, făcând uz de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă ce se relevă din prevederile alin.(5), art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice, a decis să implementeze un alt model a insignei care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.

79. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Martin Iaroslav ***** a semnat ordinul cu nr.23 din 07 februarie 2020, prin care în mod arbitrar și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către SPPS, personal asumându-și controlul asupra executării acestuia.
80. Prin urmare, la 14 februarie 2020, cunoscând că forma și imaginea insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă este descrisă în anexa nr.8 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 cu ulterioarele modificări operate prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr.1439 din 27 ianuarie 2020 în vigoare din 31 ianuarie 2020 și anume că, „insigna reprezintă o insignă de piept monometalică, rotundă, cu chenar de aur în relief, având în mijloc, în câmp de purpură, un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de același metal, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de asemenea de aur, cu o cruce-firet de purpură, fluturând. În exergă, în câmp albastru, cu litere capitale de aur în relief pornind de la ora 6, apare legendar SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT .Pe revers, insigna este prevăzută cu un sistem de prindere de haină. Diametrul insignei este de 18 mm. ”, iar o altă insignă nu va putea fi utilizată ca simbol corporativ al SPPS, ignorând în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, privind achizițiile publice din care se relevă că, specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite, în calitatea sa de director, a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.23, privind achiziția de medalii și distincții (printre care și insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă) în valoare totală de 49 980 lei.
81. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului nr.23 din 14 februarie 2020 semnat de către Martin Iaroslav *****, SPPS a fost obligat să achiziționeze 50 insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă, în valoare de 5 700 lei, pe care a fost aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art.7 alin.(2) al Legii nr.32 din 07 martie 2013 privind stema de stat a Republicii Moldova, potrivit căreia „imaginea stemei de stat poate fii utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică”.
82. Tot el, într-o perioadă de timp neidentificată de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 07.02.2020, aflându-se în mun. Chișinău, acționând cu intenție, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție este redată în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, făcând uz

de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă conform prevederilor alin.(5) art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011 cu privire la simbolurile publice, a decis să achiziționeze servicii de confecționare a matricelor în scopul implementării unui alt model al insignei cu număr individual de identificare care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.

83. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Martin Iaroslav ***** a semnat ordinul cu nr.23 din 07 februarie 2020, prin care și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către Serviciul Protecție și pază de stat, personal asumându-și controlul asupra executării acestuia.
84. Prin urmare, la 24 iunie 2020, cunoscând că forma și imaginea insignei cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție este descrisă în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 și anume că, „ insigna reprezintă o stea de aur cu opt raze, radiantă cu fascicule extremitățile cărora formează un arc de cerc convex între două raze vecine, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 55 mm și încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 40 mm. Medalionul poartă în câmp de purpură un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de argint, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de același metal, cu o cruce- fîret de purpură, fluturând. Exerga medalionului este compusă din două inele, interior și exterior, fiecare cu lățimea de 8 mm. Inelul interior este divizat pe orizontală, segmentul de sus fiind subîmpărțit în trei segmente egale în culorile naționale - albastru-galben-roșu, iar segmentul de jos purtând în câmp de aur deviza cu litere capitale de purpură „HONOR ET FIDES”. Inelul exterior este divizat cu raze îndreptate spre orele 5 și 7 ale cadranelor; în segmentul de sus, în câmp de purpură, în sensul acelor de ceasornic este înscrisă legenda cu litere capitale de aur „, SER VICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STA T”; în segmentul de jos, în câmp de aur este gravat în incizie cu cifre arabe de purpură numărul individual de identificare a ofițerului de protecție 0000. Insigna se confecționează din metal emailat și este prevăzută pe revers cu un sistem de prindere. ”, iar o altă insignă cu număr individual, nu poate fi utilizată în exercitarea atribuțiilor de serviciu de ofițerii de protecție, ignorînd în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr.131 din 03 iulie 2015, privind achizițiile publice din care se relevă că, specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încît fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite, în calitatea sa de director, a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.67, privind achiziția serviciilor de confecționare a matricelor pentru confecționarea insignei cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție, în valoare de 9 972 lei.
85. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului nr.67 din 24 iunie 2020 semnat de către Martin Iaroslav ***** , SPPS a fost obligat să achiziționeze servicii de confecționare a matricelor, în valoare de 9 972 lei, pentru confecționarea insinelor cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție pe care este aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art.7 alin.(2) al Legii nr.32 din 07.03.2013 privind stema de stat a Republicii Moldova potrivit căreia „ imaginea stemei de stat poate fi utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică ”.

86. Tot el, într-o perioadă de timp necunoscută de către organul de urmărire penală dar nu mai târziu de 07 februarie 2020, aflându-se pe teritoriul Republicii Moldova, acționând cu intenție, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, știind cu certitudine că, imaginea insignei cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție este redată în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, făcând uz de funcția deținută, în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, condiție imperativă prevăzută la alin.(5) art.6 al Legii nr.86 din 28 iulie 2011, cu privire la simbolurile publice, a decis să implementeze un alt model a insignei cu număr individual de identificare care ar reprezenta ofițerul de protecție al SPPS.
87. Astfel, în scopul realizării intențiilor sale infracționale, Iaroslav Martin ***** semnat ordinul cu nr.23 din 07 februarie 2020, prin care și-a atribuit calitatea de conducător a grupului de lucru privind achiziționarea bunurilor și serviciilor de către Serviciul Protecție și pază de stat, personal asumându-și controlul asupra executării acestuia.
88. Prin urmare, la 31 iulie 2020, cunoscând că forma și imaginea insignei cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție este descrisă în anexa nr.9 a Decretului Președintelui Republicii Moldova, nr.2264 din 08 august 2016 și anume că, „insigna reprezintă o stea de aur cu opt raze, radiantă cu fascicule extremitățile cărora formează un arc de cerc convex între două raze vecine, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 55 mm și încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 40 mm. Medalionul poartă în câmp de purpură un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de argint, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de același metal, cu o cruce- firet de purpură, fluturând. Exerga medalionului este compusă din două inele, interior și exterior, fiecare cu lățimea de 8 mm. Inelul interior este divizat pe orizontală, segmentul de sus fiind subîmpărțit în trei segmente egale în culorile naționale - albastru-galben-roșu, iar segmentul de jos purtând în câmp de aur deviza cu Utere capitale de purpură „HONOR ET FIDES”. Inelul exterior este divizat cu raze îndreptate spre orele 5 și 7 ale cadranului; în segmentul de sus, în câmp de purpură, în sensul acelor de ceasornic este înscrisă legenda cu litere capitale de aur „SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT”; în segmentul de jos, în câmp de aur este gravat în incizie cu cifre arabe de purpură numărul individual de identificare a ofițerului de protecție 0000. Insigna se confecționează din metal emailat și este prevăzută pe revers cu un sistem de prindere. ”, iar o altă insignă cu număr individual, nu poate fi utilizată în exercitarea atribuțiilor de serviciu de ofițerii de protecție, ignorând în mod vădit cerințele speciale impuse la art.37 alin.(1) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice din care se relevă că, specificațiile tehnice ale bunurilor, lucrărilor și serviciilor solicitate de autoritatea contractantă vor reprezenta o descriere exactă și completă a obiectului achiziției, astfel încât fiecare cerință și criteriu, stabilite de autoritatea contractantă, să fie îndeplinite, în calitatea sa de director, în lipsa unor descrieri clare cu referire la specificațiile tehnice ale bunurilor, a semnat cu SRL „AUTORCOM GRUP” contractul nr.79, privind achiziționare a 520 de insigne cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție, în valoare de 106 600 lei.
89. În consecință, urmare a acestor acțiuni realizate în mod deliberat, în baza contractului nr.79 din 31 iulie 2020 semnat de către Martin Iaroslav ***** , SPPS a fost obligat să achiziționeze 520 insigne cu numărul individual de identificare a ofițerului de protecție, în valoare totală de 106 600 lei, pe care a fost aplicată imaginea stemei de stat, ceea ce contravine cerințelor imperative expuse la art. 7 alin. (2) al Legii nr.32 din 07 martie 2013

privind stema de stat a Republicii Moldova potrivit căreia „ imaginea stemei de stat poate fi utilizată în însemnele heraldice, vexilare, faleristice și uniformistice teritoriale, corporative și private numai în cazuri excepționale, cu avizul Comisiei Naționale de Heraldică ”.

90. În asemenea circumstanțe, Martin Iaroslav *****, în calitatea sa de director al SPPS, numit în această funcție prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25 iunie 2019 și de conducător al grupului de lucru pentru achiziții, instituit prin ordinile nr.152 din 01 octombrie 2019 și respectiv nr.23 din 07 februarie 2020, asumându-și obligația de a exercita personal controlul asupra executării acestora, cu intenție unică, a semnat contractele de achiziție nr. din 25 noiembrie 2019, nr. 23 din 14 februarie 2020, nr.67 din 24 iunie 2020 și nr.79 din 31 iulie 2020, în baza cărora SPPS a fost obligat să achiziționeze insigne de apartenență corporativă a ofițerului de protecție la ținuta civilă și insignele cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție, ce nu corespund Decretului Președintelui Republicii Moldova nr.2264 din 08 august 2016, privind unele simboluri corporative al SPPS, cu ulterioarele modificări operate prin Decretul nr. 1439 din 27 ianuarie 2020, cu imaginea stemei de stat în lipsa avizului Comisiei Naționale de Heraldică, ceea ce contravine rigorilor expuse la art. 7 din Legea nr.32 din 07 martie 2013, privind stema de stat a Republicii Moldova, cauzând SPPS un prejudiciu pecuniar în sumă totală de 190 772 lei, care potrivit art. 126 alin.(2) din Codul penal, constituie prejudiciu considerabil.
91. Astfel, acțiunile inculpatului **Martin Iaroslav *******, au fost încadrate de organul de urmărire penală în baza art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal – individualizate prin: „*Excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu*”, adică, prin acțiunile sale intenționate, **Martin Iaroslav *******, în calitate de persoană cu funcție de demnitate publică, din interes personal manifestat prin implementarea în cadrul SPPS a unor insigne cu imagini mai reprezentative care de fapt contravin prevederilor legale, a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, cauzând drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, în cazul din speță SPPS, daune în proporții considerabile.
92. Cu referire la învinuirea adusă, inculpatul **Martin Iaroslav ******* a declarat că „ ... *În esență, învinuirea care i-a fost adusă nu îi este clară, iar fapta imputată nu o recunoaște. Acesta a calificat acuzația ca fiind abuzivă și formulată într-o manieră abstractă. A menționat că nu înțelege cum anume semnarea contractelor indicate în învinuire de către directorul SPPS ar constitui un act de abuz, în condițiile în care această atribuție îi revine în mod legal, potrivit art. 10 din Legea nr. 134/2008. Totodată, inculpatul a exprimat nedumerirea față de modul în care organul de urmărire penală a stabilit existența unui prejudiciu, întrucât niciun martor al acuzării nu a declarat în ședința de judecată că semnarea acelor contracte ar fi cauzat un prejudiciu instituției. Mai mult, nici o autoritate publică nu a emis vreun raport sau document care să constate că SPPS ar fi fost prejudiciat, sub orice formă, ca urmare a acțiunilor directorului Martin Iaroslav *****. Inculpatul a comunicat instanței că activează în sistemul organelor de securitate ale statului de peste 30 de ani, dintre care 27 de ani în cadrul SPPS. A început activitatea în calitate de locotenent, evoluând în carieră până la funcția de director al instituției, deținând gradul de general-maior. Pe parcursul activității sale, a fost decorat cu distincția de stat „Ordinul Credință Patriei”, conferită de Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin. În anul 2014 s-a retras din activitate, iar în anul 2019 a fost reîncadrat*

în funcția de director al SPPS, la propunerea Președintelui Republicii Moldova, Igor Dodon. În continuarea declarației sale, inculpatul a menționat că SPPS este o instituție autonomă, parte a sistemului organelor de securitate ale statului, aflată în subordinea Președintelui Republicii Moldova. Directorul serviciului se află în contact direct cu Președintele și alți demnitari de rang înalt, beneficiari ai protecției SPPS. Organigrama instituției include direcții, secții autonome și servicii specializate, fiecare având atribuții și responsabilități distincte, iar responsabilitatea conducerii este descentralizată către șefii subdiviziunilor. Bugetul anual al SPPS este de aproximativ 170 milioane lei, dintre care, conform declarațiilor martorului Țurcan Svetlana, aproximativ 40% este destinat achizițiilor. În acest context, inculpatul a afirmat că suma indicată în actul de învinuire reprezintă doar 0,001% din bugetul instituției, ceea ce, în opinia sa, nu poate constitui un prejudiciu considerabil. A adăugat că, de-a lungul carierei, a gestionat corect multiple proiecte finanțate de parteneri internaționali cum ar fi SUA, Turcia etc. Inculpatul a relatat că, la data de 30.12.2020, în jurul orei 18:00, la sediul SPPS s-a prezentat Secretarul de Stat din cadrul aparatului Președintelui Republicii Moldova, Maia Sandu – dl Andrei Spînu, care i-a prezentat Decretul prezidențial nr. 9/9 din 30.12.2020 privind eliberarea sa din funcție și desemnarea dlui Vasile Popa în calitate de director interimar. I s-a acordat un termen de o oră pentru întocmirea actelor de predare-primire a bunurilor aflate în gestiunea sa. Ulterior, împreună cu apărătorul, a contestat în instanță respectivul decret. Inculpatul a afirmat că, odată cu numirea lui Vasile Popa în funcția de director interimar, a fost declanșată o campanie de denigrare și răfuială personală împotriva sa. În sprijinul afirmației sale, inculpatul a relatat că îl cunoaște pe Vasile Popa din anul 2000, perioadă în care au activat împreună în cadrul unei secții din SPPS și se aflau în relații cordiale. În 2013, în urma unei afecțiuni medicale severe, ofițerii SPPS, la inițiativa sa, i-au oferit lui Popa un ajutor material echivalent cu salariul pe o zi de muncă. În 2019, când a fost propus pentru angajare în cadrul SPPS la solicitarea Prim-ministrului de atunci, Maia Sandu, inculpatul a solicitat Direcției Resurse Umane întocmirea actelor necesare. Cu acea ocazie, i-a fost prezentat un document din arhivă, din care rezulta că în anul 2014 Vasile Popa a fost declarat inapt pentru serviciul militar, obținând gradul II de invaliditate, fiind exclus din evidențele militarizate și beneficiind de pensie și indemnizație de invaliditate. La solicitarea inculpatului, medicul șef al policlinicii unde Popa a efectuat controlul medical i-a prezentat ulterior un document cu mențiunea olografă: „Nu am trecut nicio comisie, nu sunt invalid, sunt apt pentru serviciul militar”. Inculpatul a considerat că această contradicție indică o posibilă falsificare de acte publice și a sesizat Procuratura Republicii Moldova, în temeiul art. 274 Cod procedură penală. Din acel moment, relațiile sale cu Vasile Popa s-au deteriorat considerabil. De asemenea, inculpatul a precizat că se află în relații tensionate și cu Prodan Radu, care în prezent reprezintă interesele SPPS în procesul penal. A indicat că, prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25 iunie 2019, a fost numit director al SPPS, iar în prezența acestuia, la data de 24.06.2019, fostul director Anatolie Golea l-a numit pe Prodan Radu în funcția de șef al Direcției Generale și Pregătire Profesională din cadrul serviciului. Imediat după investire, inculpatul a purtat o discuție cu Prodan Radu, apreciind că acesta nu îndeplinește cerințele minime de pregătire profesională pentru funcția ocupată, neavând studii în domeniul pedagogiei. Prodan a refuzat transferul într-o altă funcție, declarând că își va demonstra competențele în practică. În paralel, a fost inițiată o procedură de audit intern, în urma căreia s-au identificat mijloace speciale,

muniții și armament în valoare de 1.700.000 lei, aflate în depozitul SPPS, fără a fi luate în evidență și fără acte de proveniență sau facturi fiscale. S-a stabilit că aceste bunuri proveneau de la Ministerul Afacerilor Interne și au fost aduse de Prodan Radu. În consecință, acesta a fost sancționat disciplinar și retrogradat două trepte în funcție. Ulterior, Prodan a fost vizat și în alte anchete de serviciu și în consecință a plecat în concediu paternal și a revenit la SPPS chiar în ziua următoare eliberării inculpatului din funcția de director. Inculpatul Martin Iaroslav a declarat că, imediat după numirea sa în funcția de director al SPPS, a instituit un format de lucru clar în cadrul Serviciului. Astfel, zilnic se organizau ședințe operative pentru abordarea problemelor urgente, iar în fiecare zi de marți se desfășurau ședințe largite cu participarea tuturor conducătorilor de la toate nivelurile, în vederea consolidării unei atmosfere comune de lucru. Acesta a menționat că una dintre cele mai stringente probleme identificate era lipsa unei comunicări eficiente între subdiviziuni, fiecare dintre acestea acționând aparent izolat. Procesele-verbale ale ședințelor operative și largite erau redactate și semnate de participanți. În cadrul uneia dintre ședințele largite, a fost abordată nemulțumirea ofițerilor față de aspectul insignelor corporative, întrucât simbolul central era interpretat neclar – fie ca un urs, fie ca un iepure. Prin urmare, directorul SPPS i-a solicitat dnei Gabriela Iordan, conducătoarea Direcției management, să întocmească o notă informativă. În ședința următoare, aceasta a prezentat nota, în care se menționa că în anul 2018, în cadrul Campionatului Mondial al Bodyguardului desfășurat în Republica Moldova, mai multe delegații străine (*****, Georgia, Bulgaria, România etc.) au exprimat opinii critice față de insignă, susținând că aceasta seamănă cu simbolurile Federației Ruse. Drept urmare, conducerea de atunci a Serviciului, prin directorul interimar Anatolie Golea, a desemnat un grup de lucru pentru modificarea insignei, atribuindu-i responsabilitatea dlui Radu Prodan. A fost întocmit un proces-verbal semnat de efectivul Serviciului, în care se menționa că insigna nu reflectă identitatea și caracterul instituției ca autoritate de forță. Pe baza acestui proces-verbal, a fost transmis un demers Președintelui Republicii Moldova, a cărui soartă inculpatul nu o cunoaște. Acesta a menționat că la acel moment existau trei tipuri de insigne: (i) insigna corporativă pentru ținută civilă, (ii) insigna cu număr individual, și (iii) insigna de serviciu. Primele două sunt reglementate de Legea nr. 86/2011 și aprobate prin Decretul Președintelui nr. 2264/2016, modificat prin Decretul nr. 1479/2020. Insigna de serviciu este reglementată de art. 22 alin. (1) din Legea nr. 134/2008, conform căreia aceasta poate fi stabilită și modificată de Serviciu. Ulterior, la o ședință largită, a fost aprobat un model nou al insignei de serviciu – cu stema de stat pe fundalul tricolorului. În scopul economiei bugetare, s-a propus Președintelui Republicii Moldova unificarea modelelor prin adaptarea insignei corporative după modelul celei de serviciu. Propunerea a fost formalizată prin demersul cu nr. 2/1301. Într-un termen scurt, dna Gabriela Iordan a informat că demersul a fost acceptat de Președinte și că urmează emiterea decretului. Ulterior, inculpatul a semnat Contractul nr. 111 vizând achiziționarea a 600 de insigne corporative, contract întocmit și avizat de toate subdiviziunile relevante ale SPPS. Conform art. 10 din Legea nr. 134, directorul are obligația de a semna aceste contracte. La finalul anului 2019, Președintelui Igor Dodon i-a fost prezentat proiectul noii insigne, acesta exprimându-și acordul pentru modificare. Inculpatul a mai arătat că în anul 2020, odată cu izbucnirea pandemiei COVID-19, activitatea Serviciului s-a desfășurat în regim special, fără protocoale predefinite. Prioritatea a fost asigurarea sănătății angajaților și a persoanelor protejate. Planurile de lucru și de achiziții au fost modificate frecvent, fiind

incluse achiziții neplanificate precum măști și dezinfectanți. Subiectul insinelor a fost reluat în iunie 2020, când Direcția logistică a informat despre necesitatea urgentă de insigne de serviciu, inclusiv pentru misiuni secrete. Astfel, a fost întocmit Contractul nr. 67 privind achiziția de matrice, iar procedura de aprobare și semnare a urmat aceiași pași ca și contractele anterioare. Contractul nr. 67 a stat la baza producerii insinelor de serviciu, achiziționate prin Contractul nr. 79. La data de 09.06.2021, directorul interimar al SPPS, Vasile Popa, a emis un ordin de retragere din uz a insinelor de serviciu, incluzând insignele de la ținuta civilă cu număr individual și cele de portofel. Inculpatul a calificat acest ordin drept abuziv, susținând că doar Președintele Republicii Moldova are competența legală de a retrage insignele oficiale. Martin Iaroslav a susținut că toate deciziile referitoare la insignele de serviciu s-au bazat pe criterii de economie, eficiență, interes public și necesitățile efectivului. Procedurile au fost conforme cu legislația în vigoare, transparente și documentate prin procese-verbale. Toate fondurile alocate pentru achiziția insinelor au fost utilizate exclusiv în acest scop, iar insignele au fost distribuite și utilizate de ofițeri conform destinației. În răspuns la întrebările adresate de apărătorul Gheorghe Malic, inculpatul Martin Iaroslav a declarat că Serviciul de Protecție și Pază de Stat (SPPS) este un organ autonom, parte a sistemului organelor de securitate ale statului, care funcționează în baza unei organigrame ce cuprinde subdiviziuni specializate, fiecare având atribuții distincte. Potrivit afirmațiilor inculpatului, în cadrul Serviciului activează atât servicii operative, responsabile de asigurarea protecției demnitarilor de stat și altor persoane conform decretelor Președintelui Republicii Moldova, cât și servicii auxiliare care se ocupă de aspectele juridice, logistice, tehnice și de dotare cu mijloace speciale. Inculpatul a menționat că Direcția Juridică are rolul de a asigura legalitatea tuturor activităților desfășurate de SPPS, iar toate actele care intră sau ies din instituție trebuiau să fie aprobate de această direcție. De asemenea, actele care implicau cheltuieli financiare trebuiau să fie coordonate cu Direcția Financiară. În ceea ce privește procedurile de achiziție, acestea intrau în atribuția Secției achiziții, în timp ce Direcția logistică era responsabilă de aprovizionarea Serviciului, iar Direcția Resurse Umane se ocupa de evidența personalului și de distribuirea insinelor. Potrivit celor relatate, toate aceste atribuții sunt prevăzute în organigrama aprobată prin decret prezidențial, iar fiecare direcție dispune de un regulament intern de funcționare, care constituie informație clasificată. Direcția Management, condusă de Gabriela Iordan, avea în responsabilitate întocmirea documentelor adresate Președinției și recepționarea răspunsurilor de la aceasta. În cazul apariției unor probleme în cadrul instituției, conducătorii subdiviziunilor erau obligați să le raporteze conducerii SPPS. Inculpatul a afirmat că, pe durata exercitării funcției de director, nu a primit nicio sesizare conform căreia insignele achiziționate în baza contractelor menționate în actul de învinuire nu ar corespunde cerințelor legale. Acesta a precizat că atribuțiile directorului sunt reglementate de Legea nr. 134, iar conducerea generală a instituției îi revine directorului, în timp ce responsabilitățile pe domenii specifice revin subdiviziunilor de profil. Referitor la contractele indicate în actul de învinuire, inculpatul a declarat că nu a participat la elaborarea acestora și că nu a oferit instrucțiuni pentru întocmirea lor într-un anumit mod, cunoscând că aceste contracte ar fi tipizate. La momentul prezentării pentru semnare, verifica doar ultima pagină a contractului, pentru a se asigura că aceasta era avizată de Direcția Juridică și de alte subdiviziuni competente. În ceea ce privește Contractele nr. 111 și nr. 23, inculpatul a subliniat că acestea vizau confecționarea

insinelor corporative pentru ofițerii SPPS, conform Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264. Controlul executării acestor contracte nu intra în atribuțiile directorului SPPS, ci era de competența Direcției logistice, care era responsabilă de relația cu producătorul, recepționarea bunurilor și verificarea corespunderii acestora cu specificațiile anexelor contractuale. Totodată, inculpatul a declarat că nu a purtat niciodată discuții sau negocieri cu reprezentanții SC „AutoGrupCom” SRL în legătură cu contractele respective și că repartizarea insinelor către personal era o atribuție a Direcției Resurse Umane. Acesta a mai precizat că nu au fost niciodată confecționate insigne cu număr individual, iar insignele prevăzute în Legea nr. 86/2011 și în Decretul prezidențial nr. 2264/2016 sunt cele corporative, iar cele indicate în actul de învinuire sunt, de fapt, insigne de serviciu. Inculpatul a subliniat că nu a emis niciun ordin prin care să dispună înlocuirea insinelor corporative cu insignele de serviciu și că nu înțelege învinuirea care i-a fost adusă, întrucât semnarea contractelor reprezintă o obligație legală a directorului, conform art. 10 din Legea nr. 134. De asemenea, a susținut că nu a emis ordine sau dispoziții privind scoaterea din uz a insinelor aprobate prin decret prezidențial și nici introducerea oficială în uz a noilor insigne de serviciu. Contractele nr. 67 și nr. 79, potrivit declarațiilor inculpatului, vizau achiziția insinelor de serviciu, în temeiul art. 22 din Legea nr. 134. La întrebările adresate de procurorul Procuraturii Anticorupție, Mariana Leahu, inculpatul Martin Iaroslav a declarat că, în perioada anilor 2019–2020, a deținut calitatea de președinte al grupului de lucru în domeniul achizițiilor din cadrul SPPS. Acesta a menționat că nu își amintește să fi emis sau semnat Ordinul nr. 23 din februarie 2020, prin care s-ar fi instituit respectivul grup de lucru și s-ar fi stabilit atribuțiile membrilor acestuia, inclusiv asumarea personală a răspunderii pentru executarea sarcinilor stabilite. Inculpatul a arătat că, începând cu anul 2016, Planul de achiziții al SPPS prevedea procurarea insinelor de apartenență corporativă pentru ofițerii de protecție în ținută civilă, a insinelor cu număr individual, precum și a matricelor necesare producerii acestora. Potrivit explicațiilor oferite, Planul de achiziții este elaborat și aprobat de grupul de lucru, iar ulterior acesta poate fi modificat în funcție de necesitățile apărute. De asemenea, a făcut referire la demersul din 20.09.2019, înaintat Președintelui Republicii Moldova, prin care s-a solicitat avizarea modificării modelului insignei de apartenență corporativă a ofițerului de protecție în ținută civilă, fiind anexat și modelul insignei care conținea stema de stat. Inculpatul a precizat că acest demers a fost elaborat de Direcția D1, avizat de Direcția juridică și semnat de el în calitate de director al SPPS. A subliniat că, pe durata exercitării funcției de director, nu a fost niciodată informat de către Comisia Națională de Heraldică că Serviciul nu ar avea dreptul să utilizeze stema de stat ca simbol corporativ în însemnele uniformiste. Totodată, a declarat că în cadrul SPPS exista o persoană desemnată să gestioneze relațiile cu alte instituții ale statului. Inculpatul a recunoscut că este posibil să fi semnat Contractele de achiziție nr. 111 din 25.11.2019, nr. 23 din 14.02.2020, nr. 67 din 24.06.2020 și nr. 79 din 31.07.2020, inclusiv anexele acestora, însă nu își amintește exact în ce circumstanțe au fost semnate. A menționat că, în mod obișnuit, orice contract ajunge la semnătura directorului SPPS doar după ce este avizat de toate direcțiile specializate. Inculpatul a susținut că, în temeiul art. 10 din Legea nr. 134/2008, semnarea contractelor de către directorul SPPS reprezintă o obligație legală, în cazul în care acestea au fost aprobate de toate direcțiile competente. A afirmat cu certitudine că modelul insinelor menționate în actul de învinuire a fost discutat în cadrul grupului de lucru, însă nu își amintește dacă a participat la toate ședințele

respective. Acesta a precizat că directorul SPPS nu este implicat în procesul de elaborare a contractelor, sarcină care revine direcțiilor specializate din cadrul Serviciului. Din câte își amintește, contractele și anexele acestora au fost elaborate de Direcția D8 și, ulterior, contrasemnate de către secția juridică, secția financiară și secția logistică. Nu exclude ca respectivele contracte să fi fost întocmite pe baza unor modele tipizate. În opinia sa, contractele menționate în actul de învinuire urmau să fie executate în conformitate cu legislația în vigoare. După semnarea acestora de către director, responsabilitatea supravegherii executării revenea direcțiilor de specialitate din cadrul SPPS”.

93. În continuare, **sub aspectul încadrării juridice a faptei incriminate inculpatului**, instanța reține că conform art.113 alin.(1) Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.
94. Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători. În acest sens, instanța de judecată relevă că în cauza „*Kokkinakis vs Grecia din 25.25.1993*” CtEDO a statuat că o infracțiune trebuie să fie definită clar prin lege. Această condiție va fi îndeplinită atunci când individul poate să știe, pornind de la prevederea normei pertinente și la nevoie cu ajutorul interpretării ce-i este dată în jurisprudență, ce acte și omisiuni sunt de natură să-i angajeze răspunderea penală.
95. Astfel, cu referire la elementele constitutive ale componenței de infracțiuni incriminate, instanța de judecată reține că *obiectul juridic special* al infracțiunii analizate îl formează relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sfera publică, care presupune îndeplinirea de către o persoană publică a obligațiilor de serviciu în mod corect, fără excese, cu respectarea drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și ale celor juridice.
96. *Obiectul material* al acestei infracțiuni îl reprezintă sau poate să-l reprezinte corpul persoanei ori bunurile mobile sau imobile.
97. *Victimă* a infracțiunii specificate este persoana fizică sau juridică, ale cărei drepturi sau interese ocrotite de lege suferă daune în proporții considerabile.
98. *Latura obiectivă* a infracțiunii în cauză include următoarele trei semne: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege; 2) urmările prejudiciabile, și anume - daunele în proporții considerabile cauzate drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice; 3) legătura causală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.
99. Când ne referim la acțiunea prejudiciabilă de depășire a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, avem în vedere oricare din următoarele patru modalități faptice:
- 1) săvârșirea unei acțiuni care ține de competența unei alte persoane cu funcție de răspundere (de exemplu, a unei persoane cu funcție de răspundere ierarhic superioare din același sistem departamental, ori a unei persoane cu funcție de răspundere din același sistem departamental căreia făptuitorul nu i se supune, ori a unei persoane cu funcție de răspundere din alt sistem departamental);
 - 2) săvârșirea unei acțiuni care putea fi comisă de către făptuitor numai în prezența unor circumstanțe deosebite, indicate în lege sau într-un alt act normativ;

- 3) săvârșirea unipersonală a unei acțiuni pe care o poate efectua exclusiv un organ colegial;
- 4) săvârșirea unei acțiuni pe care nimeni și în nici un fel de circumstanțe nu este în drept să le săvârșască.
100. Infracțiunea specificată la art.328 CP RM este o *infracțiune materială*. Ea se consideră consumată din momentul producerii daunelor în proporții considerabile intereselor drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.
101. Conform art. 126 alin. (2) din Codul penal, se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.
102. *Latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art.328 CP RM se caracterizează prin intenție directă sau indirectă.
103. Conform art. 17 din Codul Penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări.
104. În dispoziția de la art.328 CP RM se menționează despre săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. Aceasta înseamnă că făptuitorul manifestă certitudine, este lipsit de orice îndoială, nu are dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege. În lipsa caracterului vădit al depășirii limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, răspunderea nu poate fi aplicată potrivit art.328 CP RM.
105. Motivele infracțiunii specificate la art.328 CP RM pot consta în: interesul material; năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale; răzbunare; gelozie; interpretarea eronată a obligațiilor de serviciu; excesul de zel etc.
106. *Subiectul infracțiunii* examinate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. În plus, subiectul trebuie să aibă calitatea specială de persoană publică.
107. În speță, inculpatului **Martin Iaroslav ******* i se impută comiterea faptei prevăzute de art. 328 din Codul penal, fiind investit, la momentul presupusei săvârșiri a acesteia, cu calitatea de persoană cu funcție de demnitate publică.
108. Conform art. 123 alin. (3) din Codul Penal, prin *persoană cu funcție de demnitate publică* se înțelege: persoana al cărei mod de numire sau de alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție, prin numire sau prin alegere, de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, altă persoană cu funcție de demnitate publică stabilită prin lege; persoana căreia persoana cu funcție de demnitate publică i-a delegat împuternicirile sale.
109. În continuare, instanța de judecată reține că, potrivit materialelor cauzei penale și conținutul învinuirii înaintate, rezultă că inculpatul Martin Iaroslav ***** a fost numit în funcția de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat prin Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 1184 din 25 iunie 2019.
110. În perioada activității inculpatului Martin Iaroslav în calitate de director al SPPS, instituția a încheiat mai multe contracte, printre care:
- Contractul nr. 111 din 25 noiembrie 2019 privind achiziționarea de bunuri (Cod CPV: 39561133-3), prin care a fost procurat un lot de 600 de insigne de apartenență corporativă

- destinate ofițerilor de protecție pentru ținuta civilă, valoarea totală a contractului fiind de 82.200 lei (vol.I, f.d. 144–147);
- Contractul nr. 23 din 14 februarie 2020 privind achiziționarea de bunuri (Cod CPV: 18512200-3), prin care a fost procurat un lot de 50 de insigne de apartenență corporativă destinate ofițerilor de protecție pentru ținuta civilă, valoarea totală a contractului fiind de 5.700 lei (vol.I, f.d. 152–155);
 - Contractul nr. 67 din 24 iunie 2020 privind achiziționarea de servicii (Cod CPV: 98390000-3), prin care s-au achiziționat servicii de confecționare a matricelor pentru insigna cu număr individual de identificare a ofițerilor de protecție, valoarea totală a contractului fiind de 9.972 lei (vol.I, f.d. 156–159);
 - Contractul nr. 79 din 31 iulie 2020 privind achiziționarea de bunuri (Cod CPV: 39561133-3), prin care a fost procurat un lot de 520 de insigne de serviciu, valoarea totală a contractului fiind de 106.600 lei (vol.I, f.d. 148–151).
111. Potrivit materialelor cauzei penale, contractele menționate supra au fost semnate, pe de o parte, de către inculpatul Martin Iaroslav, în calitate de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, iar pe de altă parte, de către Vasile Carpatiuc, în calitate de reprezentant al agentului economic S.C. «Autorcom Grup» S.R.L. Totodată, aceste contracte au fost avizate pozitiv de toate direcțiile de specialitate ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat.
112. În speță, acuzatorul de stat susține că, prin semnarea contractelor indicate, inculpatul Martin Iaroslav *****, în calitate de persoană cu funcție de demnitate publică, ar fi acționat din interes personal, manifestat prin promovarea și implementarea în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat a unor insigne considerate mai reprezentative din punct de vedere vizual, dar care, potrivit acuzării, contravin prevederilor legale în vigoare. Se afirmă că, prin aceste acțiuni, inculpatul ar fi depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor conferite prin lege, cauzând astfel prejudicii considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice – în speță, Serviciul de Protecție și Pază de Stat.
113. În acest context, acuzatorul de stat susține că inculpatul Martin Iaroslav *****, făcând uz de funcția deținută, ar fi dispus implementarea unui alt tip de insignă de apartenență corporativă, destinată ofițerilor de protecție pentru ținuta civilă, care ar reprezenta ofițerul de protecție al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, cu aplicarea imaginii stemei de stat. Potrivit acuzării, această modificare ar contraveni prevederilor anexei nr. 8 la Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264 din 08 august 2016, care reglementează modelul insignei de apartenență corporativă destinate ofițerilor de protecție pentru ținuta civilă.
114. În acest sens, fiind achiziționate și servicii de confecționare a matricelor pentru insigna cu număr individual de identificare a ofițerilor de protecție.
115. Totodată, acuzatorul de stat susține că inculpatul Martin Iaroslav *****, făcând uz de funcția deținută, ar fi dispus implementarea unui alt tip de imagine a insignei cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție cu aplicarea imaginii stemei de stat. Potrivit acuzării, această modificare ar contraveni prevederilor anexei nr. 9 la Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264 din 08 august 2016, care reglementează modelul insignei de apartenență corporativă destinate ofițerilor de protecție pentru ținuta civilă.
116. Conform anexei nr. 8 la Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264 din 08 august 2016, insigna aprobată este descrisă ca fiind: „o insignă de piept monometalică,

rotundă, cu chenar de aur în relief, având în mijloc, în câmp de purpură, un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de același metal, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de asemenea de aur, cu o cruce-fîret de purpură, fluturând. În exergă, în câmp albastru, cu litere capitale de aur în relief, pornind de la ora 6, apare legenda: **SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT**. Pe revers, insigna este prevăzută cu un sistem de prindere de haină”. Diametrul insignei este de 18 mm.

117. Conform anexei nr. 9 la Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264 din 08 august 2016, insigna aprobată este descrisă ca fiind: „... o stea de aur cu opt raze, radiantă cu fascicule extremitățile cărora formează un arc de cerc convex între două raze vecine, înscrisă într-un cerc imaginar cu diametrul de 55 mm și încărcată cu un medalion rotund cu diametrul de 40 mm. Medalionul poartă în câmp de purpură un urs ridicat, de aur, cu laba dreaptă anterioară atacând, iar în cea stângă purtând o lance de turnir, în pal, de argint, de vârful căreia este prinsă o flamură în coadă de rândunică, de același metal, cu o cruce-fîret de purpură, fluturând. Exerga medalionului este compusă din două inele, interior și exterior, fiecare cu lățimea de 8 mm. Inelul interior este divizat pe orizontală, segmentul de sus fiind subîmpărțit în trei segmente egale în culorile naționale – albastru-galben-roșu –, iar segmentul de jos purtând în câmp de aur deviza cu litere capitale de purpură „**HONOR ET FIDES**”. Inelul exterior este divizat cu raze îndreptate spre orele 5 și 7 ale cadranului; în segmentul de sus, în câmp de purpură, în sensul acelor de ceasornic este înscrisă legenda cu litere capitale de aur „**SERVICIUL DE PROTECȚIE ȘI PAZĂ DE STAT**”; în segmentul de jos, în câmp de aur este gravat în incizie cu cifre arabe de purpură numărul individual de identificare a ofițerului de protecție „0000”. Insigna se confecționează din metal emailat și este prevăzută pe revers cu un sistem de prindere”.
118. În continuare, instanța de judecată reține că, prin semnarea contractelor menționate în actul de învinuire, inculpatul Martin Iaroslav ***** a acționat în limitele drepturilor și atribuțiilor conferite de lege, fără a le depăși, or, conform art. 10 lit. c) din Legea nr. 134 din 13 iunie 2008 privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat, în exercitarea atribuțiilor sale, directorul este autorizat să încheie contracte ce vizează achiziționarea de tehnică, mijloace speciale, bunuri industrial-tehnice, precum și lucrări necesare desfășurării activității Serviciului.
119. Prin urmare, instanța de judecată reține că acțiunile întreprinse de inculpatul Martin Iaroslav ***** s-au încadrat în cadrul normativ aplicabil și au corespuns competențelor sale funcționale, iar în calitate de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, acesta era legal îndreptățit să semneze contractele indicate în actul de învinuire, în exercitarea atribuțiilor ce îi reveneau potrivit dispozițiilor legale în vigoare.
120. Totodată, instanța de judecată constată că, examinând conținutul contractelor indicate în actul de învinuire, nu au fost identificate elemente, indicii ori circumstanțe care să conducă, în mod rezonabil, la concluzia că insignele achiziționate prin aceste contracte nu ar corespunde anexei nr. 8 și, respectiv, nr. 9 din Decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2264 din 08 august 2016.
121. Instanța reține că nici din clauzele contractuale, nici din documentația aferentă procedurii de achiziție nu rezultă o abatere expresă sau implicită de la modelul aprobat al însemnelor distinctive, astfel încât să poată fi susținută ideea unei neconformități cu actul normativ sus-menționat.

122. De asemenea, instanța de judecată constată că, la materialele cauzei penale, nu au fost anexate careva înscrisuri care să ateste că inculpatul Martin Iaroslav ***** ar fi dispus în mod expres, în calitate de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, modificarea imaginii insignei prevăzute de reglementările legale, în sensul înlocuirii acesteia cu imaginea Stemei de Stat.
123. În ceea ce privește obligațiile ulterioare referitoare la supravegherea executării corecte a contractelor menționate în rechizitoriu, instanța reține că acestea nu intră în sfera responsabilităților inculpatului, ci sunt atributul direcțiilor specializate din cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, precum Direcția Logistică, Direcția Resurse Umane sau Direcția Financiară. Mai mult, conform prevederilor art. 10 din Legea nr. 134 din 13 iunie 2008 privind Serviciul de Protecție și Pază de Stat, inculpatul nu are în mod expres această obligație.
124. Tot în acest context, instanța de judecată consideră necesar să atragă atenția asupra faptului că, potrivit pct. 3.14 și 4.6 din Anexa la Ordinul SPPS nr. 100 din 17 iulie 2019 – act normativ invocat de acuzatorul de stat în susținerea învinuirii – atribuțiile privind supravegherea executării contractelor nu revin directorului instituției. Conform prevederilor menționate, șeful Direcției nr. 8 are responsabilitatea de a asigura controlul asupra executării contractelor după încheierea acestora, iar șeful Direcției nr. 7 este obligat să verifice starea calitativă și cantitativă a bunurilor, serviciilor și lucrărilor supuse obiectului achiziției corespunzătoare direcției respective, inclusiv să semneze actele de primire-predare (vol.I, f.d. 131–134).
125. Totodată, reglementările menționate sunt prevăzute și în punctele 3.14 și 4.6 ale Anexei la Ordinul Serviciului de Protecție și Pază de Stat nr. 152 din 1 octombrie 2019 (vol.II, f.d. 150–157), precum și în punctele 3.14 și 4.6 ale Anexei la Ordinul SPPS nr. 23 din 7 februarie 2020 (vol.II, f.d. 142–149), acte normative invocate de acuzatorul de stat în susținerea învinuirii.
126. Prin urmare, atribuțiile aferente controlului executării contractuale și recepției bunurilor nu pot fi atribuite inculpatului Martin Iaroslav *****, ci revin, în mod expres, direcțiilor de specialitate din cadrul SPPS, conform reglementărilor interne în vigoare.
127. Subsecvent, instanța de judecată reține că, în susținerea învinuirii formulate împotriva inculpatului Martin Iaroslav *****, acuzatorul de stat a prezentat următoarele mijloace de probă administrate în faza de urmărire penală și examinate nemijlocit în cadrul ședinței de judecată: declarațiile reprezentanților Serviciului de Protecție și Pază de Stat – Sîrbu Dorin și Prodan Radu, precum și declarațiile martorilor Iordan Gabriela, Carpatiuc Vasile, Lupan Alexandru, Țurcanu Svetlana, Beresten Valeriu și Tabac Silviu. De asemenea, acuzatorul de stat a prezentat spre cercetare un ansamblu de probe materiale, descrise în mod detaliat la punctul 52 al prezentei sentințe.
128. În lumina analizei coroborate a întregului material probator administrat în faza cercetării judecătorești, instanța reține că declarațiile martorilor, ale reprezentanților instituționali și ale persoanelor juridice implicate nu oferă suport probator tezei acuzării în sensul existenței unei conduite abuzive imputabile inculpatului Martin Iaroslav, astfel cum aceasta este incriminată de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal.
129. Probele administrate au demonstrat că inculpatul, în calitatea sa de director al Serviciului de Protecție și Pază de Stat, a acționat în limitele atribuțiilor legale conferite de funcția exercitată, fără a depăși cadrul normativ aplicabil. Deciziile privind inițierea și semnarea contractelor pentru confecționarea insignelor corporative au fost adoptate în contextul unui

proces decizional intern, de natură colectivă, transparent și coordonat, cu implicarea comisiei de achiziții și a direcțiilor specializate.

130. În mod constant, martorii au confirmat că semnarea contractelor de către inculpat s-a realizat în baza unor propuneri validate instituțional, cu respectarea cadrului legal aplicabil, iar aspectele privind executarea efectivă a obligațiilor contractuale, recepția bunurilor, verificarea calității și conformității produselor livrate, precum și efectuarea plăților au intrat exclusiv în competența altor direcții din cadrul SPPS.
131. În acest context, instanța reține că atribuțiile directorului instituției nu presupuneau un control direct și nemijlocit asupra etapelor de implementare și finalizare a contractului, neputându-i fi imputată, în mod obiectiv, vreo conduită culpabilă cu privire la modul de executare a contractelor sau eventualele deficiențe de ordin administrativ intervenite ulterior semnării acestora.
132. Totodată, în speță nu au fost administrate probe obiective care să ateste că inculpatul ar fi acționat cu intenția de a obține un folos necuvenit, de a produce un prejudiciu material instituției sau de a încălca cu știință și voință dispozițiile legale. Astfel, lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii imputate, în special sub aspectul laturii subiective, conduce la concluzia că eventualele disfuncționalități constatate se circumscriu domeniului răspunderii administrative, nefiind de natură penală.
133. Prin urmare, instanța apreciază că ansamblul probatoriului administrat nu întrunește standardul de certitudine impus de principiul „*in dubio pro reo*” și de exigențele probării vinovăției dincolo de orice dubiu rezonabil, motiv pentru care se impune, în mod legal și temeinic, pronunțarea unei soluții de achitare a inculpatului Martin Iaroslav, în temeiul art. 390 Cod de procedură penală, coroborat cu art. 328 Cod penal.
134. Astfel, având în vedere ansamblul materialului probator administrat, instanța constată că acuzațiile formulate în privința inculpatului Martin Iaroslav nu sunt susținute de probe concludente și că faptele reținute în sarcina acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale vreunei infracțiuni. Totodată, instanța reține că nici din probele prezentate la pct. 52 din prezenta sentință, puse la dispoziție de acuzatorul de stat pentru cercetare, nu rezultă, în urma unei analize ample și riguroase, existența vinovăției inculpatului pentru fapta care i-a fost imputată.
135. În consecință, instanța admite cererea de achitare a inculpatului Martin Iaroslav și dispune achitarea acestuia pentru infracțiunea ce i-au fost imputată. Probele administrate nu au reușit să convingă instanța cu privire la existența elementelor constitutive ale infracțiunii, nefiind identificate acțiuni sau omisiuni ale inculpatului care să justifice răspunderea penală. Având în vedere lipsa unei probe temeinice și concludente ce să susțină învinuirea, instanța constată că inculpatul trebuie achitat pentru fapta imputată.
136. În susținerea poziției exprimate de instanța de judecată vine și baza probatorie prezentată de partea apărării, care prin declarațiile martorilor Corduneanu Petru, Morari Igor, Secu Anatolie, Popovici Vasile, Gribinenco Vladimir și Ursu Valentin și documentele depuse confirmă că activitatea inculpatului Martin Iaroslav s-a desfășurat cu respectarea normelor legale și procedurale aplicabile.
137. Instanța reține că probele administrate demonstrează, fără echivoc, inexistența elementelor constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului Martin Iaroslav, întrucât atribuțiile și responsabilitățile acestuia au fost exercitate în limitele competențelor instituționale conferite. Baza probatorie prezentată de apărare susține temeinic concluzia

- instanței privind lipsa vinovăției inculpatului, consolidând astfel temeiul legal pentru pronunțarea unei sentințe de achitare.
138. Astfel, din coroborarea declarațiilor martorilor apărării rezultă că inculpatul a acționat cu respectarea dispozițiilor legale, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, fără a comite fapte susceptibile de a constitui infracțiuni.
139. Martorii au confirmat lipsa implicării directe a inculpatului în aspectele administrative legate de încheierea contractelor, achiziția și recepția insignei, aceste atribuții fiind delegate și gestionate de structurile specializate din cadrul instituției. Deciziile privind schimbarea insignei au fost adoptate în cadrul ședințelor operative și lărgite ale colectivului, cu prezența și acordul conducerii SPPS, aprobarea modelului fiind confirmată inclusiv de Președintele Republicii Moldova.
140. Subsecvent, instanța de judecată reține că procedura de modificare a modelului insinelor de apartenență instituțională a fost desfășurată în mod legal, cu respectarea atribuțiilor funcționale și regulamentare ale Serviciului de Protecție și Pază de Stat. Această inițiativă a avut un caracter instituțional și transparent, fiind precedată de consultări și dezbateri interne la nivelul întregului efectiv al SPPS, iar ulterior fiind supusă și unor discuții cu reprezentanții Președinției Republicii Moldova. Din probele administrate în cauză rezultă că ideea modificării insinelor a fost sprijinită de colectivul SPPS, fiind exprimată dorința generală de actualizare a simbolisticii utilizate, în sensul introducerii însemnelor oficiale ale statului, în special a Stemei de Stat a Republicii Moldova, ca element identitar distinctiv al instituției.
141. Cu toate acestea, instanța subliniază că orice modificare efectivă a aspectului, formei sau conținutului insinelor urma să se realizeze doar după modificarea în prealabil a Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 2264 din 08.10.2016, act normativ cu forță juridică obligatorie, în vigoare la momentul încheierii contractelor indicate în actul de învinuire. Prin urmare, până la eventuala intervenție a unei noi reglementări din partea Președinției, toate contractele privind confecționarea insinelor urmau a fi elaborate, executate și supravegheate în strictă conformitate cu prevederile decretului în vigoare. Verificarea respectării acestor condiții revenea direcțiile specializate din cadrul SPPS, care aveau sarcina de a asigura că niciuna dintre comenzile efectuate nu contravenea cadrului normativ aplicabil. Numai în măsura în care decretul prezidențial ar fi fost modificat ulterior, SPPS ar fi putut comanda și confecționa în mod legal insigne cu Stema de Stat, în concordanță cu noile prevederi. Astfel, instanța constată că procesul decizional privind modificarea insinelor a fost unul etapizat, condiționat de cadrul legal superior, iar măsurile tehnice sau contractuale întreprinse până la acel moment nu pot fi considerate nelegale în sine, în lipsa unei încălcări efective a normelor imperative.
142. Nu în ultimul rând, instanța de judecată subliniază faptul că acuzatorul de stat nu a prezentat nicio probă care să confirme existența unui interes personal al inculpatului la încheierea contractelor indicate în rechizitoriu. De asemenea, instanței nu i-a fost prezentat niciun argument probatoriu care să permită concluzionarea că inculpatul Martin Iaroslav a depășit în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor conferite prin lege. Totodată, acuzatorul de stat nu a indicat clar ce drepturi sau atribuții ale inculpatului ar fi fost depășite.
143. Totodată, din declarațiile consecvente ale inculpatului Martin Iaroslav, expuse pe parcursul procesului penal, instanța reține că acesta a negat comiterea faptei imputate,

- susținând constant că acțiunile sale s-au încadrat în limitele atribuțiilor de serviciu stabilite prin actele normative aplicabile funcției exercitate.
144. Inculpatul a explicat în mod detaliat contextul în care au fost adoptate deciziile contestate, demonstrând că acestea au avut la bază consultări instituționale, acte administrative interne, precum și respectarea procedurilor formale aplicabile în cadrul Serviciului de Protecție și Pază de Stat.
 145. Declarațiile inculpatului, coroborate cu celelalte mijloace de probă administrate în cauză, nu relevă existența intenției directe sau indirecte de a comite un abuz în serviciu și nu confirmă îndeplinirea condițiilor prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal, întrucât lipsește elementul esențial al faptei - depășirea vădită a atribuțiilor legale cu încălcarea normelor imperative și cu producerea unui prejudiciu cert și nejustificat.
 146. În concluzie, instanța constată că acuzațiile formulate împotriva inculpatului Martin Iaroslav nu sunt întemeiate, ceea ce conduce la imposibilitatea stabilirii răspunderii penale a acestuia și impune pronunțarea unei hotărâri de achitare pentru lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.
 147. În acest sens, instanța de judecată reține că, în urma analizei complete a ansamblului probelor administrate pe parcursul ședinței de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1) din Codul de procedură penală, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării acestora, rezultă că probele prezentate de către părți nu confirmă existența elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul penal în faptele imputate inculpatului Martin Iaroslav.
 148. Astfel, instanța constată că nu există dovezi suficiente și concludente care să ateste prezența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii pentru care acesta este cercetat.
 149. Astfel, aprecierea fiecărei probe se face de instanța de judecată ca urmare a examinării conjugate a tuturor probelor administrate, în scopul aflării adevărului. Instanței de judecată îi revine sarcina de a aprecia probele în baza legii. Exigențele dreptului la un proces echitabil impun ca aprecierea probelor să nu fie arbitrară sau nerezonabilă în mod evident. În caz contrar, se încalcă articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea *De Tommaso v. Italia* [MC], 23 februarie 2017, § 170, și jurisprudența citată acolo; *Hodžić v. Croația*, 4 aprilie 2019, § 58; *Makeyan și alții v. Armenia*, 5 decembrie 2019, § 47).
 150. În același timp, instanța de judecată reamintește că referitor la procesul de apreciere a probelor, în jurisprudența Curții Europene s-a conturat standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*” („*beyond reasonable doubt*”), care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă.
 151. În materie penală s-a conturat standardul „*dincolo de orice îndoială rezonabilă*”, esența căruia rezidă în aceea că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă (*Boicenco v. Republica Moldova*, hotărârea din 11 iulie 2006, § 104; *Hassan v. Marea Britanic* [MC], hotărârea din 16 septembrie 2014, § 48; *Blokhin v. Rusia* [MC], hotărârea din 23 martie 2016, § 139). Corelativ, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri.
 152. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul (hotărârea CEDO

- Bragadireanu v. România, din 6 decembrie 2006; hotărârea CEDO Orhan v. Turcia din 18 iunie 2002; hotărârea CEDO Irlanda v. Regatul Unit din 18 ianuarie 1978).
153. Adicional, instanța menționează că acest standard de probă poate fi pe deplin înțeles doar prin raportare la principiul *in dubio pro reo*, care, la rândul său, constituie o garanție a prezumției de nevinovăție. Astfel, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.
154. Regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției de nevinovăție, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție (HCC nr. 21 din 20 octombrie 2011, §27).
155. Instanța de judecată mai menționează că potrivit principiilor de drept procesual penal, sarcina probațiunii revine acuzării, iar situația de dubiu este interpretată în favoarea celui acuzat (*in dubio pro reo*).
156. Prin urmare, instanța de judecată exercitând un control efectiv al învinuirii aduse, prin prisma prevederilor legale și a jurisprudenței CȚEDO privind claritatea, caracterul concret și previzibilitatea acestora, constată reținerea defectuoasă a circumstanțelor de fapt și de drept în sarcina inculpaților, fapt ce condiționează încălcarea dreptului acestora la un proces echitabil, stipulat la art. 6 CEDO.
157. În această ordine de idei, având în vedere faptul că în conformitate cu prevederile art.8 Cod de procedură penală, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului, instanța de judecată conchide că în speță în privința **inculpatului Martin Iaroslav ******* urmează a fi adoptată o sentință de achitare în temeiul art.390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală.
158. În vederea susținerii raționamentelor enunțate mai sus, instanța de judecată ține să specifice că infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Respectiv, o persoana poate fi supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii ale unei infracțiuni: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul, latura subiectivă și fapta comisă de aceasta este pasibilă răspunderii penale.
159. La caz, probele administrate de către organul de urmărire penală și susținute de acuzatorii de stat, nu dau temei la o stabilire sigură a tuturor elementelor infracțiunii incriminate inculpatului și având în vedere că în conformitate cu art. 8 din CPP, toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului, instanța de judecată conchide că în speță în privința **inculpatului Martin Iaroslav ******* urmează a fi adoptată o sentință de achitare în temeiul art.390 alin.(1) pct. 3) Cod de procedură penală.

VI. Cu privire la corpuri delictive.

160. În continuare în conformitate cu art. 158 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, corpuri delictive sunt recunoscute obiectele în cazul în care există temeiuri de a presupune că ele au servit la săvârșirea infracțiunii, au păstrat asupra lor urmele acțiunilor criminale sau

au constituit obiectivul acestor acțiuni, precum și bani sau alte valori ori obiecte și documente care pot servi ca mijloace pentru descoperirea infracțiunii, constatarea circumstanțelor, identificarea persoanelor vinovate sau pentru respingerea învinuirii ori atenuarea răspunderii penale. Obiectul se recunoaște drept corp delict prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată și se anexează la dosar.

161. În conformitate cu art. 162 alin. (1) din Codul de procedură penală, În cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluționării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delict. În acest caz: 1) uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite; 2) obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite; 3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sînt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora; 4) banii și alte valori dobîndite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceștia nu sînt identificați, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenența acestor obiecte, litigiul se soluționează în ordinea procedurii civile. Baniile marcați, asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat; 5) documentele care constituie corpuri delict rămîn în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate; 6) obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delict, se remit persoanelor de la care au fost ridicate.

162. Astfel, corpurile delict și anume:

- Contractul nr. 111 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 25.11.2019, în copie, pe 06 file (în copii autentificate); Contractul nr. 79 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 31.07.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate); Contractul nr. 23 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 18512200-3 din 14.02.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate); Contractul nr. 67 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 98390000-3 din 24.06.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate) - recunoscute în calitate de corp delict și anexate la materialele cauzei penale prin ordonanța organului de urmărire penală din 29.11.2021 (vol.II,f.d.65-66) – *de păstrat la materialele cauzei*;
- Insigna de apartenență corporativă la ținuta civilă cu nr. de identificare „0423” și insigna cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție cu nr. de identificare „0460” - recunoscute în calitate de corp delict și anexate la materialele cauzei penale prin ordonanța organului de urmărire penală din 22.12.2021 (vol.III,f.d.7-8) – *la devenirea sentinței irevocabile de restituit Serviciului de Protecție și Pază de Stat*.

163. Sacoșa de culoare mov inscripționată cu textul «Republica Moldova. Onoare și Devotament», un pix de culoare neagră cu inscripția «Serviciul de Protecție și Pază de Stat», un calendar pentru anul 2021, de culoare mov, cu textul «Onoare și Devotament», un carnet de culoare neagră cu aceeași inscripție, precum și un alt carnet de culoare neagră cu inscripția «Serviciul de Protecție și Pază de Stat», prezentate instanței de judecată de către partea apărării în cadrul cercetării judecătorești – *urmează a fi restituite proprietarului Martin Iaroslav ***** la devenirea sentinței irevocabile*.

VII. Cu privire la acțiunea civilă.

164. Din materialele examinate rezultă că, în cadrul cauzei penale, reprezentantul Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Radu Prodan, a înaintat o acțiune civilă împotriva **inculpatului Martin Iaroslav *******, solicitând încasarea în beneficiul SPPS a prejudiciului material în sumă de 190.772 lei.
165. În conformitate cu prevederile art. 387 alin. (2) pct. 2) din Codul de procedură penală, în cazul în care instanța pronunță o sentință de achitare pe motiv că nu sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii sau există o cauză care înlătură caracterul penal al faptei, conform art. 35 din Codul penal, aceasta nu se pronunță asupra acțiunii civile.
166. Prin urmare, având în vedere că instanța a constatat, în urma examinării multilaterale și exhaustive a cauzei penale, lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii imputate **inculpatului Martin Iaroslav ******* și a dispus achitarea acestuia, instanța nu se va pronunța asupra acțiunii civile.
167. Astfel, în temeiul celor elucidate și expuse supra, conform art. art. 338 – 341, art. 382, art. art. 384 – 385, art. 390, art. art. 392 – 394, art. 396 din Codul de procedură penală, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e:

Se achită **Martin Iaroslav *******, *născut la ******, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul Penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii.

Se consideră reabilitat **Martin Iaroslav *******, *născut la ******, pe marginea acuzațiilor aduse în baza art. 328 alin. (2) lit. a) din Codul Penal și se revocă toate măsurile de constrângere aplicate în privința acestuia.

Corpurile delict și anume:

- Contractul nr. 111 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 25.11.2019, în copie, pe 06 file (în copii autentificate); Contractul nr. 79 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 39561133-3 din 31.07.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate); Contractul nr. 23 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 18512200-3 din 14.02.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate); Contractul nr. 67 de achiziționare a bunurilor Cod CPV: 98390000-3 din 24.06.2020, în copie, pe 06 file (în copii autentificate) - recunoscute în calitate de corp delict și anexate la materialele cauzei penale prin ordonanța organului de urmărire penală din 29.11.2021 (vol.II,f.d.65-66) – *de păstrat la materialele cauzei*;
- Insigna de apartenență corporativă la ținuta civilă cu nr. de identificare „0423” și insigna cu număr individual de identificare a ofițerului de protecție cu nr. de identificare „0460” - recunoscute în calitate de corp delict și anexate la materialele cauzei penale prin ordonanța organului de urmărire penală din 22.12.2021 (vol.III,f.d.7-8) – *la devenirea sentinței irevocabile de restituit Serviciului de Protecție și Pază de Stat*;
- Sacoșa de culoare mov inscripționată cu textul «Republica Moldova. Onoare și Devotament», un pix de culoare neagră cu inscripția «Serviciul de Protecție și Pază de Stat», un calendar pentru anul 2021, de culoare mov, cu textul «Onoare și Devotament», un carnet de culoare neagră cu aceeași inscripție, precum și un alt carnet de culoare neagră cu inscripția «Serviciul de Protecție și Pază de Stat», prezentate instanței de judecată de către partea apărării în cadrul cercetării judecătorești – *urmează a fi restituite proprietarului Martin Iaroslav ***** la devenirea sentinței irevocabile*.

Sentința poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

**Președintele ședinței,
judecătorul**

Petru PĂUN